

ישראל בעל שם טוב... לקטטים... הק' יהודה מכונה ליב אברהם מילדי ק"ק אונגוואר פהק"ק עדעלין יצ"ו. נדפס ע"י השתדלות והתאמצות כבוד אחי... מרדכי אברהם בבית דפוס... קעטשקעמעט תרפ"ז. 112; 119 עמ'.

חלק א הנקרא גם "שביל ישראל" כולל תורות, סיפורים ומכתבים; חלק ב כולל עניינים ע"פ א"ב (מגיע רק עד ערך "זריזות"). עם הסכמות ר' ישראל אברהם אלטר לאנדא אב"ד עדעלין, ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, ר' ישעיה זילבערשטיין אב"ד וואיטצען, ר' נפתלי טייטלבוים אב"ד ניר באטור, ר' שלום אליעזר הלברשטאם מראצפערטא, ר' ישראל הגר האדמו"ר מוויז'ניץ בגראסווארדיין.

בעיירה עטשעד שימש ברבנות ר' דוד ב"ר אברהם אהרן טייטלבוים. אביו היה אב"ד קאלבסוב ובן בעל ייטב לב. מראשית המאה אב"ד עטשעד. נספה בשואה.

ספר דברי דוד [על התורה ומועדים] אשר חברתי בעזהי"ת... דוד טייטלבוים אב"ד דק"ק נ' עטשעד יצ"ו בן הרב הצדיק מו"ה אברהם אהרן אב"ד דק"ק קאלבסוב בנו של הגאון הקדוש מסיגעט בעל ייטב לב ז"ל. מישקאלץ [תש"ג]. [2], צד דף.

בסוף הספר (מדף פו ואילך) חידושים קצרים על סוגיות בש"ס.

רבה של קהילת ערלוי היה מגדולי הרבנים בהונגריה: ר' שמעון ב"ר אברהם שמואל בנימין סופר. נולד בפרסבורג ביום כח אייר תר"י. למד בישיבת אביו בעל כתב סופר. בשנת תר"ל נשא את בתו של הגביר ר' יצחק פריד מקליינווארדיין (שהיה גם חותן ר' נתנאל פריד בעל "פני מבין"). אשתו נפטרה עליו כעבור שנתיים וילדה לו בת. אחר כך נשא את בתו של ר' חיים שמואל בירנבוים חתן ר' עקיבא איגר. את אשתו זאת גירש ונשא את בתו של ר' זלמן שפיצר חתן החתם סופר. אשתו זו ילדה לו שלושה עשר ילדים. בשנים תרל"ו—תרמ"א ישב בפרסבורג ועסק בהדפסת ספרי החתם סופר והכתב סופר. משנת תרמ"א אב"ד ערלוי ושימש בה ששים ושלוש שנים. הועלה על המוקד באושוויץ ביום כא סיון תש"ד והוא בן 95.

ספרו הראשון בשם "שיר מעון" נדפס יחד עם ספרי "תורת משה" על התורה (ראה לעיל בפרק ד).

[שאלות ותשובות התעוררות תשובה חלק א]. מונקאטש תרע"ב 1912. קיט דף.

כולל רלג סימנים. גם ספר זה הוצמד לאחד מספרי סבו: חתם סופר שאלות ותשובות חלק שביעי, שהדפיס ר' שמעון סופר.

ספר התעוררות תשובה חלק שני, עניני שאלות ותשובות ופולפולים וביאורים על כמה סוגיות הש"ס. בודאפעשט תרפ"ג. 16, קעו עמ'. כולל קפג סימנים.

ספר התעוררות תשובה חלק שלישי... בודאפעשט תרפ"ח. [4], לב דף. כולל עו סימנים.

ספר התעוררות תשובה חלק רביעי... והגהות על ש"ע אורח חיים ויורה דעה. ובסופו נספח קונטרס שיר מעון על חמשה חומשי תורה. בודאפעסט תרצ"ד. [8], קכח; כד עמ'.

חלק או"ח כולל עג סימנים, יו"ד כג סי', אה"ע יג סי', חו"מ ו סימנים. בכל ארבעת החלקים של ספר התעוררות תשובה נשמטו שמות השואלים. מעמ' מט ואילך הגהות על שו"ע. כד עמ' האחרונים: שיר מעון על התורה.

ספר מוסרי הרמב"ם ז"ל נלקטים מספרו הגדול יד החזקה. מונקאטש תרע"ג. ס דף.

מחולק לשלושים ימי החודש. הספר נדפס בעילום שם המחבר. בהקדמת המחבר נאמר: "ורשות נתונה ממני למי שרוצה לתרגם את הספר הזה בלשון מדינה ומדינה... בתנאי כפול ומכופל שיהא באותיות יהודיות".

גם העיר פאפא זכתה לרב גדול ומחבר פורה: ר' יעקב יחזקיה ב"ר משה גרינוואלד. נולד בשנת תרמ"ב בעיירה טשארנא. את רוב תורתו קבל מאביו הגאון בעל ערוגת הבשם. חתן דודו ר' ישראל מנחם ברוין אב"ד ברזוביץ. משנת תרס"ט רב בליקוב. לאחר מכן אב"ד צעהלים. לאחר מלחמת העולם הראשונה אב"ד באנפי־הוניאד שבטראנסילוואניה.

משנת תרפ"ט אב"ד קהל "עדת ישראל" בפאפא. בכל המקומות החזיק ישיבה גדולה וביחוד בפאפא היתה ישיבתו אחת הגדולות במדינה. נפטר ביום ב אדר תש"א (1941). כל ספריו נדפסו לאחר פטירתו.

סדר הגדה של פסח עם פירוש... אגודת אזור מכ"ק אאמו"ר הרב הגאון הצדיק... מרן יעקב יחזק'י זצלה"ה גרינוואלד בן הגה"ק... מרן משה זצלה"ה... סאטמאר תש"ב 1942. [8], קלה, [1] עמ'.

ספר ויגד יעקב חלק ראשון, דברי אגדה ודברי הלכה... ועניני שבת ומועדים, גם דרושים נחמדים... סאטמאר תש"ד. קסב דף.

הספר נדפס על סף השואה של יהודי הונגריה ולא נשתמרו ממנו אלא עותקים בודדים. לאחר המלחמה נדפס שנית בהוספות רבות:

ספר ויגד יעקב... וכעת יצא לאור פעם ב' עם הוספות, קצת חידושים על סוגיות ואיזה תשובות... אנטווערפן תש"ז. [11], קע, [1] דף.

בהוצאה שלישית נוספו הוספות נוספות:

ספר ויגד יעקב... ברוקלין תשל"ח. [4], קנה, [41] עמ'.

כולל דרושים למועדים והספדים. בעמ' תמב דרוש "על שריפת ספרי תורה וחורבן בית הכנסת" בהוניאד בשנת תרפ"ז על ידי סטודנטים רומנים.

ספר ויגד יעקב חלק שני, דרושים נחמדים לשבתא דריגלא ולמועדים ולסיום מסכתות ובתוכו ספר זכות אבות על מס' אבות... ברוקלין תשט"ו. לב, קעו עמ'.

ספר ויגד יעקב על התורה, פירושים ודרושים נחמדים... בדרך פרד"ס... ונלוה אליו קונטרס מצותיך שעשועי, הערות וחידושים על תרי"ג מצות... חלק א על ס' בראשית... ברוקלין תש"ך. שיז, [3] עמ'.

ספר ויגד יעקב על התורה... חלק ב' על ס' שמות... ברוקלין תשכ"ב. שפד עמ'.

ספר שאלות ותשובות משפטיך ליעקב, בירורים ופלפולים ותשובות להלכה על ארבעה חלקי שלחן ערוך... ונלוה אליו קונטרס על הלכות

טריפות ועל הלכות מקואות... וגם לרבות תשובות להלכה בשם ויען יוסף מבן המחבר... רבי יוסף גרינוואלד שליט"א... ירושלים — ברוקלין תשל"ז. י, [2], רמה, [42] עמ'.

חלק או"ח כולל סג סימנים, יו"ד עב סי', אה"ע ד סי', חו"מ ו סימנים. הרבנים הנזכרים: ר' ברוך גרינפעלד בירושלים, ר' נפתלי טייטלבוים אב"ד באטור, ר' אברהם משה שטיין דומ"ץ קלויזענבורג, בנו ר' יוסף גרינוואלד דומ"ץ סאטמאר, אחיו ר' לוי יצחק גרינוואלד אב"ד צעהלים, ר' שמעון סופר אב"ד ערלוי, גיסו ר' אהרן זילבערשטיין אב"ד בעלעד, ר' שלמה שפיצער אב"ד באגדאן, ר' מנחם הכהן פישער אב"ד שארוואר, אביו ר' משה גרינוואלד אב"ד חוסט, ר' אברהם צבי אונגאר דומ"ץ קאפאוואר, בן אחיו ר' משה ב"ר אברהם יוסף גרינוואלד, אחיו ר' יקותיאל יהודה גרינוואלד אב"ד יארע, ר' מאיר קליין באוהעל, אחיו ר' אברהם יוסף גרינוואלד אב"ד חוסט ואונגוואר, ר' ישראל וועלץ אב"ד טיניע, בן אחיו ר' יהושע גרינוואלד אב"ד חוסט, ר' מאיר חיים אונגאר דומ"ץ לאקנבאך, ר' צבי קינסטליכער אב"ד הערמאנשטאדט, ר' אברהם דירענפעלד רב בשיעור חברה בפאפא, ר' שלמה קעניג אב"ד יארע, ר' זאב כהנא אב"ד טשארנא, ר' מרדכי מאיר בנעט אב"ד שטיינעמאנגער, חתנו ר' משה יהודה כ"ץ בסערדאהעלי, ר' חיים יהודה סג"ל דייטש דומ"ץ מאקאווא, ר' חיים בעקער דומ"ץ לאנצק, ר' יוסף הכהן שווארץ מ"מ בגראסווארדיין, ר' שמעון ישראל פאזען אב"ד אדענבורג, ר' יהודה הכהן קרויז אב"ד לאקנבאך, ר' גבריאל געשטעטנער דומ"ץ שטיינעמאנגער, ר' חיים לאנדא דומ"ץ שטיינעמאנגער.

ספר תהלים... ואמרות טהורות על מזמורי תהלים נקראים בשם ברכה ותהלה... ברוקלין תשמ"א. תקנה, [2] עמ'.

החיבור הוא בחלקו מכתב-יד ובחלקו נלקט מספריו הנדפסים.

מחבר נוסף מחכמי פאפא הוא ר' אברהם ב"ר ישראל דירנפלד. אביו היה חתן ר' יוסף העניג אב"ד נייטרא. תלמיד ר' שמואל רוזנברג באונסדורף ור' שאול בראך בקרולה. חתן ר' צבי הופמאן. בשנת תר"ץ

הגאון... רבי יהודה אלטמאן זצ"ל... יוצא לאור על ידי בני המחבר בסיוע תלמידיו... בני ברק תשכ"ט. לו, [4], קעב, [10] עמ'.

כולל פו סימנים. ברוב התשובות נשמטו שמות השואלים. הרבנים הנזכרים: תלמידו הב' יוחנן סופר בערלוי, תלמידו הב' אברהם שמואל בנימין סופר בערלוי, ר' פרץ טוביה שטיין אב"ד דיאר, ר' אלכסנדר קנעפלער רב דגליל סוראק. בראש הספר תולדות המחבר ושבחיו באריכות מאת בני המחבר.

מילידי העיר פאקש היה גם ר' אליעזר זוסמן ב"ר שמשון אלטמאן. נולד בחודש תמוז תרע"ה (1915). למד תורה אצל סבו ר' שמעון סופר ואצל אביו, ששימשו ברבנות פאקש. חתן ר' יצחק טיגרמאן אב"ד בעקעש-טשאבא. היה סמוך על שולחן חותנו. זמן קצר לפני השואה בא אל אביו בפאקש, ממנה גורש לאושוויץ. עלה על המוקד ביום יז בתמוז תש"ד.

ספר חדושי סוגיות מחדושי נבכי נהרות מאת האברך הגאון... רבי אליעזר זוסמאן אלטמאן זצוק"ל בעה"מ ספר "שכולת הנהר" בן הגאון... ר' יהודה זצ"ל בעה"מ ספרי "מי יהודה"... (בני ברק) תשמ"ו. רב, [12] עמ'.

בראש הספר (עמ' יג—לא) "פתיחה" מאת אחי המחבר, ר' שרגא צבי אלטמאן, ובה משבחי המחבר ומקצת תולדותיו. עם הסכמות ר' בצלאל שטרן, ר' אפרים פישל קליין, ר' יוסף דוד קליין רב במונטריאל.

כולל חידושים על יב מסוגיות הש"ס. חלק מן החידושים נכתבו בשנים תרפ"ט—תרצ"א, בהיות המחבר נער בן יד—טז.

בעיירה פוטנוק שימש ברבנות ר' מאיר ב"ר יעקב טננבוים. נולד בסוף חודש אלול תרי"ד בעיר ווערפעלעט. אביו היה אב"ד פוטנאק. תלמיד סבו ר' וואלף טננבוים בעל "רחובות הנהר". משנת תרמ"ד אב"ד פילעק, משנת תרמ"ז אב"ד טארנא ומשנת תרנ"ז ממלא מקום אביו כאב"ד פוטנוק. נפטר בר"ח אב תרפ"ח (1928).

ספרי אמרי מאיר, דרושים יקרים... מכבוד הרב הגאון הצדיק... רבנו מאיר טענענבוים... שהי'

לערך החל בניהול הישיבה הגדולה בפאפא ונתמנה לרבה של חברה שיעור. נספה בשואה.

ספר בית ישראל על מס' ברכות חלק ראשון, קובץ מרבתינו ראשונים ואחרונים. קבצתים ולקטתים בעה"ת הק' אברהם דירנפעלד יושב אהל בשיעור חברה בק"ק פאפא יע"א. מישקאלץ תרצ"ז 1936. ו, קה דף.

עד פרק שלישי בלבד. עם הסכמות רבו ר' שאול בראך אב"ד קאשוי, ר' יעקב יחזקיה גרינוואלד אב"ד פאפא, ר' יהושע בוקסבוים אב"ד גאלאנטא, ר' אשר אנשיל כ"ץ אב"ד עדת ישראל בסערדאהעלי.

במהדורתו החדשה נקרא הספר "בית יוסף" ובו גם שינויים והוספות:

ספר בית יוסף על מס' ברכות... חלק א—ג. מישקאלץ תרצ"ח—תרצ"ט.

חלק א: פרק א"ב. תרצ"ץ 1937. [1], מט דף; חלק ב: פרק ג"ד. תרצ"ט 1939. סא דף; חלק ג: פרק ה"ו. תרצ"ט 1939. סז דף.

לאחרונה נדפס גם חלק ד: פרק ז. ירושלים תשל"ב. עז — קעא דף.

ספר בית יוסף על מסכת ביצה חלק ראשון...

ראיתי רק את הצילום: ירושלים תשל"ב. סג דף (פרק ראשון בלבד).

בעיר פאקש שימשו מאז רבנים גדולים ומחברים ידועים. גם בתקופה האחרונה שימש בה ברבנות רב גדול, ר' שמשון ב"ר יהודה אלטמאן. נולד בשנת תרנ"ד במעוז טשאט בה שימש אביו ברבנות. תלמיד אביו ור' עקיבא סופר בפרסבורג. חתן ר' שמעון סופר אב"ד סענדרא ופאקש. משנת תרע"ז ממלא מקום חותנו ברבנות סענדרא ומשנת תרצ"א ממלא מקום חותנו ברבנות פאקש. בשני המקומות החזיק ישיבה גדולה. נספה בשואה.

ספר שכולת הנהר, תשובות שאלות וחידושי הלכות בארבעה חלקי שולחן ערוך אשר נשאר לפליטה מאוד מוצל מאש מאת הגאון המובהק... רבי שמשון אלטמאן זצוקלה"ה הי"ד אב"ד ור"מ דקהילה קדושה פאקש ומלפנים אב"ד ור"מ דק"ק סענדרא... בן

לערך החל בניהול הישיבה הגדולה בפאפא ונתמנה לרבה של חברה שיעור. נספה בשואה.

ספר בית ישראל על מס' ברכות חלק ראשון, קובץ מרבוחינו ראשונים ואחרונים. קבצתים ולקטתים בעה"ת הק' אברהם דירנפעלד יושב אהל בשיעור חברה בק"ק פאפא יע"א. מישקאלץ תרצ"ז 1936. ו,קה דף.

עד פרק שלישי בלבד. עם הסכמות רבו ר' שאול בראך אב"ד קאשוי, ר' יעקב יחזקיה גרינוואלד אב"ד פאפא, ר' יהושע בוקסבוים אב"ד גאלאנטא, ר' אשר אנשיל כ"ץ אב"ד עדת ישראל בסערדאהעלי.

במהדורתו החדשה נקרא הספר "בית יוסף" ובו גם שינויים והוספות:

ספר בית יוסף על מס' ברכות... חלק א — ג. מישקאלץ תרצ"ח-תרצ"ט.

חלק א: פרק א"ב. תרח"ץ 1937. [1], מט דף; חלק ב: פרק ג"ד. תרצ"ט 1939. סא דף; חלק ג: פרק ה"ו. תרצ"ט 1939. סז דף.

לאחרונה נדפס גם חלק ד: פרק ז. ירושלים תשל"ב. עז — קעא דף.

ספר בית יוסף על מסכת ביצה חלק ראשון...

ראיתי רק את הצילום: ירושלים תשל"ב. סג דף (פרק ראשון בלבד).

בעיר פאקש שימשו מאז רבנים גדולים ומחברים ידועים. גם בתקופה האחרונה שימש בה ברבנות רב גדול, ר' שמשון ב"ר יהודה אלטמאן. נולד בשנת תרנ"ד במעזא טשאט בה שימש אביו ברבנות. תלמיד אביו ור' עקיבא סופר בפרסבורג. חתן ר' שמעון סופר אב"ד סענדרא ופאקש. משנת תרע"ז ממלא מקום חותנו ברבנות סענדרא ומשנת תרצ"א ממלא מקום חותנו ברבנות פאקש. בשני המקומות החזיק ישיבה גדולה. נספה בשואה.

ספר שבולת הנהר, תשובות שאלות וחידושי הלכות בארבעה חלקי שולחן ערוך אשר נשאר לפליטה מאוד מוצל מאש מאת הגאון המובהק... רבי שמשון אלטמאן זצוקלה"ה הי"ד אב"ד ור"מ דקהילה קדושה פאקש ומלפנים אב"ד ור"מ דק"ק סענדרא... בן

הגאון... רבי יהודה אלטמאן זצ"ל... יוצא לאור על ידי בני המחבר בסיוע תלמידיו... בני ברק תשכ"ט. לו, [4], קעב, [10] עמ'.

כולל פו סימנים. ברוב התשובות נשמטו שמות השואלים. הרבנים הנזכרים: תלמידו הב' יוחנן סופר בערלוי, תלמידו הב' אברהם שמואל בנימין סופר בערלוי, ר' פרץ טוביה שטיין אב"ד דיאר, ר' אלכסנדר קנעפלער רב דגליל סוראק. בראש הספר תולדות המחבר ושבחיו באריכות מאת בני המחבר.

מילידי העיר פאקש היה גם ר' אליעזר זוסמן ב"ר שמשון אלטמאן. נולד בחודש תמוז תרע"ה (1915). למד תורה אצל סבו ר' שמעון סופר ואצל אביו, ששימשו ברבנות פאקש. חתן ר' יצחק טיגרמאן אב"ד בעקעש-טשאבא. היה סמוך על שולחן חותנו. זמן קצר לפני השואה בא אל אביו בפאקש, ממנה גורש לאושוויץ. עלה על המוקד ביום יז בתמוז תש"ד.

ספר חדושי סוגיות מחדושי נבכי נהרות מאת האברך הגאון... רבי אליעזר זוסמאן אלטמאן זצוק"ל בעה"מ ספר "שבולת הנהר" בן הגאון... ר' יהודה זצ"ל בעה"מ ספרי "מי יהודה"... (בני ברק) תשמ"ו. רב, [12] עמ'.

בראש הספר (עמ' יג — לא) "פתיחה" מאת אחי המחבר, ר' שרגא צבי אלטמאן, ובה משבחי המחבר ומקצת תולדותיו. עם הסכמות ר' בצלאל שטרן, ר' אפרים פישל קליין, ר' יוסף דוד קליין רב במונטריאל.

כולל חידושים על יב מסוגיות הש"ס. חלק מן החידושים נכתבו בשנים תרפ"ט — תרצ"א, בהיות המחבר נער בן יד — טז.

בעיירה פוטנוק שימש ברבנות ר' מאיר ב"ר יעקב טננבוים. נולד בסוף חודש אלול תרי"ד בעיר ווערפעלעט. אביו היה אב"ד פוטנאק. תלמיד סבו ר' וואלף טננבוים בעל "רחובות הנהר". משנת תרמ"ד אב"ד פילעק, משנת תרמ"ז אב"ד טארנא ומשנת תרנ"ז ממלא מקום אביו כאב"ד פוטנוק. נפטר בר"ח אב תרפ"ח (1928).

ספרי אמרי מאיר, דרושים יקרים... מכבוד הרב הגאון הצדיק... רבנו מאיר טעננענבוים... שהי

רב אב"ד דק"ק פילעק י שנים, דק"ק טארנא י שנים, דק"ק פוטנאק לב שנים ושם מנוחתו כבוד זי"ע. הובא לבית הדפוס ע"י בן אחיו וחתנו משה הק' טענענבוים אבדק"ק מילדוי סעפשי. טארנא תרפ"ט. קמד, 4, ח עמ'.

כולל ארבעים דרשות. בראש הספר הקדמת ר' משה טננבוים ובה מתולדות המחבר.

בישוב פומאז שימש ברבנות ר' אהרן צבי ב"ר יעקב יוסף גרוס. אביו היה רבה של הקהילה החרדית באופן. תלמיד ר' ישעיה זילברשטיין בווייצן ור' עקיבא סופר בפרסבורג. חתן ר' דוד יהודה זילברשטיין אב"ד ווייצן. נספה בשואה.

ספר כל דאמר רחמנא, פירוש על כל מאמרי הש"ס המתחילים במלת "כל" בדרך אשר חנן ה' ית"ש לעבדו הק' אהרן צבי גראס אבדק"ק פאמאז והגלילות יע"א בלאאמו"ר... יאקב יוסף גראס שליט"א אבדק"ק אובן יע"א וחתנא דבי נשיאה... מו"ה דוד יהודה ז"ש שליט"א אבדק"ק וואיטצען יע"א. חלק א—ג. בודאפעסט תרצ"ב—תש"א.

חלק א: כל אבא — כל היכי. תרצ"ב. [8], קיב עמ'; חלק ב: כל הישן — כל הנושא. תרצ"ו. [8], קיב עמ'. חלק ג: כל הנושא — כל יומא. תש"א. [8], קיב עמ'.

בחלק א הסכמות רבו ר' עקיבא סופר אב"ד פרעסבורג, אביו ר' יאקב יוסף גראס אב"ד אובן, ר' מנחם בראדא אב"ד קאלוב, חותנו ר' דוד יהודה זילברשטיין אב"ד וואיטצען, ר' מרדכי מאיר בנעט אב"ד שטיינעמאנגער; בחלק ב הסכמות ר' אברהם מ"ש פראנקל ראש הלשכה האורתודוכסית בבודאפעשט, ר' שלמה צבי הכהן שטראסער אב"ד דעברעצין, ר' זאב כהנא אב"ד טשארנא, ר' מאזעס חיים ליטש-ראזענבוים אב"ד קליינווארדיין, ר' נפתלי טייטלבוים אב"ד נירבאטור; בחלק ג הסכמות ר' בן ציון סניידערס אב"ד ראבא, ר' אהרן פרעסבורגער אב"ד באניהאד, ר' יהונתן הלוי אייבעשיץ דומ"ץ ווארשא.

בעיר פעהער-ג'ארמאט היה הרב האחרון ר' זאב וואלף ב"ר ישראל גינצלר. נולד בשנת תרמ"ג בעיר

אוהעל. אביו היה מחסידי צאנז ותלמיד בעל ייטב לב. חתן ר' אשר לעמל שווארץ מאוהעל. משנת תרפ"ד אב"ד שאלגוטאריאן ומשנת תרצ"ב אב"ד פעהער-ג'ארמאט. נספה בשואה ביום טו בסיון תש"ד.

ספר תולדות ישראל על ספר בראשית, כולל דרושים ופולפולים אשר חנן ד' אותי ... זאב וואלף גינצלער האב"ד ור"מ דפק"ק פעהערדיארמאט והגלילות יצ"ו. קליינווארדיין תרצ"ז. [2], נג, [1] דף.

במהדורת צילום, ברוקלין תשמ"א, הוספו מה עמ' ובהם חידושים על שמות ויקרא במדבר, חידושי סוגיות וקונטרס "אגודת איזוב", מגילת יוחסין של משפחת לאנדא.

ספר תולדות ישראל... חלק ראשון שאלות ותשובות על ארבעה חלקי שלחן ערוך. חלק שני חידושים על סוגיות הש"ס... יוצא לאור ע"י חתנו מזיור ותלמידו הרב יעקב צבי הלוי יונגרייז... ברוקלין תשכ"ו. סד, יז — רה, [3] עמ'.

השו"ת (עד עמ' קכא) כוללים עד סימנים. הרבנים הנזכרים: ר' ישראל חיים סאמעט בקליינווארדיין, ר' אליעזר וויינר בסיקסא (כעת אב"ד בשיפשוול בווינה), בן גיסו ר' ישראל לאנדוי ר"מ באוהעל, ר' אברהם מאיר איזראעל תופס ישיבה בהוניאד (כעת רב בבארא פארק), ר' משה יהודה מענדאלאוויטש תופס ישיבה במאקעווע, ר' נתן פראנקפורטער ראב"ד שאלגא-טאריאן, ר' אשר אנשיל יונגרייז אב"ד דיאנדיאש, ר' שלום זאב רעזמיוועש אב"ד פעשטערזשעבעט, ר' יעקב נייפעלד דומ"ץ דינדיש, ר' צבי לוסטיג אב"ד טארפא. בראש הספר תולדות וגדולת המחבר באריכות מאת תלמידיו וביחוד ר' בן ציון יאקאבאוויטש.

מילדי פעהער-ג'ארמאט היה ר' אשר אנשיל ב"ר שמואל דוד הלוי יונגרייז. נולד בערב פסח תרל"ד (1874) לאביו שהיה רבה של עיר זו. תלמיד בעל קדושת יום טוב בסיגט. נסע להכיר את צדיקי הדור, כגון האדמו"רים משינאווא, מונקאטש, בעלזא ועוד. חתן ר' יעקב שיק אב"ד נאדאודוואר. משנת תרס"א (1901) אב"ד פאביאנהאזא. לאחר מכן דיין ומו"צ בפעהער-ג'ארמאט. בה נפטר ביום ב אדר תרצ"ד (1934).

ברכה... הה"ג הקדוש צדיק תמים... מרן מנחם בראדי זצ"ל אשר הי' רועה נאמן לבני ישראל והרביץ תורה ברבים נ"ה שנים. מלפנים ממלא מקום חותנו הה"ג ציסו"ע... רב משולם פייש סג"ל אב"ד דק"ק טאש יצ"ו ואח"כ נתקבל... בעיר קאלוב יצ"ו ושם חלקת מחוקק ספון בן לאותו צדיק... רב אברהם בראדי זצ"ל אב"ד דק"ק ברעזנא גדול... נירעדהאזא תרצ"ט 1937 [!]. [10], רכח, [2] עמ'.

עם הסכמות ר' שלום אליעזר הלברשטאם מראצפערטא, גיס המחבר ר' אלימלך סג"ל אב"ד ניר טאש, ר' ישראל צבי ראטענבערג אב"ד מעזאקאסאני, ר' פנחס ב"ר מרדכי טווערסקי מאוסטיליא, ר' משה ב"ר אהרן רוקח בן הרב מבעלז. בהוצאת ברוקלין תשל"ז הוספו 18 עמודים ובהם חידושי סוגיות מכתבי-יד המחבר. ובראש הספר נדפסו התנהגות המחבר מאת תלמידו ומשב"ק ר' אריה ליבוש גראס (הוספה זו נדפסה כבר קודם לכן בהוצאת ברוקלין תשכ"א).

בעיר קאלוב אוה למושב לו אחד מצאצאי הצדיק הידוע ר' יצחק אייזיק מקאלוב: ר' משה ב"ר יהודה צבי טויב. אביו נפטר בגיל צעיר. חתן ר' מנחם שלמה האב"ד נמירוב. לאחר שישב במקומות שונים קבע מושבו בקאלוב ושם כנראה נפטר ביום יט אייר תרצ"ו (1936).

ספר עת רצון על ספר בראשית בדרך פרד"ס אשר השאיר אחריו ברכה איש קדוש... שר בית הזוהר... מוה"ר משה'לי זצל"ה מקאלוב בן אחר בן מאיש אלקים קדוש ר' יצחק אייזיק טויב זצל"ה האב"ד דק"ק קאלוב. ונלוה אחר כל פרשה וגם בסוף הספר קונטרס חקל תפוחין מכן המחבר המוציא לאור [ר' מנחם טויב]. ברוקלין תשכ"א. שכה, [7] עמ'.

עם הקדמת בן המחבר, ר' מנחם טויב, שהוסיף בסוף כל פרשה דברי תורה משלו. בסוף הספר (מעמ' רמא) "חקל תפוחין" על הספרים שמות — דברים.

ממשפחת הרבי מקאלוב היה גם השוחט והמורה הוראה בעיר נוגראד-קאלו: ר' משה ב"ר מנחם אלטר

ספר תפארת אשר על סוגיות הש"ס אשר השאיר אחריו ברכה הרב הגאון... מוה"ר אשר אנשיל הלוי יונגרייז זצללה"ה האב"ד דק"ק פאביאנהאז והגלילות ודומ"ץ דק"ק פעהערדיארמאט יצ"ו. ואליו נלוה חוט המשולש: קונטרס חידושי סוגיות מאת זקיננו רב האי גאון וקדוש... מוה"ר שרגא פייש הלוי יונגרייז זצוק"ל אב"ד דק"ק סעטשע יצ"ו; חידושים על סוגיות הש"ס מאת אחיו הגאון הגדול... מוה"ר אברהם בנימין הלוי יונגרייז זצללה"ה האב"ד דק"ק פעהערדיארמאט והגלילות יצ"ו; דרושים נחמדים וחידושי סוגיות... מאת בנו... מוה"ר שמואל דוד הלוי יונגרייז זצללה"ה האב"ד דק"ק נירמעדיעש והגלילות יצ"ו. יוצא לאור ע"י בן המחבר הרב יעקב צבי הלוי יונגרייז מלפנים אב"ד דק"ק פעהערדיארמאט... ברוקלין תשל"ו. עב, שב, [2] עמ'.

עד עמ' קטז חידושי סוגיות של ר' אשר אנשיל יונגרייז; בעמ' קיט — קלו (עם שער חלקי): קונטרס חידושי סוגיות מזקני... מוה"ר שרגא פייש הלוי יונגרייז; עמ' קלז — קפט (עם שער חלקי): חידושים על סוגיות הש"ס... מאת ר' אברהם בנימין הלוי יונגרייז; עמ' קצא ואילך (עם שער חלקי): דרשות, חידושים על סוגיות הש"ס, הגהות והערות שנכתבו על גליון ספריו, חידושים ביו"ד הלכות טריפות ואו"ה [איסור והיתר] מאת ר' שמואל דוד הלוי יונגרייז.

עב עמ' הראשונים כוללים תולדות המחבר ומשפחתו ברוב עניין מלווה בפאקסימילים רבים, מאת ר' יעקב צבי יונגרייז. עם הסכמת ר' הילל ליכטנשטטין הרב מקראסנא.

רבה של קהילת קאלוב היה מגדולי הרבנים בהונגריה: ר' מנחם ב"ר אברהם ברודי. אביו היה אב"ד ברעזנא. חתן ר' משולם פייש הלוי אב"ד טאש. ממלא מקום חותנו בטאש ולאחר מכן אב"ד קאלוב שנים רבות. החזיק בה ישיבה גדולה. נפטר ביום ח אב תרצ"ח (1938).

ספר באר מנחם, באר את התורה ביראת ה' טהורה... בדרך הבעש"ט... אשר השאיר אחריו

ספר תפארת אשר על סוגיות הש"ס אשר השאיר אחריו ברכה הרב הגאון... מוה"ר אשר אנשיל הלוי יונגרייז זצלה"ה האב"ד דק"ק פאביאנהאז והגלילות ודומ"ץ דק"ק פעהערדיארמאט יצ"ו. ואילו נלוה חוט המשולש: קונטרס חידושי סוגיות מאת זקיננו רב האי גאון וקדוש... מוה"ר שרגא פייש הלוי יונגרייז זצוק"ל אב"ד דק"ק סעטשע יצ"ו; חידושים על סוגיות הש"ס מאת אחיו הגאון הגדול... מוה"ר אברהם בנימין הלוי יונגרייז זצלה"ה האב"ד דק"ק פעהערדיארמאט והגלילות יצ"ו; דרושים נחמדים וחידושי סוגיות... מאת בנו... מוה"ר שמואל דוד הלוי יונגרייז זצלה"ה האב"ד דק"ק נירמעדיעש והגלילות יצ"ו. יוצא לאור ע"י בן המחבר הרב יעקב צבי הלוי יונגרייז מלפנים אב"ד דק"ק פעהערדיארמאט... ברוקלין תשל"ו. עב,שכ, [2] עמ'.

עד עמ' קטז חידושי סוגיות של ר' אשר אנשיל יונגרייז; בעמ' קיט — קלו (עם שער חלקי): קונטרס חידושי סוגיות מזקני... מוה"ר שרגא פייש הלוי יונגרייז; עמ' קלז — קפט (עם שער חלקי): חידושים על סוגיות הש"ס... מאת ר' אברהם בנימין הלוי יונגרייז; עמ' קצא ואילך (עם שער חלקי): דרשות, חידושים על סוגיות הש"ס, הגהות והערות שנכתבו על גליון ספריו, חידושים ביו"ד הלכות טריפות ואו"ה [איסור והיתר] מאת ר' שמואל דוד הלוי יונגרייז.

עב עמ' הראשונים כוללים תולדות המחבר ומשפחתו ברוב עניין מלווה בפאקסימילים רבים, מאת ר' יעקב צבי יונגרייז. עם הסכמת ר' הילל ליכטנשטטין הרב מקראסנא.

רבה של קהילת קאלוב היה מגדולי הרבנים בהונגריה: ר' מנחם ב"ר אברהם ברודי. אביו היה אב"ד ברעזנא. חתן ר' משולם פייש הלוי אב"ד טאש. ממלא מקום חותנו בטאש ולאחר מכן אב"ד קאלוב שנים רבות. החזיק בה ישיבה גדולה. נפטר ביום ח' אב תרצ"ח (1938).

ספר באר מנחם, באר את התורה ביראת ה' טהורה... בדרך הבעש"ט... אשר השאיר אחריו

ברכה... הה"ג הקדוש צדיק תמים... מרן מנחם בראדי זצ"ל אשר ה' רועה נאמן לבני ישראל והרביץ תורה ברבים נ"ה שנים. מלפנים ממלא מקום חותנו הה"ג ציסו"ע... רב משולם פייש סג"ל אב"ד דק"ק טאש יצ"ו ואח"כ נתקבל... בעיר קאלוב יצ"ו ושם חלקת מחוקק ספון בן לאותו צדיק... רב אברהם בראדי זצ"ל אב"ד דק"ק ברעזנא גדול... נירעדהאזא תרצ"ט 1937 [1]. [10], רכח, [2] עמ'.

עם הסכמות ר' שלום אליעזר הלברשטאם מראצפערטא, גיס המחבר ר' אלימלך סג"ל אב"ד ניר טאש, ר' ישראל צבי ראטענבערג אב"ד מעזאקאסאני, ר' פנחס ב"ר מרדכי טווערסקי מאוסטיליא, ר' משה ב"ר אהרן רוקח בן הרב מבעלז. בהוצאת ברוקלין תשל"ז הוספו 18 עמודים ובהם חידושי סוגיות מכתב"ד המחבר. וכראש הספר נדפסו התנהגות המחבר מאת תלמידו ומשב"ק ר' אריה ליבוש גראס (הוספה זו נדפסה כבר קודם לכן בהוצאת ברוקלין תשכ"א).

בעיר קאלוב אוה למושב לו אחד מצאצאי הצדיק הידוע ר' יצחק אייזיק מקאלוב: ר' משה ב"ר יהודה צבי טויב. אביו נפטר בגיל צעיר. חתן ר' מנחם שלמה האב"ד נמירוב. לאחר שישב במקומות שונים קבע מושבו בקאלוב ושם כנראה נפטר ביום יט אייר תרצ"ו (1936).

ספר עת רצון על ספר בראשית בדרך פרד"ס אשר השאיר אחריו ברכה איש קדוש... שר בית הזוהר... מוה"ר משה'לי זצלה"ה מקאלוב בן אחר בן מאיש אלקים קדוש ר' יצחק אייזיק טויב זצלה"ה האב"ד דק"ק קאלוב. ונלוה אחר כל פרשה וגם בסוף הספר קונטרס חקל תפוחין מבן המחבר המוציא לאור [ר' מנחם טויב]. ברוקלין תשכ"א. שכה, [7] עמ'.

עם הקדמת בן המחבר, ר' מנחם טויב, שהוסיף בסוף כל פרשה דברי תורה משלו. בסוף הספר (מעמ' רמא) "חקל תפוחין" על הספרים שמות — דברים.

ממשפחת הרבי מקאלוב היה גם השוחט והמורה הוראה בעיר נוגראד-קאלו: ר' משה ב"ר מנחם אלטר

טויב. אביו היה תושב סיגט (נפטר כא אלול תרפ"ז). לפי מסורת משפחתית היו "ממשפחת אפרתים ומפי השמועה... גזע אחד עם הצדיק המפורסם ר' יצחק אייזיק טויב מקאלוב". חתן ר' חיים מרדכי רוטנברג מסעמיהאי. בז"ש חתן ר' מנחם וורצברגר. בין שתי מלחמות העולם שוחט ומורה הוראה בעיירה נוגראד-קאלו. נספה בשואה.

ספר חרש אבן עה"ת... וחלקתיו לחלקים מגודל ההוצאה וצוק העת... [חלק א-ב]. חלק א: בראשית — שמות — ויקרא. מארגהיטא תרצ"ב. [2], יט, [2]; כב; ח דף; חלק ב: במדבר — דברים. נייפעסט תרצ"ד. [1], לו דף.

בראש חלק א הסכמת ר' בן ציון בלום אב"ד ב' אויפאלו. בסופו הסכמות ר' אלכסנדר קנאפלער אב"ד סיראק, ר' שמחה בונם לערמאן מלודז אצל ווארשא, ר' יהונתן הלוי אייבשיטץ דומ"ץ ווארשא. בראש חלק ב הסכמת ר' יחיאל מיכל הכהן פריעד אב"ד באלמאז-אויורוש.

ספר חרש וחושב עה"ת, ביאור נחמד... לקוטי בתר לקוטי... ספרים שונים אשר אין כל יד משתמשים בהם... דעווא תרצ"ב. [2], מ, [2] דף.

רק על ספר בראשית. עם הסכמות ר' יעקב שרגא סג"ל יונגרייז אב"ד נוגראד-בערצעל, ר' שלום אליעזר הלברשטאם האדמו"ר מראצפערטא.

בעיירה קאפובאר שימש כדיין וכראב"ד ר' אברהם צבי ב"ר חיים אונגר. נולד בשנת תרנ"ו בצעהלים. אחר כך עברו אבותיו לבודאפשט. הילד חזר לצעהלים לבית סבו ר' יחיאל מיכל אונגר וטרם היותו בר-מצוה למד בשיבת דודו ר' אליעזר דוד גרינוואלד בצעהלים. אחר כך למד בשיבת ר' שמואל רוזנברג באונסדארף. לאחר מכן למד שוב בשיבת דודו בעל קרן לדוד באויברווישווה. בשנת תרע"ט נשא את בת דודו ר' ישי הכהן לוונשטיין בבעלעד. משנת תרפ"ו דיין ואחר כך ראב"ד בעיירה קאפובאר. נספה בשואה.

משניות מסכת מקואות עם פירושי הראשונים הרמ[ב]ם, ר"ש והרא"ש ז"ל. ועל צבאם לפרש דבריהם הקדושים ז"ל הפירוש מחזה אברהם עם קונטרסי צבי לחיים בסוף כל פרק

לבאר סוגיות הש"ס המסתעפים מן המשניות של מסכת זו... מונקאטש (תש"ד). [4], פ דף.

עם פנים המשניות וסביבו הר"מ, הר"ש והרא"ש. הפירוש "מחזה אברהם" נדפס לרוחב העמוד. בסוף כל פרק "צבי לחיים", חידושים על סוגיות השייכות למסכת. עם הסכמות ר' שלמה זלמן עהרענרייך אב"ד שאמלוי, ר' ברוך ראבינאוויטש אב"ד מונקאטש, ר' שעפטל ווייס אב"ד שימאני, ר' שמעון ישראל פאזען אב"ד שאפראן.

במהדורת ירושלים תשט"ז, שנדפסה בידי בן המחבר, ר' יצחק שלמה אונגר אב"ד גבעת שאול ב בירושלים, הוסף ספר מחזה אברהם, חדושי הלכות על מסכת ביצה (לח דף). בראש הספר תולדות המחבר ושבחיו וההסכמות של ההוצאה הראשונה (להוציא הסכמת הרב ממונקאטש) והסכמות חדשות של ר' איסר זלמן מלצר, ר' עקיבא סופר, ר' דוב בעריש וויידענפעלד ור' יוסף גרינוואלד.

רבה האחרון של העיירה קובאטשהאזא היה ר' אהרן דוד ב"ר יצחק רובינשטיין. נולד במקום. חתן ר' אליעזר פיין, אף הוא מתושבי המקום. משנת תרע"א (1911) אב"ד קובאטשהאזא. נספה בשואה ביום ח תמוז תש"ד.

ספר נטיעות אד"ר, דרושי אגדה ופלפול על המועדים אשר השאיר אחריו ברכה הרב הגאון האדיר... חסידא ופרישא... הרביץ תורה לעדרים כקש"ת מרן אהרן דוד רובינשטיין וצוקללה"ה האב"ד ור"מ דק"ק מ'קאוואטשהאזא והגליל בעמח"ס יד אהרן, פני אהרן. יו"ל פעם שנית ע"י נכדי המחבר זצ"ל. ברוקלין תשמ"ט. [4], ריא, [5] עמ'.

דברי אגדה וחידושי סוגיות למועדים. הספרים הנמנים בשער הספר לא ראיתי וכנראה לא נדפסו.

בראש הספר הקדמה קצרה מאת בני המחבר (שנדפסה כנראה בהוצאה הראשונה, תשכ"א, שלא ראיתי) והקדמה קצרה מאת נכדי המחבר להוצאה זו. עם מכתב הסכמה מאת ר' יונתן שטייף משנת תש"ח.

בעיר קיש-קרש שימש ברבנות שנים רבות ר' דוב ב"ר ירמיה לבלוביטש. נולד באונסדורף לאביו שהיה

"איש תם וישר" ממנהיגי הקהילה ועתיר נכסים (לאחר מכן ירד מנכסיו אך לא רצה ליהנות מאחרים). תלמיד ר' מנחם פרוסטיץ ור' דוד פרידמאן בצעהלים. חתן ר' משולם רובינשטיין אב"ד קיש-קרש. לאחר פטירתו ממלא מקום חותנו. נפטר ביום ח שבט תרצ"ו (1936).

ספר דיבובי חן, כולל ביאורים ופירושים על פסוקי חמשה חומשי תורה ודרשות חזו"ל בדרך פשט ואגדה... גם גורגרים אחדים מחדושי הלכות אשר חנן אלקים את עבדו הק' דוב לאבלאוויטש חונה בקה"י קישקאראש והגלילות יצ"ו. קונסט'מיקלאש תרצ"ג. [1], 7, שנו עמ'.

מעמ' רסב ואילך חידושים על סוגיות, מסודרים בסדר א"ב.

בעיר קליינווארדיין היה כנראה המרכז החשוב ביותר לספרות התורנית בהונגריה בין שתי מלחמות העולם. נתחיל במרא דאתרא, רבה של הקהילה, ר' משה (מאזעס) חיים ב"ר גרשון הלוי ליטש-רוזנבוים. נולד ביום יד אב תרכ"ד בפרסבורג. אביו היה אב"ד טאליא בעל שו"ת משיב דברים. תלמיד ר' שאול עהרנפלד בסיקס, ר' אלעזר לעוו באוהעל ובעל שבט סופר. חתן ר' פנחס חיים קליין אב"ד סעליש. מראשית תרמ"ח (1887) אב"ד שאמלוי. מחודש אלול תרנ"ז אב"ד קליינווארדיין ושימש בה 45 שנים. נפטר ביום כח כסלו תש"ג (1942). בשנת הפטירה נדפסה

צוואה של... הרב הגאון הגדול... מרן משה המכונה מאזעס חיים סג"ל ליטש ראזענבוים וצוקללה"ה הכ"מ... מלפנים אב"ד (עשר שנים) בק"ק ס' שומלויא יע"א ואח"כ אב"ד (מ"ה שנה) פק"ק קליינווארדיין והגליל יע"א... קליינווארדיין [תש"ג]. [לא ראינו את ההוצאה המקורית אלא זו שנדפסה בתוך ספרו דלקמן].

ספרו היחיד נדפס בקליינווארדיין בשנת תרפ"א, אך נביא את המהדורה המורחבת:

ספר לחם רב השלם על סדור התפלה, פירושים ובאורים, דרושים וחידושים. ירושלים תשל"ד. 23, תתקכד עמ'.

בנו של הקודם, ר' שמואל שמעלקא ליטש-רוזנבוים, נבחר למלא את מקומו. אך לא הספיק לשמש ברבנות אלא תקופה קצרה, שכן הועלה על המוקד ביום יב סיון תש"ד.

ספר אלה דברי שמואל, אודים מוצלים מאש... שו"ת ומעט צרי דברי אגדה שנשארו לפליטה מאת הרב הגאון הקדוש מהר"ר שמואל שמעלקא סג"ל זצ"ל הי"ד אבדק"ק קליינווארדיין שבהונגריא... ונלוה אליו קונטרס בני יהודה צוואת הגאון הנודע... מהר"ר משה אריה ליב סג"ל ליטש רוזנבוים זצ"ל דיינא רבא דק"ק פרשבורג יצ"ו. ירושלים תשכ"א. [2], 15, י — רצט, [4] עמ'.

עד עמ' קפא שו"ת על ארבעה חלקי השו"ע (או"ח יד סימנים, יו"ד יד סי', אה"ע ח סי', חו"מ ו סי'). מעמ' קפג ואילך: דברי אגדה, דרושים לימים הקדושים ולמועדים. עם הקדמת בן המחבר ר' פנחס רוזנבוים. ועם הסכמות ר' דוב בעריש וויידענפעלד אב"ד טשעבין בירושלים, ר' יונתן שטייף ראב"ד בודאפעסט בברוקלין, ר' מנחם צבי אייזנשטש בניו יורק.

מדייני הקהילה בקליינווארדיין היה ר' משה צבי ב"ר שלום לנדא. אביו היה דיין בוואלאווע. נולד בשנת תרל"ח. תלמיד אביו. אחר כך למד בעיר סטרי שבגליציה אצל הגאון בעל הרי בשמים. חזר להונגריה ולמד אצל בעל קדושת יום טוב בסיגט ובעל ערוגת הבשם בחוסט. חתן ר' נפתלי שרייבר דומ"ץ בקליינווארדיין. לאחר פטירת חותנו ממלא מקומו כדיין. נפטר ביום יז ניסן תש"א (1941).

ספר מבשר שלום... וזה יצא ראשונה מאמר חסדי אבות על ערך אבות ואמהות ושבתים. חברתיו וסדרתיו... משה צבי בלאאמו"ר... מוהר"ר שלום לאנדא מוואלאווע זצ"ל יושב בתוך עם ה' פה ק"ק קליינווארדיין יצ"ו... קליינווארדיין תרפ"ז. [2], ק דף.

"איש תם וישר" ממנהיגי הקהילה ועתיר נכסים (לאחר מכן ירד מנכסיו אך לא רצה ליהנות מאחרים). תלמיד ר' מנחם פרוסטיץ ור' דוד פרידמאן בצעהלים. חתן ר' משולם רובינשטיין אב"ד קיש-קרש. לאחר פטירתו ממלא מקום חותנו. נפטר ביום ח שבט תרצ"ו (1936).

ספר דיבובי חן, כולל ביאורים ופירושים על פסוקי חמשה חומשי תורה ודרשות חזו"ל בדרך פשט ואגדה... גם גרגרים אחדים מחדושי הלכות אשר חנן אלקים את עבדו הק' דוב לאבלאוויטש חונה בקה"י קישקאראש והגלילות יצ"ו. קונסט'מיקלאש תרצ"ג. [1],7, שנועמ'.

מעמ' רסב ואילך חידושים על סוגיות, מסודרים בסדר א"ב.

בעיר קליינווארדיין היה כנראה המרכז החשוב ביותר לספרות התורנית בהונגריה בין שתי מלחמות העולם. נתחיל במרא דאתרא, רבה של הקהילה, ר' משה (מאזעס) חיים ב"ר גרשון הלוי ליטש-רוזנבוים. נולד ביום יד אב תרכ"ד בפרסבורג. אביו היה אב"ד טאליא בעל שו"ת משיב דברים. תלמיד ר' שאול עהרנפלד בסיקס, ר' אלעזר לעוו באוהעל ובעל שבט סופר. חתן ר' פנחס חיים קליין אב"ד סעליש. מראשית תרמ"ח (1887) אב"ד שאמלוי. מחודש אלול תרנ"ז אב"ד קליינווארדיין ושימש בה 45 שנים. נפטר ביום כח כסלו תש"ג (1942). בשנת הפטירה נדפסה

צוואה של... הרב הגאון הגדול... מרן משה המכונה מאזעס חיים סג"ל ליטש ראזענבוים זצוקלה"ה הכ"מ... מלפנים אב"ד (עשר שנים) בק"ק ס' שומלויא יע"א ואח"כ אב"ד (מ"ה שנה) פק"ק קליינווארדיין והגליל יע"א... קליינווארדיין [תש"ג]. [לא ראינו את ההוצאה המקורית אלא זו שנדפסה בתוך ספרו דלקמן].

ספרו היחיד נדפס בקליינווארדיין בשנת תרפ"א, אך נביא את המהדורה המורחבת:

ספר לחם רב השלם על סדור התפלה, פירושים ובאורים, דרושים וחידושים. ירושלים תשל"ד. 23, תתקכד עמ'.

בראש הספר תולדות המחבר. עם הסכמות ר' שמואל עהרנפעלד אב"ד מאטערסדארף בברוקלין, ר' יקותיאל יהודה הלברשטאם אב"ד קלויזנבורג בקרית צאנז (נתניה).

בנו של הקודם, ר' שמואל שמעלקא ליטש-רוזנבוים, נבחר למלא את מקומו. אך לא הספיק לשמש ברבנות אלא תקופה קצרה, שכן הועלה על המוקד ביום יב סיון תש"ד.

ספר אלה דברי שמואל, אודים מוצלים מאש... שו"ת ומעט צרי דברי אגדה שנשארו לפליטה מאת הרב הגאון הקדוש מהר"ר שמואל שמעלקא סג"ל זצ"ל הי"ד אבדק"ק קליינווארדיין שבהונגריא... ונלוה אליו קונטרס בני יהודה צוואת הגאון הנודע... מהר"ר משה אריה ליב סג"ל ליטש רוזנבוים זצ"ל דיינא רבא דק"ק פרשבורג יצ"ו. ירושלים תשכ"א. [2],15, י — רצט, [4] עמ'.

עד עמ' קפא שו"ת על ארבעה חלקי השו"ע (או"ח יד סימנים, יו"ד יד סי', אה"ע ח סי', חו"מ ו סי'). מעמ' קפג ואילך: דברי אגדה, דרושים לימים הקדושים ולמועדים. עם הקדמת בן המחבר ר' פנחס רוזנבוים. ועם הסכמות ר' דוב בעריש וויידענפעלד אב"ד טשעבין בירושלים, ר' יונתן שטייף ראב"ד בודאפעסט בברוקלין, ר' מנחם צבי אייזנשטש בנוי יורק.

מדייני הקהילה בקליינווארדיין היה ר' משה צבי ב"ר שלום לנדא. אביו היה דיין בוואלאווע. נולד בשנת תרל"ח. תלמיד אביו. אחר כך למד בעיר סטרי שבגליציה אצל הגאון בעל הרי בשמים. חזר להונגריה ולמד אצל בעל קדושת יום טוב בסיגט ובעל ערוגת הבשם בחוסט. חתן ר' נפתלי שרייבר דומ"ץ בקליינווארדיין. לאחר פטירת חותנו ממלא מקומו כדיין. נפטר ביום יז ניסן תש"א (1941).

ספר מבשר שלום... וזה יצא ראשונה מאמר חסדי אבות על ערך אבות ואמהות ושבטים. חברתיו וסדרתיו... משה צבי בלאאמו"ר... מוהר"ר שלום לאנדא מוואלאווע זצ"ל יושב בתוך עם ה' פה ק"ק קליינווארדיין יצ"ו... קליינווארדיין תרפ"ז. [2], ק דף.

ספר שלחן מלכים... חמשה ספרים בו נפתחים... קיצור שלחן ערוך השלם... ועל צבאו הלכה למשה, קובץ כל הלכות הבאות בספרי הפוסקים... שלום ואמת, חוקר להבין דעת קדושים ולעשות שלום בין אריות ותרשישים... טעם הצבי, טעמו כטעם לשד השמן... רבותינו בעלי אגדה... שערי שלום, פותח שער לדופקי בשערים... ורוצה להבין ולהשכיל דעת רבותינו הפוסקים... בערעגסאס תרצ"א, י, שסח דף.

כולל קיצור שלחן ערוך סימנים א—י, הלכות קדושת השם בספר תורה תפילין ומזוזות (יג סימנים); דיני טבילת עזרא; דיני נדה ויולדת לדברים שבקדושה; בדפים שמח—שנד: הלכות תפילין דרבינו תם. במהדורה המצולמת בידי חתן המחבר, ר' אברהם שארף (ניו יורק תשל"ח) הוספו מפתחות מפורטים ובראש הספר נדפסו תולדות המחבר מאת בנו ר' יצחק אייזיק לאנדא.

ספר כבוד מלכים, ארבעה ספרים בו נפתחים... הלכה למשה... שלום ואמת... טעם הצבי... שערי שלום... קליינווארדיין תרצ"ד. פו דף.

דינים ועיונים רחבים בענין מצות עשה ולא עשה, שגגת לאו ואונס אי בעי כפרה, המתכוון לדבר איסור ועלה בידו היתר אי בעי כפרה; כללי ופרטי עשה דוחה לא תעשה.

ספר מזוזות מלכים והוא חלק אחד מספרי שלחן מלכים. חמשה ספרים בו נפתחים... קיצור שלחן ערוך השלם... הלכה למשה... שלום ואמת... טעם הצבי... שערי שלום... קליינווארדיין תרצ"ה. רלד דף.

מדף עד ע"ב ואילך: שער הספיקות. בעותק שראיתי הודבק שער מיוחד שנדפס לאחר פטירת המחבר ע"י בנו ר' ישראל אפרים פישל לאנדא "הממלא מקום אבותיו פק"ק קליינווארדיין" ובו נאמר: ספר שני מלכים בכרך אחד: ספר נקוב בשמו (א) מזוזות מלכים על הקיצור שלחן ערוך הלכות מזוזה בכללותיה ופרטותיה; (ב) ספיקות מלכים, בו יבוארו דיני ספיקא דאורייתא וספיקא דרבנן וספק ספיקא ורוב וחזקה בכללותיהן ופרטותיהן...

מחכמי קליינווארדיין היה גם ר' שמואל יעקב ב"ר משה שמעון רוט. אביו היה אב"ד דיורע, שנפטר

בדמי ימיו בן לב שנה. נתחנך בבית סבו הגאון בעל בית היוצר בחוסט. חתן ר' חיים אלטר זוסמן שהיה חתן בעל אפסי ארץ אב"ד נאנאש. התגורר בקליינווארדיין. תחילה שימש כשוחרט ואחר כך כתלמיד חכם פרטי. נספה כנראה בשואה.

ספר דברי שיר... מעט ציצים ופרחים בתוה"ק... אשר חנני ה'... אנכי הצעיר שמואל יעקב ראטה שו"ב פק"ק קליינווארדיין יצ"ו בלא"א הרב הגה"צ מוה"ר משה שמעון ז"ל אב"ד דיורע... בלאא"ז מו"ר הגה"ק מו"ה יואל צבי ראטה זצוק"ל אב"ד דק"ק חוסט יע"א (בעהמח"ס תשובת בית היוצר ב"ח). קליינווארדיין תרע"ד. ידף.

במהדורה זו לא נדפס אלא קונטרס אחד (בעטיה של המלחמה שפרצה אותה שנה?). כעבור עשר שנים נדפס הספר במלואו:

ספר דברי שיר על התורה... קליינווארדיין תרפ"ד. [8], צו; סח דף.

סח הדפים האחרונים (עם שער מיוחד): ספר דברי שיר על מועדים ולקוטים שונים...

עם הסכמות ר' מאזעס חיים ליטש ראזענבוים אב"ד קליינווארדיין, ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, ר' שמואל ענגיל אב"ד ראדמישלא בקאשוי, גיסו ר' יצחק פרענקעל בירושלים.

ספר שיר חדש... מעט ציצים ופרחים ושונים בתוה"ק ומועדים ולקוטים שונים... קליינווארדיין תרצ"ב. [4], צב דף.

עם הסכמות ר' מאזעס חיים ליטש ראזענבוים אב"ד קליינווארדיין, ר' יוסף חיים זאנענפעלד אב"ד בירושלים, גיסו ר' יצחק פרענקעל בירושלים, דוד אשתו ר' שלום סופר אב"ד ברעזנא.

בקליינווארדיין התגורר גם ר' ישראל חיים ב"ר שמעון סמט. תלמיד חכם פרטי, שהתנהג בחסידות וכנראה שימש גם מגיד לעת מצוא. נספה בשואה. ספרו נדפס בעילום שם המחבר.

קונטרס שמע ישראל, כולל אזהרות ולקוטי דינים נחוצים מש"ע ואחרונים וספרן של צדיקים הנצרכים בכל עת... ובני אדם מזולזלים

שם הגדולים החדש מארץ הגר. קליינווארדיין תרצ"ה.

שם הגדולים השלישי מארץ הגר. קליינווארדיין תש"א.

לקראת ערב פסח תרפ"ה, שבו חל תקופת החמה, הדפיס:

ספר יזרח אור והוא סדר ברכת החמה בתקופתה... עם כל הדינים השייכים לזה... אשר לקטתי... פנחס זעליג הכהן שווארטץ... ונלוה אליו קונטרס עומר השדה אשר חיבר בענין זה הגאון הצדיק מוה"ר אליעזר חיים דייטש זצוק"ל האבדק"ק באניהאד יצ"ו עם הג"ה צפנת פענח. קליינווארדיין תרפ"ה. כג, [1] דף.

עם הסכמות ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, ר' חיים אלעזר שפירא אב"ד מונקאטש, ר' מאזעס חיים ליטש ראזענבוים אב"ד קליינווארדיין, ר' ישעיה זילבערשטיין אב"ד וואיצען.

הספר צולם לתקופת החמה של שנת תשי"ג: ניו יארק תשי"ב; לתקופת החמה של תשמ"א: ברוקלין תש"ס (שניהם בידי ר' אליעזר עהרענרייך) וברוקלין תשמ"א (בידי ר' שמואל זאנוויל הכהן שווארץ).

ספר גבעת פנחס, מיוסד על ספר בית יצחק מהגאון המפורסם מו"ה יצחק מונקאטש... בשלושה הלכות: דין איזה חלבים הם המותרים והאסורין באכילה, ודין חוטיין האסורים משום דם וחלב וסדר הניקור... קליינווארדיין תרפ"ו. [16], [15], [1] עמ', נדף.

עם הסכמות ר' מאזעס חיים ליטש ראזענבוים אב"ד קליינווארדיין, ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, ר' עקיבא סופר אב"ד פרעסבורג, ר' קאפל רייך אב"ד בודאפעסט, ר' שמואל ענגעל אב"ד ראדמישלא בקאשוי, ר' ישעיה זילבערשטיין אב"ד וואיצען, ר' יוסף חיים זאנענפעלד אב"ד בירושלים, ר' ישראל הגר האדמו"ר מוויז'ניץ, ר' שאול בראך אב"ד קאשוי, ר' אברהם יוסף גרינוואלד אב"ד אונגוואר, ר' אליעזר דוד גרינוואלד אב"ד סאטמאר, ר' שלמה צבי שטראסער אב"ד דעברעצין, ר' משה פארהאנד אב"ד מאקאווא, ר' צבי יחזקאל מיכלזאהן אב"ד פלונסק

בהם ואפי' הלומדים והיראים מחמת חסרון ידיעה... ושאלתי בעצת קדשו של מרן... מו"ה חיים צבי ט"ב שליט"א אבד"ק סיגוט אם נכון להדפיסו והסכימה דעתו הגדולה... ולא הזכרתי עליו שמי... אך נרמז ברמיזא שמי וגם שם אבא מארי... עם הערות יקרות מהגאון הגדול... אבדק"ק מאד שליט"א בעהמח"ס שו"ת לבושי מרדכי... חלק א-ב.

חלק א: קליינווארדיין תרפ"ד. לב דף. כולל מב סימנים. עם הסכמת ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, שהערותיו נדפסו בשולי העמודים.

חלק ב: קליינווארדיין [תרפ"ז?]. צב דף. כולל כח סימנים ולאחריהם קטעים משלחן ערוך או"ח עם ביאור המחבר. לאחריהם תרי"ג מצוות מסודרות לזימי השבוע.

ספר שבחי הצדיק והוא ליקוט נפלא המדבר בשבחי הצדיקים וגודל מעלת הנסיעה אליהם; מקוה מטהר, מלוקט מספה"ק המדברים מגודל מעלת המקוה ועניני טהרה; נחלי שמן לחנוכה והוא ל"ח ישובים על קושית הב"י בסי' עת"ר; שמע ישראל ב' חלקים כולל חידושים, בירורי הלכות, עצות הדרכות, סגולות ותיקונים... יוצא לאור בהוצאה רביעית מורחבת ומתוקנת בתוספות הגהות מהמחבר זצ"ל... נערך ונסדר ויוצא לאור ע"י נכדו מרדכי ישראל חיים סאמעט. ברוקלין תשמ"ז. עט, [3] עמ'.

עד עמ' מז ספר שבחי הצדיק; בעמ' מט—סז ספר מקוה מטהר; בעמ' עא—עט ספר נחלי שמן. בהמשך הספר נדפס (בדפוס צילום) ספר שמע ישראל על שני חלקיו. עם הסכמות ר' משה טייטלבוים, ר' עזריאל יהודה לעבאוויטש.

מחבר פורה של ספרים שימושיים בקליינווארדיין היה ר' פנחס זעליג ב"ר נפתלי הכהן שווארץ. אביו היה אב"ד מאד בעל בית נפתלי. חתן ר' עוזר אולמאן בנו של הגאון בעל יריעות שלמה. משנת תר"ע ישב בקליינווארדיין. נספה בשואה.

חיבורו הראשון היה בתחום תולדות רבני הונגריה: שם הגדולים מארץ הגר. חלק א—ג. פאקש-מונקאטש-קליינווארדיין תרע"ד-תרע"ה.

בהם ואפי' הלומדים והיראים מחמת חסרון ידיעה... ושאלתי בעצת קדשו של מרן... מו"ה חיים צבי ט"ב שליט"א אבד"ק סיגוט אם נכון להדפיסו והסכימה דעתו הגדולה... ולא הזכרתי עליו שמי... אך נרמז ברמיזא שמי וגם שם אבא מארי... עם הערות יקרות מהגאון הגדול... אבדק"ק מאד שליט"א בעהמח"ס שו"ת לבושי מרדכי... חלק א"ב.

חלק א: קליינווארדיין תרפ"ד. לב דף. כולל מב סימנים. עם הסכמת ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, שהערותיו נדפסו בשולי העמודים.

חלק ב: קליינווארדיין [תרפ"ז?]. צב דף. כולל כח סימנים ולאחריהם קטעים משלחן ערוך או"ח עם ביאור המחבר. לאחריהם תרי"ג מצוות מסודרות לזימי השבוע.

ספר שבחי הצדיק והוא ליקוט נפלא המדבר בשבחי הצדיקים וגודל מעלת הנסיעה אליהם; מקוה מטהר, מלוקט מספה"ק המדברים מגודל מעלת המקוה ועניני טהרה; נחלי שמן לחנוכה והוא ל"ח ישובים על קושיית הב"י בסי' עת"ר; שמע ישראל ב' חלקים כולל חידושים, בירורי הלכות, עצות הדרכות, סגולות ותיקונים... יוצא לאור בהוצאה רביעית מורחבת ומתוקנת בתוספות הגהות מהמחבר זצ"ל... נערך ונסדר ויוצא לאור ע"י נכדו מרדכי ישראל חיים סאמעט. ברוקלין תשמ"ז. עט, [3] עמ'.

עד עמ' מז ספר שבחי הצדיק; בעמ' מט—סז ספר מקוה מטהר; בעמ' עא—עט ספר נחלי שמן. בהמשך הספר נדפס (בדפוס צילום) ספר שמע ישראל על שני חלקיו. עם הסכמות ר' משה טייטלבוים, ר' עזריאל יהודה לעבאוויטש.

מחבר פורה של ספרים שימושיים בקליינווארדיין היה ר' פנחס זעליג ב"ר נפתלי הכהן שווארץ. אביו היה אב"ד מאד בעל בית נפתלי. חתן ר' עזר אולמאן בנו של הגאון בעל יריעות שלמה. משנת תר"ע ישב בקליינווארדיין. נספה בשואה.

חיבורו הראשון היה בתחום תולדות רבני הונגריה: שם הגדולים מארץ הגר. חלק א—ג. פאקש-מונקאטש-קליינווארדיין תרע"ד-תרע"ה.

שם הגדולים החדש מארץ הגר. קליינווארדיין תרצ"ה.

שם הגדולים השלישי מארץ הגר. קליינווארדיין תש"א.

לקראת ערב פסח תרפ"ה, שבו חל תקופת החמה, הדפיס:

ספר יזרח אור והוא סדר ברכת החמה בתקופתה... עם כל הדינים השייכים לזה... אשר לקטתי... פנחס זעליג הכהן שווארץ... ונלוה אליו קונטרס עומר השדה אשר חיבר בענין זה הגאון הצדיק מוה"ר אליעזר חיים דייטש זצוק"ל האבדק"ק באניהאד יצ"ו עם הג"ה צפנת פענח. קליינווארדיין תרפ"ה. כג, [1] דף.

עם הסכמות ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, ר' חיים אלעזר שפירא אב"ד מונקאטש, ר' מאזעס חיים ליטש ראזענבוים אב"ד קליינווארדיין, ר' ישעיה זילבערשטיין אב"ד וואיצען.

הספר צולם לתקופת החמה של שנת תשי"ג: ניו יארק תשי"ב; לתקופת החמה של תשמ"א: ברוקלין תש"ם (שניהם בידי ר' אליעזר עהרענרייך) וברוקלין תשמ"א (בידי ר' שמואל זאנוויל הכהן שווארץ).

ספר גבעת פנחס, מיוסד על ספר בית יצחק מהגאון המפורסם מו"ה יצחק מונקאטש... בשלושה הלכות: דין איזה חלבים הם המותרים והאסורין באכילה, ודין חוטין האסורים משום דם וחלב וסדר הניקור... קליינווארדיין תרפ"ו. [16], [15], [1] עמ', נדף.

עם הסכמות ר' מאזעס חיים ליטש-ראזענבוים אב"ד קליינווארדיין, ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, ר' עקיבא סופר אב"ד פרעסבורג, ר' קאפל רייך אב"ד בודאפעסט, ר' שמואל ענגעל אב"ד ראדמישלא בקאשוי, ר' ישעיה זילבערשטיין אב"ד וואיצען, ר' יוסף חיים זאננענפעלד אב"ד בירושלים, ר' ישראל הגר האדמו"ר מוויז'ניץ, ר' שאול בראך אב"ד קאשוי, ר' אברהם יוסף גרינוואלד אב"ד אונגוואר, ר' אליעזר דוד גרינוואלד אב"ד סאטמאר, ר' שלמה צבי שטראסער אב"ד דעברעצין, ר' משה פארהאנד אב"ד מאקאווא, ר' צבי יחזקאל מיכלזאהן אב"ד פלונסק

בועד הרבנים בווארשא. מדף מא ואילך: קונטרס התשובות וכו' ה סימנים. המשיבים: ר' שלום מרדכי הכהן אב"ד ברעזאן, ר' אליעזר דייטש אב"ד באניהאד, ר' אברהם יצחק גליק אב"ד טאלטשווא, גיסו ר' חיים צבי עהרענרייך דומ"ץ מאד, ר' אהרן לעווין אב"ד סאמבור (גליציה).

עטרת פז על הלכות נשיאת כפים וסדר ברכת כהנים, קובץ גדול מיוסד על דברי המחבר והרמ"א גם נושא כליהם... ואשר אספתי ולקטתי מהרבה ספרי הפוסקים ראשונים ואחרונים שאלות ותשובות... קליינווארדיין תרפ"ח. [6], נדפ.

עם הסכמות ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, ר' מאזעס חיים ליטש-ראזענבוים אב"ד קליינווארדיין, ר' ישעיה זילברשטיין אב"ד וואיצען, ר' שלמה זלמן עהרענרייך אב"ד שאמלווא, ר' יחזקאל פאנעט אב"ד דעש, ר' יוסף חיים זאנענפעלד אב"ד בירושלים, ר' אליעזר דוד גרינוואלד אב"ד סאטמאר, ר' שמעון גרינפעלד אב"ד סעמיהאלי, ר' שאול בראך אב"ד קאשוי, ר' שאול ראזענבערג אב"ד ראצפערטא, ר' אהרן לעווין אב"ד רישא, ר' צבי יחזקאל מיכלזאהן אב"ד פלונסק בועד הרבנים בווארשא, ר' ישראל הגר האדמו"ר מוויז'ניץ.

מנחת עומר על דיני ספירת העומר ודברים הנוגעים בימי העומר, פסח שני ול"ג בעומר... כל אלה אספתי ולקטתי מהרבה ספרי הפוסקים שאלות ותשובות... קליינווארדיין תרצ"א. [8], 16 עמ', כד, נדפ.

יג דפים האחרונים כוללים "שירי מנחה" וכו' יד סימנים: תשובות מאת ר' יחיאל מיכל הכהן פריעד אב"ד אויווארוש, ר' חיים צוקער ראב"ד בערעגסאס, ר' שאול ראזענבערג אב"ד ראצפערטא, ר' חיים מרדכי יעקב גאטליעב אב"ד הספרדים במישקאלץ, ר' יצחק צבי לעבאוויטש אב"ד טשאפ, ר' פייבל הלוי אב"ד בראדשין, ר' ישראל חיים סאמט מקליינווארדיין.

אור תורה... פלפולים בשיטת הש"ס והערות שונות במקרא ובמשנה בהלכה ואגדה שאלות ותשובות להלכה ולמעשה... נערך ויצא לאור פעם בחודש... על ידי הצעיר פנחס זעליג הכהן שווארטץ... קליינווארדיין תרצ"ב — ?

ספר תמימי דרך, דיני תפלת הדרך ותפלותיה... אשר אספתי ולקטתי... קליינווארדיין תרצ"ה. לב דף.

ספר תמימי דרך... תוצאה שניה עם הוספות רבות... סאטמאר תש"א. לא דף.

ספר מנחה חדשה על עניני חג השבועות... עם דרוש לחג השבועות מזקני... בעל יריעות שלמה זצ"ל בראש הספר... אספתי ולקטתי מהרבה ספרי הפוסקים שאלות ותשובות... קליינווארדיין תרצ"ז. נו עמ'.

עם הסכמות ר' שמואל אהרן מילער אב"ד לאבאווא, ר' שלמה זלמן עהרענרייך אב"ד שאמלווא.

שלחן ערוך יורה דעה על הלכות פדיון הבן (סימן ש"ה)... וכעת נוסף עליהם הגהות מהרש"ם (כתב יד)... לקוטי פנחס, קובץ גדול חידושי הלכות דינים המפורזים בכמה מאות ספרים... קליינווארדיין תרח"ץ. קח עמ'.

עם הסכמות ר' ברוך ראבינאוויטץ אב"ד מונקאטש, ר' יוסף יצחק שניאורסאהן האדמו"ר מלובאוויטש, ר' שלמה זלמן עהרענרייך אב"ד שאמלווא, ר' מאזעס חיים ליטש-ראזענבוים אב"ד קליינווארדיין, ר' עקיבא סופר אב"ד פרעסבורג, ר' צבי יחזקאל מיכלזאהן בועד הרבנים בווארשא, ר' שמואל פיהרער אב"ד קראס, ר' אברהם נתן עלבערג אב"ד בלאשקי, ר' שמואל אהרן מילער אב"ד לאבאווא.

בין שתי מלחמות העולם ישב בעיר קליינווארדיין ר' דוב ב"ר משה שמואל עהרמאן (ב"ר נתן אליהו מאירשא). תלמיד דודו מהר"ם שיק, בעל קול אריה, ר' ישעיה ביערן ור' עמרם בלוס. ביקר הרבה אצל צדיקי דורו וביחוד אדמו"רי בעלז, סיגט ומונקאטש. לפני המלחמה התגורר בשוב פרעבעניק שבמחוז זמפלן ולאחריה בקליינווארדיין ומשנת תש"א (1941) באונגוואר. נספה בשואה בזקנה מופלגת.

ספר דברים ערבים... סיפורים נפלאים מן... גאונים וקדושי עליונים... מפי אנשים נאמנים וחסידיים והעליתים בדפוס... והתחלתי לכתוב סיפורים אלו בשנת אתמ"ר... סיימתיו בשנת תסג"ר... חלק א-ב. מונקאטש [תרס"ג] — תרס"ה. [8], נ; קסה דף.

חיים אלעזר שפירא במונקאטש. חתן ר' חיים צבי עהרנרייך אב"ד מאד. משנת תרצ"ג אב"ד אגארד, אך ישב בקליינווארדיין. לאחר השואה נשא את בתו של האדמו"ר מברוד שבקלויזנבורג. שימש ברבנות בגליל דעש. לאחר מכן ישב בברוקלין. בשנת תש"ל עלה ארצה וישב בבני ברק. נפטר ביום ו אייר תשמ"א (1981).

ספר תולדות קול אריה... הרב הגאון הקדוש... שר התורה... מרן אברהם יהודה הכהן זצלה"ה אשר הי' אב"ד ור"מ דק"ק בערעגסאס יע"א ואח"כ אב"ד דק"ק ה' מאד... ונלוה אליו קצת מכתבים ותשובות הנעתקים מכת"י הגה"ק בעל מהר"ם שיק ז"ל ועוד מגדולי הדור זללה"ה אשר ערכתי וסדרתי... הק' דוב בער שפיטצער חתן הגאון הצדיק מו"ה חיים צבי זצלה"ה אבדק"ק מאד יע"א... המתגורר פק"ק קליינווארדיין יע"א... קליינווארדיין ת"ש. קנח עמ'.

עם הסכמות ר' שלמה זלמן עהרענרייך אב"ד שאמלווא, ר' ברוך ראבינאוויטש אב"ד מונקאטש.

לקוטי דברי תורה מספרי ר' חיים אלעזר שפירא אב"ד מונקאטש. ראה לעיל במדור קארפאטורוס, בערך מונקאטש.

בעיירה קעמעטשע שימש ברבנות ר' מרדכי ב"ר משה לאונוווביץ. נולד בשנת תר"ל במיהאלוויץ. תלמיד בעל שבט סופר. חתן ר' מנחם מענדל גליק אב"ד קעמעטשע. בשנת תרמ"ד מסר לו חותנו את הרבנות. נפטר ביום ח סיון תרפ"ה (1925).

ספר פרשת מרדכי על חמשה חומשי תורה ומועדים אשר השאיר אחריו ברכה... הרב הגאון הצדיק וכו' מו"ה מרדכי לעאנאראוויטש זצ"ל אב"ד דק"ק קעמעטשע והגליל יצ"ו... אני בנו יחידו הק' גדלי' לעאנאראוויטש אב"ד דפה והגליל. קעמעטשע תר"ץ. [3], מז דף.

נדפס בהכפלה. עם הסכמות ר' שמעון סופר אב"ד ערלווא, ר' שלום אליעזר הלברשטאם מראצפערטא, ר' שאול ראזענבערג אב"ד ראצפערטא, ר' שאול בראך אב"ד קאשוי, ר' משה גרינבערג ראב"ד מיהאלוויץ.

כולל סיפורים מהבע"שט, האחים ר' אלימלך ור' זושא, ר' לוי יצחק מבארדיטשוב, המגיד מקוזניץ, ר' משה ליב מסאסוב, ר' יצחק אייזיק מקאלוב, החוזה מלובלין, ר' מענדל מרימאנוב, ר' ישראל מרוזין, ר' שלמה מקארלין, ר' אברהם יהושע העשל מאפטא, ר' נפתלי מרופשיץ, ר' צבי הירש מזדיטשוב ואחיו ותלמידיו, ר' צבי אלימלך מדינוב ור' מאיר מפרמישלאן.

פאר וכבוד חלק ראשון. סיפורים נפלאים מהה"ק מהר"ם ט"ב [ר' משה טייטלבוים] ונכדו הה"ק בעל ייט"ל ומהה"ק מהר"ש ובנו מהר"י זל"ה מבעלזא ... אומ"ר הבא מן השכחה מקדושי עליונים... אשר כבר הדפסתי במערכת ספרי דברים ערבים וגם לרבות מלתא בדביחותא ושיחות חולין של ת"ח ואיזה פרפראות לחכמה איזה גרגרים ח"ת... מונקאטש תרע"א. [2], מח דף.

בשער הספר של מהדורה זו נאמר: פערלאג עט אייגענטום דעס ב' עהרמאן פערבעניק יע"א. בשער של הדפסה מחודשת משנת תרע"ב נאמר: פערלאג עט אייגענטום דעס ב' עהרמאן קליינווארדיין יע"א.

ספר זכרנו לחיים חלק ראשון, בו יסופר... סיפורים ומופתים וח"ת ודברי צחות ושיחת חולין מכבוד מרן... בעהמח"ס דברי חיים זצלה"ה אבדק"ק צאנו ומבניו הקדושים ובפרוטרוט מבנו הה"ק מהריח"ש [ר' יחזקאל שרגא] זל"ה אבדק"ק שינאווא... וגם לרבות רישומי דברים... מגדולת רבינו הק' מוה"ר חיים אלעזר שפירא זל"ה (הכ"מ) אבדק"ק מונקאטש ומן אשכבתי דילי... מונקאטש תרח"צ 1937. סד עמ'.

בעותק של בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי הודבק פתק מודפס בידיש-דייטש שבו מבקש המחבר לקנות את הספר בשנת תש"א וכתובת המחבר בעיר אונגוואר.

נסיים את שורת המחברים בקליינווארדיין בר' דוב בער ב"ר יואל זוסמן שפיצר. נולד בשנת תר"ע בעיר דעש. אביו היה מוכר ספרים ומשמש בקודש אצל רבני דעש ששימשו גם כאדמו"רים. תלמיד ר' יחזקאל פאנט בדעש, בעל קרן לדוד בסאטמאר ור'

כולל סיפורים מהבע"שט, האחים ר' אלימלך ור' זושא, ר' לוי יצחק מבארדיטשוב, המגיד מקוזניץ, ר' משה ליב מסאטוב, ר' יצחק אייזיק מקאלוב, החוזה מלובלין, ר' מענדל מרימאנוב, ר' ישראל מרוזין, ר' שלמה מקארלין, ר' אברהם יהושע העשל מאפטא, ר' נפתלי מרופשיץ, ר' צבי הירש מזדיטשוב ואחיו ותלמידיו, ר' צבי אלימלך מדינוב ור' מאיר מפרמישלאן.

פאר וכבוד חלק ראשון. סיפורים נפלאים מהה"ק מהר"ם ט"ב [ר' משה טייטלבוים] ונכדו הה"ק בעל ייט"ל ומהה"ק מהר"ש ובנו מהר"י זל"ה מבעלזא ... אומ"ר הבא מן השכחה מקדושי עליונים... אשר כבר הדפסתי במערכת ספרי דברים ערבים וגם לרבות מלתא דבדיחותא ושיחות חולין של ת"ח ואיזה פרפראות לחכמה איזה גרגרים ח"ת... מונקאטש תרע"א. [2], מח דף.

בשער הספר של מהדורה זו נאמר: פערלאג עט אייגענטום דעס ב' עהרמאן פערבעניק יע"א. בשער של הדפסה מחודשת משנת תרע"ב נאמר: פערלאג עט אייגענטום דעס ב' עהרמאן קליינווארדיין יע"א.

ספר זכרנו לחיים חלק ראשון, בו יסופר... סיפורים ומופתים וח"ת ודברי צחות ושיחת חולין מכבוד מרן... בעהמח"ס דברי חיים זצללה"ה אבדק"ק צאנו ומבניו הקדושים ובפרוטרוט מבנו הה"ק מהריח"ש [ר' יחזקאל שרגא] זל"ה אבדק"ק שינאווא... וגם לרבות רישומי דברים... מגדולת רבינו הק' מוה"ר חיים אלעזר שפירא זל"ה (הכ"מ) אבדק"ק מונקאטש ומן אשכבת' דילי... מונקאטש תרח"צ 1937. סד עמ'.

בעותק של בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי הודבק פתק מודפס בידיש-דייטש שבו מבקש המחבר לקנות את הספר בשנת תש"א וכתובת המחבר בעיר אונגוואר.

נסיים את שורת המחברים בקליינווארדיין בר' דוב בער ב"ר יואל זוסמן שפיצר. נולד בשנת תר"ע בעיר דעש. אביו היה מוכר ספרים ומשמש בקודש אצל רבני דעש ששימשו גם כאדמו"רים. תלמיד ר' יחזקאל פאנט בדעש, בעל קרן לדוד בסאטמאר ור'

חיים אלעזר שפירא במונקאטש. חתן ר' חיים צבי עהרנרייך אב"ד מאד. משנת תרצ"ג אב"ד אגארד, אך ישב בקליינווארדיין. לאחר השואה נשא את בתו של האדמו"ר מברוד שבקלויזנבורג. שימש ברבנות בגליל דעש. לאחר מכן ישב בברוקלין. בשנת תש"ל עלה ארצה וישב בבני ברק. נפטר ביום ו' אייר תשמ"א (1981).

ספר תולדות קול אריה... הרב הגאון הקדוש... שר התורה... מרן אברהם יהודה הכהן זצללה"ה אשר הי' אב"ד ור"מ דק"ק בערעגסאס יע"א ואח"כ אב"ד דק"ק ה' מאד... ונלוה אליו קצת מכתבים ותשובות הנעתקים מכת"י הגה"ק בעל מהר"ם שיק ז"ל ועוד מגדולי הדור זללה"ה אשר ערכתי וסדרתי... הק' דוב בער שפיטצער חתן הגאון הצדיק מו"ה חיים צבי זצללה"ה אבדק"ק מאד יע"א... המתגורר פק"ק קליינווארדיין יע"א... קליינווארדיין ת"ש. קנח עמ'.

עם הסכמות ר' שלמה זלמן עהרענרייך אב"ד שאמלויא, ר' ברוך ראבינאוויטש אב"ד מונקאטש.

לקוטי דברי תורה מספרי ר' חיים אלעזר שפירא אב"ד מונקאטש. ראה לעיל במדור קארפאטוירוס, בערך מונקאטש.

בעיירה קעמעטשע שימש ברבנות ר' מרדכי ב"ר משה לאונורוביץ. נולד בשנת תר"ל במיהאלוויץ. תלמיד בעל שבט סופר. חתן ר' מנחם מענדל גליק אב"ד קעמעטשע. בשנת תרמ"ד מסר לו חותנו את הרבנות. נפטר ביום ח' סיון תרפ"ה (1925).

ספר פרשת מרדכי על חמשה חומשי תורה ומועדים אשר השאיר אחריו ברכה... הרב הגאון הצדיק וכו' מו"ה מרדכי לעאנאראוויטש זצ"ל אב"ד דק"ק קעמעטשע והגליל יצ"ו... אני בנו יחידו הק' גדלי' לעאנאראוויטש אב"ד דפה והגליל. קעמעטשע תר"ץ. [3], מז דף.

נדפס בהכפלה. עם הסכמות ר' שמעון סופר אב"ד ערלויא, ר' שלום אליעזר הלברשטאם מראצפערטא, ר' שאול ראזענבערג אב"ד ראצפערטא, ר' שאול בראך אב"ד קאשוי, ר' משה גרינבערגער ראב"ד מיהאלוויץ.

ספר דרשות מרדכי, חדושי אגדה המושכין לבני ישראל לתשובה ולעבודת השם... חלק א. קעמעטשע תרצ"ג. [2], מח דף.

גם ספר זה נדפס בהכפלה. עם הסכמות ר' שלום אליעזר הלברשטאם מראצפערטא, ר' שאול ראזענבערג אב"ד ראצפערטא, ר' שמעון סופר אב"ד ערלוי, ר' דוד דוב בעריש מייזליש אב"ד איהעל.

שני הספרים נדפסו מחדש (בדפוס רגיל), יחד עם ספר חיי עולם מאת ר' גדליה גליק מבוקעני, ברוקלין תשכ"ב.

רבה האחרון של קהילת בודרוג'קרסטור היה ר' חיים אלטר ב"ר משה גינז-שלוזינגר. אביו היה אף הוא אב"ד ב' קרסטור 31 שנה. לאחר פטירתו (ו אדר ב תרפ"ה) ממלא מקומו. נספה כנראה בשואה.

ספר חוט המשולש על מסכת אבות... הגיוני רוח שלשת המחברים: א) הרבני הצדיק בנש"ק מו"ה אלעזר שמחה בונם גינז ז"ל... ב) בנו הרב הגאון... מו"ה משה גינז ז"ל אבדק"ק באדראגקערעסטור תע"א, ג) המו"ל בנו ממלא מקומו... חיים אלטר גינז (שלעזינגער)... ספר ראשון. טארנא סלאוואקיי תר"ץ. [1], 25, קע עמ'.

כולל רק פרקים א-ב. עם הסכמות ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאד, ר' מנחם מענדל טענענבוים אב"ד טארנא.

בעיירה ראצפרט ישב שנים רבות אדמו"ר בעל יחוס, ר' שלום אליעזר הלברשטאם, בנו של בעל דברי חיים מצאנז. הדרכים לראצפרט היו מלאות מהמון חסידים שבאו לראות את הפלא האגדי. אך ממנו לא נשארו ספרים בדפוס. נפנה איפוא לרב הקהילה, שהיה מגדולי הרבנים בהונגריה בדור האחרון: ר' שאול ב"ר מרדכי רוזנברג. נולד בשנת תרכ"ה. אביו היה אב"ד ניר-באטור וטארצאל. תלמיד מהר"ם שיק, בעל חתן סופר, בעל קול אריה, בעל בית שערים ור' אליעזר דייטש. חתן ר' משה דוב גאמרא ממאקאווא. משנת תרנ"ט אב"ד ראצפרט. נפטר ביום יד כסלו ת"ש (1939). כל ספריו נדפסו לאחר השואה.

ספר חמדת שאול, שאלות ותשובות בעניני ד' חלקי שולחן ערוך אשר השיב ברוב חריפותו

ובקיאותו האי רב גאון... רבי שאול ראזענבערג זצלה"ה אבד"ק ראצפערטא בן... רבי מרדכי זצלה"ה אבד"ק טארצאל יצ"ו... ירושלם תשכ"ט. [2], 12, קמח, [12] עמ'.

כולל סה סימנים. בראש הספר תולדות המחבר.

ספר חמדת שאול, שאלות ותשובות בעניני ד' חלקי שולחן ערוך חלק שני... ירושלם תשד"ם. [8], קסד, [32] עמ'.

כולל פא סימנים. הרבנים הנזכרים בשני החלקים: ר' נפתלי טייטלבוים אב"ד באטור, ר' משה שמעון הלוי אב"ד פרוינקירכען, ר' ישראל וועלץ דומ"ץ פעסט, ר' בן ציון בלום אב"ד סארוואש, ר' חיים אורי דומ"ץ קערעסטיר, ר' דוד יהודה זילבערשטיין אב"ד ווייצען, רבו ר' אליעזר דייטש אב"ד באניהאד, ר' נתנאל הכהן פריד אב"ד אויוואראש, ר' יוסף הכהן שווארץ מ"מ בגראסווארדיין, ר' ברוך אברהם ריעזעל אב"ד האדאס, ר' אשר אנשיל ווייס אב"ד נאדיפאלו, ר' אברהם ליפשיץ בעמ"ח ילקוט אברהם, ר' שלמה העלער ראב"ד סיגעט, בנו ר' עמרם ראזענבערג (אח"כ אב"ד ראצפערטא), ר' שלמה זלמן עהרענרייך אב"ד שאמלויא, תלמידו ר' ישראל קליין דומ"ץ יאסיקארא-יענא, ר' פנחס זעליג הכהן שווארץ בקליינווארדיין, ר' שבתי ליפשיץ דומ"ץ ארשיווא, ר' נפתלי הירצקא דומ"ץ דעמעטשער, ר' יהושע פנחס וויינבערגער רב בגליל מארגרעטען, ר' חיים צבי עהרענרייך דומ"ץ מאדע, ר' שלמה ליב טאבאק ראב"ד סיגעט, ר' יצחק טיגערמאן אב"ד גאווא, ר' יצחק ראזענבערג אב"ד האדהאז, ר' ישכר שלמה טייכטאהל דומ"ץ פישטיאן, ר' עקיבא גלאזנער אב"ד קלויזענבורג, ר' אברהם יצחק גליק אב"ד טאלטשווא, ר' יצחק צבי אמסעל ראב"ד סטראפקוב, ר' מרדכי פארהאנד דומ"ץ נייטרא, ר' יחיאל מיכל הכהן פריד אב"ד אויוואראש, ר' פנחס סג"ל צימעטבוים ראב"ד גראסווארדיין.

ספר דרוש וחידוש חמדת שאול, כולל ט"ל דרושים נחמדים... וחידושים נפלאים ויקרים במסכת פסחים... ירושלם תשל"ב. [2], קיט; [1], עח, [16] עמ'.

עח עמ' האחרונים (עם שער מיוחד): ספר חמדת שאול... על מסכת פסחים...

ואחת פרטי דיני... אשר אספתי... מאיר הקטן גראס רב דקה"י שארקאד יע"א. מישקאלץ תרצ"ה 1934, ו, מו דף.

עם הסכמות אביו ר' יאקב יוסף גראס אב"ד אובן, חותנו ר' מרדכי מאיר בנעט אב"ד שטיינאמאנגער (סאמבאטהעלי), ר' דוד יהודה זילבערשטיין אב"ד ווייצען, רבו ר' מרדכי בריסק אב"ד טאשנאד. בראש הספר חידושים על סוגיא דחזקה שליח עושה שליחותו.

רבה האחרון של העיר שופרון (אדינבורג) היה ר' שמעון ישראל ב"ר גרשון פוזן. נולד בפראנקפורט, שבה שימש אביו דיין, בשנת תרנ"ה. לאחר נישואיו ישב באוהעל ושם נתקשר עם חסידים, כגון ר' דוד דוב מייזליש אב"ד אוהעל והפך לחסידו של ר' חיים אלעזר שפירא אב"ד מונקאטש. בין שתי מלחמות העולם רבה של הקהילה האורתודוקסית בשופרון. החזיק בה ישיבה. לאחר השואה היגר לארצות הברית וגם בה החזיק ישיבה. סיגל לעצמו השקפות של קנאות והתנגדות נמרצת לכל המפלגות. נפטר בשביעי של פסח תשכ"ט (1969).

קונטרס תורת א' (אלף) חלק ראשון... דברי התחזקות ביסוד קדושת ישראל באמונה אמיתית ובגאולה אמיתית... לקרב לבבן של ישראל לאביהם שבשמים יסודתם... בספרי רבותינו הקדושים תלמידי הבעש"ט הקדוש זי"ע ועכ"י. חברו הרב ר' שמעון ישראל פאזען זללה"ה... אב"ד ור"מ דק"ק שאפראן יע"א. יוצא לאור על ידי בני וחתן המחבר זללה"ה. ברוקלין תשל"ל. קלו עמ'.

כולל כו מכתבים לתלמידים וידידים. שמות הנמענים נשמטו.

ספר תורת א' (אלף) על התורה... חידושי תורה בדרך החסידות... חלק א — ג.

חלק א: בראשית שמות. ומכתבים חלק שני (עם שער מיוחד) הכולל מכתבים כז — סה. ברוקלין תשל"א. טז, רלח; קכח עמ'.

חלק ב: צוואה; ויקרא — שבועות. מכתבים חלק שלישי (נו מכתבים). ברוקלין תשל"ג. ט, [1], פג; ר עמ'.

ספר חמדת שאול, חידושים וביאורים על מסכתות הש"ס והערות בדברי גדולי הראשונים והאחרונים... ירושלם תשל"ו. [2], מד — שיב עמ'.

מ עמודים בראש הספר כוללים: ספר עטרת מרדכי על סוגיות הש"ס מאת הגאון הגדול... רבי מרדכי ראזענבערג זצ"ל גאב"ד נירבאטור — טערצאל.

בעיר שאלגוטאריאן שימש ברבנות שנים רבות ר' משה ב"ר אהרן דוד דייטש. נולד בשנת תר"ו בפרסבורג. אביו היה הגאון הנודע בעל גורן דוד. תלמיד אביו ובעל כתב סופר. חתן הנגיד ר' אליהו הכהן מארקאוויטש מסאטמאר. משנת תרל"ה (כה באלול) אב"ד שאלגוטאריאן ושימש בה קרוב לששים שנה. נפטר ביום כז ניסן תרצ"א (1931).

ספר דרושי וחידושי הרמבא"ד. הספר הראשון. דרושים נחמדים על אדני אגדה מיוסדים... על פרשיות התורה... וס' השני חידושי הלכות בסוגיות הש"ס... פרי צדיק... הרב הגאון הישיש... מרן משה דייטש זצלה"ה שהי' אב"ד דק"ק שאלגאטאריאן יע"א משנת תרל"ה כה אלול עד עלותו השמימה שנת תרצ"א כ"ז ניסן בן הרב הגאון הגדול שר התורה... בעל שו"ת גורן דוד... יצא לאור ע"י נכדי המחבר ז"ל. ס-וואראהל תש"ג. [4], סח; נב דף.

עם שלוש הקדמות: מאת בן המחבר, ר' אליהו יהודה דייטש, מאת נכד המחבר ר' יעקב יהודה דייטש ממלא מקומו ברבנות שאלגוטאריאן ומאת נכד המחבר, ר' אליהו דוד הכהן מארקאוויטש. נב הדפים האחרונים כוללים חידושי סוגיות המסודרים לפי סדר המסכתות.

בעיירה שארקאד שימש ברבנות ר' מאיר ב"ר יאקב יוסף גרוס. נולד בשנת תרס"ד בעיר אופן שבה שימש אביו רב. תלמיד ר' ישעיה זילברשטיין בווייצן ור' מרדכי בריסק בטאשנאד. חתן ר' מרדכי מאיר בנעט אב"ד סומבאטהעלי. אשתו נפטרה זמן קצר לאחר הנישואין. בזיווג שני חתן ר' דוד עזרא ב"ר אבא חייא הירש מסערעד. משנת תרפ"ד, בגיל עשרים, אב"ד שארקאד. נספה בשואה ביום ז שבט תש"ה.

ספר אמרי לב חלק ראשון, קבוצת דינים בדיני שליח צבור והנהגתו... שמנה פרקים ושמונים

ספר חמדת שאול, חידושים וביאורים על מסכתות הש"ס והערות בדברי גדולי הראשונים והאחרונים... ירושלים תשל"ו. [2], מד — שיב עמ'.

מ עמודים בראש הספר כוללים: ספר עטרת מרדכי על סוגיות הש"ס מאת הגאון הגדול... רבי מרדכי ראזענבערג זצ"ל גאב"ד נירבאטור — טערצאל.

בעיר שאלגוטאריאן שימש ברכנות שנים רבות ר' משה ב"ר אהרן דוד דייטש. נולד בשנת תר"ו בפרסבורג. אביו היה הגאון הנודע בעל גורן דוד. תלמיד אביו ובעל כתב סופר. חתן הנגיד ר' אליהו הכהן מארקאוויטש מסאטמאר. משנת תרל"ה (כה באלול) אב"ד שאלגוטאריאן ושימש בה קרוב לששים שנה. נפטר ביום כז ניסן תרצ"א (1931).

ספר דרושי וחידושי הרמבא"ד. הספר הראשון. דרושים נחמדים על אדני אגדה מיוסדים... על פרשיות התורה... וס' השני חידושי הלכות בסוגיות הש"ס... פרי צדיק... הרב הגאון הישיש... מרן משה דייטש זצלה"ה שהי' אב"ד דק"ק שאלגוטאריאן יע"א משנת תרל"ה כה אלול עד עלותו השמימה שנת תרצ"א כ"ז ניסן בן הרב הגאון הגדול שר התורה... בעל שו"ת. גורן דוד... יצא לאור ע"י נכדי המחבר ז"ל. ס. יווארהל תש"ג. [4], סח; נב דף.

עם שלוש הקדמות: מאת בן המחבר, ר' אליהו יהודה דייטש, מאת נכד המחבר ר' יעקב יהודה דייטש ממלא מקומו ברכנות שאלגוטאריאן ומאת נכד המחבר, ר' אליהו דוד הכהן מארקאוויטש. נב הדפים האחרונים כוללים חידושי סוגיות המסודרים לפי סדר המסכתות.

בעיירה שארקאד שימש ברכנות ר' מאיר ב"ר יאקב יוסף גרוס. נולד בשנת תרס"ד בעיר אופן שבה שימש אביו רב. תלמיד ר' ישעיה זילברשטיין בווייצן ור' מרדכי בריסק בטאשנאד. חתן ר' מרדכי מאיר בנעט אב"ד סומבאטהעלי. אשתו נפטרה זמן קצר לאחר הנישואין. בזיווג שני חתן ר' דוד עזרא ב"ר אבא חייא הירש מסערעד. משנת תרפ"ד, בגיל עשרים, אב"ד שארקאד. נספה בשואה ביום ז שבט תש"ה.

ספר אמרי לב חלק ראשון, קבוצת דינים בדיני שליח צבור והנהגתו... שמנה פרקים ושמונים

ואחת פרטי דינין... אשר אספתי... מאיר הקטן גראס רב דקה"י שארקאד יע"א. מישקאלץ תרצ"ה 1934. ו, מו דף.

עם הסכמות אביו ר' יאקב יוסף גראס אב"ד אובן, חותנו ר' מרדכי מאיר בנעט אב"ד שטיינאמאנגער (סאמבאטהעלי), ר' דוד יהודה זילבערשטיין אב"ד ווייצען, רבו ר' מרדכי בריסק אב"ד טאשנאד. בראש הספר חידושים על סוגיא דחזקה שליח עושה שליחותו.

רבה האחרון של העיר שופרון (אדינבורג) היה ר' שמעון ישראל ב"ר גרשון פוזן. נולד בפראנקפורט, שבה שימש אביו דיין, בשנת תרנ"ה. לאחר נישואיו ישב באוהעל ושם נתקשר עם חסידים, כגון ר' דוד דוב מייזליש אב"ד אוהעל והפך לחסידו של ר' חיים אלעזר שפירא אב"ד מונקאטש. בין שתי מלחמות העולם רבה של הקהילה האורתודוכסית בשופרון. החזיק בה ישיבה. לאחר השואה היגר לארצות הברית וגם בה החזיק ישיבה. סיגל לעצמו השקפות של קנאות והתנגדות נמרצת לכל המפלגות. נפטר בשביעי של פסח תשכ"ט (1969).

קונטרס תורת א' (אלף) חלק ראשון... דברי התחזקות ביסוד קדושת ישראל באמונה אמיתית ובגאולה אמיתית... לקרב לבבן של ישראל לאביהם שבשמים יסודתם... בספרי רבותינו הקדושים תלמידי הבעש"ט הקדוש זי"ע ועכ"י. חברו הרב ר' שמעון ישראל פאזען זללה"ה... אב"ד ור"מ דק"ק שאפראן יע"א. יוצא לאור על ידי בני וחתן המחבר זללה"ה. ברוקלין תש"ל. קלו עמ'.

כולל כו מכתבים לתלמידים וידידים. שמות הנמענים נשמטו.

ספר תורת א' (אלף) על התורה... חידושי תורה בדרך החסידות... חלק א — ג.

חלק א: בראשית שמות. ומכתבים חלק שני (עם שער מיוחד) הכולל מכתבים כז — סה. ברוקלין תשל"א. טז, רלח; קכח עמ'.

חלק ב: צוואה; ויקרא — שבועות. מכתבים חלק שלישי (נז מכתבים). ברוקלין תשל"ג. ט, [1], פג; ר עמ'.

חלק ג: במדבר—דברים, ימים נוראים. מכתבים חלק רביעי (צא מכתבים). ברוקלין תשל"ו. ה[1], קלב; רעמ'.

4. טראנסילוואניה

עם מסירת חבל טראנסילוואניה לרשותה של רומניה בתום מלחמת העולם הראשונה (הסכם טריאנון 1920) נשתנה מצבם של יהודי החבל לרעה מבחינה חברתית-כלכלית ומדינית. אולם מבחינה תרבותית-תורנית שפר המצב לאין ערוך. בין שתי מלחמות העולם מצאנו מחברים של ספרים תורניים בלמעלה מששים מקומות (לעומת כשלושים בתקופה הקודמת). בספרי "חכמי טראנסילוואניה" (בהוצאת "מכון ירושלים") הדבר משתקף היטב וכאמור בפרק הקודם, לא נכפיל את הדברים כאן, אלא נסתפק בתמצית הדברים, מבלי להכנס לפרטים רבים. מאז הופעת ספר זה (תשמ"ט) נוספו חיבורים אחדים שלא אוזכרו שם. אותם הספרים זכו לרישום מפורט יותר ולהבלטה טיפוגראפית. בתידפוס עבריים חדשים נפתחו בטראנסילוואניה (סאטמאר, גראסווארדיין, מארגרטן, דעווא ועוד). וגם בתי הדפוס הותיקים (וואראהל-סעאיני, קלויזנבורג, סיגט, שאמלוי ועוד) הגבירו את תפוקתם במדה ניכרת. בתקופה זאת קמו מרכזים חדשים לספרות התורנית, הגדולים בהם בערים גרוסווארדיין, סאטמאר וקלויזנבורג. ואילו בסיגט, שהיתה בה, כזכור, מרכז חשוב לספרות התורנית, ירדה מגדולתה, אך עדיין מצויים היו בה ארבעה מחברים, ובראשם רב העיר והאדמו"ר ר' חיים צבי טייטלבוים. מחברים של ספרים חשובים בחבל טראנסילוואניה התגוררו גם בכמה מערי וישוביו. נזכיר איפוא את תנובתה של טראנסילוואניה בין שתי מלחמות העולם, תחילה לפי ארבעת המרכזים הגדולים — סיגט, סאטמאר, גרוסווארדיין וקלויזנבורג — ולאחריהם בסדר א"ב של שמות המקומות.

בעיר סיגט שימש כרב וכאדמו"ר השלישי לבית טייטלבוים, ר' חיים צבי ב"ר חנניא יו"ט ליפא ט"ב. נולד בשנת תר"ם. חתן ר' שלום אליעזר האלברשטאם. משנת תרס"ד ממלא מקום אביו. נפטר בדמי ימיו ביום ו' שבט תרפ"ו (1926). תחילה הופיע ספרו על התורה, "ספר עצי חיים על התורה... ח"ר

ע"ד אגדה, ח"ש ע"ד דרוש" (סיגעט תרפ"ז). הספר הורכב בשתי מערכות, על דרך האגדה ולאחריו על דרך הדרוש, בדרך פלפול וחריפות. "ספר עצי חיים על מועדים" (שם תרצ"ד). מכאן ואילך הופיעו ספריו הגדולים — גם הם בשם "עצי חיים" וכולם נדפסו בסיגט — בהלכה: "על הלכות מקואות" (תרצ"ט), "על מסכת גיטין" (ת"ש 1939), "שאלות ותשובות... על ד' חלקי ש"ע" (תרצ"ט). חלק אר"ח כולל מב סימנים, יו"ד לח סי, אה"ע לד סי וחור"מ יח סימנים. מגיד מישרים בסיגט ומגיד שיעור היה ר' יעקב ב"ר נפתלי גרינוואלד. נולד בחוסט. תלמיד מהר"ם שיק ובעל כתב סופר. משנת תרל"ה בסיגט. לפרנסתו עסק במסחר ספרים. אביו של ההיסטוריון ר' יקותיאל יהודה גרינוואלד. נפטר ביום טו בשבט תרפ"ח (1928). "ספר חלק יעקב על פרקי אבות ובסוף הספר קונטרס אל תחטאו בילד וקונטרס שונה הלכות" (סעאיני תרפ"ג). בנו ר' אביגדור גרינוואלד מילא מקום אביו כמגיד שיעור וכמוכר ספרים. תלמיד ר' יהודה גרינוואלד. נספה בשואה. "ספר כתר תורה בו יבואו מסודרים התרי"ג מצות דאורייתא ושבע מצות דרבנן... ומעט נופך הוספתי משלי" (ורשה תרצ"ג). בסיגט שימש כאדמו"ר מסלאטפינא ר' יעקב יששכר בער רוזנבוים. בנו, האברך ר' יצחק רוזנבוים, למדן מפולפל, הדפיס חיבור משולש על ספר פרי מגדים ליוורה דעה, "הא' סובב על הפרי מגדים... מלוקט מספרים חדשים וגם ישנים... מנחת יצחק שמו... הב' פירוש... להקל על התלמידים... הנקוב בישולי הפרי... הג'... דברי הפמ"ג והכרעתו וגם הפלפולים... יכונה עיר ציון" (סיגעט תרצ"ג).

בעיר סאטמאר, שהיהודים התרבו בה בקצב מהיר (מכ-5000 בראשית המאה לכ-13,000 בשנת 1941), נוצר בין שתי מלחמות העולם המרכז התורני החשוב ביותר בטראנסילוואניה. בשנים תרפ"א—תרפ"ח שימש בה ברבנות ר' אליעזר דוד ב"ר עמרם גרינוואלד. נולד בשנת תרכ"ז. תלמיד מובהק של אחיו הגדול בעל ערוגת הבשם. משנת תרנ"ז דיין בסערדאהעלי, משנת תרס"ז אב"ד צעהלים, משנת תרע"ב אב"ד אויברווישווה ומשנת תרפ"א אב"ד סאטמאר. בכל מקום החזיק ישיבה גדולה ובסאטמאר היתה ישיבתו אחת הגדולות במדינה. נפטר בראש חודש סיון תרפ"ח (1928). תחילה נדפס "ספר קרן לדוד, שאלות ותשובות חלק אורח חיים... כולל

קע"ב תשובות" (סאטמאר תרפ"ט). לאחר מכן נדפסו — כולם בשם "קרן לדוד" — "חידושי אגדה על התורה", חלק א בראשית (תר"ץ), חלק ב שמות (תרצ"ט), חלק ג ויקרא במדבר דברים (ברוקלין תשל"ו). "חידושי אגדה ודרושים למועדי ה' מראשית השנה ועד אחרית השנה", חלק א"ב (תרצ"ד). "סדר הגדה של פסח עם פירוש... חסדי דוד" (שם תרצ"א).

לאחריו שימש ברבנות סאטמאר ר' יואל ב"ר חנניא יו"ט ליפא טייטלבוים. נולד בשנת תרמ"ז בסיגט, בה שימש אביו רב ואדמו"ר. משנת תרע"א אב"ד ארשווה, משנת תרפ"ה אב"ד קרולה. בשנת תרפ"ט נבחר לאב"ד סאטמאר, אך בגלל מחלוקת גדולה שפרצה בעיר, הגיע בשנת תרצ"ד. היה גם אדמו"ר להמונים. בכל מקום החזיק ישיבה גדולה. בשנת תש"ה עלה ארצה. מראשית תש"ז קבע מושבו בברוקלין ושימש בה אדמו"ר ומנהיג לחסידיו הקנאים. נפטר ביום כו אב תשל"ט (1979). לפני השואה לא נדפס ממנו אף ספר (דברי תורתו נרשמו מדי פעם בידי תלמידיו ונדפסו בכתבי-עת תורניים). בספרו הראשון "ויואל משה" הוא מציע את תפיסתו נגד כל המפלגות בישראל, נגד ממשלה יהודית בארץ ישראל לפני ביאת הגואל, נגד השימוש בשפה העברית וכו'. לאחר מכן נדפסו (ועדיין נדפסים) ספרים רבים בתחומים שונים. נזכיר רק את אותם הספרים שיש בהם קטעים שנכתבו לפני השואה בקרולה ובסאטמאר: "ספר דברי יואל על התורה... בדרך פרד"ס", שמונה חלקים גדולים (ברוקלין תשל"א—תשמ"א). "קונטרס שער התקנות" [ברוקלין תש"י-?], הכולל תקנות שנתקנו בסאטמאר בחול המועד סוכות תרצ"ח. "ספר דברי יואל... קובץ מכתבי קודש בענינים שונים", חלק א"ב (שם תש"ס—תשמ"א). בשני החלקים מכתבים שנכתבו לפני השואה. "ספר שאלות ותשובות דברי יואל חלק ראשון על אר"ח ויו"ד" (שם תשמ"ב). כולל קו סימנים. כשלושים וחמש תשובות נכתבו לפני השואה; "חלק שני על אבה"ע וחור"מ והשמטות לחלק ראשון על אר"ח ויו"ד" (שם תשמ"ג). כולל הסימנים קז—קעא. גם בכרך זה כשלושים תשובות שנכתבו בקרולה ובסאטמאר.

לאחרונה נדפסו שנים מחיבוריו של ר' חנניא יום טוב ליפא ב"ר חנוך העניך מייצר-טיטלבוים. חתן ר' יואל טייטלבוים, שהושיבו על כס הרבנות כראב"ד

סאטמאר. בשנות השואה נמלט ועלה ארצה. ייסד את קרית ישמח משה. לאחר מחלה ממאירה נפטר ביום יב אדר תשכ"ו (1966).

מסכת אבות [עם פירוש] מנחת יו"ט... מכ"ק... הגאון הקדוש רבי חנני' יו"ט ליפא טייטלבוים זי"ע אדמו"ר מסאטוב — קרית ישמח משה... פירוש רש"י [על מסכת אבות] על-פי דפוסים ראשונים ונדירים עם מ"מ ציונים הערות והשוואות. ליקוטי תוספות — עין חנוך שנקלטו מתוספות על הש"ס ע"י זקננו הגה"ק מרן רבי חנוך העניך זי"ע אדמו"ר מסאטוב ואבדק"ק קערעצקי... בשילוב מאמריו על אבות ששרדו לפליטה. קרית ישמח משה תשמ"ח. כח, צח, [9] עמ'.

בהקדמות בני המחבר מקצת מתולדות המחבר. בעמ' יג—כז: מבוא לפירוש רש"י — אבות מאת הרב משה אלכסנדר זושא קינסטליכער, ובו בירורים ביבליוגראפיים לפירוש רש"י למסכת אבות, השוואות המהדורות, הפירוש במשנתם של הראשונים ועוד. משני צדי הטכסט של מסכת אבות פירוש רש"י וליקוטי תוספות עין חנוך ובשולי העמודים מנחת יו"ט.

ספר מנחת יו"ט על התורה, מועדים, ליקוטים וסוגיות הש"ס... מכ"ק... הגאון הקדוש רבי חנני' יו"ט ליפא טייטלבוים זי"ע... קרית ישמח משה תשמ"ט. [13], רירנ, [12] עמ'.

עד עמ' צ: חידושי אגדה בסדר פרשיות התורה; בעמ' צג—קפד: על המועדים; מעמ' קפז ואילך: חידושים על סוגיות הש"ס. כל החידושים הם מן השנים שלאחר השואה.

בסאטמאר התגורר כמה שנים אדמו"ר ששינה את פני החסידות אצל חסידיו: ר' אהרן ב"ר שמואל יעקב רוט. נולד בשנת תרנ"ד באונגוואר. תלמיד ר' ישעיה זילברשטיין בווייצן. בחסידות היה תלמיד ר' יהוסף רוטנברג מקאסאן ור' צבי אלימלך שפירא מבלוזיב. בשנת תר"ף התיישב בסאטמאר והתקבצו אליו תלמידים וחסידים. חוג חסידיו הלך והתרחב. הוא הנהיג את חסידיו בדרך שלא היתה מקובלת במדינה. הטיף לחזור לחסידות הצרופה מימי הבראשית של הבעש"ט, המגיד ותלמידיו ולהתרחק מן החסידות

קע"ב תשובות" (סאטמאר תרפ"ט). לאחר מכן נדפסו — כולם בשם "קרן לדוד" — "חידושי אגדה על התורה", חלק א בראשית (תר"ץ), חלק ב שמות (תרצ"ט), חלק ג ויקרא במדבר דברים (ברוקלין תשל"ו). "חידושי אגדה ודרושים למועדי ה' מראשית השנה ועד אחרית השנה", חלק א"ב (תרצ"ד). "סדר הגדה של פסח עם פירוש... חסדי דוד" (שם תרצ"א).

לאחריו שימש ברבנות סאטמאר ר' יואל ב"ר חנניא יו"ט ליפא טייטלבוים. נולד בשנת תרמ"ז בסיגט, בה שימש אביו רב ואדמו"ר. משנת תרע"א אב"ד ארשווה, משנת תרפ"ה אב"ד קרולה. בשנת תרפ"ט נבחר לאב"ד סאטמאר, אך בגלל מחלוקת גדולה שפרצה בעיר, הגיע בשנת תרצ"ד. היה גם אדמו"ר להמונים. בכל מקום החזיק ישיבה גדולה. בשנת תש"ה עלה ארצה. מראשית תש"ז קבע מושבו בברוקלין ושימש בה אדמו"ר ומנהיג לחסידיו הקנאים. נפטר ביום כו אב תשל"ט (1979). לפני השואה לא נדפס ממנו אף ספר (דברי תורתו נרשמו מדי פעם בידי תלמידיו ונדפסו בכתבי-עת תורניים). בספרו הראשון "ויואל משה" הוא מציע את תפיסתו נגד כל המפלגות בישראל, נגד ממשלה יהודית בארץ ישראל לפני ביאת הגואל, נגד השימוש בשפה העברית וכו'. לאחר מכן נדפסו (ועדיין נדפסים) ספרים רבים בתחומים שונים. נזכיר רק את אותם הספרים שיש בהם קטעים שנכתבו לפני השואה בקרולה ובסאטמאר: "ספר דברי יואל על התורה... בדרך פרד"ס", שמונה חלקים גדולים (ברוקלין תשל"א — תשמ"א). "קונטרס שער התקנות [ברוקלין תש"י-?], הכולל תקנות שנתקנו בסאטמאר בחול המועד סוכות תרצ"ח. "ספר דברי יואל... קובץ מכתבי קודש בענינים שונים", חלק א"ב (שם תש"ס-תשמ"א). בשני החלקים מכתבים שנכתבו לפני השואה. "ספר שאלות ותשובות דברי יואל חלק ראשון על או"ח ויו"ד" (שם תשמ"ב). כולל קו סימנים. כשלושים וחמש תשובות נכתבו לפני השואה; "חלק שני על אבה"ע וחור"מ והשמטות לחלק ראשון על או"ח ויו"ד" (שם תשמ"ג). כולל הסימנים קז — קעא. גם בכרך זה כשלושים תשובות שנכתבו בקרולה ובסאטמאר.

לאחרונה נדפסו שנים מחיבוריו של ר' חנניא יום טוב ליפא ב"ר חנוך העניך מייער-טייטלבוים. חתן ר' יואל טייטלבוים, שהושיבו על כס הרבנות כראב"ד

סאטמאר. בשנות השואה נמלט ועלה ארצה. ייסד את קרית ישמח משה. לאחר מחלה ממאירה נפטר ביום יב אדר תשכ"ו (1966).

מסכת אבות [עם פירוש] מנחת יו"ט... מכ"ק... הגאון הקדוש רבי חנני' יו"ט ליפא טייטלבוים זי"ע אדמו"ר מסאסוב — קרית ישמח משה... פירוש רש"י [על מסכת אבות] על-פי דפוסים ראשונים ונדירים עם מ"מ ציונים הערות והשוואות. ליקוטי תוספות — עין חנוך שנלקטו מתוספות על הש"ס ע"י זקננו הגה"ק מרן רבי חנוך העניך זי"ע אדמו"ר מסאסוב ואבדק"ק קערעצקי... בשילוב מאמריו על אבות ששרדו לפליטה. קרית ישמח משה תשמ"ח. כח, צח, [9] עמ'.

בהקדמות בני המחבר מקצת מתולדות המחבר. בעמ' יג — כז: מבוא לפירוש רש"י — אבות מאת הרב משה אלכסנדר זושא קינסטליכער, ובו בירורים ביבליוגרפיים לפירוש רש"י למסכת אבות, השוואת המהדורות, הפירוש במשנתם של הראשונים ועוד. משני צדי הטכסט של מסכת אבות פירוש רש"י וליקוטי תוספות עין חנוך ובשולי העמודים מנחת יו"ט.

ספר מנחת יו"ט על התורה, מועדים, ליקוטים וסוגיות הש"ס... מכ"ק... הגאון הקדוש רבי חנני' יו"ט ליפא טייטלבוים זי"ע... קרית ישמח משה תשמ"ט. [13], ורר, [12] עמ'.

עד עמ' צ: חידושי אגדה בסדר פרשיות התורה; בעמ' צג — קפד: על המועדים; מעמ' קפז ואילך: חידושים על סוגיות הש"ס. כל החידושים הם מן השנים שלאחר השואה.

בסאטמאר התגורר כמה שנים אדמו"ר ששינה את פני החסידות אצל חסידיו: ר' אהרן ב"ר שמואל יעקב רוט. נולד בשנת תרנ"ד באונגוואר. תלמיד ר' ישעיה זילברשטיין בווייצן. בחסידות היה תלמיד ר' יהוסף רוטנברג מקאסאן ור' צבי אלימלך שפירא מבלוז'וב. בשנת תר"ף התיישב בסאטמאר והתקבצו אליו תלמידים וחסידים. חוג חסידיו הלך והתרחב. הוא הנהיג את חסידיו בדרך שלא היתה מקובלת במדינה. הטיף לחזור לחסידות הצרופה מימי הבראשית של הבעש"ט, המגיד ותלמידיו ולהתרחק מן החסידות

שלדעתו התנוונה ופשו בה תופעות שליליות של שגרה, שררה ופוליטיקה. עם התרחבות מספר התלמידים והנוהרים אחריו, כשגבר החשש שרבים מבני הנוער יעברו לתנועה החדשה, גברה ההתנגדות של חסידי סאטמאר ורבים לרבי החדש. החלה השמצה בלתי פוסקת נגד ר' אהרה'לה, המחנך, לדעתם, דור של פראים שאינם מן הישוב, מלמד קבלה לבחורים צעירים ומוסר להם תורות חסידיות שלא שערון אבותינו. בשנת תרצ"ו נאלץ ר' אהרן רוט לעקור מסאטמאר וקבע מושבו בעיר בערעגסאס. אך בית־מדרשו וישיבתו המשיכו להתקיים בסאטמאר עד השואה. בראשית שנת ת"ש עלה לירושלים והנהיג כאן את חסידיו. גרעין לחסידות זו הוקם כבר בשנת תרפ"ה בעלייתו הראשונה. נפטר בירושלים ביום ו' ניסן תש"ז (1947). בישבו בסאטמאר נדפסו "ספר שלחן הטהור... מיוסד על תיקוני השלחן וקדושת אכילה בשבת ובחול... וסדר הלימוד על השלחן... וכל הפרטים והכוונות השייכים לזה" (סאטמאר תרצ"ג); "ספר טהרת הקודש... על תיקון מדת היסוד... וכמה עצות ודרכים השייכים לזה" (שם [תרצ"ז לערך]). "ספר נועם הלבבות... באיזה אופן להתחזק בעבודת מלכינו ב"ה הכל בדרך שיר ומליצה" (שם תרצ"ד). לאחר מכן נדפסו בירושלים חיבורים וקונטרסים רבים שלא נביא כאן. לאחרונה נדפסו שלושה החיבורים דלקמן:

ספר פרח מטה אהרן... תולדות, שיחות ומנהגים קדושים, מכתבים ותורות... ירושלם תשמ"ה. קכו עמ'.

מחבר הספר הוא ר' פנחס דוד וועבערמאן.

ספר אמרי אהרן, ליקוטים יקרים, דברים ערבים ונחמדים, פירושים ודרושים, על חמשה חומשים... נאסף ונערך בעזהשי"ת ע"י מרדכי הכהן בלום. ירושלים תשמ"ו. קנו, [12] עמ'.

הספר, המסודר לפי פרשיות התורה, נלקט ברובו מתוך חיבוריו הנדפסים וכן מדברים שנרשמו ע"י השומעים.

ספר תהלים עם פירוש תהלות אהרן, ליקוטים יקרים... על מזמורי תהלים מחיבוריו הקדושים... נאסף ונערך בעזהשי"ת ע"י מרדכי הכהן בלום. ירושלים תשמ"ו. תטז, [7] עמ'.

"תהלות אהרן" נדפס בשולי מזמורי תהלים.

אדמו"ר בעל השפעה בסאטמאר היה גם ר' אליעזר ב"ר משה פיש. נולד בשנת תר"ם בישוב מאסיף שבמחוז מאראמארוש. תלמיד ר' מרדכי יהודה לעוו אב"ד אינטרדאם. לאחר נשואיו ישב בסיגט ולמד תורה עם שני בניו של בעל קדושת יום טוב — ר' חיים צבי ור' יואל טייטלבוים. נהג בפרישות יתירה והיה מסגף את גופו בצומות. בשנת תרס"ה דיין בניר־בוגדאן. אחר כך רב בכפר הנופש ביקסאד. מכאן עבר לסאטמאר ונודע בה לשם ולתהילה כאיש קדוש וכפועל ישועות שרבים — ובכללם שאינם בני ברית — פונים אליו בבקשת ישועה ורחמים. גדול היה גם בתורה. כל חידושי מהרש"א על הש"ס היו רגילים על לשונו וחידש בהם חידושים מפתיעים בחריפותם. בעת השואה נעשה נסיון להבריחו לרומניה, אך נתפס והובל לאושוויץ והועלה על המוקד ביום כ' סיון תש"ד. לאחר השואה הדפיס בנו שריד מחיבוריו "ספר שם אליעזר חלק ראשון עה"ת ונ"ך ופרק"א ודרושים לשבת ומועדים" (ניו יורק תשי"ד).

מדייני סאטמאר שהשאירו אחריהם חיבורים — ר' יוסף ב"ר יעקב יחזקיה גרינוואלד. נולד בשנת תרס"ח. אביו היה אב"ד הוניאד ופאפא. נתגדל בבית דוד־זקנו ר' אליעזר דוד גרינוואלד, שמינהו לדיין בסאטמאר. ישב בעיר עד שנת תש"א, שבה נקרא למלא מקום אביו כאב"ד פאפא. לאחר השואה ניסה לחדש את הישיבה בפאפא, אך השלטונות הצרו את צעדיו. הורשה לעזוב את המדינה עם כמאה תלמידים ולאחר כמה גלגולים הגיע לארצות הברית, בה הקים את "קרית פאפא" והחזיק ישיבה גדולה. נפטר ביום יג' אב תשמ"ד (1984). רוב חיבוריו נדפסו בתוך ספרי אביו (ראה לעיל בערך "פאפא" במדור הונגריה הפנימית) וחלקם נדפסו בפני עצמם בשנים האחרונות, כגון

ספר חידושי שמעתתא על מסכת פסחים... משא ומתן ביאורים ופולפולים על הרבה סוגיות וחידושי הלכות במס' פסחים... מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א [ר' יוסף גרינוואלד]. נערך ונסדר ויצא לאור ע"י תלמידי ישיבת קהלת יעקב דפאפא... קווינס, לאנג איילנד. (ברוקלין) תשמ"ג. קצו, [6] עמ'.

ספר ויחי יוסף על התורה, פירושים ודרושים נחמדים על אדני תורה מוסר מיוסדים... אשר

ויקרא במדבר דברים (שם תרפ"ד 1924). "ספר מגרנות מהרי"ל והוא מבאר ומישב דברי התבו"ש והפרמ"ג בעיני וושט וטריפות הריאה" (שם תרפ"ז). "הגדה של פסח עם פירוש שבח לפי" (סעאיני [תרפ"ח לערך]). "ספר לקוטי מהרי"ל על התורה" (סאטמאר תרצ"ז).

מפעילי הספרות התורנית בסאטמאר היה גם ר' יוסף שמעון ב"ר אברהם פולאק. לפני המלחמה ישב בעיר מולדתו הרמאנשטאדט ולאחר מכן בקרולה והתכתב עם רבים מרבני הדור בענייני חידושי תורה. לאחר המלחמה התיישב בסאטמאר. נספה בשואה. תחילה ערך את "בית ועד לחכמים, יוצא לאור פעמים בחודש... קובץ חידושי תורה... ושו"ת להלכה למעשה מגאוני חכמי הדור" (סאטמאר תרפ"ב—תש"א). הגליון הראשון הוא מיום כח סיון תרפ"ב והופיע כסדרו עד שנת תש"א (ושמא אף יותר?). השתתפו בו מכל העולם, לרבות תלמידי חכמים מארצות המזרח וביחוד אפריקה הצפונית. תוך כדי כך אסף חומר רב להוצאת אנציקלופדיה תלמודית־הלכתית במתכונת "שדי חמד", אך לא הספיק להדפיס אלא כרך אחד: "ספר ראשי בשמים והוא ספר שדי חמד חדש" (וואראהל תש"ב). בעצת הרבי מבעלזא, שהיה חסידו, נדפסה תחילה מערכת הבית "אות ברכות". עורך כתב־עת תורני בסאטמאר היה גם ר' שמואל ב"ר נפתלי הכהן שווארץ. בנו הצעיר של בעל בית נפתלי. תלמיד ר' שלמה זלמן עהרנרייך בשאמלוי, ר' מרדכי ליב ווינקלר במאד ור' אליעזר דייטש בבאניהאד. בין שתי המלחמות ישב בסאטמאר. נספה בשואה. לפני הגיעו לסאטמאר הדפיס "ספר תולדות גאוני הגר" (טאלטשווא תרע"א). בסאטמאר החל לערוך את "לקט ששנה, עתון ירחי הכולל פלפולים שונים ושפתי ישנים מגדולי רבנן ותלמידיהם... שאלות ותשובות... ועל המדינות בו יאמר" (סאטמאר תרצ"ד—תש"ד). הגליון הראשון סיון תרצ"ד והופיע עד השואה. מחבר פורה למדי בסאטמאר היה ר' חיים יצחק ב"ר משה יעקב מאליק. נולד בישוב מאסיף שבמאראמארוש. תלמיד ר' חיים צבי טייטלבוים. ר"מ בישיבת האדמו"ר מביקסאד הנ"ל והיה מקורב גם לאדמו"ר ר' אהרן רוט הנ"ל, שאת ישיבתו ניהל לאחר עזבו את סאטמאר. נספה בשואה. "ספר ובחרת בחיים מיוסד על מ"ע של לימוד התורה" (סאטמאר

השאיר אחריו ברכה כ"ק אדמו"ר... מרן יוסף גרינוואלד צוקללה"ה... והוא חידושי תורה אשר דרש בשבתות ומועדים ונכתבו ונסדרו על ידי תלמידיו הי"ו... יצא לאור על ידי בני המחבר. ברוקלין תשמ"ח—תש"נ?

ראיתי שני כרכים בלבד: א. ספר בראשית תשמ"ח. כח, שס, [4] עמ'.

בראש הספר הקדמת בני המחבר, ר' יעקב יחזקיה, ר' ישראל ור' אהרן גרינוואלד, ובה מתולדות המחבר ושבחיו. לאחריה דברי התלמידים מנסחי הספר ומסדריו, שלמה מאנדל, אשר יעקב מענצער, יוסף נפתלי צבי שלעזינגער.

בעמ' רו (פ' ויצא): הספר מר שאמרתי על הרה"ג הצדיק מוה"ר מרדכי [רוקח] שה' אב"ד בעיר בילגורייא ביום א' פ' ויצא שנת תש"י באנטווערפן.

ב. ספר שמות. תש"נ. [2], ח, שלב, [7] עמ'.

בעמ' נ: הספר על ר' צבי מייזליש זצ"ל שה' ראב"ד דק"ק ווייטצען, ביום א' ל' בא תשל"ד; בעמ' נב: הספר על ר' מנחם שלמה טויב אדמו"ר מקאלוב זצ"ל, ביום ה' בא תשל"ח.

כדיין בסאטמאר שימש גם ר' אברהם צבי ב"ר מנחם ווייס. נולד במונקאטש שבה שימש אביו דיין. חתן ר' ישעיה קליינמאן דיין בסאטמאר. מגיד־מישרים בבית־הכנסת של החברה משניות ומשנת תרצ"ח דומ"ץ בסאטמאר. אחר המלחמה עלה ארצה והיה רבה של שכונת נוה אחיעזר בבני ברק. נפטר ביום ג' סיון תשל"ט (1979). לפני שנים אחדות הדפיסו בניו את "ספר ברכת אברהם חלק ראשון על התורה ופרקי אבות" (בני ברק תשמ"ג). מחבר חשוב בסאטמאר היה ר' יעקב ליב ב"ר יום טוב צבי פרנקל. תלמיד בעל ייטב לב, מפיו למד גם ענייני קבלה. לאחר מלה"ע הראשונה התיישב בסאטמאר. נפטר כנראה בסאטמאר לפני השואה והוא כבן תשעים. לפני הגיעו לסאטמאר הדפיס "ספר משנת חסידים [מאת המקובל ר' עמנואל חי ריקין]... עם פירוש מגיד שני ונספח אליו ספר עולם קטן" (שאמלויא תרס"ט 1909). עם הגיעו לסאטמאר נדפס "ספר גבורת אריה על התורה... אשר מתוכם יתפרש במעט קט עמקי וסתרי רמזי הרמב"ן ז"ל... עפ"י סוד". חלק א על בראשית שמות (שאמלויא תרע"ו 1915) וחלק ב על

השאיר אחריו ברכה כ"ק אדמו"ר... מרן יוסף גרינוואלד זצוקלה"ה... והוא חידושי תורה אשר דרש בשבתות ומועדים ונכתבו ונסדרו על ידי תלמידיו הי"ו... יצא לאור על ידי בני המחבר. ברוקלין תשמ"ח — תש"נ?

ראיתי שני כרכים בלבד: א. ספר בראשית תשמ"ח. כח,שס, [4] עמ'.

בראש הספר הקדמת בני המחבר, ר' יעקב יחזקיה, ר' ישראל ור' אהרן גרינוואלד, ובה מתולדות המחבר ושבתיו. לאחריה דברי התלמידים מנסחי הספר ומסדריו, שלמה מאנדל, אשר יעקב מענצער, יוסף נפתלי צבי שלעזינגער.

בעמ' רו (פ' ויצא): הספד מר שאמרתי על הרה"ג הצדיק מוה"ר מרדכי [רוקח] שהי' אב"ד בעיר בילגורייא ביום א' פ' ויצא שנת תש"י באנטווערפן.

ב. ספר שמות. תש"נ. [2], ח, שלב, [7] עמ'.

בעמ' נ: הספד על ר' צבי מייזליש זצ"ל שהי' ראב"ד דק"ק ווייטצען, ביום א' לס' בא תשל"ד; בעמ' נב: הספד על ר' מנחם שלמה טויב אדמו"ר מקאלוב זצ"ל, ביום ה' בא תשל"ח.

כדיין בסאטמאר שימש גם ר' אברהם צבי ב"ר מנחם ווייס. נולד במונקאטש שבה שימש אביו דיין. חתן ר' ישעיה קליינמאן דיין בסאטמאר. מגיד-מישרים בבית-הכנסת של החברה משניות ומשנת תרצ"ח דומ"ץ בסאטמאר. אחר המלחמה עלה ארצה והיה רבה של שכונת נוה אחיעזר בבני ברק. נפטר ביום ג' סיון תשל"ט (1979). לפני שנים אחדות הדפיסו בניו את "ספר ברכת אברהם חלק ראשון על התורה ופרקי אבות" (בני ברק תשמ"ג). מחבר חשוב בסאטמאר היה ר' יעקב ליב ב"ר יום טוב צבי פרנקל. תלמיד בעל ייטב לב, מפיו למד גם ענייני קבלה. לאחר מלה"ע הראשונה התיישב בסאטמאר. נפטר כנראה בסאטמאר לפני השואה והוא כבן תשעים. לפני הגיעו לסאטמאר הדפיס "ספר משנת חסידים [נמת המקובל ר' עמנואל חי ריקין]... עם פירוש מגיד שני ונספח אליו ספר עולם קטן" (שאמלויא תרס"ט 1909). עם הגיעו לסאטמאר נדפס "ספר גבורת אריה על התורה... אשר מתוכם יתפרש כמעט קט עמקי וסתרי רמזי הרמב"ן ז"ל... עפ"י סוד". חלק א על בראשית שמות (שאמלויא תרע"ו 1915) וחלק ב על

ויקרא במדבר דברים (שם תרפ"ד 1924). "ספר מגדנות מהרי"ל והוא מבאר ומישב דברי התבו"ש והפרמ"ג בעיני וושט וטריפות הריאה" (שם תרפ"ז). "הגדה של פסח עם פירוש שבח לפי" (סעאיני [תרפ"ח לערך]). "ספר לקוטי מהרי"ל על התורה" (סאטמאר תרצ"ז).

מפעילי הספרות התורנית בסאטמאר היה גם ר' יוסף שמעון ב"ר אברהם פולאק. לפני המלחמה ישב בעיר מולדתו הרמאנשטאדט ולאחר מכן בקרולה והתכתב עם רבים מרבני הדור בענייני חידושי תורה. לאחר המלחמה התיישב בסאטמאר. נספה בשואה. תחילה ערך את "בית ועד לחכמים, יוצא לאור פעמים בחודש... קובץ חידושי תורה... ושו"ת להלכה למעשה מגאוני חכמי הדור" (סאטמאר תרפ"ב—תש"א). הגליון הראשון הוא מיום כח סיון תרפ"ב והופיע כסדרו עד שנת תש"א (ושמא אף יותר?). השתתפו בו מכל העולם, לרבות תלמידי חכמים מארצות המזרח וביחוד אפריקה הצפונית. תוך כדי כך אסף חומר רב להוצאת אנציקלופדיה תלמודית-הלכתית במתכונת "שדי חמד", אך לא הספיק להדפיס אלא כרך אחד: "ספר ראשי בשמים והוא ספר שדי חמד חדש" (וואראהל תש"ב). בעצת הרבי מבעלזא, שהיה חסידו, נדפסה תחילה מערכת הבית "אות ברכות". עורך כתב-עת תורני בסאטמאר היה גם ר' שמואל ב"ר נפתלי הכהן שווארץ. בנו הצעיר של בעל בית נפתלי. תלמיד ר' שלמה זלמן עהרנרייך בשאמלוי, ר' מרדכי ליב ווינקלר במאד ור' אליעזר דייטש בבאניהאד. בין שתי המלחמות ישב בסאטמאר. נספה בשואה. לפני הגיעו לסאטמאר הדפיס "ספר תולדות גאוני הגר" (טאלטשווא תרע"א). בסאטמאר החל לערוך את "לקט ששנה, עתון ירחי הכולל פלפולים שונים ושפתי שנים מגדולי רבנן ותלמידיהם... שאלות ותשובות... ועל המדינות בו יאמר" (סאטמאר תרצ"ד—תש"ד). הגליון הראשון סיון תרצ"ד והופיע עד השואה. מחבר פורה למדי בסאטמאר היה ר' חיים יצחק ב"ר משה יעקב מאליק. נולד בשוב מאסיף שבמאראמארוש. תלמיד ר' חיים צבי טייטלבוים. ר"מ בישיבת האדמו"ר מביקסאד הנ"ל והיה מקורב גם לאדמו"ר ר' אהרן רוט הנ"ל, שאת ישיבתו ניהל לאחר עזבו את סאטמאר. נספה בשואה. "ספר ובחרת בחיים מיוסד על מ"ע של לימוד התורה" (סאטמאר

תרפ"ו). "ספר מכלכל חיים על יו"ד הלכות מליחה" (שם תרצ"ד). "ספר סיפורים נפלאים... מהבעש"ט הק' ותלמידיו ותלמידי תלמידיו" (שם ת"ש). הדפיס גם שני חיבורים ביידיש על אמונה ובטחון בשם "נחלת יעקב" (שם תרצ"ה) ו"נחלת עזריאל" (שם תרח"ץ).

מחברים אחרים בסאטמאר: ר' אפרים ב"ר אליהו וואלד. תלמיד ר' שאול בראך. התפרנס ממסחר. נספה כנראה בשואה. "ספר שבט אפרים" על התורה בשני חלקים (סאטמאר תרפ"ז—[תרצ"ה לערך]). על בראשית שמות ויקרא; ר' חיים יעקב ב"ר ברוך בענדיט ליכטנשטיין. נולד כנראה בקולומיאה שבה שימש סבו ר' הלל ל"ש ברבנות. בשנותיו האחרונות של סבו, שימשו וכתב את חיבוריו מפיו. משנת תרנ"ה לערך ישב בסאטמאר וטיפל בהדפסת ספרי סבו. נפטר ביום כז אדר תרצ"ג (1933). "תולדות וזכרונות... תולדות האדם הגדול... רבינו הילל ל"ש... מאת נכדו... ובסופו נלוה אליו ד"ת" (סאטמאר תרצ"א). ר' אלימלך זאב ב"ר טוביה ליב שטרן. מחסידי מונקאטש וסוחר. נספה כנראה בשואה. "שיחות יקרים... רובם מפי השמועה... מה שקבלתי מאנשים נאמנים וחסידיים ואנשי מעשה... על דרך הבעש"ט ז"ל" (סאטמאר [תרצ"ה לערך]).

בעיר גרוסווארדיין, הקהילה היהודית הגדולה ביותר של טראנסילוואניה, שימש ברבנות הרב האחרון ר' בנימין ב"ר משה הרש פוקס. היה כמובן מגדולי הרבנים, אך לא השאיר אחריו אף חיבור שנדפס. לעומתו, נתחברו חיבורים חשובים בידי אחדים מדייני העיר. נתחיל בר' פנחס צימטבוים דיין וראב"ד כחמישים שנה. נולד בשנת תרל"א בגליציה. מתלמיד ר' יצחק שמעלקיש. משנת תרנ"ד דיין ומשנת תרס"א ראב"ד בגרוסווארדיין. נודע במדינה כאחד מגדולי הפוסקים. נספה בשואה. רק חיבור אחד שלו נדפס בידי בנו לאחר השואה: "ספר שאלות ותשובות דברי פנחס חלק ראשון" (ברוקלין תשכ"ג). בין שתי מלחמות העולם שימש כדיין בגרוסווארדיין ר' פנחס ב"ר אברהם זאב הורוויץ נולד בשנת תרי"ח בגליציה. משנת תרנ"ו דיין ואחר כך ראב"ד בעיר קוטוב. במלחמת העולם הראשונה נמלט לגרוסווארדיין ושימש בה דיין. נפטר ביום טז אלול תרצ"ח (1938). לפני בואו לגרוסווארדיין כבר

נדפסו חמשה מחיבוריו — כולם בשם "פתחא זוטא" — על הלכות נדה וטבילה (מונקאטש תרס"ב), על תיקוני עירובין (שם תרס"ז), על הלכות סוכה (שם תר"ע), על הלכות פסח (שם תרע"ב 1912) ועל הלכות נטילת ידים והלכות נדה וטבילה מהדורא תניינא (שם תרע"ד 1913). לאחר בואו לגרוסווארדיין נדפס "ספר פתחא זוטא על הלכות חלה" (גראסווארדיין תרפ"ח). "ספר בית פינחס, פירושים על פסוקי התורה ועל פירש"י ע"ד הפשט, גם ליקוטים למועדים ולפירקי השנה ע"ד חז"ל באגדות הש"ס" (שם ת"ש). לאחר השואה הדפיסו נכדיו "ספר ברכת הפסח עם ספר פתחא זוטא על הלכות פסח... עם הוספות ותקונים" (לונדון תש"ך). "ספר בית פינחס... עם הוספות ותקונים... גם הוספתי קונטרס דרושי חפץ, ביאורים על פסוקי תנ"ך ואגדות הש"ס" (שם תשכ"ג). "ספר שאלות ותשובות פתחא זוטא חלק א או"ח ויר"ד" (שם תשי"ז). חלק או"ח כולל מה סימנים, יו"ד כולל עז סי'; חלק ב אהע"ז וחור"מ (שם תשי"ט) אה"ע כולל כא סימנים, חור"מ כולל מו סימנים. "ספר פתחא זוטא השלם על הלכות נדה וטבילה, כולל מהדורא קמא ומהדורא בתרא... והוספות מכ"י" (שם תשי"ח). "ספר בית פנחס, חדושים על מסכתות" חלק א"ב (שם תשכ"ב—תשכ"ה). חלק א: ברכות, שבת, עירובין, פסחים, ביצה, ר"ה, יומא, סוכה, תענית, מגילה וחגיגה; חלק ב: יבמות, כתובות, נדרים, סוטה, גיטין, קידושין, ב"ק, ב"מ, כ"ב, סנהדרין, שבועות, ע"ז, אבות.

חתנו של ר' פנחס צימטבוים, ר' יצחק יעקב ב"ר יוסף יהודה ווייס, ידוע היום כאחד מעמודי ההוראה של הדור. בתקופה שבה אנו עומדים כאן הוא נחשב לכוכב עולה ומבטיח. נולד בשנת תרס"ה בעיר דולינא שבגליציה. גדל והתחנך במונקאטש. בשנת תרפ"ח נשא את בתו של ר"פ צימטבוים וסמוך לכך נתמנה דיין בגרוסווארדיין. לאחר השואה ראב"ד בגרוסווארדיין. משנת תש"ח ראב"ד במאנשסט. משנת תשל"ל ראב"ד העדה החרדית בירושלים ומשנת תשל"ט ראב"ד העדה. על סף השואה הספיק להדפיס "ספר דברי יצחק אורח חיים ויורה דעה והוא איזה קונטרסים מחיבורי הגדול הכולל שאלות ותשובות" (גראסווארדיין תש"ג 1942). כולל כה סימנים. משנת תשט"ו ועד היום (תשנ"א) הופיעו עשרה חלקים

מ"ספר שאלות ותשובות מנחת יצחק, ברורי הלכות העומדים על הפרק ונחוצות למעשה" (לונדון תשט"ו—תשכ"ז; ירושלים תשל"ב—תשמ"ה). בחלקים א"ב תשובות רבות שנכתבו בגרוסווארדיין. ספר זה העמיד את המחבר בראש הפוסקים בדור זה.

בשנת תרע"ה (1915), בעיצומה של המלחמה, קבע מושבו בגרוסווארדיין אחד מגדולי האדמו"רים, שרובבות חסידים התדפקו על דלתותיו — ר' ישראל ב"ר ברוך הגר. נולד בשנת תר"ך בוויז'ניץ. אביו היה האדמו"ר השני בשושלת וויז'ניץ. חתן ר' מאיר הורוויץ האדמו"ר מדזיקוב בעל "אמרי נועם". משנת תרמ"ה אב"ד הכפר בדעוולא שבמאראמארוש הצ'כית. משנת תרנ"ג האדמו"ר מוויז'ניץ. נפטר בגרוסווארדיין ביום ב סיון תרצ"ו (1936). ביום יג אדר תש"ט הועבר ארונו לקבורה בבני ברק. על סף השואה נדפס "ספר אהבת ישראל סדר בראשית, דבורים קדושים מתוקים וערבים" (גראסווארדיין תש"ג). בשואה אבדו כמעט כל כתביהיד. במשך הזמן החלו לאסוף בין החסידים ששרדו מן השואה את דברי תורתו בכתב ובעל-פה וכן לוקטו דבריו מספרים שונים והחלו להדפיסם. עד עתה הופיעו: "ספר אהבת ישראל על שמות" (בני ברק תשכ"ט); על ויקרא במדבר דברים (שם תשל"ה). על מועדים וחדשי השנה (שם תשמ"ה). לאחרונה נדפס:

ספר אהבת ישראל על התורה ומועדים... מכת"י שהיה למראה עיניו הק' וטרם ראה אור הדפוס. רמת ויז'ניץ חיפה תשמ"ו. קכב, [4] עמ'.

עם הקדמת נכדי המחבר, ר' אליעזר ור' משה בני ר' ברוך הגר מסערעט. עד עמ' פ בסדר פרשיות התורה, החל מפרשת שמות; מעמ' פא ואילך על המועדים. כמעט כל התורות הן משנת תרצ"ב.

בנו וממלא מקומו כאדמו"ר מוויז'ניץ בגרוסווארדיין, ר' חיים מאיר הגר, נולד בשנת תרמ"ח. חתן ר' זאב טברסקי האדמו"ר מרחמסטריווקה. משנת תר"ע אב"ד ווילחובין שבמאראמארוש הצ'כית. משנת תרצ"ו האדמו"ר מוויז'ניץ. לאחר השואה עלה ארצה והקים את שיכון וויז'ניץ בבני ברק. נפטר ביום ט ניסן תשל"ב (1972). בסוף ימיו החלו להופיע בהכפלה דברי תורתו ב"קונטרס הליקוטים על התורה ומועדים" (ראיתי ליקוטים תניינא, בני ברק תשל"א). כשנה לאחר פטירתו החלו להדפיס את ספריו

הגדולים בשם "אמרי חיים", על התורה, בראשית ושמות (בני ברק תשל"ג), ויקרא במדבר (שם תשל"ה), דברים ונ"ך (שם תשל"ו); על מועדים וחדשי השנה (שם תשל"ג). על התורה ומועדים הופיע גם "קונטרס הליקוטים" (שם תשל"ו).

מרבח האחרון של גרוסווארדיין, ר' משה זאב פולאק, ששימש בה לאחר השואה (עד שנות הששים) נדפס:

קונטרס זכר משה על עניני נשואין מאת... הרב הגאון... רבי משה זאב הלוי פאללאק אב"ד דק"ק גראסווארדיין... נפטר בשביעי של פסח שנת תשמ"ו. (ברוקלין תשמ"ז). סב עמ'.

דברי הלכה וחיידושי אגדה בענייני נשואין. נדפס לכבוד שמחת נישואין משפחתית.

שנים רבות שימש כמגיד-מישרים בגרוסווארדיין ורב בבית-הכנסת הישן, ר' ישראל ב"ר אהרן יצחק גולדמאן. נולד כנראה בעיר. תלמיד ר' בנימין זאב מאנדלבוים אב"ד סאטמאר ור' חיים צבי ווינקלר אב"ד ראצפרט. משנת תרנ"ט מגיד בגרוסווארדיין. נפטר ביום טו באדר א תש"ג (1943). כדרשן מנוסה נתן את דעתו לכנס את המבחר של חיידושי האגדה שנכתבו על פרקי אבות בששה כרכים גדולים בשם "כנסת ישראל" (פרק א"ב, סעאיני תרפ"ד-תרפ"ה; פרק ג"ד, טארנא תרפ"ד-תרפ"ח; פרק ה"ו, סאטמאר תרפ"ט-תר"ץ). זהו הספר המקיף ביותר על מסכת אבות שנדפס עד כה. מלבדו הדפיס שני קובצי דרשות, אף הם בשם "כנסת ישראל" לחגים ולזמנים (סאטמאר תרפ"ט-תר"ץ) והספד על רב הקהילה ר' בנימין פוקס בשם "מספד תמורדים" (אראדעא תרצ"ו). את ר' יוסף ב"ר נפתלי הכהן שווארץ כבר הזכרנו בפרק הקודם בין חכמי בוניהאד. כאן נוסיף את פעילותו הספרותית-תורנית מאז קבע מושבו בגרוסווארדיין בשנת תרפ"ד: "ספר מועד כל חי... קובץ גדול מכל דיני יאהרצייט... הנמצאים בש"ס ופוסקים ובספרים שונים למיניהם" (קליינווארדיין תרפ"ה). "ספר גנוז יוסף, הכולל פלפולים בשיטות הש"ס והפוסקים וגם תשו' להלכה ולמעשה" (דעווא תר"ץ). כולל קנו סימנים. "ספר הדרת קודש... על דבר ראשית ה'חברא קדישא' בכל מקהלות עם ה'... כמאה מכתבים ותשובות... קובץ קיצור דיני גוסס, שמירה, טהרה, הלכות המת וקבורה, סעודת הבראה"

מ"ספר שאלות ותשובות מנחת יצחק, ברורי הלכות העומדים על הפרק ונחוצות למעשה" (לונדון תשט"ו—תשכ"ז; ירושלים תשל"ב—תשמ"ה). בחלקים א"ב תשובות רבות שנכתבו בגרוסווארדיין. ספר זה העמיד את המחבר בראש הפוסקים בדור זה.

בשנת תרע"ה (1915), בעיצומה של המלחמה, קבע מושבו בגרוסווארדיין אחד מגדולי האדמו"רים, שרבות חסידים התדפקו על דלתותיו — ר' ישראל ב"ר ברוך הגר. נולד בשנת תר"ך בוויז'ניץ. אביו היה האדמו"ר השני בשושלת וויז'ניץ. חתן ר' מאיר הורוויץ האדמו"ר מדזיקוב בעל "אמרי נועם". משנת תרמ"ה אב"ד הכפר בדעוולא שבמאראמארוש הצ'כית. משנת תרנ"ג האדמו"ר מוויז'ניץ. נפטר בגרוסווארדיין ביום ב סיון תרצ"ו (1936). ביום יג אדר תש"ט הועבר ארונו לקבורה בבני ברק. על סף השואה נדפס "ספר אהבת ישראל סדר בראשית, דבורים קדושים מתוקים וערכים" (גראסווארדיין תש"ג). בשואה אבדו כמעט כל כתבי־היד. במשך הזמן החלו לאסוף בין החסידים ששרדו מן השואה את דברי תורתו בכתב ובעל־פה וכן לוקטו דבריו מספרים שונים והחלו להדפיסם. עד עתה הופיעו: "ספר אהבת ישראל על שמות" (בני ברק תשכ"ט); על ויקרא במדבר דברים (שם תשל"ה). על מועדים וחדשי השנה (שם תשמ"ה). לאחרונה נדפס:

ספר אהבת ישראל על התורה ומועדים... מכת"י שהיה למראה עיניו הק' וטרם ראה אור הדפוס. רמת ויז'ניץ חיפה תשמ"ו. [קכב, 4] עמ'.

עם הקדמת נכדי המחבר, ר' אליעזר ור' משה בני ר' ברוך הגר מסערעט. עד עמ' פ בסדר פרשיות התורה, החל מפרשת שמות; מעמ' פא ואילך על המועדים. כמעט כל התורות הן משנת תרצ"ב.

בנו וממלא מקומו כאדמו"ר מוויז'ניץ בגרוסווארדיין, ר' חיים מאיר הגר, נולד בשנת תרמ"ח. חתן ר' זאב טברסקי האדמו"ר מרחמסטריווקה. משנת תר"ע אב"ד ווילחוביץ שבמאראמארוש הצ'כית. משנת תרצ"ו האדמו"ר מוויז'ניץ. לאחר השואה עלה ארצה והקים את שיכון וויז'ניץ בבני ברק. נפטר ביום ט ניסן תשל"ב (1972). בסוף ימיו החלו להופיע בהכפלה דברי תורתו ב"קונטרס הליקוטים על התורה ומועדים" (ראיתי ליקוטים תניינא, בני ברק תשל"א). כשנה לאחר פטירתו החלו להדפיס את ספריו

הגדולים בשם "אמרי חיים", על התורה, בראשית ושמות (בני ברק תשל"ג), ויקרא במדבר (שם תשל"ה), דברים ונ"ך (שם תשל"ו); על מועדים וחדשי השנה (שם תשל"ג). על התורה ומועדים הופיע גם "קונטרס הליקוטים" (שם תשל"ו).

מרבח האחרון של גרוסווארדיין, ר' משה זאב פולאק, ששימש בה לאחר השואה (עד שנות הששים) נדפס:

קונטרס זכר משה על עניני נשואין מאת... הרב הגאון... רבי משה זאב הלוי פאללאק אב"ד דק"ק גראסווארדיין... נפטר בשביעי של פסח שנת תשמ"ו. (ברוקלין תשמ"ז). סב עמ'.

דברי הלכה וחידושי אגדה בענייני נשואין. נדפס לכבוד שמחת נישואין משפחתית.

שנים רבות שימש כמגיד־מישרים בגרוסווארדיין ורב בבית־הכנסת הישן, ר' ישראל ב"ר אהרן יצחק גולדמאן. נולד כנראה בעיר. תלמיד ר' בנימין זאב מאנדלבוים אב"ד סאטמאר ור' חיים צבי ווינקלר אב"ד ראצפרט. משנת תרנ"ט מגיד בגרוסווארדיין. נפטר ביום טו באדר א תש"ג (1943). כדרשן מנוסה נתן את דעתו לכנס את המבחר של חידושי האגדה שנכתבו על פרקי אבות בששה כרכים גדולים בשם "כנסת ישראל" (פרק א"ב, סעאיני תרפ"ד־תרפ"ה; פרק ג"ד, טארנא תרפ"ז־תרפ"ח; פרק ה"ו, סאטמאר תרפ"ט־תר"ץ). זהו הספר המקיף ביותר על מסכת אבות שנדפס עד כה. מלבדו הדפיס שני קובצי דרשות, אף הם בשם "כנסת ישראל" לחגים ולזמנים (סאטמאר תרפ"ט־תר"ץ) והספד על רב הקהילה ר' בנימין פוקס בשם "מספד תמרורים" (אראדעא תרצ"ו). את ר' יוסף ב"ר נפתלי הכהן שווארץ כבר הזכרנו בפרק הקודם בין חכמי בוניהאד. כאן נוסיף את פעילותו הספרותית־תורנית מאז קבע מושבו בגרוסווארדיין בשנת תרפ"ד: "ספר מועד כל חי... קובץ גדול מכל דיני יאהרצייט... הנמצאים בש"ס ופוסקים ובספרים שונים למיניהם" (קליינווארדיין תרפ"ה). "ספר גנזי יוסף, הכולל פלפולים בשיטות הש"ס והפוסקים וגם תשו' להלכה ולמעשה" (דעווא תר"ץ). כולל קנו סימנים. "ספר הדרת קודש... על דבר ראשית ה'חברא קדישא' בכל מקהלות עם ה'... כמאה מכתבים ותשובות... קובץ קיצור דיני גוסס, שמירה, טהרה, הלכות המת וקבורה, סעודת הבראה"

(אראדעא תרצ"א). בראש הספר רשימה של כ-160 רבנים "אשר דבריהם באו ונזכרו בספר הזה". "ספר ויצבר יוסף, כולל שו"ת להלכה ולמעשה ופלפולים שונים בשיטות הש"ס והפוסקים" (גראסווארדיין תרצ"ו). "ספר ציון לנפש חיה, הכולל אסיפת כל הדינים השייכים לענייני מצבה מספרי ראשוני ואחרוני וגם כל התפלות ובקשות מה שאומרים" ([גראסווארדיין תרצ"ז]). "ספר זכרון למשה, כולל תולדות ומאורעות שונים, חדושי תורה בהלכה ואגדה, מנהגים וספורים מאת... שר התורה... בעל החתם סופר" (אראדעא תרצ"ח). "ספר אילה שלוחה... בהלכות שונות... גם בחדושי אגדה... מכבוד הרב הגאון... מו"ה נפתלי הכהן שווארטץ" (גראסווארדיין תש"א). מלבדם הדפיס ר' יוסף שווארץ קונטרסי הספד על בעל חפץ חיים (תרצ"ד), ר' ישראל הגר מוויז'ניץ (תרצ"ו), ר' בנימין פוקס (תרצ"ו) וגיסו ר' משה דייטש (תש"ג).

חכמי גרוסווארדיין אחרים שספריהם נדפסו: ר' משה דוד ב"ר יעקב פרץ פרידמאן. נולד בשנת תרמ"א. אביו היה אב"ד אודווארי. תלמיד בעל קדושת יום טוב. חתן ר' יהושע בריסק אב"ד טיסאדאדא. משנת תרס"ו בגרוסווארדיין ושימש רב בבית הכנסת "אהבת רעים". נספה בשואה. "ספר פרי חמד... על ברכי נפשי וט"ו שיר המעלות" (סעאיני תרצ"ג); ר' דוד אהרן שטיינר. לא שימש כנראה ברבנות. נספה כנראה בשואה. "פרד"ס הגדה של פסח ותפלות השנה... מפרש טעם הגמרא בקריאת ההלל בליל פסח" (סאטמאר תרפ"ח); ר' אברהם ב"ר יצחק אייזיק שטיינר. נולד בשנת תר"ל. תלמיד בעל שבט סופר ור' יהודה גרינוואלד. רב ומגיד בבית הכנסת של חברה ש"ס בגרוסווארדיין. נפטר ביום יט ניסן תרצ"א (1931). "ספר בית אברהם... על התורה וחידושי אגדה וחידושי הלכה על כמה סוגיות הש"ס" (אראדעא תרצ"ד). "ספר ברכת אברהם, כולל חידושים נפלאים... והוא חלק שני לספר 'בית אברהם'" (גראסווארדיין תרצ"ז). בנו ר' יצחק אייזיק שטיינר, רב ומגיד בחברת "שיעור ויסודי התורה" בגרוסווארדיין. נספה בשואה. "ספר מאה שערים חלק ראשון כולל דרשות על מאמרי חכז"ל ומדרשים" (גראסווארדיין תש"ב). על סף השואה נעשה נסיון בידי ר' יוסף מרדכי ב"ר נחמן יצחק ווידמאן מגרוסווארדיין להוציא כתב-עת תורני, "הליכות עולם, קובץ לדעת גדולי זמננו... בענינים העומדים על הפרק"

(גראסווארדיין תש"ג). הופיע גליון אחד בלבד ובו גם מענייני השעה העגומים שבישרו את השואה הכללית. לחכמי גרוסווארדיין ניתן לצרף גם את ר' מנחם זאב ב"ר יעקב קליין. נולד בסאטמאר ביום טז כסלו תרס"ט (1908). תלמיד ר' אליעזר דוד גרינוואלד ושל ר' יוסף גרינוואלד בסאטמאר, ר' יהודה רוזנר בסעקעלהיד. חתן ר' משה יוחנן שטרן, שוחט ומורה הוראה בכפר ליד גרוסווארדיין. לאחר השואה נשא לאשה את בתו של ר' אליעזר ליימזידר, שהיה אף הוא שוחט. לאחר המלחמה היה שוחט בעיר ביסטריץ. בשנת תשי"א עלה לארץ ישראל ושימש שוחט במושב בני ראם. בשנת תשכ"ד נבחר לרב ושוחט בכפר גדעון. בשנת תשמ"א יצא לגמלאות והתיישב בבני ברק. בה נפטר ביום ז תשרי תשמ"ז (1986).

ספר קדשי מזבח על התורה ודרשות אשר דרש הגאון המחבר לבני עדתו בשבתות ובעתות המועדים... תוכחות ומוסרים... מאת הגאון הרב מנחם זאב ב"ר יעקב קליין זצ"ל רב ואב"ד בכפר גדעון ליד העיר עפולה. יו"ל ע"י בני המחבר. ירושלים תשמ"ט. [14], שכב עמ'.

בראש הספר הקדמה ארוכה מאת בני המחבר ובה תולדות המחבר ושבחיו וכן צילום המצבה (ומצבת אשתו) על הר הזיתים. עם מכתב הערכה (מעין הסכמה) מאת ר' ברוך ב"ר נחמן כהנא מברוקלין, שאביו ר' נחמן כהנא היה אב"ד מושב בני ראם "אשר העריצו עד להפליא וכשזכה לקבלו שו"ב היה אצלו שמחה גדולה מאד... סמך עליו בשתי ידיו שהוא יורה הוראה לבני קהילתו" בעת העדרו מן המושב.

נדפס יחד עם ספר שערי שלמה עה"ת ומועדים אשר חנני השי"ת ברוב רחמיו וחסדיו דרך פשט ודרוש הק' שלמה קליין בהרה"ג מנחם זאב זצ"ל מחבר ספר קדשי המזבח. שעמ'.

קלויזנבורג, בירת טראנסילוואניה, התפתחה בין שתי מלחמות העולם למרכז תרבותי-תורני חשוב למדי. רבה של הקהילה האורתודוקסית, ר' עקיבא ב"ר משה שמואל גלאזנר. נולד בשנת תרמ"ו בקלויזנבורג. רוב תורתו קיבל מאביו ושנתיים למד בישיבת בעל שבט סופר. חתן ר' יהודה צבי בלום אב"ד האנשאווין. משנת תרע"ג אב"ד ציק-סערעדא. משנת תרע"ז ממלא מקום חותנו ברכנות האנשאווין.

המלחמה התיישב בקלויזנבורג והחזיק בה ישיבה. נספה בשואה. ניסה להוציא בקלויזנבורג שני כתבי-עת: "שערי דעה... שערים המצוינים בהלכה ואגדה". הופיעו שלושה גליונות בשנת תרפ"ח; "קול מחזיקי הדת, ירחון כללי... בכל ענייני מקצועות הדת הישראל בכלל ולענייני הקהילות... בפרט... הקול נשמע מדי חודש בחדשו". הופיעו כנראה חמשה גליונות בשנים תרפ"ח-תרפ"ט. ספרו החשוב הוא "ספר עמודי גולה... אשר נקרא בשם ספר מצות קטן" עם הערות ר' דוד הארפנס (סאטמאר תרצ"ה). הספר צולם בדורינו שלוש-ארבע פעמים, עם הוספות. בין חכמי קלויזנבורג היה גם ר' יהושע צבי ב"ר יצחק אהרן וויינשטיין. נולד בשנת תרנ"ה בעיר דעש. תלמיד ר' יחזקאל פאנט אב"ד דעש. עמד בראש בית-המדרש של חסידי דעש בקלויזנבורג. נספה בשואה. "ספר ברכת יהושע על מסכת ברכות חלק ראשון. חידושים וביאורים מהם בדרך פילפול ומהם בדרך אגדה" (קלויזנבורג תש"ב).

נעבור למקומות האחרים של טראנסילוואניה בסדר א"ב של המקומות.

בעיר אראד התגורר ר' משה דוד ב"ר יוסף זלמן אסטרייכר. נולד בשנת תרמ"ג. תלמיד ר' צבי הירש שפירא, ר' יהודה גרינפלד ור' יהודה גרינוואלד. משנת תרס"ט אב"ד צ"מפא. לאחר המלחמה ישב באראד ושימש בה מורה הוראה. לאחר השואה היגר לארצות הברית ונפטר בה ביום כה אייר תשי"ד (1954). "שאלות ותשובות תפארת אדם על ארבעה חלקי שולחן ערוך" (ניו יארק תשט"ו). כולל קה סימנים. "ספר תפארת אדם על התורה ומועדים ושאלות ותשובות על ארבעה חלקי שולחן ערוך" (שם תשל"ה). המחצית השנייה כוללת שו"ת. ברוכן לא נזכרו שמות השואלים. "ספר תפארת אדם, שאלות ותשובות על ארבעה חלקי שולחן ערוך" (שם תשד"ם).

בעיר ביסטריץ שימש הדיין ר' עוזיאל ב"ר יוסף בודנר-מייזליש. נולד בבאדריוב שבסלובאקיה. בצעירותו היה דיין בטשחוב שבגליציה. משנת תרמ"ט דיין בקהילת קאמארניק ומשנת תרנ"ח דיין בביסטריץ. נפטר ביום יז בתמוז תרצ"ב (1932). "ספר בן עוזיאל עה"ת... הצגנו איזה תשובות ג"כ וקראנו את התשובות דברי עוזיאל" (בעקלעאן תרצ"ד). כולל יח סימנים.

משנת תרפ"ג אב"ד קלויזנבורג. לאחר השואה ישב בציריך שבשווייץ ושם נפטר ביום כט תשרי תשי"ז (1956). ארונו הועלה לירושלים. כשסטודנטים רומנים פשטו על הערים גרוסווארדיין, הוניאד וקלויזנבורג ביום יד כסלו תרפ"ח וחללו בתי-כנסת וספרי תורה, הדפיס ר' עקיבא גלאזנר "שאלה בענין גניזת ס"ת ושאר כתבי קודש שבלו, נקרעו או נשרפו" (קלוזש תרפ"ח). השאלה מתייחסת "ע"ד החורבן הנורא... כי באו שודדים פראים לעירנו... בליל י"ד כסלו וחללו... את כל בתי כנסיות ובתי מדרש", כיצד לטפל בגניזת השרידים של ספרי התורה המחוללים. "ספר דור דורים חלק ראשון, כולל ביאור רחב על הרבה הלכות גדולות וסוגיות הש"ס" (שם תרצ"ד). לאחר פטירתו נדפס "ספר עקבי הצאן... בירורי אגדה והלכה בקשר עם עיקרי ויסודי השבת והמועדים ... ביאור סוגיות והלכות גדולות" (לונדון תשי"ח). בסוף הספר "זכרון יהודה", חידושי תורה מאת חותנו ר' יהודה צבי בלום. לאחר שכמה עשרות חרדים, שהצטרפותו של ר' משה שמואל גלאזנר לתנועה הציונית היתה למורת רוחם, התפלגו ויסדו "קהל יראים ספרד", הושיבו על כס הרבנות בקהילתם את האב"ד הגאון המופלא ר' יקותיאל יהודה ב"ר צבי האלברשטאם. נולד בשנת תרס"ד ברוזניק שבגליציה. חתן ר' חיים צבי טייטלבוים אב"ד סיגט. משנת תרפ"ו אב"ד בקהילה ה"ספרדית" בקלויזנבורג [נפטר י בתמוז תשנ"ד]. לאחר השואה ארגן את החיים הדתיים של שארית הפליטה במחנות העקורים בגרמניה, אוסטריה ואיטליה. לאחר מכן התגורר בארצות הברית ובישראל. לפני השואה לא הדפיס חיבורים. חיבוריו שנדפסו (ועדיין נדפסים) אין בהם דברים שנכתבו בקלויזנבורג ולכן לא נזכרים פה. בקלויזנבורג שימש מגיד-מישרים וכעין אדמו"ר ר' יחזקאל ב"ר עזריאל רוטר. נולד בשנת תרל"ו. הסתופף בצלו של האדמו"ר הידוע ר' יחזקאל שרגא האלברשטאם משינאווא. חתן ר' אהרן ישעיה פיש האדמו"ר מהאדאס. מראשית המאה בקלויזנבורג ובה נפטר בראש חודש שבט תרצ"ט (1939). "קונטרס זכרון יחזקאל, כולל פטירתו וצוואתו... איזו גרגרים מכתב ידו הקדושה... בשם זכר לברכה" (קלויזנבורג ת"ש). מחכמי העיר היה גם ר' דוד ב"ר ראובן יואל הארפנס. מחסידי סיגט וכנראה תלמיד בעל קדושת יום טוב. בראשית המאה דיין בעיר נאסויד. לאחר

משנת תרפ"ג אב"ד קלויזנבורג. לאחר השואה ישב בציריך שבשווייץ ושם נפטר ביום כט תשרי תשי"ז (1956). ארנונו הועלה לירושלים. כשסטודנטים רומנים פשטו על הערים גרוסווארדיין, הוניאד וקלויזנבורג ביום יד כסלו תרפ"ח וחללו בתי-כנסת וספרי תורה, הדפיס ר' עקיבא גלאזנר "שאלה בענין גניזת ס"ת ושאר כתבי קודש שבלו, נקרעו או נשרפו" (קלוזש תרפ"ח). השאלה מתייחסת "ע"ד החורבן הנורא... כי באו שוודים פראים לעירנו... בליל י"ד כסלו וחללו... את כל בתי כנסיות ובתי מדרש", כיצד לטפל בגניזת השרידים של ספרי התורה המחוללים. "ספר דור דורים חלק ראשון, כולל ביאור רחב על הרבה הלכות גדולות וסוגיות הש"ס" (שם תרצ"ד). לאחר פטירתו נדפס "ספר עקבי הצאן... בירורי אגדה והלכה בקשר עם עיקרי ויסודי השבת והמועדים ... ביאור סוגיות והלכות גדולות" (לונדון תשי"ח). בסוף הספר "זכרון יהודה", חידושי תורה מאת חותנו ר' יהודה צבי בלום. לאחר שכמה עשרות חרדים, שהצטרפתו של ר' משה שמואל גלאזנר לתנועה הציונית היתה למורת רוחם, התפלגו ויסדו "קהל יראים ספרד", הושיבו על כס הרבנות בקהילתם את האברך הגאון המופלא ר' יקותיאל יהודה ב"ר צבי האלברשטאם. נולד בשנת תרס"ד ברודיניק שבגליציה. חתן ר' חיים צבי טייטלבוים אב"ד סיגט. משנת תרפ"ו אב"ד בקהילה ה"ספרדית" בקלויזנבורג [נפטר י בתמוז תשנ"ד]. לאחר השואה ארגן את החיים הדתיים של שארית הפליטה במחנות העקורים בגרמניה, אוסטריה ואיטליה. לאחר מכן התגורר בארצות הברית ובישראל. לפני השואה לא הדפיס חיבורים. חיבוריו שנדפסו (ועדיין נדפסים) אין בהם דברים שנכתבו בקלויזנבורג ולכן לא נזכרים פה. בקלויזנבורג שימש מגיד-מישרים וכעין אדמו"ר ר' יחזקאל ב"ר עזריאל רוטר. נולד בשנת תרל"ו. הסתופף בצלו של האדמו"ר הידוע ר' יחזקאל שרגא האלברשטאם משינאווא. חתן ר' אהרן ישעיה פיש האדמו"ר מהאדאס. מראשית המאה בקלויזנבורג ובה נפטר בראש חודש שבט תרצ"ט (1939). "קונטרס זכרון יחזקאל, כולל פטירתו וצוואתו... איזו גרגרים מכתב ידו הקדושה... בשם זכר לברכה" (קלויזנבורג ת"ש). מחכמי העיר היה גם ר' דוד ב"ר ראובן יואל הארפנס. מחסידי סיגט וכנראה תלמיד בעל קדושת יום טוב. בראשית המאה דיין בעיר נאסויד. לאחר

נעבור למקומות האחרים של טראנסילוואניה בסדר א"ב של המקומות.

בעיר אראד התגורר ר' משה דוד ב"ר יוסף זלמן אסטרייכר. נולד בשנת תרמ"ג. תלמיד ר' צבי הירש שפירא, ר' יהודה גרינפלד ור' יהודה גרינוואלד. משנת תרס"ט אב"ד צ'ימפא. לאחר המלחמה ישב באראד ושימש בה מורה הוראה. לאחר השואה היגר לארצות הברית ונפטר בה ביום כה אייר תשי"ד (1954). "שאלות ותשובות תפארת אדם על ארבעה חלקי שולחן ערוך" (ניו יארק תשט"ו). כולל קה סימנים. "ספר תפארת אדם על התורה ומועדים ושאלות ותשובות על ארבעה חלקי שולחן ערוך" (שם תשל"ה). המחצית השניה כוללת שו"ת. ברובן לא נזכרו שמות השואלים. "ספר תפארת אדם, שאלות ותשובות על ארבעה חלקי שולחן ערוך" (שם תשד"ם).

בעיר ביסטריץ שימש הדיין ר' עוזיאל ב"ר יוסף בודנר-מייזליש. נולד בבארדיוב שבסלובאקיה. בצעירותו היה דיין בטשחויב שבגליציה. משנת תרמ"ט דיין בקהילת קאמארניק ומשנת תרנ"ח דיין בביסטריץ. נפטר ביום יז בתמוז תרצ"ב (1932). "ספר בן עוזיאל עה"ת... הצגנו איזה תשובות ג"כ וקאנו את התשובות דברי עוזיאל" (בעקלנאן תרצ"ד). כולל יח סימנים.

המלחמה התיישב בקלויזנבורג והחזיק בה ישיבה. נספה בשואה. ניסה להוציא בקלויזנבורג שני כתבי-עת: "שערי דעה... שערים המצוינים בהלכה ואגדה". הופיעו שלושה גליונות בשנת תרפ"ח; "קול מחזיקי הדת, ירחון כללי... בכל ענייני מקצועות הדת הישראל בכלל ולענייני הקהילות... בפרט... הקול נשמע מדי חודש בחודשו". הופיעו כנראה חמשה גליונות בשנים תרפ"ח-תרפ"ט. ספרו החשוב הוא "ספר עמודי גולה... אשר נקרא בשם ספר מצות קטן" עם הערות ר' דוד הארפנס (סאטמאר תרצ"ה). הספר צולם בדורינו שלוש-ארבע פעמים, עם הוספות. בין חכמי קלויזנבורג היה גם ר' יהושע צבי ב"ר יצחק אהרן וויינשטיין. נולד בשנת תרנ"ה בעיר דעש. תלמיד ר' יחזקאל פאנט אב"ד דעש. עמד בראש ביהמדרש של חסידי דעש בקלויזנבורג. נספה בשואה. "ספר ברכת יהושע על מסכת ברכות חלק ראשון. חידושים וביאורים מהם בדרך פילפול ומהם בדרך אגדה" (קלויזנבורג תש"ב).

נעבור למקומות האחרים של טראנסילוואניה בסדר א"ב של המקומות.

בעיר אראד התגורר ר' משה דוד ב"ר יוסף זלמן אסטרייכר. נולד בשנת תרמ"ג. תלמיד ר' צבי הירש שפירא, ר' יהודה גרינפלד ור' יהודה גרינוואלד. משנת תרס"ט אב"ד צ'ימפא. לאחר המלחמה ישב באראד ושימש בה מורה הוראה. לאחר השואה היגר לארצות הברית ונפטר בה ביום כה אייר תשי"ד (1954). "שאלות ותשובות תפארת אדם על ארבעה חלקי שולחן ערוך" (ניו יארק תשט"ו). כולל קה סימנים. "ספר תפארת אדם על התורה ומועדים ושאלות ותשובות על ארבעה חלקי שולחן ערוך" (שם תשל"ה). המחצית השניה כוללת שו"ת. ברובן לא נזכרו שמות השואלים. "ספר תפארת אדם, שאלות ותשובות על ארבעה חלקי שולחן ערוך" (שם תשד"ם).

בעיר ביסטריץ שימש הדיין ר' עוזיאל ב"ר יוסף בודנר-מייזליש. נולד בבארדיוב שבסלובאקיה. בצעירותו היה דיין בטשחויב שבגליציה. משנת תרמ"ט דיין בקהילת קאמארניק ומשנת תרנ"ח דיין בביסטריץ. נפטר ביום יז בתמוז תרצ"ב (1932). "ספר בן עוזיאל עה"ת... הצגנו איזה תשובות ג"כ וקאנו את התשובות דברי עוזיאל" (בעקלנאן תרצ"ד). כולל יח סימנים.

מרבח האחרון של ביסטריץ, ר' מאיר שפיץ, שנספה בשואה, נדפס:

קונטרס המאיר בעניני תקופת שמואל ותקופת רב אדא. דרושים, חידושים ופולפולים מאת הרב הגאון הצדיק נודע בשערים בצדקתו ובחכמתו מרן רבי מאיר שפיץ זצוקלה"ה הי"ד אב"ד ור"מ דק"ק ביסטריץ והגליל. יצא לאור ע"י נכדו יהושע חיים ארי' שפיץ. (ברוקלין) תשמ"ו. נט, [6] עמ'.

עד עמ' כז: קונטרס התקופות; עמ' כח—לז: דרושים; עמ' לח ואילך: חידושים ופולפולים והערות.

בעיירה ביצ'קוף התגורר ר' אברהם ברוך (אלטר) ב"ר יהודה עבר רוזנברג. תלמיד חכם בנגלה ונסתר שעסק במסחר. בסוף ימיו ישב בסיגט ובה נפטר בשנת תר"ץ (1930) לערך. "ספר אמרי אבא והיא" (!) דרושים... על פי כוננות... ע"פ ספרי יריאים וע"ד הקבלה" (סיגעט תרפ"ו). "ספר צוואת אבא... דברים מלהיבים הלב ליראה... ספר תלמוד בית אבא מיוסד על סנדרן קדשים ולבאר מדת ותבנית בית המקדש וציוריו" (בעקלעאן תרצ"א). הספר מלווה תרשימים רבים של בית המקדש.

בעיירה בעטלען שימש כדיין ר' אפרים ב"ר פנחס הלוי בליצר. אביו היה אב"ד סערענטש. חתן ר' יהודה ליכטנשטיין אב"ד בעטלען. נספה בשואה. "חלק א ספר יד אפרים, הגהות והערות על צוואת רבינו יהודה החסיד. חלק ב פותח שערים, כללים מכללי הש"ס. חלק ג שאלות ותשובות יד אפרים" (קרית ישמח משה תש"ל). רוב הספר כולל שו"ת: חלק או"ח כג סימנים, יו"ד כג סי', חו"מ יג סי', אה"ע ז סי', ביאורים בש"ס מג סי', שונות מח סימנים.

בעיר בעלעניעש שימש כרב אחד מגדולי הרבנים, ר' שמעון ב"ר משה יהודה פולאק. נולד בשנת תרי"ח. רבו המובהק היה ר' יואל אונגאר. חתן ר' ישעיה הכהן רובין אב"ד מיהאליפאלווא. משנת תרמ"א אב"ד יעמרינג ומשנת תרנ"ח אב"ד בעלעניעש. בסוף ימיו ישב בגרוסווארדיין הסמוכה ובה נפטר ביום כז אב תרפ"ט (1929). "ספר קול הרמה והפרשה... במשא ומתן של הלכה להרים ולהפריש אותנו בקב ופרישות דרך ארץ בעתים הללו עתות בצרה יגון

ואנחה" (וואיטצען תרע"ו). פסק הלכה ושקלא וטריא ברבר פרישות דרך ארץ בעתות המלחמה. "ספר שם משמעון מהדורא קמא, שאלות ותשובות בארבעת חלקי השו"ע" (סעאיני תרצ"ב). חלק או"ח כולל לב סימנים, יו"ד לג סי', אה"ע כא סי', חו"מ יג סימנים. בהקדמת אחי המחבר נאמר שהמחבר השאיר אחריו כחמש מאות תשובות. בבעלעניעש החזיק ישיבה ר' אהרן ב"ר אפרים פישל הלוי אפשטיין. נולד בסאטמאר. אביו נפל במלחמת העולם ונעדר "בלי ידיעה מדויקה וברורה". תלמיד ר' אליעזר דוד גרינוואלד ור' חיים אלעזר שפירא. משנת תרצ"א רב בקהילה החרדית בפראג. נספה בשואה. בישבו בבעלעניעש נדפסו "ספר שארית אפרים קונטרס הראשון, חידושי אגדה... במקראי קודש מועדי ה'" (סאטמאר תרפ"ח). "ספר מנוחת שבת... מזמורי... ברכי נפשי וט"ו שיר המעלות... וסביכו... רשומי דברים... בחלוקא דרבנן... נקוב בשם חלת אהרן" (שם תרפ"ט). בישבו בפראג הדפיס "ספר שאלות ותשובות כפי אהרן חלק ראשון" (מונקאטש תרצ"ג 1933). כולל סז סימנים, שרובם נכתבו בפראג.

בעיר בראשוב שימש ברבנות מגדולי הרבנים בטראנסילוואניה, ר' דוד ב"ר ברוך קלונימוס שפרבר. נולד בשנת תרל"ה בזאבלטוב שבגליציה. חתן ר' משה שטרן אב"ד פאליאן-ריסקווה שבמאראמארוש. בכוחות עצמו השתלם גם במדעים, שלט בלאטינית והיתה לו ידיעה ברפואה. מחסידי ר' משה הגר מקאסוב, והוא סידר את כתביו לדפוס. משנת תרפ"ה אב"ד בראשוב. לאחר השואה עלה לירושלים. נבחר לחבר ב"מועצת גדולי התורה" של אגודת ישראל. נפטר ביום כה אדר ב תשכ"ב (1962). תחילה סידר לדפוס, וכנראה גם ניסח, את ספרי האדמו"ר מקאסוב. "לקט עני" (סיגעט תר"ע), "אזור האמונה" (שם תרפ"ה) ו"ספר הצוואה" (קאלאמיה תרפ"ח) עם פירושו "לדוד להזכיר". על סף המלחמה הדפיס את ספרו הגדול "ספר שאלות ותשובות אפרקסתא דעניא חלק ראשון" (סאטמאר ת"ש). כולל קפו סימנים (במהדורת-צילום, ירושלים תשמ"א, הוספו טו תשובות). לאחר פטירתו נדפסו (כולם בירושלים): "סדר הגדה של פסח עם תהלה לדוד" (תשכ"ד); "ספר מכתם לדוד על התורה" בשני חלקים

(תשכ"ה—תשכ"ז); "ספר שמוע בין אחיכם, מברר ומלבן בחריפות ובקיאות ההלכה שלא לשמוע — ולהשמיע — טענות בע"ד אחד קודם לחבירו" (תשל"א); "קונטרס בר מצוה... בהלכה ואגדה והרבה דברי מוסר" (תשל"ב); "ספר מכתם לדוד על המועדים... חלק א' לפסח ולשבועות" (תשד"ס). בספר גם חידושים בסוגיות שונות. לאחרונה נדפס:

קונטרס מכתם לדוד ובו תשובות להלכה ודברי אגדה על עניני נשואין מכת"ק ... רבי דוד שפערברער זצוקלה"ה... יוצא לאור לקראת נשואי נכד המחבר... ירושלים תשמ"ט. מה, [2] עמ'.

עד עמ' כז תשובות להלכה בעניני נישואין (ז סימנים). הרבנים הנזכרים: ר' שמואל שווארץ מ"מ בסאטמאר, ר' גרשון מענדל קאהן אב"ד סענזארץ, ר' מאיר ליב קרויס אב"ד בלאזענדארף, ר' ישראל פריינד אב"ד הוניהאד. מעמ' כט ואילך דברי אגדה ודרוש בעניני נישואין.

גם ביישוב ג'ערעש שימש ברבנות מחבר חשוב, ר' יקותיאל יהודה ב"ר פרץ רוזנברג. נולד בשנת תרמ"ה ביישוב הנ"ל. תלמיד בעל ערוגת הבשם. משנת תרס"ז דיין במארוש-וואשארעלי. משנת תרע"ג רב בג'ערעש. בשני המקומות החזיק ישיבה. נפטר ביום יז אלול תש"ד (1944) על אם הדרך בהמלטו מפני צבאות ההונגרים שפלו לסביבת העיר טורדה. ספרו הראשון נדפס טרם מלאו לו ארבעים שנה: "שאלות ותשובות תורת יקותיאל על שו"ע אורח חיים מה"ק" (בארדייב תר"ף 1920). כולל פו סימנים. במהדורה מחודשת (ניו יורק תשמ"ג) נוספו בו תשובות חדשות. "ספר שאלות ותשובות תורת יקותיאל על שו"ע או"ח מהדו"ת" (ירושלים תש"ס). כולל קג סימנים.

בעיירה דיאוסג שליד גרוסווארדיין שימש ברבנות ר' שלום צבי ב"ר יואב אדלר. אביו היה אב"ד האנשאוויץ. חתן ר' משה קליין אב"ד רעטע. מראשית שנות השלושים אב"ד דיאוסג. נספה בשואה. הדפיס מחדש את "ספר ערכי הכנויים... כולל שרשי לשון הקודש והתלמוד לכל כנוייהם... מאת רבינו יחיאל... היילפרין... והערות בשם קב שלום" (סאטמאר תרצ"ט). "קב שלום" נדפס מתחת לטכסט. לא נדפס אלא עד אות ז.

העיר דעווא ידועה בעולם התורני-מדעי בזכות רבה ר' חיים יהודה ב"ר קלונימוס ארנרייך. נולד בשנת תרמ"ז. תלמיד בעל שבט סופר, בעל ערוגת הבשם ור' ישעיה זילברשטיין. חתן ר' יעקב שיק אב"ד נאדאודוואר. תחילה רב בעיר העלישוי שבמוראוויה. במלחמה שימש רב צבאי. משנת תרפ"ג אב"ד דעווא. משנת תר"ץ רב בעיר הומנה שבסלובאקיה. נספה בשואה בלובלין ביום כח אייר תש"ב (1942). לפני דעווא הדפיס ארבעה קונטרסים בנושאים שונים ובכללם "פירוש שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם" לרב סעדיה גאון "עם הערות ותיקונים ומראה מקומות והקדמה" (קלוזש תרפ"ב). בשנת תרפ"ה החל בעריכת כתבי-עת תורני-מדעי בשם "אוצר החיים, מאסף לתורת ישראל ולדברי ימי חייו", שהופיע כסדרו עד תרצ"ח והשתתפו בו גם רבנים וגם אנשי מדע בחכמת ישראל. רח"י ארנרייך ההדיר את "ספר הפרדס לרש"י ז"ל... נדפס בראשונה בקושטאנדינה בשנת ה"א תקס"ז ויצא עתה לאור בתוצאה חדשה מוגהת ומתוקנת... עם הערות נחוצות" (בודאפעשט תרפ"ד). "ספר אבודרהם... תוצאה חדשה מוגהת ומתוקנת עפ"י דפוס הראשון... ועל ידי השואה עם כתב יד... וגם מבוא גדול" (קלוזש תרפ"ז). הספר לא נגמר והוא מגיע עד אמצע "סדר תפלות החול". גם ה"מבוא גדול" לא נדפס. "תשובות הגאונים מכ"י אדלר ובודליין ועוד עם הקדמה והערות מאתי אברהם מרמרשטיין ומלואים להערות ותקונים מאת המו"ל הרב ח"י. עהרענרייך" (דעווא תרפ"ח). "ספר מנהגים לרבי אברהם קלויזנער. יוצא לאור על פי הדפוס ריווא דטרינט שנת שי"ט עם מבוא ומעט הערות ומראה מקומות" (שם תרפ"ט). גם בהומנה המשיך להדפיס כמה חיבורים. בקהילה הקטנה בדעווא שימש כדיין ר' שמואל דוד ב"ר אהרן צבי היימאן. נולד בשנת תרכ"ח. תלמיד ר' יהודה ליכטנשטיין אב"ד בעטלען. חתן ר' יצחק אלטר שטיגליץ דיין באונסדורף. התנהג בחסידות ופרישות. כארבעים שנה התגורר בכפר ליד קלויזנבורג והתפרנס מבית מזיגה. משנת תרפ"ז דיין בדעווא ובה נפטר ביום ז טבת תרצ"ח (1937). "ספר זכרון שמואל על התורה... עפ"י הקדמות יקרות וסברות ישרות" (גראסווארדיין תש"א). המדפיס בדעווא, ר' אברהם יצחק פרידמאן (חתן ר' שמואל דוד היימאן הנ"ל), ניסה להוציא לאור כתבי-עת ישיבתי, "הבחור, ירחון לתורה ולכל עניני בחורי

(תשכ"ה—תשכ"ז); "ספר שמוע בין אחיכם, מברר ומלבן בחריפות ובקיאות ההלכה שלא לשמוע — ולהשמיע — טענות בע"ד אחד קודם לחבירו" (תשל"א); "קונטרס בר מצוה... בהלכה ואגדה והרבה דברי מוסר" (תשל"ב); "ספר מכתם לדוד על המועדים... חלק א' לפסח ולשבועות" (תשד"ם). בספר גם חידושים בסוגיות שונות. לאחרונה נדפס:

קונטרס מכתם לדוד ובו תשובות להלכה ודברי אגדה על עניני נשואין מכת"ק ... רבי דוד שפערבער זצוקלה"ה... יוצא לאור לקראת נשואי נכד המחבר... ירושלים תשמ"ט. מה, [2] עמ'.

עד עמ' כז תשובות להלכה בענייני נישואין (ז' סימנים). הרבנים הנזכרים: ר' שמואל שווארץ מ"מ בסאטמאר, ר' גרשון מענדל קאהן אב"ד סענזארץ, ר' מאיר ליב קרויס אב"ד בלאזענדארף, ר' ישראל פריינד אב"ד הוניאד. מעמ' כט ואילך דברי אגדה ודרוש בענייני נישואין.

גם בישוב ג'ערעש שימש כרבנות מחבר חשוב, ר' יקותיאל יהודה ב"ר פרץ רוזנברגר. נולד בשנת תרמ"ה ביישוב הנ"ל. תלמיד בעל ערוגת הבשם. משנת תרס"ז דיין במארוש-וואסארהעלי. משנת תרע"ג רב בג'ערעש. בשני המקומות החזיק ישיבה. נפטר ביום יז אלול תש"ד (1944) על אם הדרך בהמלטו מפני צבאות ההונגרים שפלשו לסביבת העיר טורדה. ספרו הראשון נדפס טרם מלאו לו ארבעים שנה: "שאלות ותשובות תורת יקותיאל על שו"ע אורח חיים מה"ק" (בארדיוב תר"ף 1920). כולל פו סימנים. במהדורה מחודשת (ניו יורק תשמ"ג) נוספו בו תשובות חדשות. "ספר שאלות ותשובות תורת יקותיאל על שו"ע או"ח מהדו"ת" (ירושלים תש"ם). כולל קג סימנים.

בעיירה דיאוסג שליד גרוסווארדיין שימש כרבנות ר' שלום צבי ב"ר יואב אדלר. אביו היה אב"ד האנשאוויץ. חתן ר' משה קליין אב"ד רעטע. מראשית שנות השלושים אב"ד דיאוסג. נספה בשואה. הדפיס מחדש את "ספר ערכי הכנויים... כולל שרשי לשון הקודש והתלמוד לכל כנוייהם... מאת רבינו יחיאל... היילפרין... והערות בשם קב שלום" (סאטמאר תרצ"ט). "קב שלום" נדפס מתחת לטכסט. לא נדפס אלא עד אות ז.

העיר דעווא ידועה בעולם התורני-מדעי בזכות רבה ר' חיים יהודה ב"ר קלונימוס ארנרייך. נולד בשנת תרמ"ז. תלמיד בעל שבט סופר, בעל ערוגת הבשם ור' ישעיה זילברשטיין. חתן ר' יעקב שיק אב"ד נאדאודוואר. תחילה רב בעיר העלישוי שבמוראווייה. במלחמה שימש רב צבאי. משנת תרפ"ג אב"ד דעווא. משנת תר"ץ רב בעיר הומנה שבסלובאקיה. נספה בשואה בלובלין ביום כח אייר תש"ב (1942). לפני דעווא הדפיס ארבעה קונטרסים בנושאים שונים ובכללם "פירוש שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם" לרב סעדיה גאון "עם הערות ותיקונים ומראה מקומות והקדמה" (קלוזש תרפ"ב). בשנת תרפ"ה החל בעריכת כתב-עת תורני-מדעי בשם "אוצר החיים, מאסף לתורת ישראל ולדברי ימי חייו", שהופיע כסדרו עד תרצ"ח והשתתפו בו גם רבנים וגם אנשי מדע בחכמת ישראל. רח"י ארנרייך ההדיר את "ספר הפרדס לרש"י ז"ל... נדפס בראשונה בקושטאנדינה בשנת ה"א תקס"ז ויצא עתה לאור בתוצאה חדשה מוגהת ומתוקנת... עם הערות נחוצות" (בודאפעשט תרפ"ד). "ספר אבודרהם... תוצאה חדשה מוגהת ומתוקנת עפ"י דפוס הראשון... ועל ידי השואה עם כתב יד... וגם מבוא גדול" (קלוזש תרפ"ז). הספר לא נגמר והוא מגיע עד אמצע "סדר תפלות החול". גם ה"מבוא גדול" לא נדפס. "תשובות הגאונים מכ"י אדלר ובודליין ועוד עם הקדמה והערות מאתי אברהם מרמרשטיין ומלואים להערות ותקונים מאת המו"ל הרב ח.י. עהרענרייך" (דעווא תרפ"ח). "ספר מנהגים לרבי אברהם קלויזנער. יוצא לאור על פי הדפוס ריווא דטרינט שנת שי"ט עם מבוא ומעט הערות ומראה מקומות" (שם תרפ"ט). גם בהומנה המשיך להדפיס כמה חיבורים. בקהילה הקטנה בדעווא שימש כדיין ר' שמואל דוד ב"ר אהרן צבי היימאן. נולד בשנת תרכ"ח. תלמיד ר' יהודה ליכטנשטיין אב"ד בעטלען. חתן ר' יצחק אלטר שטיגליץ דיין באונסדורף. התנהג בחסידות ופרישות. כארבעים שנה התגורר בכפר ליד קלויזנבורג והתפרנס מבית מزیגה. משנת תרפ"ז דיין בדעווא ובה נפטר ביום ז טבת תרצ"ח (1937). "ספר זכרון שמואל על התורה... עפ"י הקדמות יקרות וסברות ישרות" (גראסווארדיין תש"א). המדפיס בדעווא, ר' אברהם יצחק פרידמאן (חתן ר' שמואל דוד היימאן הנ"ל), ניסה להוציא לאור כתב-עת ישיבתי, "הבחור, ירחון לתורה ולכל עניני בחורי

הישיבות". הופיעו גליונות אחדים בשנים תרפ"ח-תרפ"ט [העורך למעשה היה ר' שלמה נוטא (היום זמרוני)].

העיר דעש היתה עיר של תלמידי חכמים וחסידים מאז אמצע המאה ה-19 ומעוז לחסידות בטרנסילוואניה. רב העיר, ר' יחזקאל ב"ר משה פאנט, נולד בשנת תר"ל. אביו היה אף הוא רב ואדמו"ר בדעש. תלמיד סבו ר' מנחם מענדל פאנט. משנת תרנ"ה אב"ד מארוש-איוואר ומשנת תרס"ג ממלא מקום אביו ברבנות ובאדמו"ריות בדעש. גדול בתורה ובקבלה. מרבניה הגדולים של המדינה. היה גם ראש כולל זיכנברגן "אהבת ציון". נפטר ביום כב כסלו תר"ץ (1929). ספרו היחיד שנדפס הוא "ספר כנסת יחזקאל שני חלקים עה"ת ודרושים" (קלוזש תרצ"א). מחציתו השניה של הספר כולל דרשות ובהן גם חידושי סוגיות. בנו וממלא מקומו, ר' יעקב אלימלך פאנט, נולד בשנת תרמ"ט. חתן ר' יעקב שמשון קאנר האדמו"ר מטשחויב. בהיותו נער בן ארבע עשרה נבחר למלא מקום אביו ברבנות מארוש-איוואר. משנת תר"ץ ממלא מקום אביו כאב"ד ואדמו"ר דעש. הועלה על המוקד ביום יח סיון תש"ד. שריד מכתביו נשתמר ונדפס בידי תלמידו: "ספר זכרון יעקב שני חלקים על התורה ועל המועדים ודרשות לכל מועדי השנה" (ברוקלין תשי"ג). גם אחד מפרנסי הקהילה בדעש השאיר אחריו חיבור — ר' אברהם יצחק ב"ר אשר אנשיל אוישפיץ. יליד העיר. אביו היה ממייסדי הקהילה. תלמיד ר' מנחם מענדל פאנט. תלמיד חכם אמיד בעל באנק שכל עובדיו היו חסידים. נפטר ביום טו באב תרצ"ב (1932). "ספר אשל אברהם על חמשה חומשי תורה.. בדרך דרוש ופלפול ולפעמים בדרכי חשבונות והכל על יסודי ושרשי חז"ל" (דעש תר"ץ).

בעיירה דראגמירשט שבמאראמארוש מצאנו שני מחברים. ר' יצחק מאיר ב"ר נפתלי הכהן שווארץ. נולד בשנת תרכ"ו כבכור לבעל "בית נפתלי". משנת תרל"ב בדראגמירשט ובמרוצת הזמן החל לשמש בה בהוראה. נפטר ביום ז ניסן תרצ"ו (1936). "ספר אמרי יצחק ח"א עה"ת... בדרך דרוש ורמז" (מונקאטש תרע"ב 1912). "ספר כבוד שבת על מסכת אבות... ודרושים נחמדים לשבת קודש" (סיגעט תרפ"ה). "ספר כבוד שבת על נועם זמירות ברכי נפשי וט"ו שיר המעלות" (שם תרפ"ה). "ספר אמרי

יצחק חלק א' אמרי יאי וגדיא יאי... דרושים נעימים... על מועדי ה' מיוסדים והרבה סוגיות הש"ס בפלפולא חריפתא... דרשות על הד' פרשיות זו' אדר ופורים ודרשות לשבת הגדול ומילי דפיסחא ודרושי שבועות וראש השנה" (סאטמאר תר"ץ). "ספר אמרי יצחק חלק ב... דרשות לראש השנה, שבת תשובה ויוה"כ, סוכות, חנוכה... ונספח כאן קונטרס 'אמרי יאה'... דרושים ופלפולים... מבני הרב הגאון... מו"ה אברהם יהודה הכהן שליט"א האבדק"ק טאפליצא" (שם תר"ץ). "ספר אמרי יצחק חלק ג... לברית מילה, פדיון הבן, לבר מצוה, נשואין, הספד וקצת לקוטים" (שם תרצ"ד). רבה של דראגמירשט היה ר' משה ישראל ב"ר אפרים פישל פלדמאן. אביו היה תושב ביטשקוף בעל "דגל אפרים" ו"ידות אפרים". חתן ר' יצחק שווארדון אב"ד חאצמיר שבגליציה בן הגאון מהרש"ם מברעזאן, שהושיבו לראב"ד בעיר ברעזאן. לאחר פטירת מהרש"ם הביא לדפוס רבים מספריו ובכללם שו"ת מהרש"ם חלק ג (סאטמאר תר"ע) וחלק ד (לעמבערג תרע"ג). משנת תרפ"א אב"ד דראגמירשט. החזיק בה ישיבה. עלה על המוקד ביום כו אייר תש"ד. "ספר ליקוטי מהרמ"י הלכות פסח" (סאטמאר תרצ"ה). "סדר הגדה של פסח עם פירוש שם ישראל" (שם תרצ"ח 1937).

בעיר הוניאד התגורר תלמיד חכם, ר' יהושע ב"ר חיים ווייס. מוצאו מצעהלים. תלמיד ר' אליעזר דוד גרינוואלד. בשנת 1943 גויס לגדוד עבודה הונגרי, נשלח לאוקראינה ושם מצא את מותו. לפני שילוחו הספיק למסור לדפוס את חיבורו "ספר כתור תורה, צירופי בראשית... על התרי"ג מצות דאורייתא ושבע מצות דרבנן... עפ"י מגין וסדרו של הרמב"ם ז"ל" (מארגיטא תש"ג). לא נגמר בדפוס (ההדפסה נפסקה במצוה של). לאחר השואה הדפיס המדפיס ר' צבי מאשקאוויטש פתק שהודבק בעמוד האחרון בזה"ל: "יותר לא נדפס שנאבד הכתב יד בשנות המלחמה והמחבר הלך לעולמו ה' ינקום דמו וחבל על דאבדין".

בעיר הרמאנשטאדט שימש ברבנות בקהילה הקטנה ר' צבי הירש ב"ר אריה קינסטליכר. נולד בשנת תרכ"ט בעיר האנשאוויץ. תלמיד ר' אליעזר דייטש בבאניהאד, בעל ערוגת הבשם ובעל שבט סופר. משנת תרס"ב דיין בהוניאד. משנת תרע"ט אב"ד בקהילה החרדית בהרמאנשטאדט. מגדולי הרבנים. בשנת תש"ט עלה לירושלים ובה נפטר ביום ז אדר א תשכ"ה (1965). "ספר באר צבי חלק ראשון, כולל

וברית מילה; משנה התלמוד על סוגי דשליחות, שלד"ע [שליח לדבר עבירה], חזקה שליח עושה שליחותו" (שם תרפ"ח). "חזון ישעי' על פרקי אבות" (שם [תרצ"ו]). "חזון ישעי' מהד"ת על התורה, בראשית שמות" (שם תרצ"ט). "ספר חזון ישעיה על דרשות" (גראסווארדיין [תש"ב]).

בעיירה טאשנאד שימש ברבנות אחד מגדולי הרבנים, ר' מרדכי ב"ר יהושע בריסק. נולד בשנת תרמ"ז. אביו היה אב"ד טיסא-דאדא. תלמיד ר' מרדכי ליב ווינקלר. חתן ר' שמואל זלמן וויינברגר אב"ד מארגרטן. תחילה דיין במארגרטן. שם הדפיס את "שו"ת מהריא"ץ שוסבורג" מאת סב אשתו והוסיף לו הגהות והערות בשם "בנין יהושע" (מארגרטן תרע"ג). משנת תר"ף אב"ד טאשנאד. כאן הקים ישיבה גדולה שצמחה לגדולה שבישיבות טראנסילוואניה. נספה בשואה. על סף המלחמה הדפיס "ספר שו"ת מהר"ם בריסק על ד' חלקי שו"ע" (טאשנאד תרצ"ט). בעיצומה של המלחמה הופיע חלק ב (שם תש"ב) ובשנת ההשמדה (תש"ד) נדפס חלק ג עד ס' לו. לאחר השואה נדפס בכרך אחד שלושת החלקים (ניו יורק תשכ"ג) בהוספת ס' לח — מד מתוך כתב-יד. לאחרונה נדפס ספר נוסף. כיוון שבספרי "חכמי טראנסילוואניה" לא הספקתי לרשום ספר זה נזכיר אותו כאן:

ספר דרשות מהר"ם בריסק על מועדים וזמנים שונים... אשר השאיר אחריו ברכה רשום בעצם כתי"ק רבנו הגאון האדיר... רבי מרדכי בריסק זצ"ל הי"ד... יו"ל ע"י וועד להוצאת ספרי רבותינו מהר"ם ומהרא"ץ בריסק. ברוקלין תשמ"ז. 20, שכו, [32] עמ'.

בראש הספר הקדמה ארוכה מאת נין המחבר, ר' אליהו יצחק בריסק, ובה תולדות המחבר.

הספר כולל פד דרשות: דרושי פתיחה לבני הישיבה בין השנים תרפ"ז — תש"ב (דרשות א — טו); לראש השנה בשנים תרפ"ז — תש"א (דרשות טז — כב); לשבת שובה, תרפ"ח — תש"ד (דרשות כג — לט); ליום הכפורים, תרפ"ז — תש"א (דרשות מ — מה); דרשה לסוכות (דרשה מו); לחנוכה, תרצ"א — תש"ב (דרשות מז — נה); לפרשת שקלים ולפורים (דרשות נו — נח); לשבת הגדול, תרפ"ז — תש"ג (דרשות נט — עד); לחג השבועות, תרפ"ז — ת"ש (דרשות עה — עח); דרשות שונות (דרשות עט — פד).

שאלות ותשובות, חקרי הלכות ובירורי ענינים על ד' חלקי שו"ע" (ירושלם תשל"א). כולל צה סימנים. שמות השואלים נשמטו. "קונטרס באר צבי, בראשית. שרידים מתורתו באגדה" (בני ברק תשל"ט).

בעיירה אויבר-ווישווה שימש ברבנות ר' מנחם מענדל ב"ר ישראל הגר. נולד בשנת תרמ"ה כבכורו של האדמו"ר מוויז'ניץ. גאון גדול בתורה. בשנת תר"ע נתמנה ע"י אביו לאב"ד וויז'ניץ. קודם לכן הקים בה ישיבה בשם "בית ישראל", היחידה בכל חבל בוקובינה. במלחמת העולם גלה יחד עם אביו לגרוסווארדיין. משנת תרפ"א אב"ד ווישווה. הקים בה ישיבה גדולה. נפטר ביום יג טבת תש"א (1940). בשנת תשכ"ו הועלה ארונו לבני ברק ונטמן ליד אביו. "ספר שארית מנחם חלק ראשון על התורה... בדרך פרד"ס" (בני ברק תשל"ד); "ספר שארית מנחם חלק שני על התורה מהדו"ת, נ"ך, מועדים, מאמרי חז"ל ושו"ת" (שם תשל"ה). בחלק השו"ת כג סימנים. "ספר שארית מנחם על תהלות דוד בן ישי" (שם תשל"ט). "הגדה של פסח... שארית מנחם... [נזכר חיים... [מאת בנן] מוהר"ר חיים יהודה מאיר" (שם תשמ"ה). כדיין בווישווה שימש ר' עמרם צבי ב"ר יקותיאל יהודה גרינוואלד. נולד בשנת תרס"ז. אביו היה אב"ד יארע. תלמיד דודו ר' אברהם יוסף גרינוואלד ור' אליעזר דוד גרינוואלד. משנת תרצ"ד דיין בווישווה. לאחר השואה רב במחנה פרנוואלד שבגרמניה. בשנת תש"ט היגר לארצות הברית ונפטר שם בדמי ימיו ביום כא סיון תשי"א (1951). "ספר זכרון עמרם צבי. חלק ראשון על התורה, חידושים נאים ופירושים יאים" (ברוקלין תשל"ג). בסוף הספר (עם שער מיוחד): "חלק שני על מועדי השנה, פרקי אבות, אגדות הש"ס וסיום מסכתות".

בכפר זערינד שליך אראד שימש ברבנות ר' ישעיה ב"ר אברהם הלוי יונגרייז. נולד בשנת תרל"ה. אביו היה אב"ד צ'נגר. חתן ר' מאיר איזראעל אב"ד בילקע. מראשית המאה אב"ד זערינד. בשנת תרצ"ה קבע את מושבו בגרוסווארדיין, אך המשיך לכהן כרב בזערינד. נספה בשואה. "ספר משנה התלמוד חלק ראשון על כמה סוגי הש"ס... ונלוה אליו קצת חידושי אגדה על פרקי אבות" (טיסאספאלא תרע"ג). "שני ספרים נפתחים: חזון ישעי' על התורה, בראשית שמות... וספר ברוך מבנים אשר, דרשות" (סעאיני תרפ"ד). "חזון ישעי' על התורה, ויקרא במדבר דברים" (שם תרצ"א). "שני ספרים נפתחים: תקון אליעזר, אגדה על נשואין

שאלות ותשובות, חקרי הלכות ובירורי ענינים על ד' חלקי שו"ע" (ירושלם תשל"א). כולל זה סימנים. שמות השואלים נשמטו. "קונטרס באר צבי, בראשית. שרידים מתורתו באגדה" (בני ברק תשל"ט).

בעיירה אויבר-ווישווה שימש ברבנות ר' מנחם מענדל ב"ר ישראל הגר. נולד בשנת תרמ"ה כבכורו של האדמו"ר מוויז'ניץ. גאון גדול בתורה. בשנת תר"ע נתמנה ע"י אביו לאב"ד וויז'ניץ. קודם לכן הקים בה ישיבה בשם "בית ישראל", היחידה בכל חבל בוקובינה. במלחמת העולם גלה יחד עם אביו לגרוסווארדיין. משנת תרפ"א אב"ד ווישווה. הקים בה ישיבה גדולה. נפטר ביום יג טבת תש"א (1940). בשנת תשכ"ו הועלה ארונו לבני ברק ונטמן ליד אביו. "ספר שארית מנחם חלק ראשון על התורה... בדרך פרד"ס" (בני ברק תשל"ד); "ספר שארית מנחם חלק שני על התורה מהדו"ת, נ"ך, מועדים, מאמרי חז"ל ושו"ת" (שם תשל"ה). בחלק השו"ת כג סימנים. "ספר שארית מנחם על תהלות דוד בן ישי" (שם תשל"ט). "הגדה של פסח... שארית מנחם... [וזכר חיים]... [מאת בנן] מוהר"ר חיים יהודה מאיר" (שם תשמ"ה). כדיין בווישווה שימש ר' עמרם צבי ב"ר יקותיאל יהודה גרינוואלד. נולד בשנת תרס"ז. אביו היה אב"ד יארע. תלמיד דודו ר' אברהם יוסף גרינוואלד ור' אליעזר דוד גרינוואלד. משנת תרצ"ד דיין בווישווה. לאחר השואה רב במחנה פרנוואלד שבגרמניה. בשנת תש"ט היגר לארצות הברית ונפטר שם בדמי ימיו ביום כא סיון תשי"א (1951). "ספר זכרון עמרם צבי. חלק ראשון על התורה, חידושים נאים ופירושים יאים" (ברוקלין תשל"ג). בסוף הספר (עם שער מיוחד): "חלק שני על מועדי השנה, פרקי אבות, אגדות הש"ס וסיום מסכתות".

בכפר זערינדג שליד אראד שימש ברבנות ר' ישעיה ב"ר אברהם הלוי יונגרייז. נולד בשנת תרל"ה. אביו היה אב"ד צ'נגר. חתן ר' מאיר איזראעל אב"ד בילקע. מראשית המאה אב"ד זערינדג. בשנת תרצ"ה קבע את מושבו בגרוסווארדיין, אך המשיך לכהן כרב בזערינדג. נספה בשואה. "ספר משנה התלמוד חלק ראשון על כמה סוגי הש"ס ... ונלוה אליו קצת חידושי אגדה על פרקי אבות" (טיסאסאפאלא תרע"ג). "שני ספרים נפתחים: חזון ישעי' על התורה, בראשית שמות... וספר ברוך מבנים אשר, דרשות" (סעאיני תרפ"ד). "חזון ישעי' על התורה, ויקרא במדבר דברים" (שם תרצ"א). "שני ספרים נפתחים: תקון אליעזר, אגדה על נשואין

וברית מילה; משנה התלמוד על סוגי' דשליחות, שלד"ע [שליח לדבר עבירה], חזקה שליח עושה שליחותו" (שם תרפ"ח). "חזון ישעי' על פרקי אבות" (שם [תרצ"ו]). "חזון ישעי' מהד"ת על התורה, בראשית שמות" (שם תרצ"ט). "ספר חזון ישעיה על דרשות" (גראסווארדיין [תש"ב]).

בעיירה טאשנאד שימש ברבנות אחד מגדולי הרבנים, ר' מרדכי ב"ר יהושע בריסק. נולד בשנת תרמ"ז. אביו היה אב"ד טיסא-דאדא. תלמיד ר' מרדכי ליב ווינקלר. חתן ר' שמואל זלמן וויינברגר אב"ד מארגרטן. תחילה דיין במארגרטן. שם הדפיס את "שו"ת מהריא"ץ שוסבורג" מאת סב אשתו והוסיף לו הגהות והערות בשם "בנין יהושע" (מארגרטן תרע"ג). משנת תר"ף אב"ד טאשנאד. כאן הקים ישיבה גדולה שצמחה לגדולה שבישיבות טראנסילוואניה. נספה בשואה. על סף המלחמה הדפיס "ספר שו"ת מהר"ם בריסק על ד' חלקי שו"ע" (טאשנאד תרצ"ט). בעיצומה של המלחמה הופיע חלק ב (שם תש"ב) ובשנת ההשמדה (תש"ד) נדפס חלק ג עד סי' לז. לאחר השואה נדפסו בכרך אחד שלושת החלקים (ניו יורק תשכ"ג) בהוספת סי' לח — מד מתוך כתב-יד. לאחרונה נדפס ספר נוסף. כיוון שבספרי "חכמי טראנסילוואניה" לא הספקתי לרשום ספר זה נזכיר אותו כאן:

ספר דרשות מהר"ם בריסק על מועדים וזמנים שונים... אשר השאיר אחריו ברכה רשום בעצם כתי"ק רבנו הגאון האדיר... רבי מרדכי בריסק זצ"ל הי"ד... יו"ל ע"י וועד להוצאת ספרי רבותינו מהר"ם ומהרא"ץ בריסק. ברוקלין תשמ"ז. 20, שכו, [32] עמ'.

בראש הספר הקדמה ארוכה מאת נין המחבר, ר' אליהו יצחק בריסק, ובה תולדות המחבר.

הספר כולל פד דרשות: דרושי פתיחה לבני הישיבה בין השנים תרפ"ז — תש"ב (דרשות א — טו); לראש השנה בשנים תרפ"ז — תש"א (דרשות טז — כב); לשבת שובה, תרפ"ח — תש"ד (דרשות כג — לט); ליום הכפורים, תרפ"ז — תש"א (דרשות מ — מה); דרשה לסוכות (דרשה מו); לחנוכה, תרצ"א — תש"ב (דרשות מז — נה); לפרשת שקלים ולפורים (דרשות נו — נח); לשבת הגדול, תרפ"ז — תש"ג (דרשות נט — עד); לחג השבועות, תרפ"ז — ת"ש (דרשות עה — עח); דרשות שונות (דרשות עט — פד).

הדרשה האחרונה שהמחבר דרש היא לשבת שובכה תש"ד (עמ' קמז—קנ) ובה תיאור המצב במדינה. שיהודים רבים "נשלחים בארץ נכריה בלי משען לחם ובלי משען מים בלי מלבושים ערום ויחף ונתונים בצרה ובשביה מכת חרב והרג ואבדן. על זאת יודה לבינו ויחשכו עינינו ותסמר שערות ראשינו". וכן תוכחת מוסר לאלה שאינם סובלים מן המצב ואינם באים לעזרת הנפגעים: "העשירים הם זוללי בשר וסובאי יין כמקדם אוכלים כעגלי מרבק לא חסר מאומה בביתם מכל תענוגי עולם ושכיניהם רעבים וצמאים ויחפים ואין איש שם על לב".

הדרשה האחרונה בספר (עמ' שכה־שכו) היא הספד על הרב הגה"צ רבי בנימין פוקס זצ"ל אב"ד גראסווארדיין (נפטר כא אדר תרצ"ו).

בעיר טמשוואר שימש ברבנות בקהילה האורתודוקסית ברובע פאבריק־שטאדט, ר' יצחק צבי ב"ר ישראל מרדכי אפרים פישל סופר. נולד בשנת תרמ"ח בעיר שארוואר, בה שימש אביו ברבנות. בן ארבע נתייתם מאביו ונתגדל בבית דודו ר' יוסף ליב סופר אב"ד פאקש. מתלמידי דודו ושל ר' עקיבא סופר. חתן ר' חיים יהודה לוי רב בטמשוואר ומשנת תרע"ב אב"ד שם. בשנת תש"י עלה לירושלים ובה נפטר ביום כו אדר תשכ"ו (1966). "ספר מספר הסופר חלק ראשון מכיל ביוורים ופולפולים... ותשובות להלכה... לחלקי שלחן ערוך אורח חיים ויורה דעה" (ירושלים תשכ"א). כולל נ סימנים, רובם נכתבו בטמשוואר. "ספר מספר הסופר חלק שני... לחלק שלחן ערוך אבן העזר" (שם תשל"א). גם בחלק זה נ סימנים, שרובם עוסקים בהיתר עגונות ועגונים של השואה. בטמשוואר התגורר ר' יהודה ליב ב"ר יעקב צבי פליישר. נולד בשנת תרמ"ו. סבו היה ר' ברוך עקפעלד אב"ד טשוס בעל "פאת השדה". כזכור מן הפרק הקודם הביא לבית הדפוס את חלק ב של ספר סבו וערך את הירחון "נטעי בחורים", בו הדפיס את מאמריו הראשונים. בשנת תרע"ח קבע את מושבו בטמשוואר ושימש בה כמנהל בית הספר היהודי האורתודוקסי. החל משנת תרע"ב עסק בחקר ספרי ר' אברהם אבן־עזרא ותולדות חייו, תחום שבו פרסם למעלה מחמישים מאמרים (כעשרה מהם נדפסו בקובץ "ר"א בן עזרא" (תל־אביב תש"ל). ספרו הגדול הוא "ספר אבן עזרא... לספר שמות... ונדפס עתה ע"פ גימ"ל כ"י...

עם הערות שונות בשם תקנת עזרא... ועם פרוש משנה לעזרא" (וינה תרפ"ו). בין חכמי טמשוואר היה גם ר' חיים שלמה ב"ר אלטר אליעזר הורוויץ. אביו היה נכד ר' מאיר הורוויץ מדזיקוב בעל "אמרי נועם". חתן ר' רפאל גרוס אב"ד ברבשט. בשנים תרפ"ב—תרצ"ג ישב בעיר שאמלוי, אחר כך אב"ד בישוב זאליזשא שליד מונקאטש. משנת תרצ"ו ישב בטמשוואר (פאבריק־שטאדט) כמורה הוראה וכרב בבית מדרש משלו. בשנת תש"ח היגר לארצות הברית ושימש בה כאדמו"ר מסטריזוב. נפטר ביום כז כסלו תשכ"ט (1968). "ספר דרכי נועם על חמשה חומשי תורה חלק ראשון, פירושים ומאמרים... על פרשיות השבוע... ובסופו ליקוטים וקונטרס שו"ת" (ברוקלין תשט"ו). בסוף הספר קונטרס שו"ת ובו יח סימנים שנכתבו בשנים תרפ"ט—תשי"ט, בשאמלוי, זאליזשא, טמשוואר וברוקלין. נראה שקיים גם חלק שני שלא עלה בידינו לראות.

המחבר הבא, מתושבי טמשוואר, נשמט לגמרי מספרי "חכמי טראנסילוואניה". בהזדמנות זו נביא את הטעות על תיקונה. ר' חיים אריה ב"ר דוב כהנא נולד בשנת תרס"ג (1903) באחד מכפרי מחוז מאראמארוש. אביו היה דור שלישי לבעל "קונטרס הספיקות". תלמיד ר' רפאל גרוס אב"ד בערבשט, בעל עצי חיים בסיגט ותלמיד מובהק של ר' יהודה רוזנר בסעקעלהיד. בשנת תרפ"ג (1923) נשא את בתו של ר' יצחק אייזיק מילר, חסיד ותלמיד חכם בספינקא. בשנת תרצ"ג (1933) נתמנה לדיין ומורה הוראה בטמשוואר (ברובע יוזפשטאדט). עם קום המדינה עלה ארצה והתיישב ביפו, בה עמד בראש ישיבת "מאמר מרדכי" מיסודה של האדמו"ר מנדבורנא. שימש גם כרבה של שכונת "גבעת עליה" ביפו. נפטר בן חמישים ושלוש ביום ב סיון תשט"ז (1956).

ספר באר חיים, חדושי אגדה על חמשה חומשי תורה, פרקי אבות, תהלים, מועדי השנה, הגדה של פסח ומאורעות החיים, מאת הרב הגאון חסידא ופרישא... מרן חיים אריה כהנא זצ"ל רב בעיר יפו (מקודם בטמשוואר — טרנסילבניא) ואח"כ ראש ישיבת נדבורנה ביפו (תשי"ב—תשט"ז). שארית הפליטה מכתבתיו, שוכתב ונערך על ידי חתנו ובניו. בני ברק תשמ"ח. [20], שכח עמ'.

בספר רשימה של התריג מצוות ובכל מצוה מזדקרות האותיות "שבת".

בעיר מארוש־וואשאהעלי שימש ברבנות אחד מגדולי הרבנים בטרנסילוואניה, ר' מנחם ב"ר ישראל מרדכי אפרים פישל סופר. נולד בשנת תר"ם. אביו היה אב"ד שארוואר. נתייתם מאביו לפני הבר־מצוה. נתגדל בבית דודו ר' יוסף ליב סופר אב"ד דערעטשקע ובבית סבו ר' זוסמן אליעזר סופר אב"ד פאקש. תלמיד בעל שבט סופר. חתן ר' שמחה בונם עהרנפלד אב"ד מאטרסדורף. משנת תר"ע אב"ד נאג' באיום, בה סידר לדפוס את שו"ת חתן סופר מאת סב אשתו. משנת תרע"ח אב"ד מארוש־וואשאהעלי והחזיק בה ישיבה הגונה. הועלה על המוקד ביום כט סיון תש"ד. "שאלות ותשובות מנחם משיב בארבעה חלקי שלחן ערוך אשר נשארו לפליטה" (ירושלים תשל"ג). חתן המחבר, ר' אפרים פישל קליין, ממלא מקומו לאחר השואה, הוסיף על החיבור חידושים בהלכה ואגדה. חלק או"ח כולל צב סימנים, יו"ד פט סי', אה"ע מא סי' וחור"מ כב סימנים.

בעיירה מיהאליפאלווא שימש ברבנות ר' משה יוחנן ב"ר בנימין שנפלד. נולד בשנת תר"ט. תלמיד בעל כתב סופר. משנת תרנ"א אב"ד בעיירה ובה נפטר ביום כ סיון תרע"ג (1913). זמן רב לאחר פטירתו הביא לדפוס נכדו, ר' יוחנן סופר ראש ישיבת ערלוי בירושלים, "ספר נחלי מים, חידושי סוגיות" (ירושלים תשכ"ג) והוסיף לו את חיבורו "יומין דחנוכה". בנו, ר' אברהם שנפלד, שימש דיין במיהאליפאלווא. נפטר ביום כח חשון תרפ"ט (1928). חתנו הביא לדפוס את "ספר שארית אברהם, חידושי סוגיות" (ירושלים תש"ל). כולל יח סימנים של חידושי סוגיות.

בישוב נאג'פאלו שימש ברבנות ר' אשר אנשיל ב"ר משה שלמה ווייס. נולד בשנת תרמ"ב. תלמיד בעל ערוגת הבשם, בעל שבט סופר ושל גיסו ר' שמואל זלמן וויינברגר. משנת תרע"ג אב"ד נאג'פאלו. מלבד גדולתו בתורה היה חובב ספרים עתיקים ואצר בזכרונו ידיעות ביבליוגרפיות מפליגות. נספה בשואה. "ספר שמן למנחה על סוגיות הש"ס עם ההערות לבונה למנחה" (ירושלים תשכ"ט). לאחרונה נדפס חיבור נוסף, שהופיע לאחר הדפסת ספרי "חכמי טראנסילוואניה" ולכן יתואר ביתר פירוט:

בראש הספר הקדמת חתן המחבר, ר' פנחס מילר אב"ד נצרת עלית, שפענח את כתבי היד של המחבר, שהיו כתובים "בראשי פרקים וברמזים בלבד" ועליו היה "לאסוף את כל החידושים, לשבת בכבוד ראש ובסבלנות, לפענח את פניני התורה הנסתרים מאחורי ראשי תיבות ורמזים, לרדת לסוף דעתו של המחבר... להביע אותן במשפטים—ולסדרן לדפוס". בהקדמתו מתולדות המחבר ומשבחיו. שתי הקדמות קצרות גם מבני המחבר, דב ושלום כהנא. דב כהנא הוסיף גם דף משוכפל לאחר הדפסת הספר "לזכרון לאחותי הרבנית פווה־פנינה ז"ל", שנפטרה תוך כדי הדפסת הספר. הרבנית פנינה מילר (אשת ר' פנחס) חיברה את הספר "הרב שלי, יומנה של רבנית" (תל־אביב 1986), שבו תיאור הרפתקאותיהם של בני הזוג ברומניה וב ישראל.

חלק א של הספר: חמשה חומשי תורה (עד עמ' קעח); חלק ב: חגים ומועדים, הגדה של פסח, פרקי אבות, תהלים ועוד (עמ' קעט ואילך).

בישוב טינקה (טענקע) שליד גרוסווארדיין שימש ברבנות ר' שלמה זלמן ב"ר משה דוד פרידמאן. אביו היה רב באחד מבתי הכנסת בגרוסווארדיין. תלמיד דודו ר' מרדכי בריסק. חתן ר' אשר אנשיל ווייס אב"ד נאג'פאלו. משנת תר"ץ אב"ד טינקה. לאחר השואה היגר לארצות הברית. "ספר ברכה משולשת... כולל דרשות ע"ס בראשית... פלפולא חריפתא, חידושים על סוגי' הש"ס ואחרון חביב... חידו'ת מה שהשבת" (גראסווארדיין תרצ"ג).

בישוב לעכניץ שליד ביסטריץ שימש ברבנות ר' שמעון ב"ר ברוך בענדיט ליכטנשטיין. אביו היה אב"ד קראסנא. חתן דודו ר' יהודה ליכטנשטיין אב"ד בעטלען. משנת תרס"ו אב"ד לעכניץ. נספה בשואה. "ספר שמן המאור, שו"ת, חדושים ובאורים" (ברוקלין תש"ך). כולל קא סימנים (או"ח יו"ד ואה"ע) ועוד לח סימנים (חור"מ).

בישוב מאסיף שבמאראמארוש התגורר בעל־בית כפרי, ר' צבי ב"ר אברהם יצחק רוזנברג, שעבד בכריתת עצים ביער. תוך כדי עבודתו בין גויים "ביערות בין ההרים הגדולים וארזים הגבוהים", חיבר את "ספר מצות שבת... ויען אשר הגביר והחזיק את עצמו לשמור שם שבת כי כבוד הדבר לשמור כהלכתו חיבר זה הספר" (סיגעט תר"ץ).

בראש הספר הקדמת חתן המחבר, ר' פנחס מילר אב"ד נצרת עלית, שפענח את כתבי היד של המחבר, שהיו כתובים "בראשי פרקים וברמזים בלבד" ועליו היה "לאסוף את כל החידושים, לשבת בכובד ראש ובסבלנות, לפענח את פניני התורה הנסתרים מאחורי ראשי תיבות ורמזים, לרדת לסוף דעתו של המחבר... להביע אותן במשפטים ולסדרן לדפוס". בהקדמתו מתולדות המחבר ומשבחיו. שתי הקדמות קצרות גם מבני המחבר, דב ושלום כהנא. דב כהנא הוסיף גם דף משוכפל לאחר הדפסת הספר "לזכרון לאחותי הרבנית פווה-פנינה ז"ל", שנפטרה תוך כדי הדפסת הספר. הרבנית פנינה מילר (אשת ר' פנחס) חיברה את הספר "הרב שלי, יומנה של רבנית" (תל-אביב 1986), שבו תיאור הרפתקאותיהם של בני הזוג ברומניה וב ישראל.

חלק א של הספר: חמשה חומשי תורה (עד עמ' קעח); חלק ב: חגים ומועדים, הגדה של פסח, פרקי אבות, תהלים ועוד (עמ' קעט ואילך).

בישוב טינקה (טענקע) שליד גרוסווארדיין שימש ברבנות ר' שלמה זלמן ב"ר משה דוד פרידמאן. אביו היה רב באחד מבתי הכנסת בגרוסווארדיין. תלמיד דודו ר' מרדכי בריסק. חתן ר' אשר אנשיל ווייס אב"ד נאג'פאלו. משנת תר"ץ אב"ד טינקה. לאחר השואה היגר לארצות הברית. "ספר ברכה משולשת... כולל דרשות ע"ס בראשית... פלפולא חריפתא, חידושים על סוגי' הש"ס ואחרון חביב... חידו"ת מה שהשבתי" (גראסווארדיין תרצ"ג).

בישוב לעכניץ שליד ביסטריץ שימש ברבנות ר' שמעון ב"ר ברוך בענדיט ליכטנשטיין. אביו היה אב"ד קראסנא. חתן דודו ר' יהודה ליכטנשטיין אב"ד בעטלען. משנת תרס"ו אב"ד לעכניץ. נספה בשואה. "ספר שמן המאור, שו"ת, חדושים ובאורים" (ברוקלין תש"ך). כולל קא סימנים (או"ח יו"ד ואה"ע) ועוד לח סימנים (חו"מ).

בישוב מאסיף שבמאראמארוש התגורר בעל-בית כפרי, ר' צבי ב"ר אברהם יצחק רוזנברג, שעבד בכריתת עצים ביער. תוך כדי עבודתו בין גויים "ביערות בין ההרים הגדולים וארזים הגבוהים", חיבר את "ספר מצות שבת... ויען אשר הגביר והחזיק את עצמו לשמור שם שבת כי כבד הדבר לשמור כהלכתו חיבר זה הספר" (סיגעט תר"ץ).

בספר רשימה של התריג מצוות ובכל מצוה מזדקרות האותיות "שבת".

בעיר מארוש-וואשארעלי שימש ברבנות אחד מגדולי הרבנים בטראנסילוואניה, ר' מנחם ב"ר ישראל מרדכי אפרים פישל סופר. נולד בשנת תר"ס. אביו היה אב"ד שארוואר. נתינתם מאביו לפני הבר-מצוה. נתגדל בבית דודו ר' יוסף ליב סופר אב"ד דערעטשקע ובבית סבו ר' זוסמן אליעזר סופר אב"ד פאקש. תלמיד בעל שבט סופר. חתן ר' שמחה בונם עהרנפלד אב"ד מאטרסדורף. משנת תר"ע אב"ד נאג' באיום, בה סידר לדפוס את שו"ת חתן סופר מאת סב אשתו. משנת תרע"ח אב"ד מארוש-וואשארעלי והחזיק בה ישיבה הגונה. הועלה על המוקד ביום כט סיון תש"ד. "שאלות ותשובות מנחם משיב בארבעה חלקי שלחן ערוך אשר נשאר לפליטה" (ירושלים תשל"ג). חתן המחבר, ר' אפרים פישל קליין, ממלא מקומו לאחר השואה, הוסיף על החיבור חידושים בהלכה ואגדה. חלק או"ח כולל צב סימנים, יו"ד פט סי', אה"ע מא סי' וחו"מ כב סימנים.

בעיירה מיהאליפאלווא שימש ברבנות ר' משה יוחנן ב"ר בנימין שנפלד. נולד בשנת תר"ט. תלמיד בעל כתב סופר. משנת תרנ"א אב"ד בעיירה ובה נפטר ביום כ סיון תרע"ג (1913). זמן רב לאחר פטירתו הביא לדפוס נכדו, ר' יוחנן סופר ראש ישיבת ערלוי בירושלים, "ספר נחלי מים, חידושי סוגיות" (ירושלים תשכ"ג) והוסיף לו את חיבורו "יומין דחנוכה". בנו, ר' אברהם שנפלד, שימש דיין במיהאליפאלווא. נפטר ביום כח חשון תרפ"ט (1928). חתנו הביא לדפוס את "ספר שארית אברהם, חידושי סוגיות" (ירושלים תש"ל). כולל יח סימנים של חידושי סוגיות.

בישוב נאג'פאלו שימש ברבנות ר' אשר אנשיל ב"ר משה שלמה ווייס. נולד בשנת תרמ"ב. תלמיד בעל ערוגת הבשם, בעל שבט סופר ושל גיסו ר' שמואל זלמן וויינברגר. משנת תרע"ג אב"ד נאג'פאלו. מלבד גדלותו בתורה היה חובב ספרים עתיקים ואצר בזכרונו ידיעות ביבליוגראפיות מפליגות. נספה בשואה. "ספר שמן למנחה על סוגיות הש"ס עם ההערות לבונה למנחה" (ירושלים תשכ"ט). לאחרונה נדפס חיבור נוסף, שהופיע לאחר הדפסת ספרי "חכמי טראנסילוואניה" ולכן יתואר ביתר פירוט:

ספר שמן למנחה, שרידי דרוש ורמזים על התורה לפי פרשיות השבוע והמועדים ... (בני ברק), [תש"ן]. כו, קפח; [4], 68 עמ'.

כו עמ' הראשונים כוללים: הקדמה והסכמה מאת ר' שלמה זלמן פרידמאן אב"ד טענקע וכעת רב דקה"י חנה דוד בברוקלין; הסכמת ר' שלמה זלמן אויערבאך משנת תשכ"ט (שנדפס בספר שמן למנחה ח"א); מכתב ברכה והסכמה מאת ר' חיים אלעזר (ב"ר שלמה זלמן) פרידמאן רב דקה"י בני אשר דנאדיפאלו וראש ישיבת קול תורה בברוקלין; דברי בני המחבר והקדמת בן המחבר, העורך והמגיה, פרופ' יעקב אליהו אפרתי, ובה פרטים על כתבי־היד שנשארו לפליטה לאחר השואה.

הספר שמן למנחה כולל חידושי אגדה ודרוש על התורה, החל בפרשת משפטים ואילך (עד עמ' צא); דרשות וחידושי אגדה למועדים (עמ' צב — קפ); ליקוטים (עמ' קפא — קפח).

68 עמ' האחרונים: נספח: סילאדי נאדיפאלו והגליל מאת יעקב אליהו אפרתי. תולדות יהודי המקום ולאחריהן שמות כשלושים היישובים הכפריים שב"גליל" העיירה ורשימות התושבים בכל ישוב. בסוף הספר פאקסימיל של כתב־הרבנות מקהילת נאג'פאלו לר' אשר אנשיל ווייס מפרשת פנחס תרע"ג (1913), פענוחו והערות והסברים.

בעיר נאסויד (והישוב היהודי הסמוך אונטרדאם) שימש ברבנות ר' אברהם יהושע ב"ר משה אריה פריינד. נולד בשנת תרט"ו בסיגט, שבה היה אביו מראשי הקהילה. תלמיד מהר"ם שיק. חתן ר' מרדכי יהודה לעזו אב"ד אונטרדאם. משנת תרל"ט אב"ד ראדנא. משנת תרס"ח אב"ד אונטרדאם ונאסויד. חסיד צאנז נלהב. במרוצת הזמן הפך לאדמו"ר ורבים השכימו לפתחו. מן הרבנים הקנאים בהתנגדותו לשינויים ולפשרות. נפטר ביום יא אלול תרצ"ג (1933). "שאלות ותשובות מאור יהושע" (ירושלם תשכ"ז). כולל עב סימנים.

ספר נחלת יהושע, כולל שיחות קודש ומנהגים וספורים ומופתים נפלאים וענינים שונים וקצת מכתבים מכבוד קדושת דו"ז הגאון הקדוש... רבי אברהם יהושע פריינד זצלה"ה... אשר רשם לעצמו כ"ק זקני הרה"ג הצדיק... מו"ה

משה ארי' לעזו שליט"א האדמו"ר מטעמעשוואר... נסדר ויצא לאור על ידי נכדו הק' אהרן אליעזר סג"ל דייטש. חלק [א]־ב. ברוקלין תשמ"ו — תשמ"ט. צו; קכו, [4]; כד, [4] עמ'.

כד עמ' שבסוף חלק ב כוללים (עם שער מיוחד): ספר גחלי אש... נסדר ויצא לאור בפעם הראשונה לפני החורבן בעיר מארגרעטן יצ"ו ע"י הגה"צ... מוהר"ר משה לעזער זצ"ל הי"ד חתן הרה"ק אב"ד הוניאד זצלה"ה ונכד לרבינו הקדוש... אבדק"ק שינאווא זי"ע ועכ"א...

יריבו של הרב מנאסויד היה הדיין בקהילתו, ר' דוד ב"ר אברהם יצחק מושקוביץ. נולד בשנת תרכ"ט. משנת תר"ס לערך שוחט ואחר כך דיין בנאסויד. לאחר מלחמת העולם הראשונה נתן את ידו לתנועה הציונית־דתית. היריבות עם הרב החלה כבר בשנת תר"ע בשל עניין השוחט מכפר סענזשארץ, שהרב אסר את שחיתתו ואילו ר' דוד מושקוביץ תמך בחסידי ויז'ניץ שלא חשו לאיסור. הוא אף ערך את החוברות "משפט לעשוקים" ו"עקד הרועים" (נדפסו יחד סאמאשוואר תר"ע) נגד הרב. בשנת תרצ"ה עלה ארצה והיה רבה של שכונת פלורנטיין בתל — אביב. נפטר ביום ד אדר א תשי"ט (1959) בן תשעים. בעניין רעיונותיו הדתיים — לאומיים הדפיס שני ספרים: "ספר רגלי מבשר, כולל ב' חלקים: האומה והדת, הגאולה והדת" (קלויזענבורג תרפ"א 1921); "ספר גלילי זהב, באורים וחדושים על חמשה חומשי תורה... המעוררים על שיבת ציון ובנין ארצנו הקדושה" בשני חלקים (סאטמאר תרצ"ה — תרצ"ו). מן העניין לציין שעל הספר הסכמותיהם של ר' אברהם יצחק הכהן קוק ושל ר' יוסף חיים זוננפלד כאחד.

בעיר ניאראד — סערעדא שימש ברבנות ר' אברהם ב"ר זאב פרנקל. נולד בשנת תר"ע. מצאצאי ר' שמואל פרנקל — מב"ח האב"ד והאדמו"ר מדאראג. תלמיד ר' משה פורהאנד אב"ד מאקאווא. חתן ר' גרשון מענדל קאהן אב"ד ערדא — סענזשארץ. משנת תרצ"א אב"ד ניאראד־סערעדא. נספה בשואה. כשהחלו להגיע שמועות על יהודים מהונגריה שנרצחו באוקראינה בגדודי העבודה שהובלו לשם, נתן הרב הצעיר את דעתו לחבר ספר "בענייני תקנות

כדיני מקואות, שו"ת וחיידושי אגדות ועליהם נלוו קונטרס מים חיים" (ירושלים תשכ"ב). בסוף הספר שו"ת, שנכתבו ברובן תחת השלטון הקומוניסטי ברומניה ובהן שאלות הלכתיות שהזמן והמקום גרמן.

בעיר סעקעליי־קרסטור שימש ברבנות ר' שמעיה ב"ר אשר לעזו. נכד ר' מרדכי יהודה לעזו אב"ד אונטרדאם ותלמידו וכן תלמידו של סבו השני, ר' יהודה גרינפלד ושל ר' יהודה גרינוואלד. משנת תר"ע לערך אב"ד בעיר הנוכרת. נספה בשואה. "ספר בני שמעיה שלשה חלקים... על התורה... על המועדים... חלק שלישי שו"ת להלכה ולמעשה" (ברוקלין תש"ך). חלק השו"ת כולל פ סימנים.

בעיירה סילאג'־טשעה שימש ברבנות כששים שנה ר' שלמה זלמן ב"ר משה קליין. נולד בשנת תרכ"ב. תלמיד דודו ר' פנחס חיים קליין אב"ד סעליש. חתן ר' יקותיאל שווארץ אב"ד מאנאשטור. לאחר פטירת אביו והוא בחור בן יח הוכתר כרב הקהילה. נפטר ביום ט חשוון תש"ב (1941). הניח אחריו ארגז מלא כתבים, מהם נדפס "ספר תקנות עגונות של מלחמת העולם [הראשונה]... יוצא לאור עם קצת הוספות על ידי בנו יקותיאל קליין" (בודפשט תש"ו). הספר נכתב שנים עשרה שנה לאחר תום המלחמה, כשהמחבר נוכח שרבי הדור לא טיפלו בעגונות המלחמה בצורה מאורגנת. בן המחבר הדפיס את הספר לאחר השואה כדי שישמש בסיס להתרת עגונות השואה. לאחרונה נדפס:

לקוטי שלמה, ספר האסיף, חידושי אגדה וגם הלכה ודרשות, אמרי שפר שהשאיר אחריו לברכה... הרה"ג ר' שלמה זלמן קליין זצ"ל... ונלוו אליו קונטרס מאת המחבר הנ"ל עטרת שלמה על עניני עגונות מהדורא תנינא וכן החיבור... רבי שמעלקא מהדורא תנינא ובו תולדות סבו ואביו של המחבר... ועוד הוספנו קונטרס נפלא רסיסי טל, חידושי פרד"ס על כמה פרשיות התורה ממה שנותר לפליטה מאת... הרה"ג שמואל מנחם קליין זצ"ל בן בעהמ"ח הג' רש"ז קליין שהי' אבדקה"י שעבעש וצ'צ'וביץ ושמן"כ... המו"לים הרב יקותיאל קליין... רב דביהכ"ץ בית תפילה האלנדייל... וכן דוד גלעדי ה"ה יחיאל דוד

עגונות שהוא בעוה"ר כעת דבר בעתו" והדפיס את "ספר דופקי תשובה על השלחן ערוך חלק אבן העזר... ונלוו אליו ספר חקר הלכה... בעניינים אלה... וזה יצא ראשונה על שלחן ערוך אבן העזר סימן י"ז" (סאטמאר תש"ב).

בעיר סאמוש־אויואר חנה האדמו"ר ר' ברוך ב"ר מאיר רובין. נולד בשנת תרכ"ד. אביו היה אב"ד גלאגוב שבגליציה. חתן ר' מנחם מענדל אייכנשטיין מזידיטשוב. משנת תרנ"ד אב"ד בריזדאוויץ שבגליציה. לאחר מכן ישב בעיר קולומיאה. בתחילת מלחמת העולם נמלט לטראנסילוואניה וקבע מושבו בעיר סאמוש־אויואר. תלמיד חכם בעל הוראה ובעל מקובל. נפטר ביום א דר"ח טבת תרצ"ו (1935). שריד קטן מחיבוריו שנכחדו "בגזירת שריפת עם ישראל", נדפס בידי נכדו: "ספר שארית ברוך חלק א, פירושים ומאמרים על סדר פרשיות התורה בדרך פרד"ס... חלק ב, סיפורי מעשיות אמיתיות" (ירושלים תשל"ג). תלמיד חכם פרטי בעיר זו היה ר' מנחם מענדל ב"ר יהונתן בנימין דייטש. נולד בשנת תר"ך. תלמיד ר' מנחם מענדל פאנט מדעש. בעל־בית אמיד, בעל אחוזה ומשק חקלאי. בשנת תרצ"ו עלה ארצה והשתקע בפתח־תקוה. נפטר ביום א דר"ח אייר תש"ב (1942). "ספר כי הנני מביא את עבדי צמח... שני חלקים על התורה ולקוטים... לתועלת צאצאי ולתפארת בעלי בתים" (דעש תרצ"ז!) 1939. חלקו השני של הספר (עם שער מיוחד): "ספר מביא צמח... על תהלים ולקוטים".

בישוב סאניסלוי שליד קרולה שימש ברבנות ר' נתן אנשיל ב"ר שלום קרויס. אביו היה אב"ד לעגענעצ־מיהאלי. תלמיד ר' יהודה גרינוואלד ור' יהושע ברוך רייניץ. מראשית המאה אב"ד סאניסלוי. נספה בשואה. "ספר שארית נתן... על פרשיות התורה וסוגיות עמוקים" (ברוקלין תשמ"ה). בסוף הספר חידושי תורה שרשם המחבר מפי רבותיו הנוכחים ואביו ר' שלום קרויס.

בעיירה סענמארטין (שמה היום טארנאוון) שימש ברבנות ר' יצחק אייזיק ב"ר זאב שווארץ. תלמיד בעל ערוגת הבשם, בעל קרן לדוד ור' גרשון שטרן. תחילה שימש בה דיין. לאחר השואה שימש רב הקהילה. בשנת תש"ך עלה ארצה ונפטר בבני ברק. "ספר באר יצחק, כולל מחקרי הלכות ובירורי שיטות

עגונות שהוא בעוה"ר כעת דבר בעתו" והדפיס את "ספר דופקי תשובה על השלחן ערוך חלק אבן העזר... ונלוה אליו ספר חקר הלכה... בעניינים אלה... וזה יצא ראשונה על שלחן ערוך אבן העזר סימן י"ז" (סאטמאר תש"ב).

בעיר סאמוש-איוואר חנה האדמו"ר ר' ברוך ב"ר מאיר רובין. נולד בשנת תרכ"ד. אביו היה אב"ד גלאגוב שבגליציה. חתן ר' מנחם מענדל אייכנשטיין מזידיטשוב. משנת תרנ"ד אב"ד בריזדאוויץ שבגליציה. לאחר מכן ישב בעיר קולומיאה. בתחילת מלחמת העולם נמלט לטראנסילוואניה וקבע מושבו בעיר סאמוש-איוואר. תלמיד חכם בעל הוראה ובעל מקובל. נפטר ביום א דר"ח טבת תרצ"ו (1935). שריד קטן מחיבוריו שנכחדו "בגזירת שריפת עם ישראל", נדפס בידי נכדו: "ספר שארית ברוך חלק א, פירושים ומאמרים על סדר פרשיות התורה בדרך פרד"ס... חלק ב, סיפורי מעשיות אמיתיות" (ירושלים תשל"ג). תלמיד חכם פרטי בעיר זו היה ר' מנחם מענדל ב"ר יהונתן בנימין דייטש. נולד בשנת תר"ך. תלמיד ר' מנחם מענדל פאנט מדעש. בעל-בית אמיד, בעל אחוזה ומשק חקלאי. בשנת תרצ"ו עלה ארצה והשתקע בפתח-תקוה. נפטר ביום א דר"ח אייר תש"ב (1942). "ספר כי הנני מביא את עבדי צמח... שני חלקים על התורה ולקוטים... לתועלת צאצאי ולתפארת בעלי בתים" (דעש תרצ"ז) [!]. 1939. חלקן השני של הספר (עם שער מיוחד): "ספר מביא צמח... על תהלים ולקוטים".

בישוב סאניסלוי שליד קרולה שימש ברבנות ר' נתן אנשיל ב"ר שלום קרויס. אביו היה אב"ד לעגענע-מיהאלי. תלמיד ר' יהודה גרינוואלד ור' יהושע ברוך רייניץ. מראשית המאה אב"ד סאניסלוי. נספה בשואה. "ספר שארית נתן... על פרשיות התורה וסוגיות עמוקים" (ברוקלין תשמ"ה). בסוף הספר חידושי תורה שרשם המחבר מפי רבותיו הנזכרים ואביו ר' שלום קרויס.

בעיירה סענמארטין (שמה היום טארנאוון) שימש ברבנות ר' יצחק אייזיק ב"ר זאב שווארץ. תלמיד בעל ערוגת הבשם, בעל קרן לדוד ור' גרשון שטרן. תחילה שימש בה דיין. לאחר השואה שימש רב הקהילה. בשנת תש"ך עלה ארצה ונפטר בבני ברק. "ספר באר יצחק, כולל מחקרי הלכות וביורורי שיטות

בדיני מקואות, שו"ת וחידושי אגדות ועליהם נלוה קונטרס מים חיים" (ירושלים תשכ"ב). בסוף הספר שו"ת, שנכתבו ברובן תחת השלטון הקומוניסטי ברומניה ובהן שאלות הלכתיות שהזמן והמקום גרמן.

בעיר סעקעלי-קסטור שימש ברבנות ר' שמעיה ב"ר אשר לעוו. נכד ר' מרדכי יהודה לעוו אב"ד אונטרדאם ותלמידו וכן תלמידו של סבו השני, ר' יהודה גרינפלד ושל ר' יהודה גרינוואלד. משנת תר"ע לערך אב"ד בעיר הנזכרת. נספה בשואה. "ספר בני שמעיה שלשה חלקים... על התורה... על המועדים... חלק שלישי שו"ת להלכה ולמעשה" (ברוקלין תש"ך). חלק השו"ת כולל פ סימנים.

בעיירה סילאג-טשעה שימש ברבנות כששים שנה ר' שלמה זלמן ב"ר משה קליין. נולד בשנת תרכ"ב. תלמיד דודו ר' פנחס חיים קליין אב"ד סעליש. חתן ר' יקותיאל שווארץ אב"ד מאנאשטור. לאחר פטירת אביו והוא בחור בן יח הוכתר כרב הקהילה. נפטר ביום ט חשון תש"ב (1941). הניח אחריו ארגז מלא כתבים, מהם נדפס "ספר תקנות עגונות של מלחמת העולם [הראשונה]... יוצא לאור עם קצת הוספות על ידי בנו יקותיאל קליין" (בודפשט תש"ו). הספר נכתב שנים עשרה שנה לאחר תום המלחמה, כשהמחבר נוכח שרבני הדור לא טיפלו בעגונות המלחמה בצורה מאורגנת. בן המחבר הדפיס את הספר לאחר השואה כדי שישמש בסיס להתרת עגונות השואה. לאחרונה נדפס:

לקוטי שלמה, ספר האסיף, חידושי אגדה וגם הלכה ודרשות, אמרי שפר שהשאיר אחריו לברכה... הרה"ג ר' שלמה זלמן קליין זצ"ל... ונלוו אליו קונטרס מאת המחבר הנ"ל עטרת שלמה על עניני עגונות מהדורא תנינא וכן החיבור... רבי שמעלקא מהדורא תנינא ובו תולדות סבו ואביו של המחבר... ועוד הוספנו קונטרס נפלא רסיסי טל, חידושי פרד"ס על כמה פרשיות התורה ממה שנותר לפליטה מאת... הרה"ג שמואל מנחם קליין זצ"ל בן בעהמ"ח הג' רש"ז קליין שה' אבדקה"י שעבעש וצ'צ'וביץ ושמנ"כ... המו"לים הרב יקותיאל קליין... רב דביהכ"נ בית תפילה האלנדייל... וכן דוד גלעדי ה"ה יחיאל דוד

(קליין) בז"ק [בן זקונים] של המחבר רש"ז קליין זצ"ל וזוג' הרבנית פייגא־פאני הי"ד. תל־אביב — האלנדייל תשמ"ט. [7], שטו, [12] עמ'.

בראש הספר הקדמת בן המחבר, דוד גלעדי, ובה מתולדות המחבר וכן מתולדות אחיו הגדול בעל "רסיסי טל".

בעמ' יא — רה: ספר לקוטי שלמה, הכולל חידושי אגדה לפי פרשיות התורה (עד עמ' קד); דרשות להזדמנויות שונות (עמ' קה — קמד); ביאורי הגדה של פסח, חמש מגילות ונ"ך (עמ' קמה — קס); חידושים על הש"ס והרמב"ם ותשובות להלכה (עמ' קסא — קעג); חידושים על מסכת אבות (עמ' קעז — רה).

עמ' רז — רמ (עם שער מיוחד): עטרת שלמה, ספר תקנת עגונות של מלחמת העולם... מהדורא תנינא; עמ' רמא — רעח (עם שער מיוחד): רסיסי טל, חידושים על כמה מפרשיות התורה להרה"ג ר' שמואל מנחם קליין ז"ל. כולל ח דרשות על חומש בראשית (עד פרשת וירא).

מעמ' רעט ואילך (עם שער מיוחד): רבי שמעלקא, סיפור תולדותיו של רב גאון נר' שמואל שמעלקא קליין מסעליש] מהדורא תנינא. חלק א כולל תולדות ר' שמעלקא וחלק ב תולדות בנו ר' משה קליין (אבי המחבר רש"ז קליין).

בעיירה סעקעלהיד שימש ברבנות אחד מגדולי הרבנים ותופסי הישיבה בטראנסילוואניה, ר' יהודה ב"ר מאיר יששכר הלוי רוזנר. נולד בשנת תרל"ט בעיר סענדרא שבה החזיק אביו ישיבה. לא למד בישיבות אלא זמן קצר בישיבת בעל שבט סופר. חתן ר' משה יונגרייז אב"ד קאשוי. משנת תרס"ה אב"ד סעקעלהיד. ישיבתו היתה אחת הגדולות במדינה. עלה על המוקד ביום א דחג השבועות תש"ך. את ספרו הראשון הדפיס בעצמו: "ספר אמרי יהודה, לברר וללבן הלכות עמוקות וסוגיות הש"ס על פי א־ב... ובריש הספר... קונטרס גדול על מצות מאשין ומצות מצו" (סעקעלהיד תרפ"ח). בדפוס־צילום ([ירושלים?] תשל"ט) הוסף קונטרס מיוחד ובו כח תשובות. ספריו הבאים נשתמרו לאחר השואה ונדפסו בידי תלמידיו — כולם בשם "אמרי יהודה"

— על פרקי אבות (בני ברק תשי"ח); על התורה ([בני ברק?] תשכ"ט). בסופו תשובות אחדות; על התורה מהדורא תנינא (קרית אתא תשל"ג); על המועדים, חלק א־ב (שם תשל"ה — תשל"ז).

בעיירה ספינקא ידוע האדמו"ר ר' יצחק אייזיק ב"ר יוסף מאיר ווייס. נולד בשנת תרל"ה בספינקא. בן יחיד לאביו האדמו"ר הראשון מספינקא בעל אמרי יוסף. חתן ר' יששכר בעריש אייכנשטיין בעל מלבוש לשבת ויו"ט. גם הוא, כאביו, נודע כגאון בתורה ומופלג בחכמת הח"ן. ממלא מקום אביו ונהרו אליו חסידים לאלפים. לאחר מלחמת העולם הראשונה עבר למונקאטש ומשם לסעליש. החזיק בה ישיבה גדולה. עלה על המוקד ביום יג סיון תש"ד. רוב כתביו אבדו בשואה. השרידים נדפסו בידי נכדו וממלא מקומו ר' יעקב יוסף ווייס: "ספר חקל יצחק" על התורה. חלק א, בראשית ושמות (ניו יארק תשי"ב); חלק ב, ויקרא במדבר דברים (שם תשי"ד). "שאלות ותשובות חקל יצחק" (שם תשכ"ו). כולל צה סימנים.

בעיירה ערדא־סענזשארץ שימש ברבנות ר' יששכר בער ב"ר יעקב קאהן (לא היה כהן). נולד בשנת תק"ץ. תלמיד ר' ירמיה לעוו. חתן ר' מאיר אברהם מטשאבא בעל "פרי צדיק". משנת תרי"ב דיין באוהעל. לאחר פטירת אשתו נשא את אלמנת ר' משה שטיין אב"ד ערדא־סענזשארץ ומשנת תרל"ו אב"ד שם. בשנת תרע"ז עבר למארוש־וואשארעלי. בעיר זו שימש כאדמו"ר. נפטר ביום ג אייר תרפ"ג (1923) בן צג. בצעירותו הוציא את "ספר דגול מרבבה" מבעל נודע ביהודה "מכ"י ישן נושן ובקצת מקומות כתבתי איזה הערות" (אונגוואר תרכ"ד). לאחר פטירתו נדפס "ספר בינת יששכר על חמשה חומשי תורה ודרושים למועדים ולקוטי מוסר מספר יערות דבש" (סעאיני תרפ"ד). בדורנו הדפיס נכדו "שאלות ותשובות וחדושי סוגיות בינת יששכר" (ברוקלין תשל"ט). חלק אר"ח כולל ו סימנים (וכן כח סי' של חידושי סוגיות), חלק יו"ד נג סי' (ועוד יד סי' כנ"ל), חלק אה"ע טז סי' (ועוד כ סי'), חלק חו"מ ו סי' (ועוד ד סי'). השוחט בערדא־סענזשארץ, ר' שלמה ב"ר יצחק אייזיק מייליש, נספה כנראה בשואה. "ספר לקוטי שלמה, ילקוט על תהלים מספרים חדשים גם ישנים... פירושים וביאורים... לא דפסתי רק על תהלים של יום אחד" (סאטמאר תש"א).

בישוב ערדד שליד סאטמאר שימש ברבנות ר' יואל ב"ר מאיר כ"ץ. תלמיד ר' יהודה גרינוואלד, ר' שמעון גרינפלד ור' שלמה זלמן עהרנרייך. חתן ר' יהודה ליב וויינברגר אב"ד ניגרשט. בין שתי המלחמות אב"ד ערדד. בישוב זה סידרו את הגיטין של יהודי סאטמאר, שבה לא נהגו לסדר גיטין בשל הספיקות כיצד לכתוב את שם העיר בגט. שמו נודע במדינה כבקי בענייני גיטין ותקנת עגונות. נספה בשואה. "ספר שאלות ותשובות טירת כסף הנקרא בשם טיב גיטין החדש... שמות החדשים לאנשים ונשים... עם תשובות גדולי חכמי הדור... ונתתי מקום לקונטרס גדול הנקרא משנת דר' אליעזר והוא כ"א תשובות נחוצות בענייני גיטין... מכבוד הרב הגאון הגדול... מו"ה אליעזר חיים דייטש זצ"ל האבדק"ק באניהאד" (וואיצען תרפ"א). "ספר שאלות ותשובות פרדס רמונים... תיקון עגונים ועגונות... להציל אלפי בנות ישראל שנשארו עגונות מהמלחמה הגדולה" (סאטמאר תרצ"ו). לספר נספח בשם "דברי שלום ואמת" ובו דברי פולמוס נגד ספר "דברי הילל" של ר' הלל פוסק, שבו התיר לאיש, שאשתו נשארה בברית המועצות, לשאת אשה על אשתו ללא היתר מאה רבנים. כהמשך לשו"ת פרדס רמונים הדפיס ר' יואל כ"ץ על סף השואה "שו"ת טללי אורות" (גראסווארדיין תש"ב) ובו כה היתרי עגונים.

בעיר פטרוז'ין שימש ברבנות למעלה מיובל שנים ר' אשר אנשיל יהודה ב"ר חיים מילר. נולד בשנת תר"ם. תלמיד בעל שבט סופר ור' כלב פייבל שלזינגר אב"ד טאפלוטשאן. חתן ר' פנחס ביליצר אב"ד סערענטש. משנת תרס"ח אב"ד פטרוז'ין. בהגיעו לגבורות עלה ארצה והתגורר אצל בנו ר' לוי יצחק מילר אב"ד קרית בנימין. נפטר זמן קצר לאחר מכן ביום יג תשרי תשכ"א (1960). תחילה הדפיס את ספר חותנו "ספר גבעת פנחס... חידושי אגדה... על חמשה חומשי תורה" (סעאיני תרפ"ה) עם הקדמה ארוכה ממנו. "ספר לחם אשר, כולל חידושי אגדה ודרוש על חמשה חומשי תורה ומועדי השנה ועל נ"ך ואגדות הש"ס ונוסף ע"ז הספרים על גאוני וצדיקי הדור" (שם תרפ"ט). "ספר פירווי לחם, כולל חידושי אגדה עה"ת נ"ך ואגדות הש"ס... וכן הספרים" (דעווא תרצ"ב). "ספר קרבן אשר, כולל חידושי תורה על אגדות הש"ס ומועדי השנה... ונוסף לזה מילי דשמעתתא בסוגיות הש"ס ובעניינים שונים" (חיפה תשכ"א). בכמחצית הספר חידושי סוגיות והגהות והערות על ספרי החתם סופר.

בעיר קארלסבורג שימש ברבנות בקהילה הגדולה ר' שלמה (אלכסנדר) ב"ר אהרן פישר. נולד בשנת תרי"ב. תלמיד בעל כתב סופר. אחר כך למד בגרמניה בישיבת ווירצבורג והשתלם גם בלימודי חול. נבחר לרבה הראשון של הקהילה האורתודוקסית במינכן. משנת תרנ"א אב"ד קארלסבורג. בשנת תרפ"ח עזב את העיר וישב בקלויזנבורג ובה נפטר ביום ב אב תרצ"ב (1932). בנו ר' אהרן פישר ישב בירושלים (אביו של ר' יעקב ישראל פישר מרבני העדה החרדית בירושלים) והוא הביא לדפוס את ספריו בירושלים: "ספר קרבני לחמי חלק ראשון רובו בענייני העבודה וספר ייני עם חלבי חלק ראשון בעניינים שונים" (ירושלים תרצ"ז). רוב הדברים נדפסו בכתבי־העת תל־תלפיות, וילקט יוסף, אוצר החיים ועוד. "ספר נרות שלמה בענייני מעשה המנורה במס' מנחות וענייני חנוכה במס' שבת ובטור וש"ע והמסתעף מענין לענין" (שם ת"ש). גם תוכן ספר זה נדפס בכתבי־עת. בקהילה הקטנה בקארלסבורג שימש ברבנות ר' אברהם שמואל ב"ר יעקב פאנט. נולד בשנת תרל"ט. אביו היה אב"ד רעטיאג. תלמיד בעל קדושת יום טוב. חתן ר' מנשה שמחה פרידמאן אב"ד סובראנץ. משנת תרס"ז אב"ד הקהילה החרדית, שנוסדה זמן קצר קודם לכן. בשנת תש"ו עלה ארצה וישב בתל־אביב וחי בה ללא פרסום. נפטר ביום יג סיון תשכ"ז (1967). "ספר אשיב אברהם... דברי אגדה על התורה ומועדים" (תל־אביב תשל"ב). בן המחבר, ר' חיים אלתר פאנט רב בשכונת רמת־אביב, הוסיף משלו "קונטרס תפוחי חיים, רעיונות ודרושים לסיום מסכתות הש"ס". לאחרונה נדפס חלקו הראשון של

ספר תפוחי חיים על התורה על ה' חומשי תורה בדברי מוסר ואגדה, מלאים זיו תורה ועבודה ביראת ד' טהורה... מרועה נאמן... הרב הגאון הצדיק... מו"ה חיים אלתר פאנעט... חלק ראשון: בראשית — שמות. יוצא לאורה ע"י... צבי אלימלך פאנעט בן המחבר... בני ברק תש"ן. [4], ז, [26], קעא, [2] עמ'.

בישוב ערדד שליד סאטמאר שימש ברבנות ר' יואל ב"ר מאיר כ"ץ. תלמיד ר' יהודה גרינוואלד, ר' שמעון גרינפלד ור' שלמה זלמן עהרנרייך. חתן ר' יהודה ליב וויינברגר אב"ד ניגרשט. בין שתי המלחמות אב"ד ערדד. בישוב זה סידרו את הגיטין של יהודי סאטמאר, שבה לא נהגו לסדר גיטין בשל הספיקות כיצד לכתוב את שם העיר בגט. שמו נודע במדינה כבקי בענייני גיטין ותקנת עגונות. נספה בשואה. "ספר שאלות ותשובות טירת כסף הנקרא בשם טיב גיטין החדש... שמות החדשים לאנשים ונשים... עם תשובות גדולי חכמי הדור... ונתתי מקום לקונטרס גדול הנקרא משנת דר' אליעזר והוא כ"א תשובות נחוצות בענייני גיטין... מכבוד הרב הגאון הגדול... מו"ה אליעזר חיים דייטש זצ"ל האבדק"ק באניהאד" (וואיצען תרפ"א). "ספר שאלות ותשובות פרדס רמונים... תיקון עגונים ועגונות... להציל אלפי בנות ישראל שנשארו עגונות מהמלחמה הגדולה" (סאטמאר תרצ"ו). לספר נספח בשם "דברי שלום ואמת" ובו דברי פולמוס נגד ספר "דברי הילל" של ר' הלל פוסק, שבו התיר לאיש, שאשתו נשארה בברית המועצות, לשאת אשה על אשתו ללא היתר מאה רבנים. כהמשך לשו"ת פרדס רמונים הדפיס ר' יואל כ"ץ על סף השואה "שו"ת טללי אורות" (גראסווארדיין תש"ב) ובו כה היתרי עגונים.

בעיר פטרוז'ין שימש ברבנות למעלה מיובל שנים ר' אשר אנשיל יהודה ב"ר חיים מילר. נולד בשנת תר"ם. תלמיד בעל שבט סופר ור' כלב פייבל שלזינגר אב"ד טאפלוטשאן. חתן ר' פנחס ביליצר אב"ד סערענטש. משנת תרס"ח אב"ד פטרוז'ין. בהגיעו לגבורות עלה ארצה והתגורר אצל בנו ר' לוי יצחק מילר אב"ד קרית בנימין. נפטר זמן קצר לאחר מכן ביום יג תשרי תשכ"א (1960). תחילה הדפיס את ספר חותנו "ספר גבעת פנחס... חידושי אגדה... על חמשה חומשי תורה" (סעאיני תרפ"ה) עם הקדמה ארוכה ממנו. "ספר לחם אשר, כולל חידושי אגדה ודרוש על חמשה חומשי תורה ומועדי השנה ועל נ"ך ואגדות הש"ס ונוסף ע"ז הספדים על גאוני וצדיקי הדור" (שם תרפ"ט). "ספר פירורי לחם, כולל חידושי אגדה עה"ת נ"ך ואגדות הש"ס... וכן הספדים" (דעווא תרצ"ב). "ספר קרבן אשר, כולל חידושי תורה על אגדות הש"ס ומועדי השנה... ונוסף לזה מילי דשמעתתא בסוגיות הש"ס ובעניינים שונים" (חיפה תשכ"א). בכמחצית הספר חידושי סוגיות והגהות והערות על ספרי החתם סופר.

"עולמו של אבא, סיפורי זכרונות על גדולי תורה והקהלות הקדושות שהתקיימו באוסטריא-הונגריא ובמחוז טראנסילבניה ורומיניא... ונלוה אליו מחרוזת של פניני חידושי תורה מספרי המחבר, קי"ד הגהות והערות על ספרי החתם סופר. כתב רשם וערך בנו הרב פנחס מילר רב העיר נצרת עלית" (ירושלים תשד"ם).

בעיר קארלסבורג שימש ברבנות בקהילה הגדולה ר' שלמה (אלכסנדר) ב"ר אהרן פישר. נולד בשנת תרי"ב. תלמיד בעל כתב סופר. אחר כך למד בגרמניה בישיבת ווירצבורג והשתלם גם בלימודי חול. נבחר לרבה הראשון של הקהילה האורתודוקסית במינכן. משנת תרנ"א אב"ד קארלסבורג. בשנת תרפ"ח עזב את העיר וישב בקלויזנבורג ובה נפטר ביום ב' אב תרצ"ב (1932). בנו ר' אהרן פישר ישב בירושלים (אביו של ר' יעקב ישראל פישר מרבני העדה החרדית בירושלים) והוא הביא לדפוס את ספריו בירושלים: "ספר קרבני לחמי חלק ראשון רובו בענייני העבודה וספר ייני עם חלבי חלק ראשון בעניינים שונים" (ירושלים תרצ"ז). רוב הדברים נדפסו בכתבי-העת תל-תלפיות, וילקט יוסף, אוצר החיים ועוד. "ספר נרות שלמה בענייני מעשה המנורה במס' מנחות וענייני חנוכה במס' שבת ובטור וש"ע והמסתעף מענין לענין" (שם ת"ש). גם תוכן ספר זה נדפס בכתבי-עת. בקהילה הקטנה בקארלסבורג שימש ברבנות ר' אברהם שמואל ב"ר יעקב פאנט. נולד בשנת תרל"ט. אביו היה אב"ד רעטיאג. תלמיד בעל קדושת יום טוב. חתן ר' מנשה שמחה פרידמאן אב"ד סובראנץ. משנת תרס"ז אב"ד הקהילה החרדית, שנוסדה זמן קצר קודם לכן. בשנת תש"ו עלה ארצה וישב בתל-אביב וחי בה ללא פרסום. נפטר ביום יג סיון תשכ"ז (1967). "ספר אשיב אברהם... דברי אגדה על התורה ומועדים" (תל-אביב תשל"ב). בן המחבר, ר' חיים אלתר פאנט רב בשכונת רמת-אביב, הוסיף משלו "קונטרס תפוחי חיים, רעיונות ודרושים לסיום מסכתות הש"ס". לאחרונה נדפס חלקו הראשון של

ספר תפוחי חיים על התורה על ה' חומשי תורה בדברי מוסר ואגדה, מלאים זיו תורה ועבודה ביראת ד' טהורה... מרועה נאמן... הרב הגאון הצדיק... מו"ה חיים אלתר פאנעט... חלק ראשון: בראשית—שמות. יוצא לאורה ע"י... צבי אלימלך פאנעט בן המחבר... בני ברק תש"ן. [4], ז, [26], קעא, [2] עמ'.

בהקדמת בני המחבר, ר' צבי אלימלך ור' מנשה שמחה פאנעט וחתן המחבר, ר' מנחם דוד הגר, תולדות המחבר. 26 העמודים הבלתי מסומנים כוללים: קונטרס זכרון חיים ובו "מעט מקצת דרכי עבודתו של אאמו"ר... בלי שום גוזמא ומליצה... סדרתי הענינים לפי סדר א"ב והמשכם יבואו בחלקים הבאים אי"ה... המוציא לאור בן ותלמיד המחבר" [ר' צבי אלימלך פאנט]. שבחי המחבר וסגולותיו מסודרים לפי א"ב של המושגים, מאלף עד דלת: אמת, אהבה, אמונת חכמים וצדיקים, ארץ ישראל, אגדה, אהבת ישראל, אתרוג, אלול, אותיות ותיבות, אכילה, אומן יד ומלאכת מחשבת; בטחון, בהירות, בהלה, בזיון, בטלה, בגדים, בדיחות הדעת, בריאות; גאולה, גדולה, גאונות, גאון; דיבור, דאגה.

בכפר קעכניא שבמאראמארוש חנה האדמו"ר ר' פנחס ב"ר שלום שפירא. אביו היה אב"ד בלאנטשין שבגליציה (ליד קולומיאה). מצאצאי הצדיק ר' פנחס מקורץ. תלמיד סבו ר' שלום מרדכי הכהן מברעזאן. חתן האדמו"ר ר' מאיר רוזנבוים מקרעטשעניף. מראשית המאה בקעכניא. בשנת תרע"ח עבר לעיר אויברווישווה. נספה בשואה ביום ג' סיון תש"ד. חתנו האדמו"ר מקאלוב בישראל, ר' מנחם מענדל טויב, הביא לדפוס את "ספר צפנת פענח על התורה ומועדים" (ירושלים תשכ"ד). בסוף הספר חידושי אגדה לשבת, למועדים, למאמרי חז"ל לפי המסכתות וקונטרס על תהלים.

בעיירה קראסנא שימש כ"רב צעיר" ר' הלל ב"ר ברוך בענדיט ליכטנשטיין. נולד בשנת תר"ס. למד בבית אביו ובישיבתו. חתן ר' שלמה זלמן עהרנרייך אב"ד שאמלוי. כל ימיו ישב במחיצת אביו. בשנת תרצ"ח (1938) בחר בו אביו לרב הצעיר ולנהל הישיבה. לאחר השואה היה רב במחנה העקורים לאנדסברג וניהל בו ישיבה. לאחר מכן עבר לארצות הברית קבע את מושבו בווייליאמסבורג שבברוקלין והיה רבם של בני קראסנא. נפטר ביום כ' תמוז תשל"ט (1979).

בספר "חכמי טראנסילוואניה" (עמ' 145) נרשמו שנים מספריו: קונטרס כונת הלב... דין איסור חלב שחלבו עכו"ם ואין ישראל רואהו... ניו יארק 1955; ספר שו"ת כונת הלב... בענינים דשייכי לאו"ח ויו"ד... ניו יארק [תשל"ג?]. מאז הגיעו לידי שני ספרים נוספים:

ספר כונת הלב שני חלקים. חלק א' על התורה, נ"ך וה' מגילות; חלק ב' על מועדים... אשר השאיר אחריו ברכה... מרן הילל ליכטנשטיין זצוקלל"ה... יצא לאור ע"י בן המחבר שמואל ליכטנשטיין. (ברוקלין) תשד"ס. [7], רנא עמ'.

בראש הספר "פתיחה" במקום הקדמה מאת ר' שמואל ליכטנשטיין ובה מתולדות המחבר ושבחיו. לאחר מכן הקדמת המחבר שנדפסה בספרו קונטרס כונת הלב הנ"ל. כל הדברים שבספר נאמרו ונכתבו כנראה לאחר השואה. בסוף הספר שני הספדים, על ר' אהרן רוקח אב"ד בעלזא ועל אחיו ר' מרדכי רוקח אב"ד בילגורייא (שנשא בפאריז כליל כג כסלו תש"י).

ספר חותמי ברכות, ביאורים וחידושים על שו"ת חתם סופר חלק יורה דעה... אשר השאיר אחריו ברכה... מרן הילל ליכטנשטיין... חלק הביאורים, ביאור רחב לפרש דברי מרן [החת"ס] ז"ל בתשובותיו... חלק החידושים, תמצית חידושי דינים והוראותיו היוצא מדברי מרן ז"ל... ובסופו נלוו קובץ הערות והגהות על שו"ת חת"ס או"ח ויו"ד. יצא לאור ע"י בן המחבר שמואל ליכטנשטיין. ברוקלין תשמ"ז. שכה, [12] עמ'.

בראש הספר "דברים אחדים מכן המחבר" ובהם מתולדות המחבר ושבחיו. בכל סימן נדפסו "חלק הביאורים" באותיות רש"י ו"חלק החידושים" באותיות מרובעות.

בעמ' רעג—רצט: קובץ הערות והגהות על שו"ת חת"ס שנרשמו על הגליון של מרן המחבר ז"ל... היה לפניו דפוס וויען תרל"א ועליו הניף ידו לתקן השיבושים וטעויות הדפוס למאות.

בקהילה העתיקה של קרולה שימש ברבנות ר' יששכר דוב ב"ר נח יום טוב ליפא פרידמאן. נולד בשנת תרכ"ב. תלמיד ר' שמואל דוד יונגרייז, ר' משה דייטש ובעל חתן סופר. חתן ר' אשר שמואל פאנט אב"ד הידאלמאש. משנת תרס"ב אב"ד קיראי-דארוץ. משנת תרפ"ב אב"ד הקהילה הישנה בקרולה, שחפצה להצטרף לשורות הקהילות האורתודוקסיות, אך הדבר נמנע ממנה. נספה בשואה. "ספר מטה יששכר, כולל דרושים וביאורים במקראי קודש

ומדרשי חז"ל בספר בראשית ושמות ודברים בעתם... ואיזה גרגרים לפרקי אבות... נספח אליו ג"כ איזה תשובות מגדולי הדור" (סאטמאר תר"ץ).

העיירה קרעטשעניף ידועה גם בארצנו בזכות האדמו"רים ששכנו בה. הראשון לשושלת זו, ר' מאיר ב"ר מרדכי רוזנבוים, נולד בשנת תרי"ב. אביו היה האדמו"ר מנאדבורנא ר' מרדכי לייפר. חתן ר' יחיאל מדורוהוי. משנת תרנ"ו ישב בקרעטשעניף. נפטר ביום א' דר"ח תמוז תרס"ח (1908). בנו ר' אליעזר זאב רוזנבוים מילא את מקומו. לאחר מלחמת העולם הראשונה קבע מושבו בעיר סיגט. עלה על המוקד ביום כח אייר תש"ד. בנו ר' משה דוד רוזנבוים קבע את חצרו בעיר רחובות והיה אחד האדמו"רים הידועים בישראל. נפטר בעת ביקור ברומניה ביום טז תמוז תשכ"ט (1969). דברי תורה וחסידות מאת שלושה האדמו"רים ומאת אבי השושלת, ר' מרדכי לייפר, נדפסו ב"ספר ארבעה ארזים" (בני ברק [תשכ"ז]). האב"ד בקרעטשעניף, ר' אברהם חיים ב"ר אלעזר ריינמאן, הוא ואביו היו מצאצאי שושלת טייטלבוים. הוא נרצח באכזריות מסמרת שער ליד הגבול הפולני ביום יח טבת תש"א (1941). כשנה לפני כן הדפיס את חיבורו "ספר ויצא פרח על פרקי אבות" (סאטמאר ת"ש).

בעיירה רודנא שימש ברבנות ר' אשר ב"ר חיים שטיינמץ (גם רובין). נולד בעיר טעטש. מצאצאי שושלת רופשיץ ושינאווא. חתן ר' ישראל פריינד אב"ד רודנא והוניאד. משנת תר"ץ ממלא מקום חותנו ברבנות רודנא. בשנת תרצ"ח עבר לעיר בערעגסאס ושימש בה רבה של הקהילה החסידית. נספה בשואה. על סף השואה נדפס "קונטרס מקוה ישראל ה'... הרבה עניני הלכה למעשה... רובן בעניני מקואות... עפ"י דרכי... מרן הדברי חיים... וגם חידושי תורה ממורי וחמי זצ"ל... ר' ישראל פריינד זצ"ל" (סאטמאר תש"ג).

בכפר אונטר-רינה שבמאראמארוש שימש כשוחט ומורה הוראה ר' אליהו ב"ר דוד דוידוביץ. לאחר השואה היגר לקליוולאנד ובה נפטר בשנת תשכ"ה (1965) לערך. בניו הדפיסו את "ספר שם אליהו, כולל חידושים ופירושים, רעיונות ורמזים, דרשות ומאמרות על התורה ומדרשות... חידושים וביאורים בגפ"ת בהלכה ובאגדה" (ברוקלין תשל"א).

בעיירה ריסקווה שבמאראמארוש שימש ברבנות ר' אברהם שלמה ב"ר אליהו כ"ץ. נולד בשנת תרמ"ד. אביו היה אב"ד ראסלאוויץ. תלמיד בעל ערוגת הבשם ובעל קדושת יום טוב. חתן ר' צבי ברגפלד אב"ד נימוזשא. משנת תרע"ה ממלא מקום חותנו ברבנות נימוזשא. משנת תרפ"ו אב"ד ריסקווה, שבה החזיק ישיבה הגונה. לאחר השואה היגר לארצות הברית. כשהוקמה בבני ברק השכונה "קרית יואל" מונה בידי האדמו"ר מסאטמאר לרב השכונה. נפטר בזקנה מופלגת בערב פסח תשל"ה (1975). חלקו הראשון של ספרו הגדול נדפס על סף המלחמה: "ספר אורחות המשפטים, חיבור גדול ורחב ידיים... כל דיני חו"מ מש"ס ופוסקים ושו"ת... לאסוקי שמעתתא" (סאטמאר תרצ"ט). לאחר השואה נדפסו חלק שני (ברוקלין תשכ"א) וחלק שלישי (תל-אביב תשכ"ט).

מגדולי הרבנים בטרנסילוואניה ולדעת רבים הגדול שבהם שימש ברבנות שנים רבות בעיר שאמלוי — ר' שלמה זלמן ב"ר יעקב עהרנרייך. נולד בשנת תרכ"ג בבית סבו הגאון בעל "קול אריה" בעיר בערעגסאס. בביתו התחנך ולמד תורה עד לפטירת סבו בשנת תרמ"ד. משנת תרנ"ב אב"ד ב' טשאבא. משנת תרנ"ט אב"ד שאמלוי. החזיק בה ישיבה של תלמידים מובחרים. עלה על המוקד ביום יא סיון תש"ד. חלק קטן מחיבוריו הדפיס בחייו. לאחר השואה נמצאו חיבוריו הרבים שהשאיר אחריו המצטרפים לכשלושים חיבורים. ספר אחד בששה כרכים — "אם לביתה" על פרקי אבות — שהיה חביב עליו, נשרף לעיניו בגיטו שאמלוי בידי סרדיוט הונגרי. תחילה הדפיס את ספר סבו הגדול: "שאלות ותשובות קול אריה" (שאמלוי תרס"ד). הערותיו וחידושיו הרבים של רש"י עהרנרייך נדפסו בשולי העמודים. (בדפוס-צילום, ברוקלין תשכ"ז, נדפסו הוספות מכתב-יד). "ספר שאלות ותשובות לחם שלמה חאו"ח... לברר וללבן סוגי' הש"ס ופוסקים להלכה ולפולפולים" (שם תרפ"ד). כולל קיט סימנים; "ספר שאלות ותשובות לחם שלמה חלק יורה דעה... עד סוף הלכות יי"נ [יין נסך]" (שם תרצ"א). כולל קטן סימנים. לאחר השואה נדפסו שני כרכים נוספים של שו"ת: "יורה דעה חלק ב'... מס' קיז עד גמירא" (ירושלם תשכ"ו). כולל קכב סימנים; "ספר שאלות ותשובות לחם שלמה אבן העזר" (שם תשל"ז). כולל ע סימנים.

ומדרשי חז"ל בספר בראשית ושמות ודברים בעתם... ואיזה גרגרים לפרקי אבות... נספח אליו ג"כ איזה תשובות מגדולי הדור" (סאטמאר תר"ץ).

העיירה קרעטשעניף ידועה גם בארצנו בזכות האדמו"רים ששכנו בה. הראשון לושולת זו, ר' מאיר ב"ר מרדכי רוזנבוים, נולד בשנת תרי"ב. אביו היה האדמו"ר מנאדבורנא ר' מרדכי לייפר. חתן ר' יחיאל מדורוהוי. משנת תרנ"ו ישב בקרעטשעניף. נפטר ביום א דר"ח תמוז תרס"ח (1908). בנו ר' אליעזר זאב רוזנבוים מילא את מקומו. לאחר מלחמת העולם הראשונה קבע מושבו בעיר סיגט. עלה על המוקד ביום כח אייר תש"ד. בנו ר' משה דוד רוזנבוים קבע את חצרו בעיר רחובות והיה אחד האדמו"רים הידועים בישראל. נפטר בעת ביקור ברומניה ביום טז תמוז תשכ"ט (1969). דברי תורה וחסידות מאת שלושה האדמו"רים ומאת אבי השושלת, ר' מרדכי לייפר, נדפסו ב"ספר ארבעה ארוזים" (בני ברק [תשכ"ז]). האב"ד בקרעטשעניף, ר' אברהם חיים ב"ר אלעזר ריינמאן, הוא ואביו היו מצאצאי שושלת טייטלבוים. הוא נרצח באכזריות מסמרת שער ליד הגבול הפולני ביום יח טבת תש"א (1941). כשנה לפני כן הדפיס את חיבורו "ספר ויצא פרח על פרקי אבות" (סאטמאר ת"ש).

בעיירה רודנא שימש ברבנות ר' אשר ב"ר חיים שטיינמץ (גם רובין). נולד בעיר טעטש. מצאצאי שושלת רופשיץ ושינאווא. חתן ר' ישראל פריינד אב"ד רודנא והוניאד. משנת תר"ץ ממלא מקום חותנו ברבנות רודנא. בשנת תרצ"ח עבר לעיר בערעגסאס ושימש בה רבה של הקהילה החסידית. נספה בשואה. על סף השואה נדפס "קונטרס מקוה ישראל ה'... הרבה עניני הלכה למעשה... רובן בעניני מקואות... עפ"י דרכי... מרן הדברי חיים... וגם חידושי תורה ממורי וחמי זצ"ל... ר' ישראל פריינד זצ"ל" (סאטמאר תש"ג).

בכפר אונטר-ריינה שבמאראמארוש שימש כשוחר ומורה הוראה ר' אליהו ב"ר דוד דוידוביץ. לאחר השואה היגר לקליוולאנד ובה נפטר בשנת תשכ"ה (1965) לערך. בניו הדפיסו את "ספר שם אליהו, כולל חידושים ופירושים, רעיונות ורמזים, דרשות ומאמרות על התורה ומדרשות... חידושים וביאורים בגפ"ת בהלכה ובאגדה" (ברוקלין תשל"א).

בעיירה ריסקוזה שבמאראמארוש שימש ברבנות ר' אברהם שלמה ב"ר אליהו כ"ץ. נולד בשנת תרמ"ד. אביו היה אב"ד ראסלאוויץ. תלמיד בעל ערוגת הבשם ובעל קדושת יום טוב. חתן ר' צבי ברגפלד אב"ד נימוזשא. משנת תרע"ה ממלא מקום חותנו ברבנות נימוזשא. משנת תרפ"ו אב"ד ריסקוזה, שבה החזיק ישיבה הגונה. לאחר השואה היגר לארצות הברית. כשהוקמה בבני ברק השכונה "קרית יואל" מונה בידי האדמו"ר מסאטמאר לרב השכונה. נפטר בזקנה מופלגת בערב פסח תשל"ה (1975). חלקו הראשון של ספרו הגדול נדפס על סף המלחמה: "ספר אורחות המשפטים, חיבור גדול ורחב ידיים... כל דיני חו"מ מש"ס ופוסקים ושו"ת... לאסוקי שמעתתא" (סאטמאר תרצ"ט). לאחר השואה נדפסו חלק שני (ברוקלין תשכ"א) וחלק שלישי (תל-אביב תשכ"ט).

מגדולי הרבנים בטראנסילוואניה ולדעת רבים הגדול שבהם שימש ברבנות שנים רבות בעיר שאמלוי — ר' שלמה זלמן ב"ר יעקב עהרנרייך. נולד בשנת תרכ"ג בבית סבו הגאון בעל "קול אריה" בעיר בערעגסאס. בביתו התחנך ולמד תורה עד לפטירת סבו בשנת תרמ"ד. משנת תרנ"ב אב"ד ב' טשאבא. משנת תרנ"ט אב"ד שאמלוי. החזיק בה ישיבה של תלמידים מובחרים. עלה על המוקד ביום יא סיון תש"ד. חלק קטן מחיבוריו הדפיס בחייו. לאחר השואה נמצאו חיבוריו הרבים שהשאיר אחריו המצטרפים לכשלושים חיבורים. ספר אחד בששה כרכים — "אם לבינה" על פרקי אבות — שהיה חביב עליו, נשרף לעיניו בגיטו שאמלוי בידי סרדיוט הונגרי. תחילה הדפיס את ספר סבו הגדול: "שאלות ותשובות קול אריה" (שאמלוי תרס"ד). הערותיו וחידושי הרבים של רש"ז עהרנרייך נדפסו בשולי העמודים. (בדפוס-צילום, ברוקלין תשכ"ז, נדפסו הוספות מכתב-יד). "ספר שאלות ותשובות לחם שלמה חאו"ח... לברר וללבן סוגי" הש"ס ופוסקים להלכה ולפלפולים" (שם תרפ"ד). כולל קיט סימנים; "ספר שאלות ותשובות לחם שלמה חלק יורה דעה... עד סוף הלכות יי"נ [יין נסך]" (שם תרצ"א). כולל קנ סימנים. לאחר השואה נדפסו שני כרכים נוספים של שו"ת: "יורה דעה חלק ב'... מסי' קיז עד גמירא" (ירושלם תשכ"ו). כולל קכב סימנים; "ספר שאלות ותשובות לחם שלמה אבן העזר" (שם תשל"ז). כולל ע סימנים.

לאחרונה נדפס כרך נוסף של שו"ת, שלא אוזכר בספר "חכמי טראנסילוואניה":

שאלות ותשובות לחם שלמה חלק אורח חיים — יורה דעה, מהדורא תנינא... יוצא לאור בפעם ראשונה מתוך כתי"ק של מרן זיע"א. ירושלים, "קסת שלמה", תשנ"א. [8], קפ, גח עמ'.

או"ח כולל צא סימנים, יו"ד כולל מא סימנים.

הרבנים הנזכרים בכרך זה: אחיו ר' חיים צבי עהרנרייך דומ"ץ מאד, ר' אלכסנדר זושא שיק דומ"ץ פיער, ר' אברהם אהרן ט"ב, ר' מנחם מענדל קירשבוים קראקא, דודו ר' אהרן הכהן שווארץ, ר' נתן צבי בריסק אב"ד סאלאנטא, ר' עמרם ראזענבערג [ראצפערט?], ש"ב ר' רפאל בלום, ר' דוד שפערבער אב"ד בראשא, ר' יעקב האלפרין מו"צ בלאמברופצא (בעסאראביא), ר' אברהם אויסשפיץ דעש, תלמידו ר' שמואל זאב שלעזינגער אונגוואר, ר' שמואל צבי ווייס [שאמקוט?], תלמידו ר' יעקב שמואל אויסלענדער, בנו ר' נפתלי עהרנרייך, ר' יצחק צבי לעבאוויטש אב"ד קיוועשד, ר' עקיבא בלוי וואלקוי, ר' אברהם שלמה כ"ץ אב"ד ריסקעווע, ר' יהושע גרינוואלד אב"ד חוסט, ר' יהודה גרינוואלד אב"ד סאטמאר, ר' ישעיה אשר זעליג מרגליות ירושלים, ר' אברהם יצחק גרינבערגער קראלי, הב' חיים צוקר, ר' ישראל חיים סאמעט קליינווארדיין, תלמידו ר' אברהם יהודה הכהן שווארץ אב"ד העוויז, ר' צבי מייזלש דומ"ץ ווייטצען, חתן אחיו ר' דוב בער שפיצער אב"ד אגארד, ר' ישראל פישל ראטה אב"ד וואידיטשקא, ר' אברהם יהודה שפרייער, בנו ר' יהושע עהרנרייך, ר' ישראל פריינד אב"ד סאסרעגן, ר' מאיר אב"ד אנאד, ר' יהודה גרינפעלד אב"ד סעמיהאלי, ר' יוסף דוב ליבערמאן ברוקלין, ר' יוסף הכהן שווארטץ רו"מ בגראסווארדיין, ר' שאול [עהרנפעלד] אב"ד סיקס, ר' שאול בראך (תר"ן), ר' צבי קינסטליכער אב"ד הערמאנשטאדט.

ספרים אחרים שהדפיס המחבר בחייו: "ספר אבן העזר הוא ספר ראב"ן חברו... רבינו הגדול אליעזר ב"ר נתן ממגנצא... נדפס בפראג ש"ע בלי סדרים ומלא שיבושים ועתה נדפס מחדש ערוך ומסודר כראוי... והערות וחידושים וביאורים בשם אבן

שלמה" (שאמלוי תרפ"ו). "קונטרס יקרא דחיים, דרוש הספד... על שני צבאות ישראל... מ' חיים אלעזר שפירא... ועל אחי יחיד... מ' חיים צבי עהרענרייך" (שם תרצ"ז). "ספר טיול בפרדס חלק א, פירושים וביאורים בפסוקי תורה נביאים וכתובים ובדברי חז"ל בש"ס ומדרשים... על פי פרד"ס... מסודר על הכ"ב אותיות" (שם תרצ"ט); "ספר טיול בפרדס מהדורא תנינא" (שם ת"ש). מכאן ואילך ספרים שנדפסו מתוך העזבון (כמעט כולם בירושלים): "ספר אגרת הטיול השלם... ועכשיו נתחדש אורו... עם חידושים וביאורים נפלאים... ע"ד פרד"ס... בשם טיול בפרדס" (תשי"ז). "ספר רחמי האב... עם הערות והוספות" (תשי"ח). "ספר אבן שלמה על התורה... חדושי אגדה ודרושים נפלאים" בארבעה כרכים (תשכ"ג), תשל"ל, תשל"א, תשל"ד). "ספר המאור לרבינו זרחיה הלוי זצ"ל ועליו יחנה ספר מלחמת ה' לרבינו משה בן נחמן זצ"ל, עם פירוש מאורות שלמה ובו שני ספרים נפתחים: שמן למאור ובשמים לשמן" (תשכ"ו). "הגדה של פסח עם פירוש אפיקומן להנשר הגדול... רבינו שמשון בר צמח זצוק"ל (הרשב"ץ) ופירוש מצה שלמה להגאון האדיר שר התורה רבי שלמה זלמן עהרענרייך" (תשכ"ט). "ספר דרשות לחם שלמה על מועדים וזמנים שונים" (ברוקלין תשל"ו). כולל קס דרשות, רובן מן השנים תרצ"ב—תרצ"ד. "ספר אבני המקום, חידושי אגדה ודרושים נפלאים בדרך פרד"ס על פסוקי תנ"ך ומאמרי חז"ל... מלאים חסידות ויראת שמים" (תשל"ט).

אחד מתלמידי ר' שלמה זלמן עהרנרייך, ר' יעקב שמואל אויסלנדר, הדפיס אף הוא ספר בהלכה: "ספר בכורי ראשית ובו חידושים בש"ס ופוסקים שיש בהם חידוש קצת ועכ"ז קרובים לפשט" (שאמלוי תרפ"ו 1926). כולל חידושים על כמה מסוגיות הש"ס ובסופו ליקוטים על מסכת נדה ושאלה בענין רמ"ת.

בעיירה שאמקוט שימש ברבנות ר' יוסף צבי ב"ר בן ציון היילפרין-האלפרט. נולד בשנת תרמ"ה בעיר נאנאש, שבה שימש אביו אב"ד. תלמיד ר' יהודה גרינפלד ור' מרדכי ליב ווינקלר. חתן ר' אהרן צבי קלד אב"ד שאמקוט. משנת תרס"ו דיין ומשנת

ספר תפארת נפתלי על פרקי אבות. אמרות טהורות, דברים נחמדים... ביראת ד' מלאים על אדני מוסר מיוסדים... מאת אדמו"ר הגאון הצדיק... מרן נפתלי הירצקא העניג זצוקללה"ה... יצא לאור ליומא דהילולא תניינא של רבינו המחבר זצוק"ל ערב פסח... ברוקלין תשמ"ז. רסג, [6] עמ'.

עם הקדמת המחבר שנכתבה בשנת תרח"ץ.

בעיר שעפשי-סענג'ורג' שימש ש"ץ ומ"ץ ר' יוסף צבי ב"ר חיים יהודה הלוי שווארץ. נולד בעיר סאמוש-אוייוואר. תלמיד ר' יצחק יוסף הכהן אב"ד ס' אויוואר ור' יחזקאל בנעט אב"ד וואראהל. בשנת תרצ"ט יצא לגמלאות וחזר לעיר-מולדתו. נספה בשואה. "ספר בן יוסף על ה' חומשי תורה בדברי אגדה... עפ"י הקדמות גדולי הראשונים" (קלוזש תרפ"ו). בראש הספר מתריע המחבר על מכשולים בניקור הבשר מחלב ודם, שכן מצויים קצבים המזלזלים בדיני ניקור וגם תלמידי חכמים אינם בקיאים בכך כל צרכם.

תרפ"ח ממלא מקום חותנו כאב"ד שאמקוט. נספה בשואה. בנו הביא לדפוס את הספר המשולש: "שלושה ספרים נפתחים: א. צרי לנפש יפה, שו"ת להלכה וחידושים בסוגיות הש"ס... ב. מעט צרי, מאמרים השגורים בפי כל ולא נודע מקורם... ג. בן ציון, שו"ת להלכה בעיקר בשו"ע יו"ד וכן חידושי תורה על כמה סוגיות הש"ס מאת... ר' בן ציון היילפרין" [אבי המחבר] (ירושלים תשל"ט).

בעיירה שארמאש שימש ברבנות ר' נפתלי הירצקא ב"ר שמחה יוסף הניג. נולד בסיגט. נכד הצדיק ר' נפתלי הירצקא זילברמאן מראצפרט. לאחר מלחמת העולם אב"ד שארמאש. החזיק בה ישיבה. בערב ראש השנה תש"ה התרגש עליו אסון כבד כשנרצחו 126 מיהודי שארמאש בידי חיילים הונגרים ובכללם אשתו וארבע מבנותיו. לאחר השואה רב במחנה העקורים פוקינג-וואלדשטאדט. היגר לארצות הברית. נפטר בשנת תשמ"ז (1987). "ספר תפארת נפתלי... דברי מוסר והתעוררות... על מועדי ה' מקראי קודש" (ברוקלין תשמ"א).

תרפ"ח ממלא מקום חותנו כאב"ד שאמקוט. נספה בשואה. בנו הביא לדפוס את הספר המשולש: "שלושה ספרים נפתחים: א. צרי לנפש יפה, שו"ת להלכה וחידושים בסוגיות הש"ס... ב. מעט צרי, מאמרים השגורים בפי כל ולא נודע מקורם... ג. בן ציון, שו"ת להלכה בעיקר בשו"ע יו"ד וכן חידושי תורה על כמה סוגיות הש"ס מאת... ר' בן ציון היילפרין" [אבי המחבר] (ירושלים תשל"ט).

בעיירה שארמאש שימש ברבנות ר' נפתלי הירצקא ב"ר שמחה יוסף הניג. נולד בסיגט. נכד הצדיק ר' נפתלי הירצקא זילברמאן מראצפרט. לאחר מלחמת העולם אב"ד שארמאש. החזיק בה ישיבה. בערב ראש השנה תש"ה התרגש עליו אסון כבד כשנרצחו 126 מיהודי שארמאש בידי חיילים הונגרים ובכללם אשתו וארבע מבנותיו. לאחר השואה רב במחנה העקורים פוקינג-וואלדשטאדט. היגר לארצות הברית. נפטר בשנת תשמ"ז (1987). "ספר תפארת נפתלי... דברי מוסר והתעוררות... על מועדי ה' מקראי קודש" (ברוקלין תשמ"א).

ספר תפארת נפתלי על פרקי אבות. אמרות טהורות, דברים נחמדים... ביראת ד' מלאים על אדני מוסר מיוסדים... מאת אדמו"ר הגאון הצדיק... מרן נפתלי הירצקא העניג זצוקללה"ה... יצא לאור ליומא דהילולא תניינא של רבינו המחבר זצוק"ל ערב פסח... ברוקלין תשמ"ז. רסג, [6] עמ'.

עם הקדמת המחבר שנכתבה בשנת תרח"ץ.

בעיר שעפשי-סענג'ורג' שימש ש"ץ ומ"ץ ר' יוסף צבי ב"ר חיים יהודה הלוי שווארץ. נולד בעיר סאמוש-איוואר. תלמיד ר' יצחק יוסף הכהן אב"ד ס' אויוואר ור' יחזקאל בנעט אב"ד וואראהל. בשנת תרצ"ט יצא לגמלאות וחזר לעיר-מולדתו. נספה בשואה. "ספר בן יוסף על ה' חומשי תורה בדברי אגדה... עפ"י הקדמות גדולי הראשונים" (קלוזש תרפ"ו). בראש הספר מתריע המחבר על מכשולים בניקור הבשר מחלב ודם, שכן מצויים קצבים המזלזלים בדיני ניקור וגם תלמידי חכמים אינם בקיאים בכך כל צרכם.

מפתחות

(א) שמות אנשים

אבודרהם, ר' דוד	553	אדלר, ר' יואב האגשאוויץ	511 494
אבולעפיה, ר' חיים דוד צפת	236	אדלר, ר' ישעיה אלטר הכהן דיביווע	447
אבולעפיה, ר' חיים נסים ירושלים	372	אדלר, ר' מנחם קיצניגן	437
אבולעפיה, ר' יצחק צפת	236	אדלר, ר' מנחם יהודה סערעדנא	418 411
ר' אביגדור מווילנא	202	אדלר, ר' מרדכי צבי איגלא	416
אבלאט, ר' שמואל ליב אב"ד אורמין	382	אדלר, ר' משה יהודה (ב"ר פנחס) האריאן	494
אבליס, ר' אביגדור פעסט	370	אדלר, ר' נתן הכהן פפד"מ	277 257 239 — 279 292 293
אבליס, ר' אברהם צבי שארבאגארד	48 49 326 345 366		296 297 476
	371 383	אדלר, ר' נתן לונדון	346 398
אבליס, ר' יוסף נ' שאלא	485 498	אדלר, ר' סענדר פאקש	371
אבליס, ר' וואלף טאב	371	אדלר, ר' עקיבא משה	367
אבליס, ר' יום טוב ליב פריוויץ	371	אדלר, ר' פנחס ראדוואנקא	337 408 494
אבליס, ר' מאיר קיצע	310 346	אדלר, ר' שלום סערעדנא	337 408 418 461 494
אבליס, ר' מרדכי שארבאגארד	389	אדלר, ר' שלום צבי דיאסעג	471 472 553
אבליס, ר' משה אובן ישן	264 303	אהלבוים, ר' יצחק פעלשאַסעלו	489
אבליס, ר' שמואל פעסט	53	אהלבוים, ר' נח אייזיק	474
אבן מיגאש, רבנו יוסף	220 282 309	ר' אהרן בלומלין הקדוש	186
אבן עזרא, ר' אברהם	128 171 264 556	ר' אהרן ב"ר יצחק רעכניץ	13 201 216 232 298
אבראהאם, ר' יהודה ליב עדעלין	530 531	ר' אהרן מרעכניץ (סבו של ר"י אונגאר)	383
אבראהאם, ר' מרדכי קעטשקעמעט	531	ר' אהרן וואלף אשוויצין	397
ר' אברהם, גלוגא רבתי	281 301	אוברברייט, מרדכי פרסבורג	290
ר' אברהם, עטלינגן	300	אויסטורליץ, ר' בירך אברהם סקאליץ	330
ר' אברהם אב"ד צעשנוב	348	אויסטורליץ, ר' שמואל מישקולץ	500
ר' אברהם ב"ר יעקב משענרשיב	475	אויסלנדר, ר' אלעזר אוהעל	522
ר' אברהם בר"מ, אלמאשד	263	אויסלנדר, ר' יעקב שמואל שאמלוי	564
ר' אברהם הלוי (גנת ורדים)	245 246	אויסשפיץ, ר' אברהם דעש	527 554 564
ר' אברהם נ' חנניא	191	אויערבאך, ר' דוד צבי מאניסטרישץ	235
ר' אברהם אבא טשענגער	387	אויערבאך, ר' מאיר ירושלים	316 345
ר' אברהם אבלי קאליש	218	אויערבאך, ר' שלמה זלמן ירושלים	327 358 471 502 558
ר' אברהם אליעזר הלוי, טריאסט	19 27 236 280 298 303	אויש, ר' אהרן לופעני	432
	304 308	אויש, ר' יהודה פראג	250
ר' אברהם יהושע העשל מאפטא	460 541	אויש, ר' יצחק בוניהאד	155
ר' אברהם ליב (בן הפני יהושע) אב"ד הנובר	211	אולמאן, ר' אברהם לאקנבאך	6 10 — 12 17 25 60 64 163
ר' אברהם צבי אב"ד טשעטשע	382		253 266 273 343 348
ר' אברהם צמח ירושלים	193	אולמאן, ר' אברהם יצחק	433
אברמסקי, ר' יחזקאל	327	אולמאן, ר' איסר זענטא	370 377
אדלר, ר' אליהו אריה טשענגער	441	אולמאן, ר' בנימין ב"ר שלמה זלמן	377
אדלר, ר' דוב (ב"ר יואב) האגשאוויץ	510	אולמאן, ר' דוד לאקנבאך	273 316 396 462
אדלר, ר' דוד שלמה	367	אולמאן, ר' יעקב אשר גרוו"ד	376
אדלר, ר' חיים מרדכי מעדיאסא-פאראא	386 408 433 436	אולמאן, ר' יששכר בער זשאמבעק	272 377 389

אולמאן, ר' משה מיקלוש 259	אופנהיים, ר' ליב בוסקוביץ 237
אולמאן, ר' משה (ב"ר שלמה זלמן) גרוו"ד 376	אופנהיים, ר' ליב ב"ר אברהם פרייטשטאדט 245 237
אולמאן, ר' נח צבי פעסט־אנטוורפן 397	אופנהיים, מרת סלאווע (אשת ר' שמעון קרומנוי) 246 245
אולמאן, ר' עוזר (ב"ר שלמה זלמן) 539	אופנהיים, מרת פראדל (אשת ר' שמעון ב"ר לאזל) 315
אולמאן, ר' שלום חריף לאקנבאך 15 16 163 167 257 259	אופנהיים, ר' צבי הירש טמשוואר 22 240 241 260 266 275
376 357 311 304 298 280 273	344 305
אולמאן, ר' שלום ווייצן 343 370 400 433 508	אופנהיים, מרת רייזל (אשת ר' בער מפ"ב) 260
אולמאן, ר' שלמה זלמן מאקאווא (יריעות שלמה) 11 12 25	אופנהיים, ר' שמואל ב"ר ליב פאפא 237
26 51 62 73 64 93 167 257 261 305 327 334 342 348	אופנהיים, ר' שמעון קרומנוי פעסט 237 239 240
358 359 376 377 379 380 447 528 540	244 — 247 272 343 344
אולמאן, ר' שלמה זלמן (ב"ר ישראל) גרוו"ד 376	אופנהיים, ר' שמעון ב"ר לאזל פרסבורג 315 344
אולמאן, ר' שלמה זלמן (ב"ר משה) ביסטריץ 471	אופנהיימר, ר' געץ ב"ר גבריאל ווינה 22 304
אונגאר, ר' אברהם צבי (ב"ר יואל) 384	אורדנטליך, ר' חיים גרשון מעזא־טעלעגד 320 346 371
אונגאר, ר' אברהם צבי קאפובאר 497 532 536	אורטנר, ר' נתן 7
אונגאר, ר' חב"ב ציון יוסף (ב"ר שמואל דוב) 471	ר' אורי פייבש מדובנקה (אור החכמה) 450
אונגאר, ר' יואל פאקש 26 52 64 65 76 90 93 94 100 102	אורנשטיין, ר' חיים אברהם (גם אברהם חיים) בארדיוב 272
166 177 334 340 — 342 346 358 370 383 384 400	330 340 345 348
417 443 445 552	אורנשטיין, ר' יעקב משולם לבוב (חות דעת) 163 228 232
אונגאר, ר' יוסף משה פישטיאן 31 158 397 442 469 471	243 260 303 304 310 372 377 389
אונגאר, ר' יחיאל מיכל צעהלים 536	אורנשטיין, ר' ישראל מרדכי קרסטור־דאראג 330 346
אונגאר, ר' יצחק שלמה ירושלים־ב"ב 341 474 523 536	436
אונגאר, ר' מאיר חיים לאקנבאך 455 462 — 464 472 473	אורנשטיין, ר' מנחם סטראפקוב 330
485 532	אורנשטיין, ר' מרדכי זאב לבוב 344
אונגאר, ר' מתתיה אירשא 11	אורנשטיין, ר' צבי הירש לבוב 342
אונגאר, ר' עקיבא סודיץ 338	אזולאי, ר' חיים יוסף דוד (חיד"א) 236
אונגאר, ר' ראובן טעטיני 371	אזקרי, ר' אליעזר (חרדים) 520
אונגאר, ר' שלום דוב זאבנא 470	אטוואש, יוזף שר בהונגריה 81, 82
אונגאר, ר' שלום משה מאונט קיסקא 468 469	אטלאס, ר' שלום אברהם ראצע 386 435
אונגאר, ר' שמואל דוד טירנוי־נייטרא 389 418 460 465	איבליה ד"ר רב טראפא 88
468 469 470 — 472 474 479 482 510 511	איגר, ר' בונם מאטרסדורף 266 273 302
אונסדורפר, ר' הלל לושונץ 389 497	איגר, ר' וואלף לייפניק 295
אופנהיים, ר' אברהם חיים פעצעל 239 245 246	איגר, ר' וואלף ב"ר עקיבא שלעזיא 208
אופנהיים, ר' אליה ב"ר שמעון 245	איגר, ר' יהודה ליב ב"ר עקיבא הלברשטאדט־רוטרדאם 208
אופנהיים, מרת אסתרל (אשת ר' בער) 260	איגר, ר' עקיבא ב"ר משה גינז פוזנא 13 22 161 208 254
אופנהיים, ר' בער דרעזניץ 260	261 280 281 290 291 300 302 304 308 314 319 343
אופנהיים, ר' בער פרידבורג 260	414 531
אופנהיים, ר' בער פרסבורג 1 6 163 239 259 260	איגר, ר' עקיבא ב"ר שמחה בונם 161 207 — 209 232
אופנהיים, ר' דוד מנ"ש אב"ד פראג 197 199 204 237 255	איגר, ר' שלמה ווארשא־פוזנא 308
אופנהיים, ר' דוד (קרומנוי) 237 245	איגרא, ר' משולם טיסמניץ־פרסבורג 1 6 161 162
אופנהיים, ר' דוד טמשוואר 239 255	234 — 236 256 257 265 270 279 — 281 296 298
אופנהיים, ר' חיים דרעזניץ 260	איזראעל, ר' אברהם מאיר הוניאד־ברוקלין 338 489 497
אופנהיים, ר' יוסף בוענוס איירעס 455	534
אופנהיים, ר' יוסף (ב"ר דוד) העלישוי 200 255	איזראעל, ר' מאיר בילקע 417 431 442 525 555
אופנהיים, מרת יטל (אשת ר' בער) 260	איטינגא ראה גם: עטינגר
אופנהיים, ר' יעקב שאמשון 366	איטינגא, ר' יצחק אהרן לבוב 346 412
אופנהיים, ר' יצחק (אבי ר' בער מפ"ב) 259	איטינגא, ר' מרדכי זאב לבוב 265 267

אייבשיץ, ר' דוד שלמה (לבושי שרד) 416	511 512 515 533
אייבשיץ, ר' יהונתן 197 208 244 245 360 417 501	אלטמאן, ר' שמשון סענדרא־פאקש 144 176 398 423 435
אייבשיץ, ר' יונתן הלוי ווארשא 457 460 465 466 472 525	497 509 528 — 530 533
534 536	אלטמאן, ר' שרגא צבי סענדרא־פאקש 434 435 533
אייבשיץ, ר' יעקב קיצע 222	אלטקונשטאט, ר' קאפל ווערבוי 144 165 251 252 257 262
ר' אייזיק ב"ר עוזר מצעהלים 293	267 301 308 311 329 339 343 351 368 388 390 395
אייזיקוביטש, ר' דוד אריה חוסט 486	459 507
אייזנבאך, ר' שלום ליב ירושלים 518	אליאב, מרדכי 326
אייזנברג, ר' יהודה ליב לאסק 509 510	אליאש, ר' אברהם שלמה סאמוש־איוואר 410
אייזנשטאט ראה גם: א"ש	אליאש, ר' חיים שמואל 50
אייזנשטאט, ר' בן ציון ברוקלין 467	ר' אליהו אב"ד קרעמזיער 204
אייזנשטאט, ר' מנחם צבי ניו יורק 537	ר' אליהו ב"ר חיים 191
אייכנשטיין, ר' אליהו זידיטשוב 481	אליהו בן ידידיה אופן 196
אייכנשטיין, ר' חיים יוסף הוקליווא־מונקאטש 491	ר' אליהו ב"ר משה גרשון מפּינטשוב 214 215 232
אייכנשטיין, ר' יהודה צבי דאלינא 416 417	ר' אליהו ב"ר שלמה זלמן מווילנא (הגר"א) 245 291
אייכנשטיין, ר' יהודה צבי ראזלא 413	ר' אליהו מפולדא 248
אייכנשטיין, ר' יצחק אייזיק זידיטשוב 319 341 360 374	ר' אליהו משה (גם משה אליהו) כ"ץ פעצעל 272 348
375 413 419 421 437 443 448 481 490 494 520	ר' אליהו נתן מקאלוב 342
אייכנשטיין, ר' יצחק אייזיק ראסוויגיץ 480 494	ר' אליהו צבי מפרידבורג 280
אייכנשטיין, ר' יצחק (ברוקלין ?) 474	ר' אלימלך מליזענסק 541
אייכנשטיין, ר' יששכר בעריש ווערעצקי 481 490 560	ר' אליעזר אב"ד טשאנגראד 381
אייכנשטיין, ר' מנחם מענדל זידיטשוב 559	רבינו אליעזר בר נתן ממגנצא (ראב"ן) 564
אייכנשטיין, ר' מנחם צבי סט' לואיס 455	ר' אליעזר ב"ר שמואל מאפטא (דמשק אליעזר) 191
אייכנשטיין, ר' מנשה ווערעצקי 490 491	ר' אליעזר ליב רב באלטונא 347
אייכנשטיין, ר' משה זידיטשוב־מונקאטש 417 481 490	ר' אליקים געץ מברודא 194
אינהורן, ר' אברהם שוראן 403 499 528	אלישיב, ר' יוסף שלום 327
אינהורן, ר' אברהם חיים ווישווה־מאסיף 411 451	אלישר, ר' יעקב שאול (ישא ברכה) 32 33 170
אילוביטש, ר' גבריאל יהודה שאמשון 497 525	אלכסנדרזון, ר' יהונתן טשאבא 16 24 16 275 308 309
איסטרייך, ר' מאיר יהודה אופן 264 372	אלמאש, ר' מאיר מאטרסדורף 388
איסרלין, רבינו ישראל (תרומת הדשן) 339	אלמושנינו, ר' יוסף ב"ר יצחק 2 192 194 198
איסרליש, רבינו משה (רמ"א) 41 98 105 108 121 185 187	ר' אלעזר הכהן אב"ד וואידיסלוב 228
302	אלפאנדרי, ר' יעקב (מוצל מאש) 285 384
איצמונש, ר' אביגדור סופר 187	אלפאנדרי, ר' שלמה אליעזר ירושלים 477
אישטרושה, ר' חיים אברהם (ירך אברהם) 206	אלפסי, רבנו יצחק (רי"ף) 227
אלאג'עס, ר' אוריאל צפת 193	אמסל, ר' אליעזר זאב לאגונויץ־אוהעל 500
אלאזארקי, ר' ש"ט [שם טוב?] חיים איזמיר 236	אמסל, ר' יצחק צבי סטראפקוב 406 407 411 471 542
אלבו, ר' יוסף 244	אמסל, ר' נפתלי הירצקא דעמעטשער 504 528 542
אלבוגן, יצחק משה 64	אמריליו, ר' חיים משה 3
אלגזי, ר' ישראל יעקב 427	אנגל ראה: ענגל
ר' אלחנן בעל שם טוב 242	אנייס, ר' אהרן צעגלעד 377
ר' אלחנן מפפד"מ (זקן החת"ס) 277	אסאד, ר' אהרן שמואל סערדאהעלי 102 322 — 325 327
אלט, ר' אליעזר קוברסדורף 320 400 462	331 343 345 361 373 374 396 408 442
אלטמאן, ר' אליעזר זוסמן (ב"ר שמעון) בעקעש־טשארא־פאקש 533	אסאד, ר' אהרן שמואל (ב"ר יעקב מאיר) 324
אלטמאן, ר' יהודה מעזא־טשאטה 108 114 126 133 134	אסאד, ר' יהודה 11 26 31 34 38 46 57 61 63 — 66 71 75
435 434 423 420 401 385 379 378 174 153 144 137	80 84 86 87 93 98 99 101 102 104 105 121 127 128 132

533 515 512 511
 אלטמאן, ר' שמשון סענדרא־פאקש 435 423 398 176 144
 533 530 — 528 509 497
 אלטמאן, ר' שרגא צבי סענדרא־פאקש 533 435 434
 אלטקונשטאט, ר' קאפל ווערבויו 262 257 252 251 165 144
 395 390 388 368 351 343 339 329 311 308 301 267
 507 459
 אליאב, מרדכי 326
 אליאש, ר' אברהם שלמה סאמוש־אויוראר 410
 אליאש, ר' חיים שמואל 50
 ר' אליהו אב"ד קרעמזיער 204
 ר' אליהו ב"ר חיים 191
 אליהו בן ידידיה אופן 196
 ר' אליהו ב"ר משה גרשון מפינטשוב 232 215 214
 ר' אליהו ב"ר שלמה זלמן מווילנא (הגר"א) 291 245
 ר' אליהו מפולדא 248
 ר' אליהו משה (גם משה אליהו) כ"ץ פעצעל 348 272
 ר' אליהו נתן מקאלוב 342
 ר' אליהו צבי מפרידבורג 280
 ר' אלימלך מליזענסק 541
 ר' אליעזר אב"ד טשאנגראד 381
 רבינו אליעזר בר נתן ממגנצא (ראב"ן) 564
 ר' אליעזר ב"ר שמואל מאפטא (דמשק אליעזר) 191
 ר' אליעזר ליב רב באלטונא 347
 ר' אליקים געץ מברודא 194
 אלישיב, ר' יוסף שלום 327
 אלישר, ר' יעקב שאול (ישא ברכה) 170 33 32
 אלכסנדרזון, ר' יהונתן טשאבא 309 308 275 24 16
 אלמאש, ר' מאיר מאטרסדורף 388
 אלמושיניו, ר' יוסף ב"ר יצחק 198 194 192 2
 ר' אלעזר הכהן אב"ד וואידיסלוב 228
 אלפאנדרי, ר' יעקב (מוצל מאש) 384 285
 אלפאנדרי, ר' שלמה אליעזר ירושלים 477
 אלפסי, רבנו יצחק (רי"ף) 227
 אמסל, ר' אליעזר זאב לאגונויץ־אוהעל 500
 אמסל, ר' יצחק צבי סטראפקוב 542 471 411 407 406
 אמסל, ר' נפתלי הירצקא דעמעטשער 542 528 504
 אמריליו, ר' חיים משה 3
 אנגל ראה: ענגל
 אנייס, ר' אהרן צעגלעד 377
 אסאד, ר' אהרן שמואל סערדאהעלי 327 325 — 322 102
 442 408 396 374 373 361 345 343 331
 אסאד, ר' אהרן שמואל (ב"ר יעקב מאיר) 324
 אסאד, ר' יהודה 75 71 66 — 63 61 57 46 38 34 31 26 11
 132 128 127 121 105 104 102 101 99 98 93 87 86 84 80
 327 326 324 323 313 256 171 167 165 148 137 136

אייבשיץ, ר' דוד שלמה (לבושי שרד) 416
 אייבשיץ, ר' יהונתן 501 417 360 245 244 208 197
 אייבשיץ, ר' יונתן הלוי ווארשא 525 472 466 465 460 457
 536 534
 אייבשיץ, ר' יעקב קיצע 222
 ר' אייזיק ב"ר עוזר מצעהלים 293
 אייזיקוביטש, ר' דוד אריה חוסט 486
 אייזנבאך, ר' שלום ליב ירושלים 518
 אייזנברג, ר' יהודה ליב לאסק 510 509
 אייזנשטאט ראה גם: א"ש
 אייזנשטאט, ר' בן ציון ברוקלין 467
 אייזנשטאט, ר' מנחם צבי ניו יורק 537
 אייכנשטיין, ר' אליהו זידיטשוב 481
 אייכנשטיין, ר' חיים יוסף הוקליווא־מונקאטש 491
 אייכנשטיין, ר' יהודה צבי דאלינא 417 416
 אייכנשטיין, ר' יהודה צבי ראזלא 413
 אייכנשטיין, ר' יצחק אייזיק זידיטשוב 374 360 341 319
 520 494 490 481 448 443 437 421 419 413 375
 אייכנשטיין, ר' יצחק אייזיק ראסוויגין 494 480
 אייכנשטיין, ר' יצחק (ברוקלין?) 474
 אייכנשטיין, ר' יששכר בעריש ווערעצקי 560 490 481
 אייכנשטיין, ר' מנחם מענדל זידיטשוב 559
 אייכנשטיין, ר' מנחם צבי סט' לואיס 455
 אייכנשטיין, ר' מנשה ווערעצקי 491 490
 אייכנשטיין, ר' משה זידיטשוב־מונקאטש 490 481 417
 איינהורן, ר' אברהם שוראן 528 499 403
 איינהורן, ר' אברהם חיים ווישווה־מאסיף 451 411
 אילוביטש, ר' גבריאל יהודה שאמשון 525 497
 איסטרייך, ר' מאיר יהודה אופן 372 264
 איסרלין, רבינו ישראל (תרומת הדשן) 339
 איסרליש, רבינו משה (רמ"א) 187 185 121 108 105 98 41
 302
 איצמונש, ר' אביגדור סופר 187
 אישטרושה, ר' חיים אברהם (ירך אברהם) 206
 אלאג'עס, ר' אוריאל צפת 193
 אלאזארקי, ר' ש"ט נשם טוב? חיים איזמיר 236
 אלבו, ר' יוסף 244
 אלבוגן, יצחק משה 64
 אלגזי, ר' ישראל יעקב 427
 ר' אלחנן בעל שם טוב 242
 ר' אלחנן מפפד"מ (זקן החת"ס) 277
 אלט, ר' אליעזר קוברסדורף 462 400 320
 אלטמאן, ר' אליעזר זוסמן (ב"ר שמעון) בעקעש־
 טשארא־פאקש 533
 אלטמאן, ר' יהודה מעזא־טשאטה 134 133 126 114 108
 435 434 423 420 401 385 379 378 174 153 144 137

330 — 332 337 340 343 — 345 348 359 360 363 374	330 — 332 337 340 343 — 345 348 359 360 363 374
אסאד, ר' מרדכי (ב"ר יעקב מאיר) 324	אסאד, ר' מרדכי (ב"ר יעקב מאיר) 324
אסטרייכר ראה גם: איסטרייך; עסטרייכר	אסטרייכר ראה גם: איסטרייך; עסטרייכר
אסטרייכר, ר' יהונתן בנימין טשענגער 16 391	אסטרייכר, ר' יהונתן בנימין טשענגער 16 391
אסטרייכר, ר' יוסף זלמן מונקאטש 308 348	אסטרייכר, ר' יוסף זלמן מונקאטש 308 348
אסטרייכר, ר' לוי יצחק מונקאטש 439	אסטרייכר, ר' לוי יצחק מונקאטש 439
אסטרייכר, ר' מאיר אונגוואר 483	אסטרייכר, ר' מאיר אונגוואר 483
אסטרייכר, ר' מאיר יהודה קרולה 207 208	אסטרייכר, ר' מאיר יהודה קרולה 207 208
אסטרייכר, ר' משה אריה קרולה 16	אסטרייכר, ר' משה אריה קרולה 16
אסטרייכר, ר' משה דוד טשימפא־ברוקלין 177 472 509	אסטרייכר, ר' משה דוד טשימפא־ברוקלין 177 472 509
551 527 522	551 527 522
אסטרייכר, ר' שלמה דוב ניו יורק 489	אסטרייכר, ר' שלמה דוב ניו יורק 489
מרת אסתר בת ר' אפרים הכהן (שער אפרים) 194	מרת אסתר בת ר' אפרים הכהן (שער אפרים) 194
אסתר בת בנימין (מחזקת ישיבת שוראן) 344	אסתר בת בנימין (מחזקת ישיבת שוראן) 344
אסתר־האזי, גראף 5	אסתר־האזי, גראף 5
אפל, הבחור חיים אלימלך סאנוק 121	אפל, הבחור חיים אלימלך סאנוק 121
ר' אפרים ב"ר יעקב הכהן (שער אפרים) 1 — 4 161	ר' אפרים ב"ר יעקב הכהן (שער אפרים) 1 — 4 161
192 — 196 205	192 — 196 205
ר' אפרים יהודה ליב אב"ד וויסאקי דליטא 218	ר' אפרים יהודה ליב אב"ד וויסאקי דליטא 218
אפרתי, יוסף יוזפא פרדס־חנה 505	אפרתי, יוסף יוזפא פרדס־חנה 505
אפרתי, יחזקאל בית־חלקיה 387 505	אפרתי, יחזקאל בית־חלקיה 387 505
אפרתי, פרוץ יעקב אליהו 558	אפרתי, פרוץ יעקב אליהו 558
אפשטיין ראה: עפשטיין	אפשטיין ראה: עפשטיין
אקרמאן, ר' ישראל חיים ברלין 442	אקרמאן, ר' ישראל חיים ברלין 442
אראוויץ, ר' מאיר נאוואהרדאק 510	אראוויץ, ר' מאיר נאוואהרדאק 510
ארדיט, ר' חיים יוסף שאלוניקי 236	ארדיט, ר' חיים יוסף שאלוניקי 236
ר' אריה יהודה הלוי (דרישת הארי) 269	ר' אריה יהודה הלוי (דרישת הארי) 269
ר' אריה ליב (שאגת אריה) 202 211	ר' אריה ליב (שאגת אריה) 202 211
ר' אריה ליב אב"ד אמשטרדם (גור אריה) 217	ר' אריה ליב אב"ד אמשטרדם (גור אריה) 217
ר' אריה ליב הכהן (קצות החושן) 163 223 260	ר' אריה ליב הכהן (קצות החושן) 163 223 260
ר' אריה ליב ב"ר פנחס זעליג (אבי שמן רוקח) 220	ר' אריה ליב ב"ר פנחס זעליג (אבי שמן רוקח) 220
ר' אריה ליב סגל אב"ד וועספרעם 20 260	ר' אריה ליב סגל אב"ד וועספרעם 20 260
אריק, ר' מאיר טארנא־בוטשאטש 140 415 422 471 472	אריק, ר' מאיר טארנא־בוטשאטש 140 415 422 471 472
509 507 492	509 507 492
ארגרובר ראה: עהרגרובר	ארגרובר ראה: עהרגרובר
ארנפלד ראה: עהרנפלד	ארנפלד ראה: עהרנפלד
א"ש, ר' אליהו דערעטשקע 345	א"ש, ר' אליהו דערעטשקע 345
א"ש, ר' בנימין ב"ר מאיר לאקנבאך 202	א"ש, ר' בנימין ב"ר מאיר לאקנבאך 202
א"ש, ר' דוד סאבראנץ 144 345 375	א"ש, ר' דוד סאבראנץ 144 345 375
א"ש, ר' דוד צבי 348	א"ש, ר' דוד צבי 348
א"ש, ר' יהודה ב"ר מאיר מביאלי 161 202 203	א"ש, ר' יהודה ב"ר מאיר מביאלי 161 202 203
א"ש, ר' יהודה ב"ר מאיר אונגוואר 347 — 349	א"ש, ר' יהודה ב"ר מאיר אונגוואר 347 — 349
א"ש, ר' מאיר ב"ר יצחק (פנים מאירות) 1 — 3 6 161 196	א"ש, ר' מאיר ב"ר יצחק (פנים מאירות) 1 — 3 6 161 196
198 — 203 205 210 463 526	198 — 203 205 210 463 526
א"ש, ר' מאיר ב"ר יהודה ליב אונגוואר 7 11 19 26 27 34 35	א"ש, ר' מאיר ב"ר יהודה ליב אונגוואר 7 11 19 26 27 34 35

165 148 121 118 117 101 99 — 97 92 80 64 57 42	165 148 121 118 117 101 99 — 97 92 80 64 57 42
338 335 311 306 293 280 261 253 252 229 171 168	338 335 311 306 293 280 261 253 252 229 171 168
375 369 368 366 365 359 356 354 350 — 347 344	375 369 368 366 365 359 356 354 350 — 347 344
484 450 448 409 407 405 390 388 386 383 378 377	484 450 448 409 407 405 390 388 386 383 378 377
א"ש, ר' מאיר אב"ד וואלאווע (חתן בעל חתן סופר) 320	א"ש, ר' מאיר אב"ד וואלאווע (חתן בעל חתן סופר) 320
346	346
א"ש, ר' מנחם חוסט־אונגוואר 144 171 253 273 327 338	א"ש, ר' מנחם חוסט־אונגוואר 144 171 253 273 327 338
340 344 347 — 350 354 356 359 366 375 382 384	340 344 347 — 350 354 356 359 366 375 382 384
484 450 448 428 426 416 407 — 405 386	484 450 448 428 426 416 407 — 405 386
אשווער, ר' ליבוש ניר מאדע 375	אשווער, ר' ליבוש ניר מאדע 375
אשיאו, ר' יוסף מבלגראד 191	אשיאו, ר' יוסף מבלגראד 191
אשכנזי, ר' אור שרגא פייבוש 192 195	אשכנזי, ר' אור שרגא פייבוש 192 195
אשכנזי, ר' אברהם ירושלים 333 367	אשכנזי, ר' אברהם ירושלים 333 367
אשכנזי, ר' גרשון ניקלשבורג 194	אשכנזי, ר' גרשון ניקלשבורג 194
אשכנזי, ר' משה דוד טאלטשוואַצפּ 23 270 372 393	אשכנזי, ר' משה דוד טאלטשוואַצפּ 23 270 372 393
אשכנזי, ר' צבי אביגדור ראה צבי אביגדור	אשכנזי, ר' צבי אביגדור ראה צבי אביגדור
באב"ד, ר' אלכסנדר אשר ברוקלין 511	באב"ד, ר' אלכסנדר אשר ברוקלין 511
באב"ד, ר' דוד מנחם מאניש 511	באב"ד, ר' דוד מנחם מאניש 511
באב"ד, ר' יהושע העשיל טארניפאל 232	באב"ד, ר' יהושע העשיל טארניפאל 232
באב"ד, ר' יוסף (מנחת חינוך) 422	באב"ד, ר' יוסף (מנחת חינוך) 422
באב"ד, ר' שמואל סאנדייווי־ווישנא 489	באב"ד, ר' שמואל סאנדייווי־ווישנא 489
באילאטי, ר' חיים אפרים טארנאליא 117 432 435 562 463	באילאטי, ר' חיים אפרים טארנאליא 117 432 435 562 463
518 498 497	518 498 497
באמברגר, ר' יצחק דוב ווירצבורג 28 170 345 348 422	באמברגר, ר' יצחק דוב ווירצבורג 28 170 345 348 422
באמברגר, ר' נתן ווירצבורג 331 437 442	באמברגר, ר' נתן ווירצבורג 331 437 442
באנדי, פרדינאנד קלויזנבורג 239	באנדי, פרדינאנד קלויזנבורג 239
באנדי, ר' שמואל מיינץ 345	באנדי, ר' שמואל מיינץ 345
באנהארד, ר' זלמן פרסבורג 317 340	באנהארד, ר' זלמן פרסבורג 317 340
באק, ראה גם: בעק; ב"ק	באק, ראה גם: בעק; ב"ק
באק, ר' יוסף ליב סעגעדין 377	באק, ר' יוסף ליב סעגעדין 377
באק, יצחק (ווילמוש) פרעדיגער 46	באק, יצחק (ווילמוש) פרעדיגער 46
באקנרוט, ר' יצחק סחידיניצע 483	באקנרוט, ר' יצחק סחידיניצע 483
באראז, ר' אברהם גייפּעסט 371	באראז, ר' אברהם גייפּעסט 371
בארגניכט, ר' ליבוש ניר־יורק 470	בארגניכט, ר' ליבוש ניר־יורק 470
בארטל, סגן מושל המחוז פ"ב 305	בארטל, סגן מושל המחוז פ"ב 305
באש, ר' פנחס צבי אפאשטאק 409	באש, ר' פנחס צבי אפאשטאק 409
באשאן, ר' משה 256 257	באשאן, ר' משה 256 257
בודנר, ר' יהודה 351	בודנר, ר' יהודה 351
בודנר־מייזלש, ר' עזריאל ביסטריץ 551	בודנר־מייזלש, ר' עזריאל ביסטריץ 551
בוטון, ר' חייא אברהם ב"ר אהרן די 193	בוטון, ר' חייא אברהם ב"ר אהרן די 193
בוטנהיים, הבחור ליב פפד"מ 293	בוטנהיים, הבחור ליב פפד"מ 293
בוים, ר' דוד יהודה עיר חדש 339 396 407	בוים, ר' דוד יהודה עיר חדש 339 396 407
בוים, ר' חיים ווערעשוואר 334 371 400 498	בוים, ר' חיים ווערעשוואר 334 371 400 498
בוימל, ר' יהושע קראשצינקא 509	בוימל, ר' יהושע קראשצינקא 509
בוכינגר, ר' דניאל סומבאטהעלי 527	בוכינגר, ר' דניאל סומבאטהעלי 527

בוכנר, ר' חיים קראקא 196	בוכנר, ר' חיים קראקא 196
בולה, ר' רפאל משה (גט מקושר) 206	בולה, ר' רפאל משה (גט מקושר) 206
בומבאך, ר' אליהו אושפצין 509	בומבאך, ר' אליהו אושפצין 509
בומבאך, ר' יהושע פנחס אושפצין 267	בומבאך, ר' יהושע פנחס אושפצין 267
בומבאך, ר' נפתלי הערץ מאגרוב־סאמבור 471 472 510	בומבאך, ר' נפתלי הערץ מאגרוב־סאמבור 471 472 510
בומסלא, ר' מאיר פראג 501	בומסלא, ר' מאיר פראג 501
בוסקוביץ, ר' דוד אופן 224	בוסקוביץ, ר' דוד אופן 224
בוסקוביץ, ר' וואלף (סדר משנה) 224 238 244 248 — 250	בוסקוביץ, ר' וואלף (סדר משנה) 224 238 244 248 — 250
278 294 304 311 348 364 389 437	278 294 304 311 348 364 389 437
בוסקוביץ, ר' יוסף ב"ר וואלף 248 249	בוסקוביץ, ר' יוסף ב"ר וואלף 248 249
בוסקוביץ, ר' מאיר ראה: פריד, ר' מאיר	בוסקוביץ, ר' מאיר ראה: פריד, ר' מאיר
בוסקוביץ, ר' פייטל ג'ונג'יש 23 495	בוסקוביץ, ר' פייטל ג'ונג'יש 23 495
בוק, ר' צבי שאול 353 421	בוק, ר' צבי שאול 353 421
בוקסבוים, ר' דוב בעריש צאנז 510	בוקסבוים, ר' דוב בעריש צאנז 510
בוקסבוים, ר' יהושע גאלאנטא 418 458 — 460 467 471	בוקסבוים, ר' יהושע גאלאנטא 418 458 — 460 467 471
473 479 482 511 512 521 533	473 479 482 511 512 521 533
בוקסבוים, ר' יוסף ירושלים 350 353	בוקסבוים, ר' יוסף ירושלים 350 353
בורגהיים, ר' אהרן פעסט 260	בורגהיים, ר' אהרן פעסט 260
בירדמאן, ר' מרדכי סאסנאווצא 511	בירדמאן, ר' מרדכי סאסנאווצא 511
בייטום, ר' זלמן מאלדוי 408 411	בייטום, ר' זלמן מאלדוי 408 411
בייליש, ר' יעקב יאנושי 410 423 432 445	בייליש, ר' יעקב יאנושי 410 423 432 445
בייליש, ר' שלום יאנושי 445	בייליש, ר' שלום יאנושי 445
ביין, ר' נפתלי הכהן לעמעש 379 423 428	ביין, ר' נפתלי הכהן לעמעש 379 423 428
בייערן, ר' ישעיה פאטאק 342 346 417 431 443 540	בייערן, ר' ישעיה פאטאק 342 346 417 431 443 540
ביכלר, ר' אהרן סודיץ סערדאהעלי 306 311 317 323 343	ביכלר, ר' אהרן סודיץ סערדאהעלי 306 311 317 323 343
348	348
ביכלר, ר' דוד סודיץ פאסטעכע 361	ביכלר, ר' דוד סודיץ פאסטעכע 361
ביכלר, ר' פאלק סודיץ סעטשין 93 311 317 343	ביכלר, ר' פאלק סודיץ סעטשין 93 311 317 343
ביליצר, ר' אפרים בעטלען 177 552	ביליצר, ר' אפרים בעטלען 177 552
ביליצר, ר' יצחק אייזיק אידא 337 348 418 439 457 484	ביליצר, ר' יצחק אייזיק אידא 337 348 418 439 457 484
ביליצר, ר' ליפמן אלטנדרוץ 337 401	ביליצר, ר' ליפמן אלטנדרוץ 337 401
ביליצר, ר' עמרם ישי סערענטש 346 400 436	ביליצר, ר' עמרם ישי סערענטש 346 400 436
ביליצר, ר' פנחס סערענטש 385 432 433 436 471 518	ביליצר, ר' פנחס סערענטש 385 432 433 436 471 518
529 561	529 561
בינגא, ר' אברהם 278 293	בינגא, ר' אברהם 278 293
בינדיגר, ר' ברוך אברהם האנשאוויץ 351	בינדיגר, ר' ברוך אברהם האנשאוויץ 351
ביסטריץ, ר' דוד כ"ץ מילכדורף 98 327 332 336	ביסטריץ, ר' דוד כ"ץ מילכדורף 98 327 332 336
ביסטריניץ, ר' דוד מאלד 317	ביסטריניץ, ר' דוד מאלד 317
ביסליחוש, ר' מרדכי ליב 309	ביסליחוש, ר' מרדכי ליב 309
ביק, ר' אברהם פרסבורג 318 399 400 403	ביק, ר' אברהם פרסבורג 318 399 400 403
ביק, ר' משה צבי אריה ניו יורק 489	ביק, ר' משה צבי אריה ניו יורק 489
בירגר, ר' חיים מרדכי גאלאנטא 403	בירגר, ר' חיים מרדכי גאלאנטא 403
בירגר, ר' שמואל גאלאנטא 400 403	בירגר, ר' שמואל גאלאנטא 400 403
בירנבוים, ר' חיים שמואל 531	בירנבוים, ר' חיים שמואל 531
בכר, בנימין זאב 262	בכר, בנימין זאב 262
בכרך, ר' חיים יאיר (חות יאיר) 199	בכרך, ר' חיים יאיר (חות יאיר) 199
בכרך, ר' מיכאל פראג 214 230	בכרך, ר' מיכאל פראג 214 230
בלאזר, ר' יצחק סט' פעטערסבורג 164 317 433	בלאזר, ר' יצחק סט' פעטערסבורג 164 317 433
בלאנקמאן, ר' יחיאל אברהם שעבערשין 508 — 511	בלאנקמאן, ר' יחיאל אברהם שעבערשין 508 — 511
בלאס, ר' דוד דיומא 64	בלאס, ר' דוד דיומא 64
בלוי, ר' חיים יעקב טיסא־פירעד 514	בלוי, ר' חיים יעקב טיסא־פירעד 514
בלוי, יהודה ליב (לאיוש) בודאפשט 405	בלוי, יהודה ליב (לאיוש) בודאפשט 405
בלוי, ר' מרדכי יהודה טשענגער 396	בלוי, ר' מרדכי יהודה טשענגער 396
בלוי, ר' עקיבא קראסנא 54 564	בלוי, ר' עקיבא קראסנא 54 564
בלוי, ר' קאפל ווערבויו 335	בלוי, ר' קאפל ווערבויו 335
בלוך, ר' יששכר בער (בינת יששכר) 213 214 232 278 294	בלוך, ר' יששכר בער (בינת יששכר) 213 214 232 278 294
295	295
בלוך, ר' מאיר חיים אוהעל 458	בלוך, ר' מאיר חיים אוהעל 458
בלוך, ר' משה אריה בודאפשט 358 361 362 405	בלוך, ר' משה אריה בודאפשט 358 361 362 405
בלוך, ר' שמשון האמבורג 213 239	בלוך, ר' שמשון האמבורג 213 239
בלום, ר' בן ציון סארוואש־אויפאלו 123 132 135 174	בלום, ר' בן ציון סארוואש־אויפאלו 123 132 135 174
403 423 424 455 469 527 536 542	403 423 424 455 469 527 536 542
בלום, ר' יהודה צבי האנשאוויץ 114 131 135 174 408	בלום, ר' יהודה צבי האנשאוויץ 114 131 135 174 408
432 550 551	432 550 551
בלום, ר' יוסף דוב ירושלים? 403	בלום, ר' יוסף דוב ירושלים? 403
בלום, ר' יצחק יעקב (גם יעקב יצחק) מיקלוש 374 383 404	בלום, ר' יצחק יעקב (גם יעקב יצחק) מיקלוש 374 383 404
433	433
בלום, ר' מאיר (ב"ר עמרם) 403	בלום, ר' מאיר (ב"ר עמרם) 403
בלום, ר' מרדכי הכהן ירושלים 546	בלום, ר' מרדכי הכהן ירושלים 546
בלום ר' משה (אחי ר' עמרם) 112	בלום ר' משה (אחי ר' עמרם) 112
בלום, ר' משה צאנז 510	בלום, ר' משה צאנז 510
בלום, ר' משה נחום גרוסווארדיין 403 423	בלום, ר' משה נחום גרוסווארדיין 403 423
בלום, ר' עמרם (בית שערים) 26 28 32 39 58 59 72 91	בלום, ר' עמרם (בית שערים) 26 28 32 39 58 59 72 91
103 104 112 116 117 134 154 169 174 384 403	103 104 112 116 117 134 154 169 174 384 403
420 423 424 451 515 540 542	420 423 424 451 515 540 542
בלום, ר' עמרם אדנבורג 462	בלום, ר' עמרם אדנבורג 462
בלום, ר' רפאל קאשווי־ברוקלין 273 464 471 564	בלום, ר' רפאל קאשווי־ברוקלין 273 464 471 564
בלומנטאל, ר' אהרן שמחה ירושלים 282 284 287	בלומנטאל, ר' אהרן שמחה ירושלים 282 284 287
בלוקסנהיים, ר' שמעון קלויזנבורג 489 497	בלוקסנהיים, ר' שמעון קלויזנבורג 489 497
בלייא, ר' מאיר אונגוואר 483	בלייא, ר' מאיר אונגוואר 483
בלייער, ר' אהרן קאבא 411	בלייער, ר' אהרן קאבא 411
בלייער, ר' מיכאל אליעזר אוי־לארינצפאלווא 434	בלייער, ר' מיכאל אליעזר אוי־לארינצפאלווא 434
בלייער, ר' מנחם טיסא־איגאר 36 374 433 442	בלייער, ר' מנחם טיסא־איגאר 36 374 433 442
בלייער, הבחור שלום 433 434	בלייער, הבחור שלום 433 434
בן־זאב, יהודה ליב 239	בן־זאב, יהודה ליב 239
בן־מנחם, נפתלי 300 312 428 453	בן־מנחם, נפתלי 300 312 428 453
בנדיקט, ר' בנימין זאב אמשטרדם 455	בנדיקט, ר' בנימין זאב אמשטרדם 455
בנדיקט, ר' שמואל ווינה 457	בנדיקט, ר' שמואל ווינה 457
ר' בנימין וואלף גאסטיל (מעהרן) 210	ר' בנימין וואלף גאסטיל (מעהרן) 210
בנעט, ר' אלעזר עקיבא מונטריאול 473 474	בנעט, ר' אלעזר עקיבא מונטריאול 473 474
בנעט, ר' בעריש אברהם קאלוב 90 431	בנעט, ר' בעריש אברהם קאלוב 90 431
בנעט, ר' גרשון וואלף אונגוואר 350 409	בנעט, ר' גרשון וואלף אונגוואר 350 409

בוכנר, ר' חיים קראקא 196
 בולה, ר' רפאל משה (גט מקושר) 206
 בומבאך, ר' אליהו אושפצין 509
 בומבאך, ר' יהושע פנחס אושפצין 267
 בומבאך, ר' נפתלי הערץ מאגרוֹב־טאמבור 510 472 471
 בומסלא, ר' מאיר פראג 501
 בוסקוביץ, ר' דוד אופן 224
 בוסקוביץ, ר' וואלף (סדר משנה) 224 238 244 248 — 250
 278 294 304 311 348 364 389 437
 בוסקוביץ, ר' יוסף ב"ר וואלף 248 249
 בוסקוביץ, ר' מאיר ראה: פריד, ר' מאיר
 בוסקוביץ, ר' פייטל ג'ונג'וש 23 495
 בוק, ר' צבי שאול 353 421
 בוקסבוים, ר' דוב בעריש צאנז 510
 בוקסבוים, ר' יהושע גאלאנטא 418 458 — 460 467 471
 473 476 479 482 511 512 521 533
 בוקסבוים, ר' יוסף ירושלים 350 353
 בורגהיים, ר' אהרן פעסט 260
 בירדמאן, ר' מרדכי סאסנאווצא 511
 בייטום, ר' זלמן מאלדוי 408 411
 בייליש, ר' יעקב יאנושי 410 423 432 445
 בייליש, ר' שלום יאנושי 445
 ביין, ר' נפתלי הכהן לעמעש 379 423 428
 בייערן, ר' ישעיה פאטאק 342 346 417 431 443 540
 ביכלר, ר' אהרן סודיץ סערדאהעלי 306 311 317 323 343
 348
 ביכלר, ר' דוד סודיץ פאסטעכע 361
 ביכלר, ר' פאלק סודיץ סעטשין 93 311 317 343
 ביליצר, ר' אפרים בעטלען 177 552
 ביליצר, ר' יצחק אייזיק אידא 337 348 418 439 457 484
 ביליצר, ר' ליפמן אלטנדרון 337 401
 ביליצר, ר' עמרם ישי סערענטש 346 400 436
 ביליצר, ר' פנחס סערענטש 385 432 433 436 439 471 518
 529 561
 בינגא, ר' אברהם 278 293
 בינדיגר, ר' ברוך אברהם האנשאוויץ 351
 ביסטריץ, ר' דוד כ"ץ מילכדורף 98 327 332 336
 ביסטריץ, ר' דוד מאלד 317
 ביסליחוש, ר' מרדכי ליב 309
 ביק, ר' אברהם פרסבורג 318 399 400 403
 ביק, ר' משה צבי אריה ניו יורק 489
 בירגר, ר' חיים מרדכי גאלאנטא 403
 בירגר, ר' שמואל גאלאנטא 400 403
 בירנבוים, ר' חיים שמואל 531
 בכר, בנימין זאב 262
 בכרך, ר' חיים יאיר (חות יאיר) 199

בכרך, ר' מיכאל פראג 214 230
 בלאזר, ר' יצחק סט' פעטערסבורג 164 317 433
 בלאנקמאן, ר' יחיאל אברהם שעבערשין 508 — 511
 בלאס, ר' דוד דיומא 64
 בלוי, ר' חיים יעקב טיסא־פירעד 514
 בלוי, יהודה ליב (לאיוש) בודאפשט 405
 בלוי, ר' מרדכי יהודה טשענגער 396
 בלוי, ר' עקיבא קראסנא 54 564
 בלוי, ר' קאפל ווערבוי 335
 בלוך, ר' יששכר בער (בינת יששכר) 213 214 232 278 294
 295
 בלוך, ר' מאיר חיים אוהעל 458
 בלוך, ר' משה אריה בודאפשט 358 361 362 405
 בלוך, ר' שמשון האמבורג 213 239
 בלום, ר' בן ציון סארוואש־אויפאלו 123 132 135 174
 403 423 424 455 469 527 536 542
 בלום, ר' יהודה צבי האנשאוויץ 114 131 135 174 403 408
 432 551 550
 בלום, ר' יוסף דוב ירושלים? 403
 בלום, ר' יצחק יעקב (גם יעקב יצחק) מיקלוש 374 383 404
 433
 בלום, ר' מאיר (ב"ר עמרם) 403
 בלום, ר' מרדכי הכהן ירושלים 546
 בלום ר' משה (אחי ר' עמרם) 112
 בלום, ר' משה צאנז 510
 בלום, ר' משה נחום גרוסווארדיין 403 423
 בלום, ר' עמרם (בית שערים) 26 28 32 39 55 58 72 91
 103 112 116 134 154 169 174 374 384 403
 420 423 424 451 515 540 542
 בלום, ר' עמרם אדנבורג 462
 בלום, ר' רפאל קאשווי־ברוקלין 273 464 471 564
 בלומנטאל, ר' אהרן שמחה ירושלים 282 284 287
 בלוקסנהיים, ר' שמעון קלויזנבורג 489 497
 בלייא, ר' מאיר אונגוואר 483
 בלייער, ר' אהרן קאבא 411
 בלייער, ר' מיכאל אליעזר אוי־לארינצפאלווא 434
 בלייער, ר' מנחם טיסא־איגאר 36 374 433 442
 בלייער, הכחור שלום 433 434
 בן־זאב, יהודה ליב 239
 בן־מנחם, נפתלי 300 312 428 453
 בנדיקט, ר' בנימין זאב אמשטרדם 455
 בנדיקט, ר' שמואל ווינה 457
 ר' בנימין וואלף גאסטיל (מעהרן) 210
 בנעט, ר' אלעזר עקיבא מונטריאול 473 474
 בנעט, ר' בעריש אברהם קאלוב 90 431
 בנעט, ר' גרשון וואלף אונגוואר 350 409

בנעט, ר' יואל צבי פאקש 106 83		539 — 541 548 564	
בנעט, ר' יחזקאל וואראהל 135 350 400 408 423 428 431		בראך, ר' שלמה יהודה סאטמאר 352	
565 450 432		בראך, ר' שמואל נייטרא 352 379 423	
בנעט, ר' יחזקאל נייטרא 311 317 344 345 366 370 371		בראנדווין, ר' יהודה צבי ת"א 485	
476 443 400		בראנדיבורג, ר' יהודה צבי טריאסט 309	
בנעט, ר' יעקב אופן 371		בראנדסדורפר, ר' מאיר ירושלים 472	
בנעט, ר' יעקב אברהם (אברל) 323		ברבי, ר' מאיר פרסבורג 162 203 211 213 — 216 232 243	
בנעט, ר' ישעיה קאלוב 16 92 144 264 307 340 431		251 255	
בנעט, ר' מאיר סיגט 447		ברגפלד, ר' צבי נימוזשא 563	
בנעט, ר' מענדל פאקש 65		ברגר, ר' אביגדור 327	
בנעט, ר' מרדכי ניקלשבורג 16 25 34 39 80 89 144 163		ברגר, ר' העניך שוסבורג 330	
165 166 217 226 228 231 240 244 253 254		ברגר, ר' יהושע אמריקה 133	
257 — 261 267 274 279 301 — 303 306 307 311 323		ברגר, ר' ליב וואשוואר 104 105	
459 383 348 343 337		ברגר, ר' משה בוקארשט 497	
בנעט, ר' מרדכי שטאמפי 348 343 262		ברגר, ר' משה פרסבורג 346	
בנעט, ר' מרדכי מאיר שטיינאמאנגר 397 486 527 532 534		ברגר, ר' נטע יעקב אודווארי 411 449	
543		ברודא ראה גם: ברודי	
בנעט, ר' שלמה (חתן ר' ליב פרידמאן מפ"ב) 350 398		ברודא, ר' אברהם (אשל אברהם) 197 199 390	
בנעט, ר' שמואל מרדכי סיגט 447		ברודא, ר' אברהם (פרי החג) 88 320 345 374 380 390 397	
בעהם, ר' יצחק איציק קרולה 269		535	
בעל שם טוב, ר' ישראל 502 530 531 541 548		ברודא, ר' אריה ליב לעמבערג 382	
בענגיס, ר' ראובן זעליג ירושלים 485		ברודא, ר' יוסף מיאואו 335 398 462 485	
בעק, ראה גם: באק, ב"ק		ברודא, ר' יעקב ב"ר צבי הירש 253 254	
בעק, ר' אברהם האליטש 34 43 253 343 344		ברודא, ר' מרדכי אונסדורף 390	
בעק, ר' אהרן צבי אפשא 487 486		ברודא, ר' מרדכי מיאואו־שוסבורג 165 272 303 335 346	
בעק?, ר' אהרן צבי בריד 487		456	
בעק, ר' יצחק 487		ברודא, ר' צבי הירש קיצע 222 227 253 254 368	
בעק, ר' משה יעקב אפשא 487		ברודא, מרת שרה אסתר (אשת ר' צבי הירש) 253	
בעקער, ר' חיים לאנצק 532		ברודי, ר' חיים ברלין־פראג 171 462	
ר' בער אב"ד אייבנשיץ 307		ברודי, ר' מנחם טאש־קאלוב 389 390 409 411 418 495	
בער בן זכריה הלוי ווינה 2 195		507 518 524 534 535	
בער, ר' יוסף אופן 344		ברוין, ר' ישראל ברוך סאסרעגן 452	
בער, ר' יצחק 338		ברוין, ר' ישראל חיים האלע 397 495	
בער, ר' פנחס אלימלך ליטוויסק 411		ברוין, ר' ישראל חיים (העברי) בודאפשט 425 437	
בער, ר' צבי יהודה פרסבורג 400		ברוין, ר' ישראל מנחם ברעזאוויץ 411 502 531	
ר' בערל בנן של קדושים (תלמיד החת"ס) 304		ברוין, ר' שלמה זלמן פוטנאק 361	
ב"ק ראה גם: באק, בעק		ר' ברוך ב"ר וואלף מרויסטיץ 214	
ב"ק, ר' יעקב סעמניץ 253		ר' ברוך ב"ר מאיר האמבורג 304	
ב"ק, ר' ניסן ירושלים 14		ברוך בן שמואל 18	
ב"ק, ר' שמואל שוראן 382		ברונפלד, ר' שבתאי ערדא־טעלעק 374 378 397	
בראון, ר' משה ווייצן 511		ברונר, ר' ישראל לונדון 324	
בראך, ר' מנחם מענדל נייטרא 229		ברוקשטיין, ר' ישראל נתן 234 354	
בראך, ר' נפתלי צבי מאגנודורף 464		ברייער, ר' בנימין וואלף טאב 79 80 167 347 358 366 371	
בראך, ר' שאול מאגנודורף־קרולה־קאשוי 138 172 325		382 384 445 512	
365 418 435 446 453 460 465 466 474 476		ברייער, ר' דוד 288	
487 488 493 494 508 509 524 530 532 533		ברייער, ר' יעקב מאראש 510	

גוטליב, ר' חיים יוסף סטראפקוב 338		ברייער, ר' מאיר (ב"ר וואלף) 371	
גוטליב, ר' יהודה מישקולין־ברוקלין 518 522 530		ברייער, ר' פנחס (ב"ר וואלף) 371 512	
גוטליב, ר' חיים מרדכי יעקב מישקולין 176 411 469 472		ברייער, ר' שלמה זלמן פפד"מ 331 515	
540 530 — 528 523 — 521 518 514 504 503 500 494		ברייער, ר' שמואל קאטא 497	
גוטליב, ר' יעקב טאקא־חוסט 271 377 409		ברייער, ר' שמחה בונם טאב 371 379 435 512	
גוטליב, ר' יצחק בוענוס־איירעס 515		בריל, ר' דוד פרסבורג 346	
גוטליב, ר' מנשה סטראפקוב 338		בריל, ר' חיים פרסבורג 346	
גוטליב, ר' שמואל טאלטשווא־פאפא 432 499 528		ברין, ר' עזריאל פרסבורג 304	
גוטליב, ר' שמעון האלמין 411 432		בריסק, ר' אליהו יצחק (נין מהר"ם בריסק) 555	
גוטמאכר, ר' אליהו גריידיץ 332 341 345		בריסק, ר' דוד יעקב דאדא 528	
גוטמאן, ד"ר יחיאל מיכל בודאפשט 425 426		בריסק, ר' יהושע דאדא 385 452 550	
גוטמאן, ר' מרדכי טערעבעש 418		בריסק, ר' מרדכי טאשנאד 177 394 432 543 555 557	
גוטמאן, ר' משה דוד סארוואש 131		בריסק, ר' משה שמואל שעניע 463	
גוטמאן, ר' צבי הירש ניר באטור 49 50 408 431		בריסק, ר' נפתלי באיום 518	
גוטמאן, ר' שמואל חיים בודאפשט־בוטטון 523		בריסק, ר' נתן צבי טשעקע־סאלונטא 432 452 527 564	
גוטמאן, ר' שמעיה דיאסעג 379 435		ברלין, ר' דוד דעסוי־אה"ו 205 210 211 213	
גוטנטאג, ר' טוביה יהודה סוכוצין־ווארשא 472		ברלין, ר' חיים צבי אה"ו 297	
גוטנפלאן, ר' אברהם שיניע־ירושלים 513		ברלין, ר' ישעיה פיק 239 296	
גוטסמאן, ר' אברהם הלוי מונקאטש 219 228 239		ברלין, ר' נפתלי צבי יהודה (הנציב) 209	
גוייוזו, ר' שמעון צפת 193		ברנפלד, ר' יונה צבי אורשא־דברצין 53 346 366 370 377	
גוייטין, ר' אליהו מנחם העדיעס 258 327 366 371 379 383		380	
442 433		ברנפלד, ר' יצחק צבי ב"ב 287 291 367	
גוייטין, ר' ברוך בענדיט (כסף נבחר) 258		ברנשטיין, ד"ר בעלא סומבאטהעלי 140	
גוייטין, ר' יוסף שלמה העדיעס 368		ברעזניץ, ר' יוסף וואכטרליץ 345 374	
גוייטין, ר' צבי העדיעס 258 326 348 366 368 371 384		ברעזניץ, ר' יצחק וו"ב 485	
גוייטין, ר' קלונימוס לונדון 368		ברעזניץ, ר' מנחם סענעץ 462	
גולד, ר' יחיאל מיכל מונקאטש 269 479		ברעזניץ, ר' מרדכי אופן 239	
גולדברג, ר' אברהם בערצאל 409		ברעסלוי, ר' יוסף שטאמפי 302	
גולדברגר, ר' גרשון אברהם בערצאל 431		ברעסלויער, ר' מנחם מענדל ברעסלוי 471 472	
גולדברגר, ר' מאיר זאב אפהערטוי 518		ברקוביטש, ר' חיים אלתר הכהן ווייצן 459 511	
גולדברגר, ר' מיכאל מעזא־טור 370 377 442			
גולדברגר, ר' מנשה סטראפקוב 129		גאבל, ר' שלום ברעזוב 492	
גולדברגר, ר' מרדכי 370		גאגין, ר' חיים אברהם ירושלים 93	
גולדברגר, ר' צבי זאב בערעגסאס 415		ר' גאדל משופרון (המאה ה־15) 185	
גולדמאן, ר' ישראל גרוסווארדיין 432 549		גאמרא, ר' משה דוב מאקאווא 542	
גולדנברג, ר' שלום סוואליווע 379 387 411 414 416 418		גאנץ, ר' ישראל ברוך גלעזענקירכען 500	
432		גאנצפריד, ר' שלמה אונגוואר 89 159 273 274 316 326	
גולדקלאנג, ר' חיים ווינה 472		327 334 346 — 351 390 404 417 421 437 439 450	
גולדשטאף, ר' יוסף הלל קראקא 472		ר' גבריאל איציק ב"ר יוסף שלמה פראג 217	
גולדשטיין, ר' יהודה סאבינוב 136 323		ר' גדליה אב"ד קעטשקעמעט 7 272	
גולדשטיין, הבחור יהושע סערדאהעלי 324		גווירץ, ר' אהרן שמואל ברוקלין 324	
גולדשטיין, ר' יששכר דוב ירושלים 282 289 455 457		גווירץ, ר' יונה ווינה 455	
גולדשטיין, ר' ליב פאקש 65		גווירץ, ר' שמואל מאטסדורף 406	
גולדשטיין, ר' משה שמחה סלאטווינא 418		גוטדינר, ר' שמשון אליעזר ליק 374	
גולדשטיין, ר' עזרא סערדאהעלי ראה: צורף		גוטליב, ר' אברהם 522	
גולדשטיין, ר' צבי טיסא־פולגאר 129		גוטליב, ר' אפרים סטראפקוב 338	

בריער, ר' מאיר (ב"ר וואלף) 371
 ברייער, ר' פנחס (ב"ר וואלף) 512 371
 ברייער, ר' שלמה זלמן פפר"מ 515 331
 ברייער, ר' שמואל קאטא 497
 ברייער, ר' שמחה בונם טאב 512 435 379 371
 בריל, ר' דוד פרסבורג 346
 בריל, ר' חיים פרסבורג 346
 ברין, ר' עזריאל פרסבורג 304
 בריסק, ר' אליהו יצחק (נין מהר"ם בריסק) 555
 בריסק, ר' דוד יעקב דאדא 528
 בריסק, ר' יהושע דאדא 550 452 385
 בריסק, ר' מרדכי טאשנאד 557 555 543 432 394 177
 בריסק, ר' משה שמואל שעניע 463
 בריסק, ר' נפתלי באיום 518
 בריסק, ר' נתן צבי טשעקע־סאלונטא 564 527 452 432
 ברלין, ר' דוד דעסו־אה"ו 213 211 210 205
 ברלין, ר' חיים צבי אה"ו 297
 ברלין, ר' ישעיה פיק 296 239
 ברלין, ר' נפתלי צבי יהודה (הנציב) 209
 ברנפלד, ר' יונה צבי אורשא־דברצין 377 370 366 346 53
 380
 ברנפלד, ר' יצחק צבי ב"ב 367 291 287
 ברנשטיין, ד"ר בעלא סומבאטהעלי 140
 ברעזניץ, ר' יוסף וואכטרליץ 374 345
 ברעזניץ, ר' יצחק וו"ב 485
 ברעזניץ, ר' מנחם סענעץ 462
 ברעזניץ, ר' מרדכי אופן 239
 ברעסלוי, ר' יוסף שטאמפי 302
 ברעסלויער, ר' מנחם מענדל ברעסלוי 472 471
 ברקוביטש, ר' חיים אלתר הכהן ווייצן 511 459
 גאבל, ר' שלום ברעזוב 492
 גאגין, ר' חיים אברהם ירושלים 93
 ר' גאדל משופרון (המאה ה־15) 185
 גאמרא, ר' משה דוב מאקאווא 542
 גאנץ, ר' ישראל ברוך גלעזענקירכען 500
 גאנצפריד, ר' שלמה אונגוואר 326 316 274 273 159 89
 327 334 346 — 351 390 404 417 421 437 439 450
 ר' גבריאל איציק ב"ר יוסף שלמה פראג 217
 ר' גדליה אב"ד קעטשקעמעט 272 7
 גווייך, ר' אהרן שמואל ברוקלין 324
 גווייך, ר' יונה ווינה 455
 גווייך, ר' שמואל מאטערסדורף 406
 גוטדינר, ר' שמשון אליעזר ליק 374
 גוטליב, ר' אברהם 522
 גוטליב, ר' אפרים סטראפקוב 338

גוטליב, ר' חיים יוסף סטראפקוב 338
 גוטליב, ר' יהודה מישקולץ־ברוקלין 530 522 518
 גוטליב, ר' חיים מרדכי יעקב מישקולץ 472 469 411 176
 494 500 503 504 514 518 521 — 523 528 — 530 540
 גוטליב, ר' יעקב טאקא־חוסט 409 377 271
 גוטליב, ר' יצחק בוענוס־איירעס 515
 גוטליב, ר' מנשה סטראפקוב 338
 גוטליב, ר' שמואל טאלטשווא־פאפא 528 499 432
 גוטליב, ר' שמעון האלמין 432 411
 גוטמאכר, ר' אליהו גריידיץ 345 341 332
 גוטמאן, ד"ר יחיאל מיכל בודאפשט 426 425
 גוטמאן, ר' מרדכי טערעבעש 418
 גוטמאן, ר' משה דוד סארוואש 131
 גוטמאן, ר' צבי הירש ניר באטור 431 408 50 49
 גוטמאן, ר' שמואל חיים בודאפשט־בוטטון 523
 גוטמאן, ר' שמעיה דיאסעג 435 379
 גוטנטאג, ר' טוביה יהודה סוכרצין־ווארשא 472
 גוטנפלאן, ר' אברהם שיניע־ירושלים 513
 גוטסמאן, ר' אברהם הלוי מונקאטש 239 228 219
 גוייוזו, ר' שמעון צפת 193
 גוייטין, ר' אליהו מנחם העדיעס 383 379 371 366 327 258
 442 433
 גוייטין, ר' ברוך בענדיט (כסף נבחר) 258
 גוייטין, ר' יוסף שלמה העדיעס 368
 גוייטין, ר' צבי העדיעס 384 371 368 366 348 326 258
 גוייטין, ר' קלונימוס לונדון 368
 גולד, ר' יחיאל מיכל מונקאטש 479 269
 גולדברג, ר' אברהם בערצאל 409
 גולדברגר, ר' גרשון אברהם בערצאל 431
 גולדברגר, ר' מאיר זאב אפעהערטוי 518
 גולדברגר, ר' מיכאל מעזא־טור 442 377 370
 גולדברגר, ר' מנשה סטראפקוב 129
 גולדברגר, ר' מרדכי 370
 גולדברגר, ר' צבי זאב בערעגסאס 415
 גולדמאן, ר' ישראל גרוסווארדיין 549 432
 גולדנברג, ר' שלום סוואליווע 418 416 414 411 387 379
 432
 גולדקלאנג, ר' חיים ווינה 472
 גולדשטאף, ר' יוסף הלל קראקא 472
 גולדשטיין, ר' יהודה סאבינוב 323 136
 גולדשטיין, הבחור יהושע סערדאהעלי 324
 גולדשטיין, ר' יששכר דוב ירושלים 457 455 289 282
 גולדשטיין, ר' ליב פאקש 65
 גולדשטיין, ר' משה שמחה סלאטווינא 418
 גולדשטיין, ר' עזרא סערדאהעלי ראה: צורף
 גולדשטיין, ר' צבי טיסא־פולגאר 129

גולדשמיד, ר' יצחק צבי משה 261	גליוויג, ר' יעקב אויסטרליץ 301
גילין, ד"ר מאיר 251	גליס, יעקב 216
ר' גימפריד אב"ד סעלע 272	גליק, ר' אברהם ביסרמין 365
גינז, ר' אלעזר שמחה בונם 542	גליק, ר' אברהם יצחק טאלטשווא 135 108 91 90 50 26
גינז, ר' חיים אלטר גינז-שלינגר קרסטור 542	גליק, ר' אברהם יצחק טאלטשווא 407 404 374 364 352 350 330 264 222 174 170 143
גינז, ר' יהושע אפן 522 502 501	גליק, ר' אברהם יצחק טאלטשווא 463 450 441 437 — 435 433 432 431 428 420 418
גינז, ר' יעקב יוסף טשאבא-ביסרמין 423 411 385 116	גליק, ר' אברהם יצחק טאלטשווא 542 540 518 499 472 471 469
גינז, ר' משה צעצע 383	גליק, ר' גדליה ביקון 542 364 361
גינז, ר' משה קרסטור 499 474 431 423 379 348 125 124	גליק, ר' דוד איקא 462
גינז, ר' משה קרסטור 542 522 521 515	גליק, ר' יצחק סענפעטער 356 346 345 327 167 48
גינז, ר' עקיבא ראה: איגר	גליק, ר' יצחק סענפעטער 385 381 — 379
גינז, ר' שמואל אברהם 462 371 347	גליק, ר' יצחק ברוקלין 255
גינז-שלינגר ראה: שלינגר	גליק, ר' ישעיה לוב 381
גינזברגר, ר' יצחק זלמן בוראפשט 495	גליק, ר' ישראל מאיר קעזמארק 380
גינזברגר, ר' יעקב פראג 214	גליק, ר' ליב ראצפערט 348
גינזברגר, ר' נתן אופן 210	גליק, ר' מנחם מענדל 223
גינצלר, ר' זאב שאלגוטאריאן-דיארמאט 499 418 177	גליק, ר' מנחם מענדל ביקון-קעמעטשע 541 431
גינצלר, ר' משה ליב אוהעל 383	גליק, ר' מרדכי דברצין 431
גינצלר, ר' צבי הירש ערדא-בעניע 383	גליק, ר' מרדכי ליב יהאנע 66
גינצלר, ר' שמואל שמעלקא ווישווה 450 436 356 223	גליק, ר' משה קון סט' מארטאן 442
גירון, ר' יעקב אברהם אדריאנופול 237	גליקליך, ר' אורי ניר באטור 509
גלאוויטשובר, ר' אברהם בנימין ווארשא-פראגא 510	גליקמאן, ר' יהודה ליב זענטא 137
גלאזנר, ר' אברהם קלויזנבורג 356 345 327 320 132 75	גלנטי, ר' משה ב"ר יהונתן 194 193
גלאזנר, ר' משה שמואל קלויזנבורג 58 54 50 40 33 32 26	גלעדי, דוד 560 559
גלאזנר, ר' עקיבא טשיקסערעדא-קלויזנבורג 489 403	געלב, ר' דוד מונקאטש 479
גלאזנר, ר' יום טוב ליפא ניקלשבורג 324	גערמאן, ר' נחום מאיר 314
גלאטשטיין, ר' יואל זאב העלמען 489 448 432	הגר"א, ראה: ר' אליהו ב"ר שלמה זלמן מוויילנא
גלאטשטיין, ר' שמואל ישעיה 489	גרובארט, ר' יששכר דוב בענדין 485
גלאנץ, ר' צבי הירש קרסטור 270	גרודזנסקי, ר' חיים עוזר ווילנא 510
גלוגא, ר' אשר לעמיל אייזנשטאדט 232 226 216 211 210	גרויז?, ר' משה ב"ר מרדכי 326
גלוגא, ר' יואל ברלין 205	גרויז, ר' שמואל אונסדורף 325
גלוגא, ר' יחיאל מיכל (ב"ר לעמל) 298 226	גרוס, ר' אהרן צבי פאמאז 534 510
גלוגא, ר' ליב פראג 370	גרוס, ר' אריה ליבוש ברוקלין 535
גלוגא, ר' מאיר פראג 259 258	גרוס, ר' בצלאל טאקאי 426
גלוגא, ר' משה צעהלים 297 226 212 120	גרוס, ר' דוד טאב 513 512 497 455
גלוגא, ר' רפאל אייזנשטאדט 293	גרוס, ר' דוד ליב נאג'קארש 467
גלייא, ר' ליב הלברשטאדט 328 — 326	גרוס, ר' חיים בוניהאד 428
גלייא, ר' משה הלברשטאדט 327	גרוס, ר' חיים קון סט' מארטאן 442

גרוס, ר' רפאל בערבעשט 556	גרינוואלד, ר' יחזקאל שרגא וואיא 507
גרוס, ר' שמואל בערבעשט-קרולה 528 510	גרינוואלד, ר' יעקב נאצנוויטש 407 406
גרוסברג, ר' אשר בעלעניעש 444 410 408 397 361 87 45	גרינוואלד, ר' יעקב סיגט 544 423
גרוסמאן, ר' בנימין זאב ניהייזל 370 345	גרינוואלד, ר' יעקב יחזקיה פאפא 464 463 418 410 176
גרוסמאן, ר' בצלאל טשאבא 435 409 152	גרינוואלד, ר' יעקב יחזקיה פאפא 533 — 531
גרוסמאן, ר' יהודה 30	גרינוואלד, ר' יעקב יחזקיה סערעדנא 356
גרוסמאן, ר' יהודה איפולשאג 433 402	גרינוואלד, ר' יעקב יחזקיה ברוקלין 547
גרוסמאן, ר' יחזקאל שלמה ווייצן 346	גרינוואלד, ר' יקותיאל יהודה יארע 532 423 411 410
גרוסמאן, ר' יעקב האמבורג 143	גרינוואלד, ר' יקותיאל יהודה סיגט-קולומבוס 66 65 27
גרוסמאן, ר' פייש בגליל טארנע 379	גרינוואלד, ר' יקותיאל יהודה סיגט-קולומבוס 544 449 447 423
גרוספלד, ר' יחזקאל טשאפ 442 417 416 247	גרינוואלד, ר' ישראל ברוקלין 547
גריין, ר' עזריאל מונקאטש 269 268 92	גרינוואלד, ר' ישראל מאיר קליינווארדיין 411
גרינבוים, ר' אברהם האסאסא 397 320 78	גרינוואלד, ר' לוי יצחק ווישק-צעהלים-ברוקלין 176
גרינבוים, ר' יוסף נאנאש 437	גרינוואלד, ר' לוי יצחק ווישק-צעהלים-ברוקלין 532 529 — 527 518 514 490 489 473 412 329
גרינבוים, ר' מרדכי נאנאש 437	גרינוואלד, ר' מאיר טעטש 525 485 412 407 349
גרינבורג ראה גם: גרינברג	גרינוואלד, ר' מנחם אודנבורג 462 398 134
גרינבורג, ר' אברהם קעזמארק 273 93	גרינוואלד, ר' מנחם גרשון קרסטור 391 390
גרינבורג, ר' שמחה נתן קעזמארק 510	גרינוואלד, ר' משה חוסט (ערוגת הבשם) 120 118 116 114
גרינברג (גם גרינברגר), ר' אהרן מיהאלוויץ 351 347 336	גרינוואלד, ר' משה חוסט (ערוגת הבשם) 170 169 154 — 152 144 139 136 134 129 128 122
גרינברג, ר' שמחה חיים מיהאלוויץ 402	גרינוואלד, ר' משה חוסט (ערוגת הבשם) 418 — 410 407 404 390 364 352 335 330 267 176
גרינברג, ר' שמעון מיהאלוויץ 404	גרינוואלד, ר' משה חוסט (ערוגת הבשם) 494 492 — 490 486 477 471 — 469 444 437 435 420
גרינברגר, ר' אברהם יצחק קרולה 564	גרינוואלד, ר' משה חוסט (ערוגת הבשם) 553 544 537 532 531 528 522 — 519 514 504 502
גרינברגר, ר' משה מיהאלוויץ 541 465 464 455 336	גרינוואלד, ר' משה חוסט (ערוגת הבשם) 563 559 554
גרינהוט, ר' אלעזר הלוי טמשוואר 408	גרינוואלד, ר' משה חוסט (ערוגת הבשם) 456 143
גרינהוט, ר' דוד פראנקפורט דמיין 197	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר אברהם יוסף) 532 412
גרינוואלד, ר' אביגדור סיגט 544	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' אברהם בצלאל לעוועלעק 432 423 410 409	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' אברהם יוסף מאקאווא-אונגוואר 410 176	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' אברהם יוסף מאקאווא-אונגוואר 526 520 514 500 496 490 489 485	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' אהרן ברוקלין 547	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' אליעזר דוד סאטמאר 418 410 176 155 114	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' אליעזר דוד סאטמאר 554 552 550 544 541 — 539 536 526 500 484 463	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' אליעזר דוד סאטמאר 559 555	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' אשר אנשיל אונגוואר 484 351	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' זאב לימאנוב 510	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' יהודה ניר-וואיא 528 518 507 408 320	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' יהודה סאטמאר 124 — 122 117 115 63 26	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' יהודה סאטמאר 273 177 170 155 153 152 142 141 133 131 130 127	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' יהודה סאטמאר 417 410 405 396 373 366 364 363 352 335 323 288	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' יהודה סאטמאר 507 504 500 492 490 458 446 441 437 435 427 420	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' יהודה סאטמאר 564 561 559 551 550 544 530	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' יהושע חוסט 564 532 486 483 176	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' יוסף טשעטשאווין 340	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
גרינוואלד, ר' יוסף סאטמאר-פאפא-ברוקלין 459 329	גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא

גרוס, ר' רפאל בערבעשט 556
גרוס, ר' שמואל בערבעשט־קרולה 528 510
גרוסברג, ר' אשר בעלעניעש 45 87 361 397 408 410 444
גרוסמאן, ר' בנימין זאב ניידיזל 345 370
גרוסמאן, ר' בצלאל טשאבא 152 409 435
גרוסמאן, ר' יהודה 30
גרוסמאן, ר' יהודה איפולשאג 402 433
גרוסמאן, ר' יחזקאל שלמה ווייצן 346
גרוסמאן, ר' יעקב האמבורג 143
גרוסמאן, ר' פייש בגליל טארנע 379
גרוספלד, ר' יחזקאל טשאפ 247 416 417 442
גריין, ר' עזריאל מונקאטש 92 268 269
גרינבוים, ר' אברהם האסאסא 78 320 397
גרינבוים, ר' יוסף נאנאש 437
גרינבוים, ר' מרדכי נאנאש 437
גרינבורג ראה גם: גרינברג
גרינבורג, ר' אברהם קעזמארק 93 273
גרינבורג, ר' שמחה נתן קעזמארק 510
גרינברג (גם גרינברגר), ר' אהרן מיהאלוויץ 336 347 351
406 426 445 450 464 465
גרינברג, ר' שמחה חיים מיהאלוויץ 402
גרינברג, ר' שמעון מיהאלוויץ 404
גרינברגר, ר' אברהם יצחק קרולה 564
גרינברגר, ר' משה מיהאלוויץ 336 455 464 465 541
גרינהוט, ר' אלעזר הלוי טמשוואר 408
גרינהוט, ר' דוד פראנקפורט דמיין 197
גרינוואלד, ר' אביגדור סיגט 544
גרינוואלד, ר' אברהם בצלאל לעוועלעק 409 410 423 432
גרינוואלד, ר' אברהם יוסף מאקאווא־אונגוואר 176 410
411 480 483 — 485 489 490 496 500 514 520 526
532 539 555
גרינוואלד, ר' אהרן ברוקלין 547
גרינוואלד, ר' אליעזר דוד סאטמאר 114 155 176 410 418
463 484 500 526 536 539 — 541 544 550 552 554
555 559
גרינוואלד, ר' אשר אנשיל אונגוואר 351 484
גרינוואלד, ר' זאב לימאנוב 510
גרינוואלד, ר' יהודה ניר־וואיא 320 408 507 518 528
גרינוואלד, ר' יהודה סאטמאר 26 63 115 117 122 — 124
127 130 131 133 141 142 152 153 170 177 273
288 323 335 352 363 366 373 396 405 417
420 427 435 437 441 446 458 490 492 500 504 507
530 544 550 551 559 561 564
גרינוואלד, ר' יהושע חוסט 176 483 486 532 564
גרינוואלד, ר' יוסף טשעטשאוויץ 340
גרינוואלד, ר' יוסף סאטמאר־פאפא־ברוקלין 329 459

464 473 502 532 536 546 547 550
גרינוואלד, ר' יחזקאל שרגא וואיא 507
גרינוואלד, ר' יעקב נאצנוויטש 406 407
גרינוואלד, ר' יעקב סיגט 423 544
גרינוואלד, ר' יעקב יחזקיה פאפא 176 410 418 463 464
531 — 533
גרינוואלד, ר' יעקב יחזקיה סערעדנא 356
גרינוואלד, ר' יעקב יחזקיה ברוקלין 547
גרינוואלד, ר' יקותיאל יהודה יארע 410 411 423 532
גרינוואלד, ר' יקותיאל יהודה סיגט־קולומבוס 27 65 66
423 447 449 544
גרינוואלד, ר' ישראל ברוקלין 547
גרינוואלד, ר' ישראל מאיר קליינווארדיין 411
גרינוואלד, ר' לוי יצחק ווישק־צעהלים־ברוקלין 176
329 412 473 489 490 514 518 527 — 529 532
גרינוואלד, ר' מאיר טעטש 349 407 412 485 525
גרינוואלד, ר' מנחם אודנבורג 134 398 462
גרינוואלד, ר' מנחם גרשון קרסטור 390 391
גרינוואלד, ר' משה חוסט (ערוגת הבשם) 114 116 118 120
122 128 129 134 136 139 144 152 — 154 169 170
176 267 330 335 352 364 390 404 407 410 — 418
420 435 437 444 469 — 471 477 486 490 — 492 494
502 504 514 519 — 522 528 531 532 537 544 553
554 559 563
גרינוואלד, הבחור משה הומענע 143 456
גרינוואלד, ר' משה (ב"ר אברהם יוסף) 412 532
גרינוואלד, ר' משה (ב"ר יקותיאל יהודה) ראקושפאלוטא
411
גרינוואלד, ר' נחום טשארנא (אחי ערה"ב) 410
גרינוואלד, ר' נחום נינא (בן דוד ערה"ב) 144
גרינוואלד, ר' עמרם צבי ווישווה 555
גרינוואלד, ר' שמואל סעליש 411 510 529
גרינספלד, ר' זלמן ליב סערדאהעלי 272
גרינפלד, ר' אהרן וויטקא 387
גרינפלד, ר' אפרים בנימין טשוס 408 434 455 463 485 489
529
גרינפלד, ר' ברוך ירושלים 532
גרינפלד, ר' יהודה סעמיהאלי 117 137 330 352 379 411
437 437 523 527 528 551 559 564
גרינפלד, ר' יהודה ליבוש אוהעל 269 359
גרינפלד, ר' יהושע פרסבורג 272
גרינפלד, ר' יהושע זעליג 529
גרינפלד, ר' יעקב גיסונג 432
גרינפלד, ר' ישראל סערענטש 137 528
גרינפלד, ר' מאיר האדהאז 367
גרינפלד, ר' מרדכי (בן מהרש"ג) סווידינק 527

גרינפלד, ר' מרדכי (בן אחי מהרש"ג) ווינה 527	דושינסקי, ר' ישראל פאקש 485
גרינפלד, ר' משה חיים סענפעטער 176 507 522 529 530	דושינסקי, ר' משה מרדכי (אחי ר' יוסף צבי) 485
גרינפלד, ר' משה ליב רימאסעטש 361 379 385 386	דושינסקי, ר' ישראל משה 289 421 486
גרינפלד, ר' נתן אליהו קריניץ 492	דושינסקי, ר' מתתיהו 397 433 486
גרינפלד, ר' שאול יחזקאל לוטשיק 351	דיאמנט, ר' דוד ליב הכהן פרייטשטאדט 366
גרינפלד, ר' שלמה (אחי מהרש"ג) 137 527	דיאמנט, ר' שבתי פעטש־חדש 340 348 350
גרינפלד, ר' שמעון (מהרש"ג) מונקאטש־סעמיהאלי 114	דייטש, ר' אהרן הרייניץ 296
גרינפלד, ר' שמואל 117 136 140 152 172 379 406 471 494 498	דייטש, ר' אהרן אליעזר ברוקלין 558
גרינפלד, ר' שמואל 500 514 522 527 540 561	דייטש, ר' אהרן דוד ג'ארמאט (גורן דוד) 26 33 36 47 51 58
גרינפלד, ר' אשר זעליג דולאה 488	דייטש, ר' אהרן דוד ג'ארמאט 85 146 166 326 334 342 345 361 377 380
גריסהאבר, ר' יצחק פאקש 230 — 232 234 239 243 249	דייטש, ר' אהרן חיים דוד ג'ארמאט 382 422 443 501 543
גריסהאבר, ר' משה פאקש 383	דייטש, ר' אהרן חיים דוד ג'ארמאט 499
גריסהאבר, ר' קלמן טעבל פאקש 65	דייטש, ר' אליהו דוד שאלגור־טאריאן 543
גרעהער, ר' פנחס אושפצין 509 510	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 30 54 55 73 91
גרעץ, צבי (היינריך) 94	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 111 — 113 116 117 119 120 122 — 126 130
ר' גרשון הכהן מבלגראד 188 191	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 133 — 138 136 — 141 147 170 171 176 250 267 316 320
ר' גרשון יהודה אב"ד קרסטור 344	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 334 337 351 365 373 390 402 — 405 407 408 410
גרשטל, ר' זאב יארטשוב 443	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 416 417 420 423 424 426 — 428 432 435 — 437 440
רבנו גרשם מאור הגולה 81	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 457 458 463 469 470 474 489 494 497 512 518
גשטטנר, ר' גבריאל סומבאטהעלי 526 527 532	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 520 522 539 540 542 547 554 561
גשטטנר, ר' נתן בני ברק 341 464	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 333
גשטטנר, ר' שלמה טשארנא 374	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 219 204 163 222 226 227 239
גשטטנר, ר' שמעון שלמה בן ציון ברוקלין 527	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 251 — 253 256 260 — 262 279 296 303 307 343
דאוויס, ר' אהרן יששכר רוטרדאם 471	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 347 — 349 382 407 414 484
ר' דוד אב"ד קוברסדורף 19 296 297	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 388
ר' דוד ב"ד יעקב הכהן מאופן (מגדל דוד) 187 205	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 303
ר' דוד הכהן מחברון 193	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 361
ר' דוד הכהן הקדוש 187 188	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 483 472 471 410 418 488
דוהאן, ר' חיים יואל האלאס־ירושלים 455 507	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 518 — 520 522 532
דוויק, ר' חיים שאול הכהן ירושלים 491 506	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 530
דוידוביץ, ר' אליהו רינה 563	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 125
דולצנר, ר' צבי הירש (גם צבי דוד) פרייטשטאדט 317 346	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 488 418 416 410 173
דומאן, ר' משה קארלסבורג 271	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 488
דונאט, ר' יצחק חזקיה אנאד 455 457 497 522 528	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 430
דונאט, ר' מנחם פרסבורג־ליבק 456 457	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 361
דונאט, ר' משה אליעזר פרסבורג־עיר חדש 456 457 467	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 348
דונאט, מרת שיינדל בוסקוביץ (אם אהרן חורין) 274	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 501
דונאט, ר' שמואל פרסבורג 398 400 456 457	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 252 253
דוקס, ר' יחזקאל האמבורג 485	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 239
דושינסקי, ר' דוב בער נאמעסטא 378	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 543
דושינסקי, ר' יוסף צבי גאלאנטא־חוסט־ירושלים 175	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 341 402 417
דושינסקי, ר' יוסף צבי גאלאנטא־חוסט־ירושלים 323 364 376 403 406 457 467 485 486 493 495 497	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 78
דושינסקי, ר' יוסף צבי גאלאנטא־חוסט־ירושלים 504 526	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 407
דושינסקי, ר' ירחמיאל יעקב קיפטאון 455	דייטש, ר' אליעזר האנשאווין־בוניהאד 442 327 252

דייטש, ר' מנחם מענדל סאמוש־אויורא־פ"ת 559	הארטמאן, ר' מנחם בוריסלוב־בערעגסאס 415
דייטש, ר' מענדל מעדיאש 519	הארטמאן, ר' מאיר אליעזר הכהן אוהעל 499 500 526
דייטש, ר' מרדכי סיגט 467	הארפנט, ר' דוד נאסויד־קלויזנבורג 551
דייטש, ר' מרדכי ב"ר חנוך יהודה פרייטשטאדט 204 251	הבלין, פרופ' שלמה זלמן (בר־אילן) 507
דייטש, ר' משה קאמארן 455	הגר, ר' אלטר מנחם בארשא 522
דייטש, ר' משה אלטונא 397	הגר, ר' אליעזר (ב"ר ברוך) חיפה 549
דייטש, ר' משה גאניטש 485 488	הגר, ר' חיים אטיניע 222 444 520
דייטש, ר' משה שאלגור־טאריאן 361 374 382 400 543 562	הגר, ר' חיים יהודה מאיר ווישווה־ת"א 555
דייטש, ר' משה לעמעש 423 427 550	הגר, ר' חיים מאיר ווילחוביץ־גרוו־ד"בני ברק 488 491
דייטש, ר' צבי קאלא 379	הגר, ר' חיים מאיר ווילחוביץ־גרוו־ד"בני ברק 524 529 549
דייטש, ר' שלמה איפולשאג־נייטרא 16 17 46 54 72 317	הגר, ר' ישראל וויזניץ־גרוסווארדיין 222 330 416 435
דייטש, ר' שמואל אהרן מישקולץ 332 333 345 365 — 370 433	הגר, ר' ישראל וויזניץ־גרוסווארדיין 444 460 487 493 505 520 524 531 539 540
דייטש, ר' שמואל חיים מונקאטש 401	הגר, ר' ישראל (ב"ר חיים) אטיניע 521
דייטש, ר' שמחה בונם באניא 449	הגר, ר' מנחם דוד 562
דייטש, ר' שמעון ירושלים 345 371	הגר, ר' מנחם מענדל ווישווה 488 491 522 555
דייטש, ר' שמעון ראויטש 95	הגר, ר' משה קאסוב 552
דייטש, ר' שמעון צבי פיורדא 474	הגר, ר' משה (ב"ר ברוך) חיפה 549
דייטשמאן, ר' חיים טרעביטש 257 260 305 351	הוטנר, ר' יצחק 327
דיכטוואלד, ר' אליעזר ליפמן מאיר סלופיא 467	הוכגלרנטר, ר' יוסף זאמושט (משנת חכמים) 209 300
דיסקין, ר' יצחק ירוחם ירושלים 376	הוכמוטה, אברהם וועספרעם 46 452
דיק, ר' צבי אוהעל 144 398 404 408 432 525	הולדהיים, שמואל 325
דירנפלד, ר' אברהם פאפא 499 532 533	הולנדר, ר' בנימין אליהו פרסבורג 399
דירנפלד, ר' יהודה פאפא 38	הולנדר, ר' חיים דוב פעלעג־האזא 385 400
דמביצר, ר' חיים נתן קראקא 323 348	הולנדר, ליאו פעסט 65
ר' דניאל מהוראדנא (חמודי דניאל) 519	הולנדר, ר' מיכל הכהן 492
דנינו, ר' נחמיה חברון 193	הולנדר, ר' שלמה צבי מוזשאי 491
דעסיר, ר' נתן נייטרא 317	הולנדר, ר' שמואל מאיר טשרנוביץ־ת"א 455 467 528
דרוהוביטשר, ר' ישראל נחמן 235 — 237	הולצער, ר' יעקב דעש 435
דרוהוביטשר, מרת לאה דאנה (אשת ר' ישראל נחמן) 236	הולצער, ר' יצחק אהרן ווירמייזא 222
דרוהוביטשר, מרת פעסיל (אשת הנ"ל) 236	הופמאן, ר' אברהם דוד אדא 485 498
דרושקאוויץ, ר' אברהם קאוונא־סלאבאדקא 472	הופמאן, ר' דוד מישקולץ 398
דרימר, ר' אליעזר סאניק 492	הופמאן, ר' דוד קיוועשד 499
דרשוביץ, ר' יששכר בעריש מישלעניץ 510	הופמאן, ר' חיים אשר בוענוס איירס 217
האברפלד, הבחור דוד פאפא 489	הופמאן, ר' מיכאל פאפא 464
האברפלד, ר' יעקב פאפא 489	הופמאן, ר' מרדכי 505
האברפלד, ר' שמעון צבי טאפלטשוין 489	הופמאן, ר' משה דוד אונגאריש־בראד 441
האהן, ר' זלמן פלאריסדארף 397	הופמאן, ר' משה יוסף פאפא 406 439 458
רבינו האי ב"ר שרירא גאון 218 387	הופמאן, ר' משה שמעון 498
האלפרט, ר' יונה זאב מאקאווא 400 437 483	הופמאן, ר' נחמן זיידא דיבעווע 488
האלפרין ראה גם: היילפרין	הופמאן, ר' צבי 532
האלפרין, ר' יעקב לאמברופצא 564	הופמאן, ר' צבי דוב קיוועשד 472
האמבורג, ר' וואלף פיורדא 304 344	הורוויץ, ר' אברהם יעקב פראבוזנא 510
האס, ר' משה יהודה קאשוי 460	הורוויץ, ר' אלעזר ווינה 8 11 21 24 25 60 62 63 128 213
האס, ר' שלמה דרעזניץ 323	הורוויץ, ר' אלעזר ווינה 307 309 323 330 339 378

דייטש, ר' מנחם מענדל סאמוש־אויואר־פ"ת 559	הארטמאן, ר' מנחם בוריסלוב־בערעגסאס 415
דייטש, ר' מענדל מעדיאש 519	הארטמאן, ר' מאיר אליעזר הכהן אוהעל 526 500 499
דייטש, ר' מרדכי סיגט 467	הארפנס, ר' דוד נאסויד־קלויזנבורג 551
דייטש, ר' מרדכי ב"ר חנוך יהודה פריישטאדט 251 204	הבלין, פרופ' שלמה זלמן (בר־אילן) 507
דייטש, ר' משה קאמארן 455	הגר, ר' אלטר מנחם בארשא 522
דייטש, ר' משה אלטונא 397	הגר, ר' אליעזר (ב"ר ברוך) חיפה 549
דייטש, ר' משה גאניטש 488 485	הגר, ר' חיים אטיניע 520 444 222
דייטש, ר' משה שאלגר־טאריאן 562 543 400 382 374 361	הגר, ר' חיים יהודה מאיר ווישווה־ת"א 555
דייטש, ר' משה לעמעש 550 427 423	הגר, ר' חיים מאיר ווילחוביץ־גרוו"ד־בני ברק 491 488
דייטש, ר' צבי קאלא 379	549 524
דייטש, ר' שלמה איפולשאג־נייטרא 317 72 54 46 17 16	הגר, ר' ישראל וויז'ניץ־גרוסווארדיין 435 416 330 222
433 370 367 — 365 345 333 332	540 539 531 524 521 520 505 493 488 487 460 444
דייטש, ר' שמואל אהרן מישקולץ 510	550 549
דייטש, ר' שמואל חיים מונקאטש 401	הגר, ר' ישראל (ב"ר חיים) אטיניע 521
דייטש, ר' שמחה בונם באניא 449	הגר, ר' מנחם דוד 562
דייטש, ר' שמעון ירושלים 371 345	הגר, ר' מנחם מענדל ווישווה 555 522 491 488
דייטש, ר' שמעון ראוויטש 95	הגר, ר' משה קאסוב 552
דייטש, ר' שמעון צבי פיורדא 474	הגר, ר' משה (ב"ר ברוך) חיפה 549
דייטשמאן, ר' חיים טרעביטש 351 305 260 257	הוטנר, ר' יצחק 327
דיכטוואלד, ר' אליעזר ליפמן מאיר סלופיא 467	הוכגלרנטר, ר' יוסף זאמושט (משנת חכמים) 300 209
דיסקין, ר' יצחק ירוחם ירושלים 376	הוכמוטה, אברהם וועספרעם 452 46
דיק, ר' צבי אוהעל 525 432 408 404 398 144	הולדהיים, שמואל 325
דירנפלד, ר' אברהם פאפא 533 532 499	הולנדר, ר' בנימין אליהו פרסבורג 399
דירנפלד, ר' יהודה פאפא 38	הולנדר, ר' חיים דוב פעלעג'האזא 400 385
דמביצר, ר' חיים נתן קראקא 348 323	הולנדר, ליאו פעסט 65
ר' דניאל מהוראדנא (חמודי דניאל) 519	הולנדר, ר' מיכל הכהן 492
דנינו, ר' נחמיה חברון 193	הולנדר, ר' שלמה צבי מוזשאי 491
דעסוי, ר' נתן נייטרא 317	הולנדר, ר' שמואל מאיר טשרנוביץ־ת"א 528 467 455
דרוהוביטשר, ר' ישראל נחמן 237 — 235	הולצר, ר' יעקב דעש 435
דרוהוביטשר, מרת לאה דאנה (אשת ר' ישראל נחמן) 236	הולצר, ר' יצחק אהרן ווירמייזא 222
דרוהוביטשר, מרת פעסיל (אשת הנ"ל) 236	הופמאן, ר' אברהם דוד ארא 498 485
דרושקאוויץ, ר' אברהם קאוונא־סלאבאדקא 472	הופמאן, ר' דוד מישקולץ 398
דרימר, ר' אליעזר סאניק 492	הופמאן, ר' דוד קיוועשד 499
דרשוביץ, ר' יששכר בעריש מישלעניץ 510	הופמאן, ר' חיים אשר בוענוס איירס 217
	הופמאן, ר' מיכאל פאפא 464
	הופמאן, ר' מרדכי 505
	הופמאן, ר' משה דוד אונגאריש־בראד 441
	הופמאן, ר' משה יוסף פאפא 458 439 406
	הופמאן, ר' משה שמעון 498
	הופמאן, ר' נחמן זיידא דיבעווע 488
	הופמאן, ר' צבי 532
	הופמאן, ר' צבי דוב קיוועשד 472
	הורוויץ, ר' אברהם יעקב פראבוונא 510
	הורוויץ, ר' אלעזר ווינה 213 128 63 62 60 25 24 21 11 8
	378 339 330 323 309 307
	הורוויץ, ר' אריה ליבוש סטרי־סטאניסלאוו 267 178 171

409 413 436 492 537	הורוויץ, ר' דוד העשיל פרוינקירכן 8 212 213
	הורוויץ, ר' חיים מנחם דוד דזיקוב 510
	הורוויץ, ר' חיים שלמה שאמלוי־טמשוואר 556
	הורוויץ, ר' יהושע דזיקוב 117 267 444 490 491
	הורוויץ, ר' יוסף יונה צבי אונסדורף־פפד"מ 401 458 515
	הורוויץ, ר' יוסף מאיר סעליש 509
	הורוויץ, ר' יעקב יצחק החוזה מלובלין 269 271 541
	הורוויץ, ר' יעקב צבי ברוקלין 489
	הורוויץ, ר' יצחק הלוי אה"ו 234
	הורוויץ, ר' יצחק שמעה וויניציאה 2
	הורוויץ, ר' ישראל זאב אוהעל 42 41 348 358 359
	הורוויץ, ר' ליבוש זבורוז 222
	הורוויץ, ר' מאיר דזיקוב 556
	הורוויץ, ר' מיכאל קראקא 457
	הורוויץ, ר' מנשה יחזקאל בארדיוב 520
	הורוויץ, ר' מרדכי האלמין־שאמלוי 351 393 397 426
	הורוויץ, ר' מרדכי פראנקפורט דמין 442
	הורוויץ, ר' נפתלי מראפשיץ 541
	הורוויץ, ר' פייבל פאפא 65 326 343 348
	הורוויץ, ר' פנחס (הפלאה) פפד"מ 212 217 222 257
	— 277 292 326 383
	הורוויץ, ר' פנחס גרוסווארדיין 178 548
	הורוויץ, ר' פנחס ירושלים 359
	הורוויץ, ר' צבי הירש פפד"מ (לחמי תודה) 348
	הורוויץ, ר' צבי הירש הרמאנשטאדט 85 394 431
	הורוויץ, ר' צבי הירש וואראהל 264 394
	הורוויץ, ר' צבי הירש מיקולאש 270
	הורוויץ, ר' צבי הירש בראד 356
	הורוויץ, ר' צבי יהודה באניא 388 ?
	הורוויץ, ר' רפאל טמשוואר 510
	הורוויץ, ר' שמואל שמעלקא ניקלשבורג 211 236 247
	הורוויץ־מייזלש, ר' יצחק שמשון טשרנוביץ 265 271
	היילברום, ר' יהודה צ'ונגראד 33
	היילברון, ר' יעקב אדא 370 459
	היילפרין, ר' אלחנן לונדון 474 475
	היילפרין, ר' בן ציון נאנאש 515 565
	היילפרין, ר' דוד 475 510
	היילפרין, ר' יוסף צבי שאמקוט 177 564
	היילפרין, ר' יחיאל ב"ר שלמה (סדר הדורות) 553
	היילפרין, ר' יצחק אייזיק זענטא 459
	היילפרין, ר' יקותיאל יהודה ערדאד־נאנאש 445 471 528
	היילפרין, פרופ' ישראל 299
	היילפרין, ר' מנחם מענכון ירושלים 478
	היילפרין, ר' משה ב"ר זבולון 191
	היימאן, ר' יעקב מיקלוש 459
	היימאן, ר' שמואל דוד דעווא 553
	היימליך, ר' מנחם יוסף מישקולץ 530
	הילדסהיימר, ד"ר מאיר 326 328
	הילדסהיימר, ר' נפתלי צבי 328 350 351
	הילדסהיימר, ר' עזריאל אייזנשטאדט־ברלין 38 51 52 56
	— 59 74 76 89 92 94 95 107 111 156 171 316
	— 326 328 334 339 381
	הילדסהיימר, ד"ר עזריאל (ב"ר מאיר) ת"א 327
	הילמאן, ר' שמואל ב"ר אברהם 193 205
	הירט, ר' משה פרעמישלא 438
	ר' הירש אב"ד וואלרשטיין 260
	ר' הירש מורה הוראה אנדראש 348
	הירש, ר' אבא חייא סערעד 212 229 343 351 397
	הירש, ר' אברהם שלמה בערעגסאס 455 485
	הירש, ר' אהרן הלברשטאדט 326
	הירש, ר' דוד עזרא סערעד 543
	הירש, ר' וואלף קלויזנבורג 95
	הירש, ר' יחיאל ערדאטעלעק 529
	הירש, ר' יצחק ירושלים 95
	הירש, ר' שמואל יהודה שוואללע (הולאנד) 406
	הירש, ר' שמשון רפאל פפד"מ 28 156 341 346
	הירשער, ר' משה נחום ווינה 457
	הירשער, ר' שמעון פרסבורג־אמאדאר 457 512
	הירשפלד, אליהו ווינה 239
	הירשפלד, ר' יעקב טשארא 408
	הלברשטאם, ר' אברהם שלום סטראפקוב 470
	הלברשטאם, ר' אהרן צאנז 411
	הלברשטאם, ר' בן ציון באבוב 510
	הלברשטאם, ר' ברוך גארליץ 235
	הלברשטאם, ר' חיים צאנז 78 84 86 88 128 150 234 269
	— 271 319 323 332 338 340 — 342 345 347 348 350
	351 353 356 364 374 380 381 384 386 388 392
	402 409 414 419 435 437 443 445 470 498 502 541
	542 563
	הלברשטאם, ר' חנה קאלישיץ־ריישא 510
	הלברשטאם, הבחור חנניא יו"ט ליפא (ב"ר יקותיאל יהודה) קלויזנבורג 509
	הלברשטאם, ר' יחזקאל שרגא שינאווא 409 411 422 427
	435 436 440 458 470 541 551
	הלברשטאם, ר' יחזקאל שרגא דוקלא 510
	הלברשטאם, ר' יקותיאל יהודה (ב"ר יחיאל נתן) בארדיוב־גורליץ 511
	הלברשטאם, ר' יקותיאל יהודה (ב"ר צבי) קלויזנבורג־קרית צאנז 537 551
	הלברשטאם, ר' מנחם מענדל סטראפקוב 410 470
	הלברשטאם, ר' מנחם מענדל אלכסנדר 510

411	הלברשטאם, ר' משה בארדיוב
153 330 407 414 435	הלברשטאם, ר' משה שינאווא
499 509	הלברשטאם, ר' משה אהרן קאלאשיץ
511	הלברשטאם, ר' שלום ניסקא
410 438 493 509	הלברשטאם, ר' שלום אליעזר ראצפרט
514 527 531 536 541 542 544	— 514 527 531 536 541 542 544
434 444	הלברשטאם, ר' שלמה באבוב
267	הלברשטאם, ר' שמחה יששכר בער צעשינוב
373 374 423	הלר, ר' חיים יוסף דוב כהנא קראסנא
232 234 265	הלר, ר' יהודה כהנא (קונטרס הספיקות) סיגט
266	הלר, ר' מנחם דוב ב"ר צבי הירש
1 6 81 166 168 226 240 250	הלר, ר' צבי הירש חריף
258 265 — 267 311 324 349 375 383 394 395	— 258 265 — 267 311 324 349 375 383 394 395
	הלר, ר' צבי (יוסף חיים) סיגט 157 266 436 442 447 525
	הלר, ר' שלמה דוב סיגט 473 542
	הלר, ר' שמואל זנוויל פרעמישלא 266 348
	הלשטיק, ר' יחזקאל הלוי אסטראווצה 508 510
	הלשטיק, ר' מאיר יחיאל הלוי אסטראווצה 209 471
	הנדלר, ר' יצחק אייזיק 479
	הניג, ר' יוסף נייטרא 346 397 400 532
	הניג, ר' נפתלי הירצקא שארמאש־ברוקלין 502 565
	הס, (העס), משה 375
	ר' העשיל ב"ר יעקב מקראקא 5 227 262
	ה"פ [הרצפלד?], ר' נתן יהודה ערלוי 345
	הרבסט, ר' פנחס אליהו איזביצא 467
	הרמאן, הבחור דוד דוב ווייצן 323
	הרמאן, ר' יצחק ווייצן 323
	הרמאן, ר' יצחק יהודה ווייצן 323
	הרץ (הערץ), ר' יהושע מארגרטן 131
	הרצוג, ר' יעקב יאלא־אבוני 261 262 272
	הרצוג, ר' ליבוש באבוב 509
	הרצוג, ר' משה שמואל שטאמפי 398
	הרצל, ר' אברהם אבא פרסבורג 398 — 400
	הרצפלד, ר' אליהו שאמלוי 102 396
	הרצפלד, ר' משה סילאש 86 371 384
	הרשקוביץ, ר' אברהם מונקאטש 414 417
	הרשקוביץ, ר' אפרים פישל 519
	הרשקוביץ, ר' משה מונקאטש 414
	ואזנר, ר' שמואל הלוי בני ברק 324 327 341 358 387 421
	424 457 461 489 523
	ואיס ראה גם: ווייס; גוניס־ואיס
	ואיס, ר' דוד חי ליוורנו 236
	וואהל, ר' ישראל עוזר מאד 270 271
	וואהרמאן, ר' ישראל פעסט 304 344
	וואכסמאן, ר' חיים פנחס טארנוב 471
	וואכשטיין, דוב ווינה 198
	וואלד, ר' אליהו שמחה קלויזנבורג 489
	וואלד, ר' אפרים סאטמאר 548
	וואלד, ר' יוסף העלמעץ 488
	וואלד, ר' שמשון זעליג 475
	וואלדמאן, ר' אליעזר ירושלים 343
	וואלדמאן, ר' יעקב צבי טאפאריב 472 528
	וואלנשטיין, ר' אליעזר אליהו ירושלים 249
	וואלרשטיין, ר' משה (סבו של התיוו"ט) 443
	וואנפריד, ר' משה כ"ץ פרוסניץ 341
	וואסרמאן, ר' אלחנן בונם באראנוביץ 510
	וואסרמאן, ר' נפתלי באראנוביץ 510
	וואקס, ר' אבא פראשאוויץ 510
	ווי"ב [וויינברגר?], ר' שלמה יוסף 407
	וובר, ר' אברהם פעלעג'האזא 464
	וובר, ר' בנימין יוסף ניו יורק 464
	וובר, ר' מרדכי אליעזר אדא 73 167 371 377 502
	וובר, ר' קלמן פישטיאן 398 471
	ווברמאן, ר' פנחס דוד ירושלים 546
	וודיאר, ר' יהושע קאשמן 262
	ווזל, ר' בן ציון קרונשטאדט־טארדא 402 442
	ווזל, ר' כלב פייבל טארדא 396 450
	ווידמאן, ר' יוסף מרדכי גרוו"ד 550
	ווידר, ר' משה ב"ר שלום 524
	ווידר, ר' שלום נירעדהאזא 173 335 373 379 432 445
	— 470 472 510 511 523 — 525
	ווידר, ר' שלמה דוב 445
	וויזל, ר' שלמה אליעזר טערניווא 465 483
	וויזנבורג, ר' שרגא קאשוי 467
	וויזנר, ר' ברוך באטיא 423 527
	וויזנר, ר' שמעיה מינכן 455
	וויטאל, ר' חיים 196 197 416
	וויטמאיר, ר' מאיר צבי סאמבור 226
	וויטריאול, ר' אברהם יהודה קון־מאג'ארוש 443
	וויטריאול, ר' חיים מונקאטש־מישקולץ 229 379 385
	וויטריאול, הבחור יוסף שלמה קון־מאג'ארוש 443
	וויידלמאן, ר' אליקים ב"ר קלונימוס פרסבורג 185
	וויידנפלד, ר' דוב בעריש טשעבין־ירושלים 458 460 464
	471 472 484 491 503 504 506 509 524 536 537
	וויידנפלד, ר' יעקב הרומילוב 436
	וויידנפלד, ר' נחום דאמבראווא 222 470 472 491 510
	ווייזר, ר' משה יהודה 490
	ווייל, ר' טיהא קארלסרוהע 250
	ווייל, ר' יעקב (שחיטות ובדיקות) 89 239
	ווייל, ר' מאיר ברלין 251

הלברשטאם, ר' משה בארדיוב 411	וואכסמאן, ר' חיים פנחס טארנוב 471
הלברשטאם, ר' משה שינאווא 435 414 407 330 153	וואכשטיין, דוב ווינה 198
הלברשטאם, ר' משה אהרן קאלאשיץ 509 499	וואלד, ר' אליהו שמחה קלויזנבורג 489
הלברשטאם, ר' שלום ניסקא 511	וואלד, ר' אפרים סאטמאר 548
הלברשטאם, ר' שלום אליעזר ראצפרט 509 493 438 410	וואלד, ר' יוסף העלמעץ 488
544 542 541 536 535 531 527 524 514	וואלד, ר' שמשון זעליג 475
הלברשטאם, ר' שלמה באבוב 444 434	וואלדמאן, ר' אליעזר ירושלים 343
הלברשטאם, ר' שמחה יששכר בער צעשינוב 267	וואלדמאן, ר' יעקב צבי טאפאריב 528 472
הלר, ר' חיים יוסף דוב כהנא קראסנא 423 374 373	וואלנשטיין, ר' אליעזר אליהו ירושלים 249
הלר, ר' יהודה כהנא (קונטרס הספיקות) סיגט 234 232 223	וואלרשטיין, ר' משה (סבו של התיוו"ט) 443
265	וואנפריד, ר' משה כ"ץ פרוסניץ 341
הלר, ר' מנחם דוב ב"ר צבי הירש 266	וואסרמאן, ר' אלחנן בונם באראנוביץ 510
הלר, ר' צבי הירש חריף 250 240 226 168 166 162 81 6 1	וואסרמאן, ר' נפתלי באראנוביץ 510
258 265 — 267 311 324 349 375 383 394 395	וואקס, ר' אבא פראשאוויץ 510
הלר, ר' צבי (יוסף חיים) סיגט 525 447 442 436 266 157	ווי"ב [וויינברגר?], ר' שלמה יוסף 407
הלר, ר' שלמה דוב סיגט 542 473	וובר, ר' אברהם פעלעג'האזא 464
הלר, ר' שמואל זנוויל פרעמישלא 348 266	וובר, ר' בנימין יוסף ניו יורק 464
הלשטיק, ר' יחזקאל הלוי אסטראווצה 510 508	וובר, ר' מרדכי אליעזר אדא 502 377 371 167 73
הלשטיק, ר' מאיר יחיאל הלוי אסטראווצה 471 209	וובר, ר' קלמן פישטיאן 471 398
הנדלר, ר' יצחק אייזיק 479	ווברמאן, ר' פנחס דוד ירושלים 546
הניג, ר' יוסף נייטרא 532 400 397 346	וודיאר, ר' יהושע קאשמן 262
הניג, ר' נפתלי הירצקא שארמאש-ברוקלין 565 502	וויזל, ר' בן ציון קרונשטאדט-טארדא 442 402
הס, (העס), משה 375	וויזל, ר' כלב פייבל טארדא 450 396
ר' העשיל ב"ר יעקב מקראקא 262 227 5	ווידמאן, ר' יוסף מרדכי גרוו"ד 550
ה"פ [הרצפלד?], ר' נתן יהודה ערלוי 345	ווידר, ר' משה ב"ר שלום 524
הרבסט, ר' פנחס אליהו איזביצא 467	ווידר, ר' שלום נירעדהאזא 445 432 379 373 335 173
הרמאן, הבחור דוד דוב ווייצן 323	470 — 472 510 511 523 — 525
הרמאן, ר' יצחק ווייצן 323	ווידר, ר' שלמה דוב 445
הרמאן, ר' יצחק יהודה ווייצן 323	וויזל, ר' שלמה אליעזר טערניווא 483 465
הרץ (הערץ), ר' יהושע מארגרטן 131	וויזנבורג, ר' שרגא קאשוי 467
הרצוג, ר' יעקב יאלא-אבוני 272 262 261	וויזנר, ר' ברוך באטיא 527 423
הרצוג, ר' ליבוש באבוב 509	וויזנר, ר' שמעיה מינכן 455
הרצוג, ר' משה שמואל שטאמפי 398	וויטאל, ר' חיים 416 197 196
הרצל, ר' אברהם אבא פרסבורג 400 — 398	וויטמאיר, ר' מאיר צבי סאמבור 226
הרצפלד, ר' אליהו שאמלוי 396 102	וויטריאול, ר' אברהם יהודה קון-מאג'ארוש 443
הרצפלד, ר' משה סילאש 384 371 86	וויטריאול, ר' חיים מונקאטש-מישקולץ 385 379 229
הרשקוביץ, ר' אברהם מונקאטש 417 414	וויטריאול, הבחור יוסף שלמה קון-מאג'ארוש 443
הרשקוביץ, ר' אפרים פישל 519	וויידלמאן, ר' אליקים ב"ר קלונימוס פרסבורג 185
הרשקוביץ, ר' משה מונקאטש 414	וויידנפלד, ר' דוב בעריש טשעביץ-ירושלים 464 460 458
וואזנר, ר' שמואל הלוי בני ברק 421 387 358 341 327 324	471 472 484 491 503 504 506 509 524 536 537
523 489 461 457 424	וויידנפלד, ר' יעקב הרומילוב 436
ואיס ראה גם: ווייס; נוניס-ואיס	וויידנפלד, ר' נחום דאמבראווא 510 491 472 470 222
ואיס, ר' דוד חי ליוורנו 236	ווייזר, ר' משה יהודה 490
וואהל, ר' ישראל עוזר מאד 271 270	ווייל, ר' טיאה קארלסרוהע 250
וואהרמאן, ר' ישראל פעסט 344 304	ווייל, ר' יעקב (שחיטות ובדיקות) 239 89
	ווייל, ר' מאיר ברלין 251

ווייס, ר' יוסף מונקאטש 510	ווייל, ר' שמעיה אוהעל 229
ווייס, ר' יוסף מאיר ספינקא (אמרי יוסף) 402 376 336 171	וויילר, ר' יעקב ביטשא 262
521 518 488 480 448 446 417 416 414 413	וויינברגר, ר' אביגדור ספינקא 449
ווייס, ר' יוסף צבי ערלוי 348 345 332 327 150	וויינברגר, ר' אברהם יצחק קליינווארדיין 341 266 83 81
ווייס, ר' יעקב ירושלים 292 291	450 390 389 380 348 346 342
ווייס, ר' יעקב אליעזר אגראם 250	וויינברגר, ר' אפרים פישל זאלעשטשיק 492
ווייס, ר' יעקב אליעזר (בודאפשט ?) 498	וויינברגר, ר' הלל סערדאהעלי 482 466 325 324
ווייס, ר' יעקב יוסף ספינקא-בני ברק 560 489	וויינברגר, ר' יהודה ליב ניגרשט 561 527
ווייס, ר' יצחק קאדלבורג-פרסבורג-ווערבו 408 396	וויינברגר, ר' יהושע אהרן צבי מארגרטן 151 87 45 39 26
510 487 473 472 470 469 461 460 434 421 418 410	555 492 394 365 348 347 255 168
ווייס, ר' יצחק גראן 345	וויינברגר, ר' יהושע פנחס סעפאלק 542 528 510 497
ווייס, ר' יצחק אקריטוי 360	וויינברגר, ר' ישראל משה העטהארש 403
ווייס, ר' יצחק אייזיק טוואליווע-מונקאטש 413 379 356	וויינברגר, ר' משה ניו יורק 435 385 379
418 417	וויינברגר, ר' נחום קונהעדעש 64
ווייס, ר' יצחק אייזיק ספינקא (חקל יצחק) 460 416 415 171	וויינברגר, ר' פנחס ניגרשט 493 408 394 347 168
527 524 521 518 510 503 499 498 494 468 467 465	וויינברגר, ר' פנחס (חתן ר' וואלף ברייער) 371
560	וויינברגר, ר' שלום משולם 497 368 284
ווייס, ר' יצחק יעקב (מנחת יצחק) 358 351 324 289 178	וויינברגר, ר' שלמה יהודה טעגלאש-נירבאגאד 387
549 548 489 481 471 421 387 368	וויינברגר, ר' שמואל זלמן מארגרטן 555 441 131
ווייס, ר' יצחק ישעיה בני ברק 353	וויינברגר, ר' שמואל לוי קרסטורס-סערדאהעלי 379 323
ווייס, ר' יקותיאל טיסא-פירעד 516 — 514 435 423 397	499 497 474 471 462 455 431 406 386
ווייס, ר' ישראל חיים ספינקא 423	וויינגארטן, ר' שמואל הכהן 277 186
ווייס, ר' מאיר מעלניצא 404	וויינגוט, ר' אפרים שרגא צפת 467
ווייס, ר' מנחם מונקאטש 481 — 479 269	וויינר, ר' אליעזר ווינה 534
ווייס, ר' מנחם מענדל ירושלים 353	וויינר, ר' הענין האמפאליץ 397
ווייס, ר' מרדכי וואא-בעסטערצע 70	וויינשטיין, ר' יהושע צבי קלויזנבורג 551
ווייס, ר' משה זבארוב 404 349	ווייס, ר' אברהם אליעזר טאפלשטוין 457
ווייס, ר' משה יאבלאניץ 486	ווייס, ר' אברהם צבי סאטמאר 547
ווייס, ר' משה סערדאהעלי 439	ווייס, ר' אהרן בענדעקאוויץ 480 423 409
ווייס, ר' משה פרסבורג 400	ווייס, ר' אהרן מאקאווא 529
ווייס, ר' משה חיים קליינווארדיין 444 423 411	ווייס, ר' אלכסנדר סענדר ספינקא 488
ווייס, ר' משה יעקב נוה אחיעזר ב"ב 461	ווייס, ר' אשר פייטסבורג 443
ווייס, ר' משה יעקב (לונדון ?) 457	ווייס, ר' אשר אנשיל נאג'פאלו 558 557 542
ווייס, ר' משה שבתי טורוק סט' מיקלוש 442 63	ווייס, ר' בן ציון ראטוויגין 494 480
ווייס, ר' נפתלי הערצל ווילחוביץ 522	ווייס, ר' דוד ווישווה 500
ווייס, ר' נפתלי צבי בילקע 526 522 499 492 487 470 423	ווייס, ר' דוד אלימלך ווישק-סקערניצא 416 414 411
ווייס, ר' צבי סרעדנא 348	ווייס, ר' זאב גרוסווארדיין 510
ווייס, ר' קלמן קארלסבורג 442 422 371 158 157 63 54 40	ווייס, ר' חיים נאדאש 367 345 333
452	ווייס, ר' חיים אהרן הידאלמאש 510
ווייס, ר' שבתי שעפטל שימאני 536 512 498 421 408 145	ווייס, ר' יהודה הרמאנשטאדט 409 366 316 85
ווייס, ר' שבתי שעפטל (נכד הנ"ל) 461	ווייס, ר' יהודה סאבראנץ 411 385
ווייס, ר' שלמה דוב סקערניצע 510	ווייס, ר' יהודה אריה 360
ווייס, ר' שמואל זלמן פאלגאר 432	ווייס, ר' יהושע הוניאד 554
ווייס, ר' שמואל זנוויל ווערבו 527	ווייס, ר' יוחנן איפולשאג 149
ווייס, ר' שמואל צבי מונקאטש 480 413	ווייס, ר' יוסף מונקאטש 414 413
ווייס, ר' שמואל צבי ווערעצקי 413	ווייס, ר' יוסף קאסאן 431

ווייס, ר' שמעון עוזר (ירושלים?) 360
ווייסבורג, ר' מנחם זאב טארקאן 420
ווייסבלום, ר' נתן יחיאל לאדאמיר 510
ווייסברג, ר' שלמה זלמן הומנא 465 460
ווייסמאן, ר' אברהם סאבאסלוי 342
ווייסמאן, ר' יעקב צבי סאבאסלוי 55
ווייסע, ר' יוסף עיר חדש 57 86 158 326 327 338 339 442
473
ווייסקופף, ר' יעקב אליעזר בודאפשט 498
ווייסקופף, ר' יצחק אייזיק ניו יורק 499
ווייצמאן, ר' ישראל משה מיהאלוויץ 335
ווילהיים, ר' אהרן קאטה־פעזינג 345 91
וויליגר, ר' מרדכי מונקאטש 482
וויליגר, ר' משה סיגט 482
ווינטר, ר' אליעזר שטאמפי 73 343
ווינטר, ר' פייש האליטש 74 78
ווינטרניץ, ר' משה דוד סאטמאר 379 408
ווינקאץ, ר' יצחק יוסף בן ציון אמשטרדם 486
ווינקלר, ר' חיים צבי ראצפרט 391 423 436 549
ווינקלר, ר' מרדכי ליב מאד 26 38 67 110 — 112 120
121 — 125 128 — 132 135 137 138 142 144 152 154
155 158 170 171 177 222 320 331 335 363 373 374
396 403 406 407 415 423 427 432 434 435 437 458
462 463 469 471 474 476 480 485 487 491 494
496 — 501 506 — 508 512 514 516 — 518 522 — 526
529 — 531 538 — 540 542 547 554 555 564
ווינר, ר' אברהם מישקאלץ 243
ווינר, ר' איציק אורמין 11 255 317 433
ווינר, ר' איציק ב"ר שמעון אופן 262
ווינר, ר' שמעון לא"ב (לאשברון)־סנגראד 345
ווינר, ר' שרגא צבי פייש פראדען 397
ווכטר, מרת ריקל 249
ווכסלר, ר' אברהם שוואבאך 344 348
ווכסלר, ר' יעקב ווראבלע 470
ווכסלר, ר' משה מנחם שוואבאך 343
וולדר, ר' שלמה ליפמן שענלאנקע 433
וולנר, ר' וואלף מפוזנא 203
וולנר, ר' לעמל שאמבעקרק 333 345
וולפזון, ר' יהושע זאב פאלטישען 411
וועליטשקער, ר' יואל טרעסיף 472
וועליץ, ר' ישראל טיניע־בודאפשט־ירושלים 121 129 176
398 430 434 455 456 463 471 472 485 494
497 — 499 527 528 530 532 542
וועליץ, ר' משה בודאפשט 498
וועסעלי, ר' דוד פרסבורג 133 397 462 474 486

ורפא בווינה) 60
וורטהיימר, ר' שלמה אהרן ירושלים 282 286 288 315 398
423 456 457 462
וורטהיימר, ר' שמשון 199
וורנר, ר' שמעון טורונטו 461
וורצברגר, ר' מנחם 536
וילה, ר' חיים יעקב בוענוס איירס 514 — 516
וינטורה, ר' רחמים אברהם סופיאה 237 239
וינטורה, ר' רפאל שמואל ליורנו 304

ר' זאב וואלף מליטא (אביו־חורגו של ר' אליעזר קליר) 210
זאבי, ר' מרדכי ב"ר חייא חברון 193
זאלצר, ר' דוד מונקאטש 152 379 414
זאלצר, ר' דוד ליב באטורקעס־הומנא 89 141 145 319
320 346 396 408 431 462
זאלצר, ר' חיים יעקב הכהן 130
זאלצר, ר' יעקב הכהן יהונסבורג 455 456
זאלצר, ר' מאיר זאב הכהן מונקאטש 269 479 — 481
זאלצר, ר' מיכאל פאפא 403
זאלצר, ר' מרדכי הכהן מונקאטש 481
זאלצר, ר' שמואל מרדכי הכהן קשאנוב 510
זאלשין, משה פראג(?) 244
זאמושט, ר' צבי מאטרסדורף 301
ר' זבולון ליב אב"ד פלונגיאן 409
זובר, ר' ישראל יעקב שטוקהולם 509
זוברמאן, ר' אלקנה יארדאנוב־ברוקלין 509
זוטרא, ר' אברהם מינסטר 344
זולצבאך, ר' זעליגמאן פרסבורג 215
זומר, ר' שמואל ווערבווי־פאפא 327 331 340 344
זונטהיים, ר' משה טוביה האני 307
זוננפלד, ר' יוסף חיים ירושלים 343 457 462 465 — 467
470 471 482 484 491 497 501 506 511 518
538 — 540 558
זוננקלאר, ר' חיים גייהיזל 346
זוננשיין, ר' משה סט' מארטון 268
זוננשיין, ר' צבי קראקא־פאדגורוצ 510
זוסמאן, ר' חיים אלטר נאנאש 538
זוסמאן־סופר, ר' בנימין זאב ניו יורק 508
זוסמאן־סופר, ר' מרדכי אפרים פישל בודאפשט 362 371
398 485 495 — 497 499 511 512 524
זוסמאן־סופר, ר' שמעון אליעזר ירושלים 495
ר' זושא מהאניפאלא 541
זייף, ר' סיני אילאנדא 492
זילבר, ר' יצחק ברוקלין(?) 404
זילברברג, ר' אליהו פלעשן 341
זילברג, ר' יוסף משה טיניע (דינע) 345

ווייס, ר' שמואל צבי שאמקוט 564 522
ווייס, ר' שמעון עוזר (ירושלים?) 360
ווייסבורג, ר' מנחם זאב טארקאן 420
ווייסבלום, ר' נתן יחיאל לאדאמיר 510
ווייסברג, ר' שלמה זלמן הומנא 465 460
ווייסמאן, ר' אברהם סאבאסלוי 342
ווייסמאן, ר' יעקב צבי סאבאסלוי 55
ווייסטע, ר' יוסף עיר חדש 57 86 158 326 327 338 339 442 473
ווייסקופף, ר' יעקב אליעזר בוראפשט 498
ווייסקופף, ר' יצחק אייזיק ניו יורק 499
ווייצמאן, ר' ישראל משה מיהאלוויץ 335
ווילהיים, ר' אהרן קאטה־פעזינג 345 91
וויליגר, ר' מרדכי מונקאטש 482
וויליגר, ר' משה סיגט 482
ווינטר, ר' אליעזר שטאמפי 343 73
ווינטר, ר' פייש האליטש 74 78
ווינטרניץ, ר' משה דוד סאטמאר 408 379
ווינקאץ, ר' יצחק יוסף בן ציון אמשטרדם 486
ווינקלר, ר' חיים צבי ראצפרט 391 423 436 549
ווינקלר, ר' מרדכי ליב מאד 26 38 67 110 — 112 120 121 — 128 132 135 137 138 142 144 152 154 155 158 170 171 177 222 320 331 335 363 373 374 396 403 406 407 415 423 427 432 434 435 458 462 463 469 471 474 476 480 485 487 491 494 496 — 501 506 — 508 512 514 516 — 518 522 — 526 529 — 531 538 — 540 542 547 555 564
ווינר, ר' אברהם מישקאלץ 243
ווינר, ר' איציק אורמין 11 111 255 317 433
ווינר, ר' איציק ב"ר שמעון אופן 262
ווינר, ר' שמעון לא"ב (לאשברון)־סנגראד 345
ווינר, ר' שרגא צבי פייש פראדען 397
ווכטר, מרת ריקל 249
ווכסלר, ר' אברהם שוואבאך 344 348
ווכסלר, ר' יעקב ווראבלע 470
ווכסלר, ר' משה מנחם שוואבאך 343
וולדר, ר' שלמה ליפמן שענלאנקע 433
וולנר, ר' וואלף מפוונא 203
וולנר, ר' לעמל שאמבעקרקע 333 345
וולפזון, ר' יהושע זאב פאלטישען 411
וועליטשקער, ר' יואל טרעסיף 472
וועלץ, ר' ישראל טיניע־בוראפשט־ירושלים 121 129 176 398 430 434 455 463 471 472 485 494 497 — 499 527 528 530 532 542
וועלץ, ר' משה בודאפשט 498
וועטעלי, ר' דוד פרסבורג 133 397 462 474 486

וורטהיים (רופא בווינה) 60
וורטהיימר, ר' שלמה אהרן ירושלים 282 286 288 315 398 423 456 457 462
וורטהיימר, ר' שמשון 199
וורנר, ר' שמעון טורונטו 461
וורצברג, ר' מנחם 536
וילה, ר' חיים יעקב בוענוס איירס 514 — 516
וינטורה, ר' רחמים אברהם סופיאה 237 239
וינטורה, ר' רפאל שמואל ליורנו 304
ר' זאב וואלף מליטא (אביר־חורגו של ר' אליעזר קליר) 210
זאבי, ר' מרדכי ב"ר חייא חברון 193
זאלצר, ר' דוד מונקאטש 152 379 414
זאלצר, ר' דוד ליב באטורקעס־הומנא 89 141 145 319 320 346 396 408 431 462
זאלצר, ר' חיים יעקב הכהן 130
זאלצר, ר' יעקב הכהן יוהנסבורג 455 456
זאלצר, ר' מאיר זאב הכהן מונקאטש 269 479 — 481
זאלצר, ר' מיכאל פאפא 403
זאלצר, ר' מרדכי הכהן מונקאטש 481
זאלצר, ר' שמואל מרדכי הכהן קשאנוב 510
זאלשין, משה פראג(?) 244
זאמושט, ר' צבי מאטרסדורף 301
ר' זבולון ליב אב"ד פלונגיאן 409
זובר, ר' ישראל יעקב שטוקהולם 509
זוברמאן, ר' אלקנה יארדאנוב־ברוקלין 509
זוטרא, ר' אברהם מינסטר 344
זולצבאך, ר' זעליגמאן פרסבורג 215
זומר, ר' שמואל ווערבו־פאפא 327 331 340 344
זונטהיים, ר' משה טוביה האנוי 307
זוננפלד, ר' יוסף חיים ירושלים 343 457 462 465 — 467 470 471 482 484 491 497 501 506 511 518 538 — 540 558
זונקלאר, ר' חיים ניהייזל 346
זוננשיין, ר' משה סט' מארטון 268
זוננשיין, ר' צבי קראקא־פאדגורזע 510
זוסמאן, ר' חיים אלטר נאנאש 538
זוסמאן־סופר, ר' בנימין זאב ניו יורק 508
זוסמאן־סופר, ר' מרדכי אפרים פישל בודאפשט 362 371 398 485 495 — 497 499 511 512 524
זוסמאן־סופר, ר' שמעון אליעזר ירושלים 495
ר' זושא מהאניפאלא 541
זיף, ר' סיני אילאנדא 492
זילבר, ר' יצחק ברוקלין(?) 404
זילברברג, ר' אליהו פלעשן 341
זילברג, ר' יוסף משה טיניע (דינע) 345

זילברמאן, ר' יחזקאל שוחט 498	רבנו זרחיה ב"ר יצחק הלוי (הרז"ה) 564
זילברמאן, ר' נפתלי הירצקא ראצפרט 445 427 365 104	חביב, ר' חיים רפאל ן' שאלוניקי 510
565 524 502	חביב, ר' משה ן' 109 193 285
זילברשטיין, ר' אהרן בעלעד-ווערעצקי 429 436 492 532	חגיז, ר' משה 201 204
זילברשטיין, ר' דוד ליב סענטא-ירושלים-ווייצן 128 88 51	חורין, אהרן אראד 20 21 23 230 — 232 261 274 281
316 338 345 346 356 358 368 369 380 382 384 400	304 305
זילברשטיין, ר' דוד ליב (ב"ר ישעיה) ווייצן 429 423 398	חיון, ר' עובדיה אהרן 193
497 498 501 508 534 542 543	חיות, ר' גרשון ניקלשבורג 214 216 225 234
זילברשטיין, ר' ישעיה ווייצן 51 110 112 123 125 144 152	חיות, ר' וואלף פאלאטא 20 372
155 222 250 273 315 323 336 — 338 352 363 364	חיות, ר' יצחק 190
369 382 403 404 406 420 424 427 — 429 434 435	חיות, ר' מנחם מאניש 190
440 458 462 463 467 471 474 480 484 486 493	חיות, ר' צבי הירש זאלקווא 18 308 309
495 — 497 499 500 506 507 511 513 514 516 520	חיות, ר' שמשון 190
522 523 525 531 534 539 540 543 545 553	ר' חיים אב"ד לונטשיץ 261
זינגר, ר' אברהם קעזמארק 455	ר' חיים מהומנא תושב ג'ארמאט 345
זינגר, ר' אברהם פאלאטא 157 268	ר' חיים אריה מיוזעפאף 209
זינגר, ר' אברהם ליב מאדערן 433	חיים וואלף בן יונתן מטאפלטשוין (מומר) 8
זינגר, ר' אהרן מאטרסדורף 315 317 318 327 340 343 384	חיים וואלף סג"ל מאייזנשטארט 298
400 464	ר' חיים יעקב בישוב באד 408
זינגר, ר' בנימין וואלף סט' מיקלוש 337	ר' חיים ליב וויזלבורג 384
זינגר, ר' יהודה (יליד ירושלים) 338	ר' חיים מאיר זאב הכהן ראה: זעלענפריינד
זינגר, ר' יעקב יוסף גרוסווארדיין 474	ר' חיים שבתי שאלוניקי 228
זינגר, ר' פסח קירכדורף 268	חכם צבי ראה: ר' צבי ב"ר יעקב
זינגר, ר' קאפל קעזמארק 398	חלפון, ר' אור שרגא ליבש ב"ר אליעזר 193 228
זינגר, ר' שלמה יהודה רימאסאמבאט 432	חלפון, ר' אורי ליפמן ב"ר אליעזר 228
זינדל מאופן (נתפס בתפיסה) 195	ר' חנוך סג"ל (אופן?) 194
ר' זינדל מירושלים (מת במגפה) 344	ר' חנוך העניך מאלעסק 380
זינצהיים, ר' דוד (ראש ה'סנהדרין') 302	ר' חת אב"ד אופן 195
זכות, ר' משה מאנטוב 193	
זלאטיווא, ר' משה (זרע קודש) 260	טאבאק, ר' שלמה יהודה סיגט 26 40 103 104 107 139 173
זלוטניק, ר' ישעיה ראדום 467	542 446
זלטנרייך, ר' אשר אנשיל וואדאוויץ 511	טאבוביץ, ר' צבי דוב דברצין 503
זלמוני-שלמוני, ר' יוסף אופן 185	טאסק, ר' מרדכי פרסבורג 307 309 343
ר' זלמן חסיד פפד"מ 277	טברסקי, ר' זאב רחמיסטריווקה 549
ר' זלמן ליב סערדאהעלי 272	טברסקי, ר' מרדכי דוב הארניסטיפולי 235 411 477
זלצר, ר' אהרן 512	טברסקי, ר' פנחס אוסטילא 535
זמרוני, שלמה 554	טהורן, ר' חיים יחיאל טארנאברזעג 512
ר' זנוויל מטרישט 225	ר' טוביה איש ירושלים 13
זעהמאן, ר' דוד טעבל דוקלא 518	טויב, ר' חיים לאשברון 370
ר' זעליגמאן (תלמיד החת"ס) 15 308 317	טויב, ר' יצחק אייזיק קאלוב 116 161 162 235 264 271 305
זעלענפריינד, ר' אברהם אבלי קאשוי 263 342 377	541 536 535 504 364 338
זעלענפריינד, ר' אלכסנדר יעקב שאמשון 263 342	טויב, ר' מנחם מענדל קאלוב-בני ברק 562
זעלענפריינד, ר' חיים מאיר זאב הכהן סעליש 6 9 162 262	טויב, ר' מנחם שלמה קאלוב-ברוקלין 535 547
265	טויב, ר' משה (ב"ר יהודה צבי) קאלוב 535
זעמבא, ר' מנחם פראגא 472 510	טויב, ר' משה (ב"ר מנחם אלטר) נוגראד-קאלו 536
ר' זרח ב"ר מאיר קדיש רעכניץ 264	

טויב, ר' פנחס חיים ראזלא 505	טייטלבוים, ר' משה סיגט-סאטמאר-ברוקלין 459 481 489
טויבר, ר' אהרן באטורקעס 328 329	502 506 539
טויבר, ר' חיים מלייפניק 265	טייטלבוים, ר' משה דוד לאפוש 256 270
טויבר, ר' יהושע טעטינג 328	טייטלבוים, ר' משה יוסף אוהעל 356 426 499 504
טויבר, ר' ישראל איסר עיר חדש 327 338 339 407	טייטלבוים, ר' נפתלי באטור 410 418 438 489 500 503
טויבר, ר' מאיר עיר חדש 339	522 524 525 531 532 534 542
טויבר, ר' צבי הירש פרסבורג 400	טייכטאל, ר' חיים אלתר קעמעטשע 471 472
טויבש, ר' אהרן משה יאסי 260	טייכטאל, ר' חיים מנחם ירושלים 471 472
טויסיג, ר' ישראל 318 458 464	טייכטאל, ר' יצחק האלאש 471 472
טויסיג, נתן נטע כפר באן 230	טייכטאל, ר' יששכר שלמה פישטיאן 114 130 140 177 411
טויסקי, ר' ליפמן פעלעג'האזא 81	422 461 467 469 470 — 473 498 506 510 524 527
טרוצר (גם: טורצר, טריצר), ר' אברהם ליב צעצע-שאק	542
סעליצע-נעדיעד 366 379 411 435 467 469 512	טייכטאל, הבחור מאיר 472
טיגרמאן, ר' יוסף מאיר ניהייזל 334 379 468 470 498	טייכטאל, הבחור שלום 471 472
טיגרמאן, ר' יצחק ט' ליק-בעקעשטשאבא-גאווא 469 528	טייכמאן, ר' אברהם מונקאטש 530
533 542	טינטנר, ר' אברהם בירך סעמניץ 326
טייטלבוים, ר' אברהם אהרן קאלבסוב 531 564	טיסמניץ, ר' משולם ראה: איגרא
טייטלבוים, ר' אהרן באטור 489 524	טיקטין, ר' אברהם ברעסלוי 261 305
טייטלבוים, ר' אלעזר ניסן סיגט 348	טיראר, ר' חיים ב"ר שלמה (באר מים חיים) 232
טייטלבוים, ר' דוד עטשעד 531	טירנא, ר' אייזיק (מנהגים) 158 159 186 187 205 206 441
טייטלבוים, ר' חיים יהודה פוטנאק 529	טירנויער, ר' זאב וואלף שאמלוי 527
טייטלבוים, ר' חיים יעקב לימאנוב 509	טירני, ר' דניאל פירינצי 236
טייטלבוים, ר' חיים צבי סיגט 114 138 173 482 486 493	טננבוים, ר' אביש קרסטור 229 297
544 546 547 556	טננבוים, ר' אהרן ישוב טאמאר 75 319
טייטלבוים, ר' חנניא יו"ט ליפא (קדושת יו"ט) 138 173 250	טננבוים, ר' זאב וואלף ווערפעלעט 167 319 341 345 358
379 411 415 416 420 437 446 463 469 515 528 537	369 370 378 379 381 386
546 547 551 550 563	טננבוים, ר' יעקב פוטנאק 26 44 45 58 99 102 107 137
טייטלבוים, ר' חנניא יו"ט ליפא באטור 489	151 167 177 320 358 369 379 — 382 385 386 400
טייטלבוים, ר' חנניא יו"ט ליפא קרית ישמח משה ראה:	426 428 433 503
מייער-טייטלבוים	טננבוים, ר' מאיר פילעק-טארנא-פוטנאק 107 370 385
טייטלבוים, ר' יואל ארשיווע-קרולה-סאטמאר 173 473	386 400 466 533 534
474 488 489 497 509 — 511 520 521 524 545 546	טננבוים, ר' מנחם פילעק-טארנא 385 386 466 501 542
טייטלבוים, ר' יחזקאל לימאנוב 509	טננבוים, ר' משה ווערפעלעט-מילדוי 369 379 385 432
טייטלבוים, ר' יעקב יוקל וואלאווא 270 489	435 466 534
טייטלבוים, ר' יצחק בארדיוב 330 404 510	טננבוים, ר' שרגא צבי מעזא-טשאטה 26 68 74 79 85
טייטלבוים, ר' יקותיאל יהודה (ייטב לב) 11 26 41 49 64 68	108 137 167 320 335 358 374 378 — 401 409
76 90 103 146 147 168 173 235 269 — 271 320 341	424 426 434 443 488
342 346 — 348 357 367 379 382 388 393 416	טעבין, ר' וואלף פרסבורג 215
418 — 420 436 446 447 449 — 451 482 488 489 502	טעבין, ר' מענדל פרסבורג 243 247 267
503 507 524 528 531 534 541 547	טעבין, ר' קאפל פרסבורג 296
טייטלבוים, ר' יקותיאל יהודה (ב"ר חיים צבי) סיגט 510	טראב, ר' דוב בער אב"ד נ"מ [?] 492
511	טרונק, ר' יצחק יהודה קוטנא 467 510
טייטלבוים, ר' משה (ישמח משה) אוהעל 1 6 8 10 41 92	טרוצר, ר' אברהם ליב ראה טרוצר
116 147 163 168 240 251 252 260 261 269 270 311	טריכטש, ר' נחום ניקלשבורג 19 252 261 265 339 343
335 343 348 351 365 369 375 390 393 489 541	375

טויב, ר' פנחס חיים ראזלא 505
טויבר, ר' אהרן באטורקעס 329 328
טויבר, ר' חיים מלייפניק 265
טויבר, ר' יהושע טעטינג 328
טויבר, ר' ישראל איסר עיר חדש 407 339 338 327
טויבר, ר' מאיר עיר חדש 339
טויבר, ר' צבי הירש פרסבורג 400
טויבש, ר' אהרן משה יאסי 260
טויבש, ר' שמואל שמעלקא יאסי 357 264
טויסיג, ר' ישראל 464 458 318
טויסיג, נתן נטע כפר באן 230
טויסקי, ר' ליפמן פעלעג'האזא 81
טרוצר (גם: טורצר, טריצר), ר' אברהם ליב צעצע־שאק
סעליצע־נעדיעד 512 469 467 435 411 379 366
טיגרמאן, ר' יוסף מאיר ניייהייזל 498 470 468 467 379 334
טיגרמאן, ר' יצחק ט' ליק־בעקעשטשאבא־גאווא 528 469
542 533
טייטלבוים, ר' אברהם אהרן קאלבסוב 564 531
טייטלבוים, ר' אהרן באטור 524 489
טייטלבוים, ר' אלעזר ניסן סיגט 348
טייטלבוים, ר' דוד עטשעד 531
טייטלבוים, ר' חיים יהודה פוטנאק 529
טייטלבוים, ר' חיים יעקב לימאנוב 509
טייטלבוים, ר' חיים צבי סיגט 493 486 482 173 138 114
556 547 546 544
טייטלבוים, ר' חנניא יו"ט ליפא (קדושת יו"ט) 250 173 138
537 528 515 469 463 446 437 420 416 415 411 379
563 561 551 550 546
טייטלבוים, ר' חנניא יו"ט ליפא באטור 489
טייטלבוים, ר' חנניא יו"ט ליפא קרית ישמח משה ראה:
מייער־טייטלבוים
טייטלבוים, ר' יואל ארשיווע־קרולה־סאטמאר 473 173
546 545 524 521 520 511 — 509 497 489 488 474
טייטלבוים, ר' יחזקאל לימאנוב 509
טייטלבוים, ר' יעקב יוקל וואלאווא 489 270
טייטלבוים, ר' יצחק בארדיוב 510 404 330
טייטלבוים, ר' יקותיאל יהודה (ייטב לב) 68 64 49 41 26 11
341 320 271 — 269 235 173 168 147 146 103 90 76
416 393 388 382 380 379 367 357 348 — 346 342
502 489 488 482 451 — 449 447 446 436 420 — 418
547 541 534 531 528 524 507 503
טייטלבוים, ר' יקותיאל יהודה (ב"ר חיים צבי) סיגט 510
511
טייטלבוים, ר' משה (ישמח משה) אוהעל 92 41 10 8 6 1
311 270 269 261 260 252 251 240 168 163 147 116
541 489 393 390 375 369 365 351 348 343 335

טייטלבוים, ר' משה סיגט־סאטמאר־ברוקלין 489 481 459
539 506 502
טייטלבוים, ר' משה דוד לאפוש 270 256
טייטלבוים, ר' משה יוסף אוהעל 504 499 426 356
טייטלבוים, ר' נפתלי באטור 503 500 489 438 418 410
542 534 532 531 525 524 522
טייכטאל, ר' חיים אלתר קעמעטשע 472 471
טייכטאל, ר' חיים מנחם ירושלים 472 471
טייכטאל, הבחור יעקב 471
טייכטאל, ר' יצחק האלאש 472 471
טייכטאל, ר' יששכר שלמה פישטיאן 411 177 140 130 114
527 524 510 506 498 473 — 470 469 467 461 422
542
טייכטאל, הבחור מאיר 472
טייכטאל, הבחור שלום 472 471
טייכמאן, ר' אברהם מונקאטש 530
טינטנר, ר' אברהם בירך סעמנין 326
טיסמנין, ר' משולם ראה: איגרא
טיקטין, ר' אברהם ברעסלוי 305 261
טיראר, ר' חיים ב"ר שלמה (באר מים חיים) 232
טירנא, ר' אייזיק (מנהגים) 441 206 205 187 186 159 158
טירנויער, ר' זאב וואלף שאמלוי 527
טירני, ר' דניאל פירינצי 236
טננבוים, ר' אביש קרסטור 297 229
טננבוים, ר' אהרן ישוב טאמאר 319 75
טננבוים, ר' זאב וואלף ווערפעלעט 358 345 341 319 167
386 381 379 378 370 369
טננבוים, ר' יעקב פוטנאק 137 107 102 99 58 48 45 44 26
400 386 385 382 — 379 369 358 320 177 167 151
503 433 428 426
טננבוים, ר' מאיר פילעק־טארנא־פוטנאק 385 370 107
534 533 466 400 386
טננבוים, ר' מנחם פילעק־טארנא 542 501 466 386 385
טננבוים, ר' משה ווערפעלעט־מילדוי 432 385 379 369
534 466 435
טננבוים, ר' שרגא צבי מעזא־טשאטה 85 79 74 68 26
409 401 381 — 378 374 358 335 320 167 137 108
488 443 434 426 424
טעבין, ר' וואלף פרסבורג 215
טעבין, ר' מענדל פרסבורג 267 247 243
טעבין, ר' קאפל פרסבורג 296
טראב, ר' דוב בער אב"ד נ"מ [?] 492
טרונק, ר' יצחק יהודה קוטנא 510 467
טרוצר, ר' אברהם ליב ראה טרוצר
טריביטש, ר' נחום ניקלשבורג 343 339 265 261 252 19
375

טרישט, ר' בנימין זאב 371
 טרני, ר' יוסף ב"ר משה (מהרי"ט) 191
 טרעביטש, מהר"ם פעסט 346
 טרענשיין, ר' אליעזר טשוס 317
 טרענשינר, ר' פייבל העוועש 348
 טשארניטשאפקי, ר' חנוך העניך גאלין 467 470 525
 טשעק, ר' אשר אליקים אבראמי 379 435 485
 יאמפול, ר' מרדכי מיידאן 409
 יאנוסיער, ר' יעקב 440
 יאנוש, ר' יעקב מאגנדרוף 263
 יאקאבאוויטש, ר' אברהם צבי ברוקלין 518
 יאקאבאוויטש, ר' בן ציון בני ברק 534
 יאקאבזוהן, ר' בנימין זאב קאפנהאגן 472
 יגר (יעגער), ר' אברהם קראקא 97
 ר' יהודה (מאופן ?) 194
 ר' יהודה מטוקאי 381
 ר' יהודה מכפר אנאמר 386
 ר' יהודה משופרון (המאה ה־15) 185
 ר' יהודה בן אברהם מאופן 198
 ר' יהודה בן אליעזר (קעז) 372
 ר' יהודה ב"ר דוד הכהן מאופן 187 188
 ר' יהודה ב"ר שמואל החסיד 552
 ר' יהודה אברהם מפרצווא אב"ד גידינג 204
 ר' יהודה ליב אב"ד גריידיץ 200
 ר' יהודה ליב אב"ד קראקא 200
 ר' יהודה ליב ב"ר אפרים הכהן 4 196
 ר' יהודה ליב מפפד"מ 194
 ר' יהודה ליב אב"ד גירבע פינצעהעלי 366
 ר' יהודה ליואי ב"ר בצלאל (מהר"ל מפראג) 339 387 391
 ר' יהודה ליואי הזקן 387
 ר' יהונתן ב"ר יעקב מאופן 198 206
 ר' יהושע אב"ד קוריש 11
 ר' יהושע אב"ד ראוויטש 261
 ר' יהושע ב"ר יהודה ליב אב"ד שידלוב 200
 ר' יהושע הכהן אב"ד יארמוט 343 371
 ר' יהושע אהרן כהן ויניציאה 2
 יהושפט, ר' גרשון הלברשטאדט 326
 ר' יואב ב"ר ירמיה 1 6 9 10 16 161 218 227 — 232 229
 243 280 300 311 380
 ר' יואל ב"ר יצחק 217
 ר' יודל [אב"ד סעליש?] 229
 יוליוס, ר' זלמן ירושלים 343
 יולס, ר' ליכוש אב"ד שעבעש 335
 רבנו יום טוב בן אברהם אשכילי (ריטב"א) 220
 יונג, ר' אליהו ניו יורק 122 530

יונג, ר' מאיר צבי ברודא־דרוהוביטש 118 122 123 462
 יונג, ר' שלום ווערבאץ 432 462 486
 יונגרייז, ר' אברהם טשענגער 374 387 388
 יונגרייז, ר' אברהם בנימין פעהער־ג'ארמאט 431 433 535
 יונגרייז, ר' אריה סיקס 522
 יונגרייז, ר' אשר אנשיל טשענגער (מנוחת אשר) 167 171
 326 330 334 341 345 348 358 374 375 387 388 405
 418 431 445 463
 יונגרייז, ר' אשר אנשיל קאזינץ 510 511
 יונגרייז, ר' אשר אנשיל (ב"ר אברהם) טשענגער 441 524
 יונגרייז, ר' אשר אנשיל (ב"ר משה נתן נטע) ג'ונג'יש 154
 374 432 435 503 522 528 529 534
 יונגרייז, ר' אשר אנשיל (ב"ר פלק) שאלא־קיוועשד 435
 501 510
 יונגרייז, ר' אשר אנשיל (ב"ר שמואל דוד) פאביאנהאזא־
 ג'ארמאט 423 432 534 535
 יונגרייז, ר' דוד יחזקאל זאגרב 497
 יונגרייז, ר' יהושע פלק סאנטוב 87 379 387 432
 יונגרייז, ר' יחזקאל פרשוב 471 510
 יונגרייז, ר' יחזקאל שרגא אקאריטוי 522
 יונגרייז, ר' יעקב יוסף נירמאדע 525
 יונגרייז, ר' יעקב צבי 387 534 535
 יונגרייז, ר' יעקב שרגא בערצעל 455 501 528 536
 יונגרייז, ר' יצחק אייזיק ירושלים 484
 יונגרייז, ר' יצחק יעקב קאפל 374
 יונגרייז, ר' יצחק צבי קאשוי 85 379 435 528
 יונגרייז, ר' ישעיה זערינד 431 555
 יונגרייז, ר' מאיר רימאסאמבאט 385 386
 יונגרייז, ר' משה קאשוי 85 87 88 374 379 387 401 431
 484 560
 יונגרייז, ר' משה נתן זשאדאני 137 455 467
 יונגרייז, ר' משה נתן בוסקוביץ 455
 יונגרייז, ר' משה נתן נטע טיסא־פירעד 26 68 167 334
 346 358 373 374 388 431 442 505
 יונגרייז, ר' משה נתן נטע טאקאי 528
 יונגרייז, ר' שמואל בנימין פילעק 483 497 501 529
 יונגרייז, ר' שמואל דוד פעהער־ג'ארמאט 26 87 90 166
 347 374 385 387 423 431 433 463 528 — 530 562
 יונגרייז, ר' שמואל דוד ניר מעג'עש 482 522 524 535
 יונגרייז, ר' שמואל זאב באיאם 374 388
 יונגרייז, ר' שרגא פייש טשעטשע 387 535
 ר' יונה אב"ד קעמפנא 239 261
 רבנו יונה מגירונדי 382 440
 ר' יונה נחום ב"ר מאיר הכהן 199 200
 יוסט, ר' יוסף שאכטיץ 383
 ר' יוסף אב"ד יאנושהאזא 326

יפה ראה גם: שלזינגר; מרגליות
 יפה, ר' הירש פרסבורג 30
 יפה, ר' מרדכי (לבוש) 526
 יפה, ר' מרדכי גימפל ראזינאי 316 317
 ר' יצחק אב"ד קראקא (סבו של שמן רוקח) 217
 רבנו יצחק בן אבא מרי (ס' הכריתות) 246
 ר' יצחק בן אליעזר מארץ הגר ראה: מונקאטש
 יצחק בן יצחק הכהן (שם מדומה של מומר) ראה: חיים
 וואלף בן יונתן מטאפלטשין
 ר' יצחק ב"ר משה מסלאנים 211
 ר' יצחק סגל אב"ד קראקא (בן זמנו של שמן רוקח) 218 227
 רבנו יצחק מדורא (שערי דורא) 526
 ר' יצחק משופרון (המאה ה־15) 185
 ר' יצחק אברהם כ"ץ (כתר כהונה) 217 219 222 262
 ר' יצחק אייזיק אב"ד סיקס 348
 ר' יצחק מאיר (הרי"ם) מגור 209 342
 ר' יצחק שלום מצפת 193
 ר' יקותיאל זלמן וואלף (עמק המלך) 229 232 239 241 268
 304
 רבנו ירוחם בן משולם 356
 ירוחם, ר' חיים יצחק סאמבור ישן 422 497 510 520
 526
 ירוחם, ר' שרגא זאב (בן הנ"ל) 511
 ירושלמי, ר' אברהם יקותיאל חוסט 354 519
 ירושלמי, ר' פנחס נפתלי חוסט 354 421
 ר' ירמיה אב"ד מאטרסדורף 10 162 218 222 227 228
 230 — 232 239 254 255 297 519
 רבנו ישעיה מטרני הזקן (רי"ד) 219
 ר' ישראל אב"ד באהערע 266
 ר' ישראל אב"ד פאלאטא 272
 ר' ישראל אב"ד ווילעין 304
 ר' ישראל אב"ד פעטשי חדש 229
 ר' ישראל ב"ר יעקב קאפל ברודא 197
 ר' ישראל המגיד מקאזניץ 265 269 271 541
 ר' ישראל משקלוב 13 14 306 310
 ר' ישראל מנחם מענדל ב"ר חיים טרעבוולא 232
 ר' יששכר בער אב"ד יאקע 346 397
 ר' יששכר בער ב"ר א"ש פייבל שטאמפי 203 204
 ר' יששכר בער ב"ר סיני מיקלוש 36 42 50 166 336 348 405
 ר' יששכר בערמאן אב"ד אופן 195 247
 ר' יששכר דוב אב"ד מילכדורף 272

כהן ראה גם: קאהן
 כהן, ר' אברהם 327
 כהן, ר' אליהו וואשארוש־נאמעני 397 507 513 514 522
 כהן, ר' בן ציון ב"ר אליהו וואשארוש־נאמעני 507 508

ר' יוסף אב"ד מראמפאליא 234
 ר' יוסף אב"ד ניונוב 234
 ר' יוסף אב"ד סלאנים 477
 ר' יוסף אב"ד פוזנא (חתן הנוב"י) 297 311 326
 ר' יוסף אב"ד קולבסוף 269
 ר' יוסף ב"ר חיים חזן איזמיר 236
 ר' יוסף ב"ר ישעיה מקראטאשין 202
 יוסף בן מתתיהו (פלאביוס) 327
 ר' יוסף ב"ר צבי מפראג 193
 ר' יוסף מו"צ לאקנבאך 201
 ר' יוסף מיארטשוב־טומשוב 268
 ר' יוסף מקרעמניץ 526
 ר' יוסף וואלף קאלאטשא 384 408
 ר' יוסף זאב סאספאלו 409
 ר' יוסף יששכר בער קרעמזיר 197
 ר' יוסף ליברלש מפראג 225
 ר' יוסף מאיר ב"ר משה אב"ד הנובר 200
 ר' יוסף שלמה ב"ר מאיר (חתן הנוב"י) 216 217 232
 יוסקוביץ, ר' יעקב זאב (אמבוהא דספרי) 509
 יורדאן, ר' שמואל סאטמאר 443
 ר' יחזקאל אב"ד טערצאל 345
 ר' יחזקאל ב"ר יצחק מוואידיסלוב 218
 ר' יחזקאל הלוי אב"ד טרענטשין־אונסדורף 15 343
 ר' יחזקאל יעקב אב"ד סערעדנא 344 384 388
 ר' יחזקיה ב"ר אפרים הכהן מאופן 193
 ר' יחיאל אב"ד אורשא 380
 ר' יחיאל ב"ר יקותיאל הרופא 346
 ר' יחיאל מיכל ב"ר אברהם אב"ד ציפר 261 343
 ר' יחיאל מיכל ב"ר יהודה ליב אב"ד ברלין 200
 ר' יחיאל צבי מפאקש אב"ד שמאדע 230
 ייטלש, ר' ברוך (שער המלך) 239 260
 ייטלש, יהודה ליב מפראג 239
 ילינק, ר' משה שמואל ווינה 71 323
 יעמניץ, ר' משה יהודה פרוסניץ 278 294
 יענווער, ר' אברהם קראקא 348
 ר' יעקב אב"ד באביטש 344
 ר' יעקב ב"ר יצחק מפראג אב"ד שופרון (המאה ה־15) 185
 רבנו יעקב ב"ר מאיר (ר"ת) 243 298
 ר' יעקב ב"ר מאיר עיר חדש 214
 ר' יעקב מק"ק שלייוג (תלמיד ר"א קליר) 211
 ר' יעקב סגל מאופן (או פעסט) 262
 ר' יעקב יוסף שו"ב עטשעד 528
 ר' יעקב מאיר הלוי רימאסאמבאט 380
 ר' יעקב צבי ציגאנד 408
 יערוויץ, ר' הירש פרוסניץ 278 279
 יערוויץ, ר' משה פרוסניץ 278

ר' יוסף אב"ד מראמפאליא 234	יפה ראה גם: שלזינגר; מרגליות
ר' יוסף אב"ד ניונוב 234	יפה, ר' הירש פרסבורג 30
ר' יוסף אב"ד סלאנים 477	יפה, ר' מרדכי (לבוש) 526
ר' יוסף אב"ד פוזנא (חתן הנוב"י) 297 311 326	יפה, ר' מרדכי גימפל ראזינאי 316 317
ר' יוסף אב"ד קולבסוף 269	ר' יצחק אב"ד קראקא (סבו של שמן רוקח) 217
ר' יוסף ב"ר חיים חזן איזמיר 236	רבנו יצחק בן אבא מרי (ס' הכריתות) 246
ר' יוסף ב"ר ישעיה מקראטאשין 202	ר' יצחק בן אליעזר מארץ הגר ראה: מונקאטש
יוסף בן מתתיהו (פלאביוס) 327	יצחק בן יצחק הכהן (שם מדומה של מומר) ראה: חיים
ר' יוסף ב"ר צבי מפראג 193	וואלף בן יונתן מטאפלטשוין
ר' יוסף מו"צ לאקנבאך 201	ר' יצחק ב"ר משה מסלאנים 211
ר' יוסף מיארטשוב־טומשוב 268	ר' יצחק סגל אב"ד קראקא (בן זמנו של שמן רוקח) 218 227
ר' יוסף מקרעמניץ 526	רבנו יצחק מדורא (שערי דורא) 526
ר' יוסף וואלף קאלאטשא 384 408	ר' יצחק משופרון (המאה ה־15) 185
ר' יוסף זאב סאספאלו 409	ר' יצחק אברהם כ"ץ (כתר כהונה) 217 219 222 262
ר' יוסף יששכר בער קרעמזיר 197	ר' יצחק אייזיק אב"ד סיקס 348
ר' יוסף ליברלש מפראג 225	ר' יצחק מאיר (הרי"ם) מגור 209 342
ר' יוסף מאיר ב"ר משה אב"ד הנובר 200	ר' יצחק שלום מצפת 193
ר' יוסף שלמה ב"ר מאיר (חתן הנוב"י) 216 217 232	ר' יקותיאל זלמן וואלף (עמק המלך) 229 232 239 241 268
יוסקוביץ, ר' יעקב זאב (אמבוהא דספרי) 509	304
יורדאן, ר' שמואל סאטמאר 443	רבנו ירוחם בן משולם 356
ר' יחזקאל אב"ד טערצאל 345	ירוחם, ר' חיים יצחק סאמבור ישן 422 497 498 510 520
ר' יחזקאל ב"ר יצחק מוואידיסלוב 218	526
ר' יחזקאל הלוי אב"ד טרענטשין־אונסדורף 15 343	ירוחם, ר' שרגא זאב (בן הנ"ל) 511
ר' יחזקאל יעקב אב"ד סערעדנא 344 384 388	ירושלמי, ר' אברהם יקותיאל חוסט 354 519
ר' יחזקיה ב"ר אפרים הכהן מאופן 193	ירושלמי, ר' פנחס נפתלי חוסט 354 421
ר' יחיאל אב"ד אורשא 380	ר' ירמיה אב"ד מאטרסדורף 10 162 218 222 227 228
ר' יחיאל ב"ר יקותיאל הרופא 346	230 — 232 239 254 255 297 519
ר' יחיאל מיכל ב"ר אברהם אב"ד ציפר 261 343	רבנו ישעיה מטרני הזקן (רי"ד) 219
ר' יחיאל מיכל ב"ר יהודה ליב אב"ד ברלין 200	ר' ישראל אב"ד באהערע 266
ר' יחיאל צבי מפאקש אב"ד שמאדע 230	ר' ישראל אב"ד פאלאטא 272
ייטלש, ר' ברוך (שער המלך) 239 260	ר' ישראל אב"ד ווילעין 304
ייטלש, יהודה ליב מפראג 239	ר' ישראל אב"ד פעטשי חדש 229
ילינק, ר' משה שמואל ווינה 71 323	ר' ישראל ב"ר יעקב קאפל ברודא 197
יעמניץ, ר' משה יהודה פרוסניץ 278 294	ר' ישראל המגיד מקאזניץ 265 269 271 541
יענווער, ר' אברהם קראקא 348	ר' ישראל משקלוב 13 14 306 310
ר' יעקב אב"ד באביטש 344	ר' ישראל מנחם מענדל ב"ר חיים טרעבוולא 232
ר' יעקב ב"ר יצחק מפראג אב"ד שופרון (המאה ה־15) 185	ר' יששכר בער אב"ד יאקע 346 397
רבנו יעקב ב"ר מאיר (ר"ת) 243 298	ר' יששכר בער ב"ר א"ש פייבל שטאמפי 203 204
ר' יעקב ב"ר מאיר עיר חדש 214	ר' יששכר בער ב"ר סיני מיקלוש 36 42 50 166 336 348 405
ר' יעקב מק"ק שליינוג (תלמיד ר"א קליר) 211	ר' יששכר בערמאן אב"ד אופן 195 247
ר' יעקב סגל מאופן (או פעסט) 262	ר' יששכר דוב אב"ד מילכדורף 272
ר' יעקב יוסף שו"ב עטשעד 528	
ר' יעקב מאיר הלוי רימאסאמבאט 380	כהן ראה גם: קאהן
ר' יעקב צבי ציגאנד 408	כהן, ר' אברהם 327
יערוויץ, ר' הירש פרוסניץ 278 279	כהן, ר' אליהו וואשארוש־נאמעני 397 507 513 514 522
יערוויץ, ר' משה פרוסניץ 278	כהן, ר' בן ציון ב"ר אליהו וואשארוש־נאמעני 507 508

כהן, ר' בנימין וואלף דיאסעג־באדן 334	כ"ץ, ר' אברהם שלמה ריסקווה 564 563
כהן, ר' חנניא דוב בודאפשט 485	כ"ץ, ר' אהרן גד נימוזשא 527
כהן, ר' חנניא יום טוב קרית ביאליק 474	כ"ץ, ר' אהרן זאב פיטהארין 482 471
כהן, ר' יהונתן בנימין סעליש 493 492 485 432	כ"ץ, ר' אהרן שלמה אלמושד 263 357 366
הכהן, ר' יוסף פנחס 352	כ"ץ, ר' אהרן שמואל ראסיין 406
הכהן, ר' יוסף שמחה האמבורג 462	כ"ץ, אליעזר 277
הכהן, הבחור יצחק ראדין (תלמיד החפץ חיים) 472	כ"ץ, ר' אלעזר סעגערין 365
הכהן, ר' יצחק יוסף סאמוש־איוואר 565 436	כ"ץ, ר' אשר אנשיל סערדאהעלי 533 528 466 418 325 324
כהן, יצחק יוסף ירושלים 277 438 445	כ"ץ, ר' יואל ערדאד 561 527 525 499 498 483 423 394
הכהן, ר' ישראל מאיר (חפץ חיים) 550 526 482	כ"ץ, ר' ברוך בענדיט ברודא־פראג 485 422
כהן, ר' מאנדל אונסדורף 71	כ"ץ, ר' דוד מאטרסדורף 396 383 377 343 340 327 319
הכהן, ר' פנחס יעקב לייפציג 498	462
כהן, ר' צבי הירש דערעטשקע 504	כ"ץ, ר' דוד צבי זאטלניידורף 471
הכהן, ר' צדוק מלובלין 209	כ"ץ, ר' יהושע ווערפעלעט 359 325
הכהן, ר' צדוק פאריס 33	כ"ץ, פרופ' יעקב 24 65 277
הכהן, ר' שלמה ווילנא 412	כ"ץ, ר' יעקב אנאד (גם: יעקב יוסף) 442 401 385 381 379
הכהן, ר' שמואל סערדעש 497	כ"ץ, ר' יעקב צבי סאבאסלוי 522 506 505 499 409 366
כהנא, ר' אהרן ספינקא 528 504	528
כהנא, ר' ברוך ברוקלין 550	כ"ץ, ר' ירמיה סערעדנא 411
כהנא, ר' זאב טשאנא 474 440 423 411 408 379 328 128	כ"ץ, ר' ישעיה ווערעצקי 348
534 532 499	כ"ץ, ר' ליפמן 377
כהנא, ר' חיים אריה טמשוואר 557 556	כ"ץ, ר' מנחם אונסדורף 320
כהנא, ר' חיים יוסף דוב כהנא־הלר ראה: הלר	כ"ץ, ר' מנחם פרוסטיץ צעהלים 537 346 342 341 253
כהנא, ר' יהודה סיגט (חתן מראה יחזקאל) 271	כ"ץ, ר' מנחם מענדל 310
כהנא, ר' יונתן בנימין קליוזנבורג־ירושלים 320	כ"ץ, ר' מענדל פרסבורג 71 [?] 340
כהנא, ר' יוסף אלימלך זשאדאן־אונגוואר 386 379 351	כ"ץ, ר' מרדכי מיכאל נערדלינגן 343
387 396 410 432 435 436 457 456 460 463 465 479	כ"ץ, ר' משה טור־טערעבעש 383 366
521 510 509 494 488 487 484 482	כ"ץ, ר' משה נייטרא 405 403
כהנא, ר' יוסף מרדכי טעטש 357	כ"ץ, ר' משה יהודה סערדאהעלי 532 497 472 412
כהנא, ר' יעקב גדליה סיגט 447	כ"ץ, ר' משה ליב ניקלשבורג 433 421 396 346 323 320
כהנא, ר' יצחק אייזיק ראסלאוויץ 457	כ"ץ, ר' פנחס אריה עדיעק 408 401
כהנא, ר' יצחק אריה ווישווה 450	כ"ץ, ר' שלמה סאבאסלוי 385 378 366 202
כהנא, ר' מרדכי קעכניא 522	כ"ץ, ר' שמשון לוק 319
כהנא, ר' נחמן ספינקא 448 446 409	כ"ץ־ביסטריץ ראה: ביסטריץ
כהנא, ר' נחמן בני ראם־בני ברק 550	כרמולי, אליקים 224
כהנא, ר' צבי סטרימטערע 522	כרמיה, יצחק 333
כהנא, ר' צבי אלימלך סיגט 488	
כהנא, ר' שלמה דוד ווארשא־ירושלים 509	מרת לאה רבקה בת שמחה מאופן (אם ר' שמחה הכהן) 191
כהנא, ר' שמואל 337	לאונורוביטש, ר' גדליה קעמעטשע 541
כהנא, ר' שמואל זנוויל סיגט 393	לאונורוביטש, ר' מרדכי קעמעטשע 541 528 364
כהנא, ר' שמואל זנוויל מונקאטש 527 435 422 411 379	לאנדסברג, ר' ישראל יצחק אהרן גרוטווארדיין 170 85 47
כהנא, ר' שמואל זנוויל בודאפשט 506	333 342 367 377 384 407 438 516
כהנא, הבחור שרגא זשאראן 523	לאנדסברג, ר' ליב סעגהאלום 442 439 438 277 72
כ"ץ, ר' אביגדור יהודה דיסעל 411	לאשברין, ר' נפתלי ווארין 340
כ"ץ, ר' אברהם נמ"ד [נאג מעדיער?] 396	לב ראה: לעוו
כ"ץ, ר' אברהם אהרן נייטרא 462	לבוביטש, ר' יצחק בנימין 386

לבוביטש, ר' יצחק צבי קיוועש־טשאפ 432 411 403	ליטש־רוזנבוים, ר' יהודה פרסבורג 345 317
564 540 528 510 506 497 491 489 455	ליטש־רוזנבוים, ר' משה פרסבורג 537 433 402 317 316
לבוביטש, ר' ישראל עדיעק 518	ליטש־רוזנבוים, ר' משה (מאזעס) חיים קליינווארדיין 56
לבוביטש, ר' משה ליב זענטא 491 409	503 495 492 444 433 432 408 401 396 390 176 95
לבוביטש, ר' עזריאל ברוקלין 539 505 324	540 — 537 534 529 526 514
לבוביטש, ר' שמעון יאקא 485 398	ליטש־רוזנבוים, ר' עזריאל 371 317
לביאוס, ר' שמעון פרסבורג 215	[ליטש]־רוזנבוים, ר' פנחס קליינווארדיין־גענף 537
לבלוביטש, ר' דוב קיש־קרעש 537 536	ליטש־רוזנבוים, ר' צבי הירש סערדאהעלי 433
לווינגר, ר' אליעזר הירש מאגנדורף 363 334	ליטש־רוזנבוים, ר' שמואל יערגן 432 402 396 317 316 52
לווינגר, ר' גרשון קעטשקעמעט 442	433
לווינגר, ר' יהודה אריה קראסנא 395	ליטש־רוזנבוים, ר' שמואל שמעלקא קליינווארדיין 525 177
לווינגר, ר' יהושע יהודה ווייצן 511	537
לווינגר, ר' מרדכי צבי 370	לייטנר, ר' יהודה מרדכי שמעון לונדון 399
לווינגר, ר' משה מילכדורף 345 327 317	לייטר, ר' דוד דוב זוואלוב 417
לוונשטיין, ר' ישי הכהן בעלעד 536	לייכטאג, ר' אליהו קלאסני 523 503
לוי ראה גם: לעווי	לייכטאג, ר' אפרים דומבראד 525 503
ר' לוי ב"ר יצחק הירושלמי 3 201 — 203	לייכטאג, ר' מנחם 55
ר' לוי יצחק מבארדיטשוב 541	לייכטאג־וואכסמאן, ר' אברהם נייפעסט 524 523 511
הלוי, ר' אברהם יצחק נאשעלסק 510	לייכטר, ר' יצחק 344
לוי, ר' חיים יהודה טמשוואר 556	לייכטר, ר' משה זענטא 518
לוי, ר' יוסף העלמעץ 492 99 74	לייכטר, ר' שמואל 344
הלוי, ר' יחיאל ראדום 467	ליימזידר, ר' אליעזר שוחט 550
הלוי, ר' משה שמעון פרויניקירכן 542 474 473 462 398	לייפניק, ר' צבי ב"ר יצחק 257
לויטאן, ר' שלום יצחק שוועקשנא־אוסלו 467 460	לייפניק, מרת שיינדל (אם הקודם) 257
לונדון, ר' אליעזר אונגוואר 273	לייפניקר, ר' אהרן 368
לוסטיג, ר' יהודה צבי טארפא 534 513 509 508	לייפר, ר' אהרן משה 357
לוברבוים, ר' יעקב מליסא 8 265 372	לייפר, ר' ישראל יעקב חוסט 357
לוריא, ר' חיים פנחס לאדז 467	לייפרן?], ר' יששכר בער מנאדבורנא 357
לוריא, ר' שלמה (מהרש"ל) 526 190 188 187 79	לייפר, ר' מרדכי נאדבורנא־בישטינע 563 429 357 330
לטיף, ר' גרשון מאופן 185	לייפר, ר' ראובן מנחם אונגוואר 489
ר' ליב אב"ד הארצפלד 260	ליכטיג, ר' יוסף הלוי זבארוב 348
ר' ליב אב"ד העלישוי 294	ליכטנשטאדט, ר' וואלף טרענשין 234 232 225
ר' ליב ב"ר חיים ישעיה'ס מאטרסדורף 202 201	ליכטנשטאדט, ר' יעקב ב"ר וואלף 226 225
ר' ליב כהן (גיס גורן דוד) 361	ליכטנשטיין, ר' ברוך בענדיט קראסנא 504 495
ליב מאופן (נהרג בידי גויים) 195	ליכטנשטיין, ר' ברוך בענדיט קאלאמעא 505
ר' ליב סג"ל מאקאווא 229	ליכטנשטיין, ר' הלל קאלאמעא 341 333 311 87 86 66 65
ליבר, ר' ברוך פישטיאן 400 315	344 — 346 381 384 385 387 398 418 425 436
ליבר, ר' נתן בנימין פרסבורג 452 346 345 342 317 315	548 505 450 447
ליברמאן, ר' אהרן מרדכי פעלעג'־האזא 497	ליכטנשטיין, ר' הלל קראסנא־ברוקלין 562 535 509
ליברמאן, ר' יוסף דוב ברוקלין 564	ליכטנשטיין, ר' חיים יעקב סאטמאר 548
ליברמאן, ר' נתן ריטשע־קליינווארדיין 422 411 390	ליכטנשטיין, ר' יהודה בעטלען 553 552 502 469 452 337
ליטויער, ר' יששכר דוב סיקס־סענפעטער 243 242	557
ליטש־רוזנבוים, ר' אברהם פרסבורג 433 421 400 316 164	ליכטנשטיין, ר' יעקב הלל ברוקלין 502
ליטש־רוזנבוים, ר' גרשון טאליא 316 170 95 91 87 39 26	ליכטנשטיין, ר' יעקב קאפל וואשארהעלי 418
317 320 327 356 387 397 408 420 431 — 433 518	ליכטנשטיין, ר' יקותיאל באלקאן 502
537	ליכטנשטיין, ר' מרדכי טירטש 512

לבוביטש, ר' יצחק צבי קיוועש-טשאפ	432 411 403
לבוביטש, ר' ישראל עדיעק	564 540 528 510 506 497 491 489 455
לבוביטש, ר' משה ליב זענטא	491 409
לבוביטש, ר' עזריאל ברוקלין	539 505 324
לבוביטש, ר' שמעון יאקא	485 398
לביאוס, ר' שמעון פרסבורג	215
לבלוביטש, ר' דוב קיש-קערעש	537 536
לווינגר, ר' אליעזר הירש מאגנדורף	363 334
לווינגר, ר' גרשון קעטשקעמעט	442
לווינגר, ר' יהודה אריה קראסנא	395
לווינגר, ר' יהושע יהודה ווייצן	511
לווינגר, ר' מרדכי צבי	370
לווינגר, ר' משה מילכדורף	345 327 317
לוונשטיין, ר' ישי הכהן בעלעז	536
לוי ראה גם: לערוי	
ר' לוי ב"ר יצחק הירושלמי	201 3 — 203
ר' לוי יצחק מבארדיטשוב	541
הלוי, ר' אברהם יצחק נאשעלסק	510
לוי, ר' חיים יהודה טמשוואר	556
לוי, ר' יוסף העלמעץ	74 99 492
הלוי, ר' יחיאל ראדום	467
הלוי, ר' משה שמעון פרוינקירכן	542 474 473 462 398
לויטאן, ר' שלום יצחק שוועקשנא-אוסלו	467 460
לונדון, ר' אליעזר אונגוואר	273
לוסטיג, ר' יהודה צבי טארפא	534 513 509 508
לוברבוים, ר' יעקב מליסא	8 261 265 372
לוריא, ר' חיים פנחס לאדז	467
לוריא, ר' שלמה (מהרש"ל)	79 187 188 190 526
לטיפ, ר' גרשון מאופן	185
ר' ליב אב"ד הארצפלד	260
ר' ליב אב"ד העלישוי	294
ר' ליב ב"ר חיים ישעיה'ס מאטרסדורף	201 202
ר' ליב כהן (גיס גורן דוד)	361
ליב מאופן (נהרג בידי גויים)	195
ר' ליב סג"ל מאקאווא	229
ליבר, ר' ברוך פישטיאן	400 315
ליבר, ר' נתן בנימין פרסבורג	315 317 342 345 346 452
ליברמאן, ר' אהרן מרדכי פעלעג'האזא	497
ליברמאן, ר' יוסף דוב ברוקלין	564
ליברמאן, ר' נתן ריטשע-קליינווארדיין	390 411 422
ליטויער, ר' יששכר דוב סיקס-סענפעטער	242 243
ליטש-רוזנבוים, ר' אברהם פרסבורג	164 316 400 421 433
ליטש-רוזנבוים, ר' גרשון טאליא	26 39 87 91 95 170 316
	317 320 327 356 387 397 408 420 431 — 433 518
537	

ליטש-רוזנבוים, ר' יהודה פרסבורג	317 345
ליטש-רוזנבוים, ר' משה פרסבורג	316 317 402 433 537
ליטש-רוזנבוים, ר' משה (מאזעס) חיים קליינווארדיין	56
	95 176 390 396 401 408 432 433 444 492 495 503
	514 526 529 534 537 — 540
ליטש-רוזנבוים, ר' עזריאל	317 371
[ליטש]-רוזנבוים, ר' פנחס קליינווארדיין-גענף	537
ליטש-רוזנבוים, ר' צבי הירש סערדאהעלי	433
ליטש-רוזנבוים, ר' שמואל יערגן	52 316 317 396 402 432
	433
ליטש-רוזנבוים, ר' שמואל שמעלקא קליינווארדיין	177 525
	537
לייטנר, ר' יהודה מרדכי שמעון לונדון	399
לייטר, ר' דוד דוב זוואלוב	417
לייכטאג, ר' אליהו קלאסני	503 523
לייכטאג, ר' אפרים דומבראד	503 525
לייכטאג, ר' מנחם	55
לייכטאג-וואכסמאן, ר' אברהם ניפעסט	511 523 524
לייכטר, ר' יצחק	344
לייכטר, ר' משה זענטא	518
לייכטר, ר' שמואל	344
ליימזידר, ר' אליעזר שוחט	550
לייפניק, ר' צבי ב"ר יצחק	257
לייפניק, מרת שיינדל (אם הקודם)	257
לייפניקר, ר' אהרן	368
לייפר, ר' אהרן משה	357
לייפר, ר' ישראל יעקב חוסט	357
לייפרן [?], ר' יששכר בער מנאדבורנא	357
לייפר, ר' מרדכי נאדבורנא-בישטינע	330 357 429 563
לייפר, ר' ראובן מנחם אונגוואר	489
ליכטיג, ר' יוסף הלוי זבארוב	348
ליכטנשטאדט, ר' וואלף טרענשין	225 232 234
ליכטנשטאדט, ר' יעקב ב"ר וואלף	225 226
ליכטנשטיין, ר' ברוך בענדיט קראסנא	495 504
ליכטנשטיין, ר' ברוך בענדיט קאלאמעא	505
ליכטנשטיין, ר' הלל קאלאמעא	65 66 86 87 311 333 341
344 — 346	381 384 385 387 398 418 421 425 436
	447 450 505 548
ליכטנשטיין, ר' הלל קראסנא-ברוקלין	509 535 562
ליכטנשטיין, ר' חיים יעקב סאטמאר	548
ליכטנשטיין, ר' יהודה בעטלען	337 452 469 502 552 553
	557
ליכטנשטיין, ר' יעקב הלל ברוקלין	502
ליכטנשטיין, ר' יעקב קאפל וואשאהעלי	418
ליכטנשטיין, ר' יקותיאל באלקאן	502
ליכטנשטיין, ר' מרדכי טירטש	512

ליכטנשטיין, ר' שמואל ברוקלין 562
ליכטנשטיין, ר' שמעון לעכניץ 557 432 177
לימא, ר' משה (חלקת מחוקק) 227 192 47
לינדוי, ברוך 244
לינדנבוים, ר' לוי פעסט 362
לינק, ר' ישעיה יחזקאל טאפולטשאן 462
לינק, ר' משה נעמעש־סאלוק 410 397 120
לינק, ר' פנחס טאפולטשאן 462 433 400 317
ליסא, ר' איסרל 248
ליפא, ר' וואלף שאכטיץ 317
ליפא, ר' זרח פוחאף 262
ר' ליפמן (מאופן?) 194
ר' ליפמן אב"ד סאבאדקא 17
ליפשיץ, ר' אברהם בילקע 542 487
ליפשיץ, ר' אריה ליבוש סאנטוב 433 222 63
ליפשיץ, ר' אריה ליבוש (אריה דבי עילאי) 270
ליפשיץ, ר' יחזקאל משה מישקאלץ 348
ליפשיץ, ר' יצחק נתן סאנטוב 363 345 334
ליפשיץ, ר' יששכר דוב אונגוואר 470
ליפשיץ, ר' משה יוסף 492
ליפשיץ, ר' משה נחמיה ניר־קאראס 526
ליפשיץ, ר' שבתי יולניצה־ארשיווע 442 418 417 138 40
487 517 542
ליפשיץ, ר' שלמה זלמן ווארשא 306
ליפשיץ, ר' שלמה ישעיה 417
ליפשיץ־הלברשטאם, ר' יחזקאל שרגא ירושלים 521 470
לירמה, ר' יהודה 189 — 191
למברגר, ר' יהודה ברוקלין 529
למברגר, ר' ליב ראזנוי 58 361 374 379 385
למברגר, ר' מנחם מענדל פאלגאר 528
למברגר, ר' משה נתן נטע קרית אתא 528
למברגר, ר' שמעון 519
לנדא, ר' אליעזר בערהאמעט 520
לנדא, ר' אלעזר (יד המלך) 303 260
לנדא, ר' אלעזר אושפצין 470
לנדא, ר' אשר זעליג אושפצין 508 507 467
לנדא, ר' בנימין זאב לעגענע־מיהאלי 530
לנדא, ר' חיים שטיינאמאנגר 532
לנדא, ר' חיים יוסף סיניוור 410
לנדא, ר' יהושע העשיל וויטקא־נירעדהאזא 525
לנדא, ר' יחזקאל (נודע ביהודה) 10 24 97 115 203 209
211 — 214 218 225 227 230 231 238 244 247 251
258 267 278 292 293 296 300 303 342
לנדא, ר' יעקב־קא (בן הנוב"י) בראד 260
לנדא, ר' יצחק הלוי פרסבורג 209 215 232
לנדא, ר' יצחק אייזיק (ב"ר משה צבי) 538

לנדא, ר' יצחק יהודה בארשא 530
לנדא, ר' ישעיה שלום ברוקלין 530
לנדא, ר' ישראל אוהעל 534
לנדא, ר' ישראל אברהם אלטר עדעלין 528 — 531
לנדא, ר' ישראל אפרים פישל קליינווארדיין 530 538
לנדא, ר' משה פראג 239
לנדא, ר' משה צבי קליינווארדיין 423 444 481 483 537 538
לנדא, ר' נתן נטע בארדיוב־אושפצין 316 397 402 436 462
לנדא, ר' צבי הירש ברוקלין 530
לנדא, ר' שאול קראקא 344
לנדא, ר' שלום וואלאווע 537
לנדא, ר' שמואל פראג 163 230 231 248 254 258 — 260
303
לעבל, ר' ישראל זאב אוהעל 530
לעהמאן, ר' מאיר מיינץ 346 436
לעהמאן, ר' משה (חתן החת"ס) 347 400
לעהמאן, מרת שמחה (בת החת"ס) 456
לעהרן, ר' עקיבא אמשטרדם 345
לעהרן, ר' צבי אמשטרדם 11 14 61 62 64 255 323 348 377
383
לעהרנר, ר' מאיר אלטונא 402 411
לעהרער, ר' יעקב צעשינוב 266 267
לעוו, ר' אהרן ב"ר אלעזר 222
לעוו, ר' אלעזר (שמן רקח) 1 6 9 16 23 24 144 150 162
163 166 217 — 223 229 232 234 248 254 259 — 262
264 275 304 305 307 343 348 361 364 383 390
לעוו, ר' אלעזר אונגוואר 26 49 53 55 56 58 59 75 118
124 — 126 132 133 141 145 147 151 174 222 223
326 334 396 408 409 418 427 433 537
לעוו, ר' אריה יהודה בוניהאר 247
לעוו, ר' בנימין וואלף (שערי תורה) 11 61 166 168 174 219
222 223 248 254 262 264 311 329 343 348 351 356
358 361 367 378 394
לעוו, ר' בנימין וואלף אונגוואר 125 358 408
לעוו, ר' ירמיה 41 47 57 174 177 223 255 264 329
341 342 345 358 359 363 364 379 386 392 418 450
560
לעוו, ר' ישראל פינפקירכן 326 327 387 388
לעוו, ליאופולד 119 275
לעוו, ר' מרדכי בוניהאר 235
לעוו, ר' מרדכי פעטראוואסעלא 316 345 366 508
לעוו, ר' מרדכי יהודה אונטרדאם 40 235 320 387 416 528
558 559
לעוו, ר' משה אריה טמשוואר־ברוקלין 558
לעוו, ר' שמעיה סעקעלי־קערעסטור 177 527 559
לעווער, יאקב טאפלטשאן 148

לעווי, ר' אלימלך טאש 504 526 535
לעווי, ר' משולם פייש טאש 319 360 374 421 518 535
לעווין, ר' אהרן סאמבור 540
לעווין, ר' דוד אילאווא 397
לעווין, ר' נתן ראהטיץ 417
לעזער, ר' משה הוניאד 558
לעפקוביץ, ר' יהושע קאמארן 389 489
לעפקוביץ, הבחור ישראל שמעון 489
לערמאן, ר' שמחה בונם לאדז 536
לפלר, ר' יוסף באטורקעס 77 333 345
לפלר, ר' ליב סעניץ 346
מאהר, ר' שלמה פעסט 239 348
מאייו, ר' רפאל יצחק איזמיר 236
ר' מאיר אב"ד לאקנבאך 201
ר' מאיר אב"ד שאכטיץ 390
ר' מאיר ב"ר בנימין וואלף אפטא 200
רבנו מאיר ב"ר ברוך מרוטנבורג 24 362 526
ר' מאיר ב"ר חיים רופא חברון 193
ר' מאיר מפרמישלאן 357 390 541
ר' מאיר משופרון (המאה ה־15) 185
ר' מאיר הכהן מאופן 185
ר' מאיר אברהם מטשאבא 260 378 560
ר' מאיר הלל אב"ד ווירטעש 431
מאירוביטש, ר' יצחק הידאלמאש 398
מאליק, ר' חיים יצחק סאטמאר 547
מאנדל, ר' דוד 256
מאנדל, ר' חיים יחיאל 256
מאנדל, ר' שלמה ברוקלין 547
מאנדלבוים, ר' אהרן משה (גם משה אהרן) וואשארהעלי
432 437 443
מאנדלבוים, ר' בנימין זאב סאטמאר 55 374 388 549
מאנהיימר, ר' חיים צבי אונגוואר 26 62 76 77 95 110 155
156 165 172 229 316 327 332 334 335 346 351 369
377 379 380 390 417 422 433 436 439 441 442 450
452 462 484 511
מאסאריק, טומאש גאריג נשיא צ'כוסלובקיה 458
מארגרטן, ר' יואל ערלוי 327 442
מארגרטן, ר' יצחק צבי אברהאם 325 348 433
מארגרטן, ר' משה העטהארש 379
מארמורשטיין, ר' יהודה ליב סעניץ 442
מארקברייטר, ר' שמעון דרעזניץ 260
מארקוביטש, ר' אליהו הכהן סאטמאר 543
מארקוביטש, ר' אליהו דוד הכהן 543
מארקוס, הירשל (רב רפורמי) 18 19
מבורך, ר' חיים סופיאה 194

מגיד, ר' אהרן טעטש 472
מגיד, ר' קלמן קראזיא 467
מדינה, ר' יעקב די ליורנו 236
מדינה, ר' משה די שאלוניקי 187
מדיני, ר' חיים חזקיה (שדי חמד) חברון 171 417 426 427
436 443 477
מהרי"ל ראה: מולין
מהר"ל מפראג ראה: ר' יהודה ליואי בן בצלאל
מהר"ם מרוטנבורג ראה: ר' מאיר ב"ר ברוך
מודרן, ר' יהודה סיגט 223 224 271 348 393 426 431 436
446
מוזס, ר' זאב דוד הכהן טשעטשע 432
מוטנר, ר' יעקב מיידאן 522
מולין, רבנו יעקב (מהרי"ל) 187 460
מולכו, ר' יעקב ירושלים 193
מולכו, ר' שבתי צפת 193
מונטיפיורי, משה 341 342
מונקאטש, ר' יצחק ב"ר אליעזר (אהל יצחק) 159
239 — 241 244 539
מורגנשטרן, ר' יעקב יצחק טיסא ליק 89
מורטארה, ר' מרדכי הלוי מאנטובה 402
מושקוביץ, ר' דוד נאסויד־ת"א 558
מושקוביץ, ר' דוד בוניהאד־ירושלים 485 517 529
מושקוביץ, ר' חיים זלמן טאקאי 408 437 441
מושקוביץ, ר' מנחם גרשון טשעטשאוויץ 463 489
מושקוביץ, ר' נתן אהרן טשעטשאוויץ־ירושלים 463
מושקוביץ, ר' צבי מארגרטן־ירושלים 468 554
מושקוביץ, ר' שבתי 508
מושקוביץ, ר' שלמה זלמן טאקאי 379
מושקוביץ, ר' שמואל אונגוואר 320 342
מיטלמאן, ר' ישראל יהודה אונגוואר 423 431
מיזל, בנימין זאב פעסט 339
מיזל, ר' חנניא ליפא משה 239
מיזלש, ר' דוב בעריש ווארשא 342
מיזלש, ר' דוד דוב אוהעל 179 464 471 494 498 — 500
504 509 510 523 542 543
מיזלש, ר' חיים ראדוואן־סארוואש 499 509 522
מיזלש, ר' יוסף חנינא ליפא פרעמישלא 128
מיזלש, ר' יוסף משה מארוש־איוואר 499 509
מיזלש, ר' יחזקאל שרגא ראדוואן 499
מיזלש, ר' יקותיאל יהודה סארוואש 509
מיזלש, ר' מרדכי דוד טארנוב 499
מיזלש, ר' משה אפרים לאסק 282 285
מיזלש, ר' סענדר רעכניץ 13 299
מיזלש, ר' עזיאל ראה בודנר־מיזלש
מיזלש, ר' צבי אב"ד אוהעל ראה זאמושץ

לעווי, ר' אלימלך טאש 535 526 504
לעווי, ר' משולם פייש טאש 535 518 421 374 360 319
לעווין, ר' אהרן סאמבור 540
לעווין, ר' דוד אילאווא 397
לעווין, ר' נתן ראהטין 417
לעזער, ר' משה הוניאד 558
לעפקוביץ, ר' יהושע קאמארן 489 389
לעפקוביץ, הבחור ישראל שמעון 489
לערמאן, ר' שמחה בונם לאדז 536
לפלר, ר' יוסף באטורקעס 345 333 77
לפלר, ר' ליב סעניץ 346

מאהר, ר' שלמה פעסט 348 239
מאייר, ר' רפאל יצחק איזמיר 236
ר' מאיר אב"ד לאקנבאך 201
ר' מאיר אב"ד שאכטיץ 390
ר' מאיר ב"ד בנימין וואלף אפטא 200
רבנו מאיר ב"ד ברוך מרוטנבורג 526 362 24
ר' מאיר ב"ד חיים רופא חברון 193
ר' מאיר מפרמישלאן 541 390 357
ר' מאיר משופרון (המאה ה-15) 185
ר' מאיר הכהן מאופן 185
ר' מאיר אברהם מטשאבא 560 378 260
ר' מאיר הלל אב"ד ווירטעש 431
מאירוביטש, ר' יצחק הידאלמאש 398
מאליק, ר' חיים יצחק סאטמאר 547
מאנדל, ר' דוד 256
מאנדל, ר' חיים יחיאל 256
מאנדל, ר' שלמה ברוקלין 547
מאנדלבוים, ר' אהרן משה (גם משה אהרן) וואשארהעלי 443 432 374
מאנדלבוים, ר' בנימין זאב סאטמאר 549 388 374 55
מאנהיימר, ר' חיים צבי אונגוואר 155 110 95 77 76 62 26
156 165 172 229 316 327 332 334 335 346 351 369
377 379 380 390 417 422 433 436 439 441 442 450
452 462 484 511
מאסאריק, טומאש גאריג נשיא צ'כוסלובקיה 458
מארגרטן, ר' יואל ערלוי 442 327
מארגרטן, ר' יצחק צבי אברהאם 433 348 325
מארגרטן, ר' משה העטהארש 379
מארמורשטיין, ר' יהודה ליב סעניץ 442
מארקברייטער, ר' שמעון דרעזניץ 260
מארקוביטש, ר' אליהו הכהן סאטמאר 543
מארקוביטש, ר' אליהו דוד הכהן 543
מארקוס, הירשל (רב רפורמי) 19 18
מבורך, ר' חיים סופיאה 194

מגיד, ר' אהרן טעטש 472
מגיד, ר' קלמן קראזיא 467
מדינה, ר' יעקב די ליוורנו 236
מדינה, ר' משה די שאלוניקי 187
מדיני, ר' חיים חזקיה (שדי חמד) חברון 427 426 417 171
436 443 477
מהרי"ל ראה : מולין
מהר"ל מפראג ראה : ר' יהודה ליואי בן בצלאל
מהר"ם מרוטנבורג ראה : ר' מאיר ב"ר ברוך
מודרן, ר' יהודה סיגט 224 223 271 348 393 426 431 436
446
מוזס, ר' זאב דוד הכהן טשעטשע 432
מוטנר, ר' יעקב מיידאן 522
מולין, רבנו יעקב (מהרי"ל) 187 460
מולכו, ר' יעקב ירושלים 193
מולכו, ר' שבתי צפת 193
מונטיפיורי, משה 342 341
מונקאטש, ר' יצחק ב"ר אליעזר (אהל יצחק) 159
239 — 244 539
מורגנשטרן, ר' יעקב יצחק טיסא ליק 89
מורטארה, ר' מרדכי הלוי מאנטובה 402
מושקוביץ, ר' דוד נאסויד־ת"א 558
מושקוביץ, ר' דוד בוניהאד־ירושלים 529 517 485
מושקוביץ, ר' חיים זלמן טאקאי 441 437 435 408
מושקוביץ, ר' מנחם גרשון טשעטשאווין 489 463
מושקוביץ, ר' נתן אהרן טשעטשאווין־ירושלים 463
מושקוביץ, ר' צבי מארגרטן־ירושלים 554 468
מושקוביץ, ר' שבתי 508
מושקוביץ, ר' שלמה זלמן טאקאי 379
מושקוביץ, ר' שמואל אונגוואר 342 320
מיטלמאן, ר' ישראל יהודה אונגוואר 431 423
מיזל, בנימין זאב פעסט 339
מיזל, ר' חנניא ליפא משה 239
מיזלש, ר' דוב בעריש ווארשא 342
מיזלש, ר' דוד דוב אוהעל 179 464 471 494 498 — 500
504 509 510 523 542 543
מיזלש, ר' חיים ראדוואן־סארוואש 522 509 499
מיזלש, ר' יוסף חנינא ליפא פרעמישלא 128
מיזלש, ר' יוסף משה מארוש־איוואר 509 499
מיזלש, ר' יחזקאל שרגא ראדוואן 499
מיזלש, ר' יקותיאל יהודה סארוואש 509
מיזלש, ר' מרדכי דוד טארנוב 499
מיזלש, ר' משה אפרים לאסק 282 285
מיזלש, ר' סענדר רעכניץ 13 299
מיזלש, ר' עוזיאל ראה בודנר־מיזלש
מיזלש, ר' צבי אב"ד אוהעל ראה זאמושץ

מיזלש, ר' צבי הירש ניימארק-ווייצן 179 499 508 — 511	מינץ, ר' שמעון 222
564 547	מונצנט, ר' שלמה זלמן מארגרטן-מיהאליפאלווא 377 348
מיזלש, ר' צבי יהודה אריה יעקב לאסק 509 499 491	מישל, ר' אליעזר טורקא 510 508 498 460
מיזלש, ר' שלמה ערדאסענזשארץ 560	מלאך, ר' שלמה ליורנו 237
מיזלש, ר' שלמה ווייצן 509	מלבים, ר' מאיר ליבוש 437
מיזלש, ר' שמואל שמעלקא עגערסעג 383 382	מלצר, ר' איסר זלמן 536
מייזנר, ר' יהודה וויינערן 272	מנדלוביטש, ר' יצחק בנימין פישפיק-לאדאני 497
מיינער, ר' חנוך הענין קערעצקי 545 525 493 482	מנדלוביטש, ר' משה יהודה קאוואטשהאזא 534 510
מיינער, ר' שלמה סאסוב 493	מנדלסבורג, ר' משולם 235
מיינער-טייטלבוים, ר' חנניא יו"ט ליפא סאטמאר-סאסוב	מנדלסון, ר' משה 17 97 128 338
קרית ישמח משה 545	רבנו מנוח מנרבונה 232
מיינער-טייטלבוים, ר' יואל 493	ר' מנחם אהרן נייטרא 343 317
מיינרזאהן, זשאנאצא 131	ר' מנחם גרשון לייטשוי 134
ר' מיכאל סערדאהעלי 374	ר' מנחם מענדל מקאסוב 265
מיכאלסקי, ר' יעקב אברהם יחיאל קארלסרוה-תל אביב 485	ר' מנחם מענדל מרימנוב 541 271 269
ר' מיכל ב"ר יוסף מקראקא (סדר הגט) 350	ר' מנחם מענדל תלמיד הגר"א 306
מיכלוביטש, ר' יחיאל מיכל נתניה 465	ר' מנחם עזריה מפאנו 196
מיכלזאהן, ר' צבי יחזקאל פלונסק-ווארשא 460 427 209	ר' מנחם שלמה אב"ד נמירוב 535
465 466 483 484 491 503 506 525 539 540	מנצר, אשר יעקב ברוקלין 547
מילר, ר' אורי ברעזאוויץ 330 332 335 345 367	מנצר, ר' יששכר בער יאקא 473
מילר, ר' אשר אנשיל יהודה פעטראזשען 130 432 439 561	ר' מנשה ליב יארמוט 348
מילר, ר' גבריאל מאטסדורף 79 321 397	מעהר, ר' שלמה בראילוב 408 397
מילר, ר' יואל נאנאש 382	ר' מערקעל משופרון 185
מילר, ר' יוסף גאלאנטא 401 403 476	מרגליות, ר' אפרים זלמן בראד 8 13 22 132 163 206 223
מילר (מעלער ?), ר' יעקב באניא 379	230 254 260 271 304 — 306 348 350 517 518
מילר, ר' יצחק פאדגורזע 511	מרגליות, ר' ישעיה אשר זעליג ירושלים 564
מילר, ר' יצחק אייזיק ספינקא 556	מרגליות, ר' מנחם מענדל הארינטש 432
מילר, ר' לוי יצחק קרית בנימין 561	מרגליות-יפה, ר' ישראל דוד פעזינג 34 35 333 339 340
מילר, ר' מאיר גאניטש 488	מרדכי בן יצחק ממאטסדורף 200
מילר, ר' נתן סעטשין 167 317 346 381 382 384 403	מרדכי ב"ר מנחם אדריאנופול 237
מילר, ר' נתנאל מעקספארט 408	ר' מרדכי נסים ליורנו 237
מילר, ר' פנחס נצרת עילית 557 561	מרמרשטיין, אברהם 553
מילר, ר' שלמה סעטשין 382	ר' משה אב"ד סערעט 18
מילר, ר' שמואל אהרן לאבאווא 470 481 503 506 509 510	ר' משה אב"ד שארבאגארד 371
524 540	רבנו משה בן יעקב מקוצי (סמ"ג) 444
מילר, ר' שמואל בנימין פאסטא 455	ר' משה ב"ר יצחק הלוי מברלין 202
מילר, ר' שמעון פארקאשד 455 440 382	ר' משה ב"ר מיכאל קלעצקין 202 211
מינץ, ר' אברהם 222	רבנו משה בר מימון (רמב"ם) 238 242 244 338 531
מינץ, ר' אלעזר קעמפען 409 222	רבנו משה בן נחמן (רמב"ן) 128 309 500 547 564
מינץ, ר' זיסקינד בראד 348	ר' משה חזן 186
מינץ, ר' יוסף יצחק טאב 258 259 377	ר' משה מסאמבור 493
מינץ, ר' יעקב (ב"ר משה) 370	ר' משה מסוכוטשוב 199
מינץ, ר' משה אופן 1 6 — 10 162 226 228 236	ר' משה סוכוטשוב 199
238 — 240 245 248 253 254 258 260 — 262 267 274	ר' משה חריף פרסבורג 202 204 208
302 — 305 334 372	ר' משה אהרן אב"ד טאליא 348
	ר' משה אליהו פעצצל ראה: אליהו משה

ר' משה אפרים אב"ד קאליש 261	ניימאן, ר' שמואל גדליה 455
ר' משה הירש אב"ד לאשברין 219 222 239	ניימאן, ר' שמעון בצלאל טארנא 525
ר' משה חיים משאלוניקי 194	נייפלד, ר' יעקב ג'ונג'וש 510 534
ר' משה חיים אפרים מסדילקוב 240	נייפלד, ר' שמשון דיאשג'ור-מישקאלץ 126 143 423 435
ר' משה יהושע אב"ד הוראדנא 202	529 530
ר' משה ליב ב"ח ניקלשבורג 230	ניישלוס, ר' חיים פרסבורג 400
ר' משה ליב מסאסוב 265 541	ניישלוס, ר' יעקב 340
ר' משה צבי הירש ב"ר שמחה מוורבויים 295	ניישלוס, ר' משה סקוירא-ברוקלין 455 457
ר' משה שלמה זלמן אב"ד קראקא 239	ניסל, ר' יחזקאל יצחק אייזיק דעש 272
ר' משה שמואל יצחק אב"ד סיקס 229	ניסל, ר' שבתי דעש 272 450
ר' משולם זלמן הכהן אב"ד פיורדא 228 250 251 304	ננטווא, ר' הושע ירושלים 191
	רבנו נסים בן ראובן גירונדי 220
נאגאל, ר' יצחק אסלאני 456	ר' נפתלי ב"ר יצחק הכהן (סמיכת חכמים) 6 200 500
נאדלר, ר' מאיר זאב באניא 411	ר' נפתלי הירץ ב"ר בנימין זאב ברלין 205
נאטונק, ר' יוסף יאסברען 327 375	ר' נתנאל כהן אב"ד פוחאף 262
נאים, ר' יעקב חיים נ' 236	נתנון, ר' יוסף שאול לעמבערג 84 85 164 234 267 317
נאפולין 10 19 281 290 300	319 322 — 324 328 330 — 335 341 342 345 356 364
נאשיץ-פאלאק, ר' משה 230	374 386 388 421 422 433 436
נאשער, ר' משה באיא 339	סאלקאי, ר' ישראל מאטע-סאלקא 119
נבון, ר' בנימין מרדכי ירושלים 372	סג"ל, ר' אהרן יוסף שמואל הלוי טרענטשין 268 339 345
נבנצאל, ר' יחיאל אלטר סטאניסלוב 492	346 404
נובל, ר' יוסף הלבפשטאדט 372	סג"ל, ר' יחזקאל אונסדורף-טרענטשין 268 348
נוימאן ראה: ניימאן	סגל, ר' ליזר רעכניץ 34
נוניס-ואיס, ר' יעקב ליורנו 236 372	סגל, ר' מאיר צבי מיידאן 521
נוסנבוים, ר' זאב דראהאביטש 509 513	סגל, ר' מרדכי ב"ר אפרים פעסט 262
ר' נחום מירושלים (מת במגפה) 344	סגל, ר' משה מנחם יוסף לאדז 485
נחשוני, יהודה 277	סגל, ר' מתתיהו הלבפשטאדט 326
נייאויטש, ר' דוד 436	סודיץ-ביכלר ראה: ביכלר-סודיץ
נייהויר, ר' יצחק סערדאהעלי 508	סויבל, ר' יהודה ליב עלעשד 491
נייווירטה, ר' דוד פרשוב 403	סויבל, ר' יוסף חיים טריבושאן 491
נייזאץ, ר' ישעיה העליטשאבא 322 323 396 402 433	סולמאן, ר' משה ישראל בארדיוב 510
נייזאץ, ר' ליפמן זשאמבעק-מאגנדורף 321 — 323 344	סופר ראה גם: שרייבר; וגם: זוסמן-סופר
נייזאץ, ר' סענדר 322	סופר, ר' אברהם ב"ר שמעון קורפור-ירושלים 282
נייליגר, ר' דוב סאבאדקא 123	286 — 288 290 294 528
ניילנדר, ר' יצחק גינץ-רוסקא 320	סופר, ר' אברהם יעקב טעטה 519
ניילנדר, ר' ירמיה 108	סופר, ר' אברהם שמואל בנימין (כתב סופר) 1 11 26 — 28
ניימאן, ר' אשר אנשיל ווייצן-ירושלים 368 508	33 41 — 43 47 56 64 70 — 73 78 80 81 83 88 89
ניימאן, ר' בצלאל קראקא 518	97 101 104 — 106 121 134 136 148 150 164
ניימאן, ר' דוד פרסבורג 164 315 — 317 327 378 391 396	166 — 169 175 253 272 289 — 291 303 308
400 406 433 434 439 456 462	311 — 317 319 321 322 328 — 333 334 340 342
ניימאן, ר' דוד הכהן ציגאנד 499 509 530	345 — 347 351 354 359 360 362 — 364 366 367 370
ניימאן, ר' דוד צבי 368	371 374 375 377 378 380 — 382 384 386 389 394
ניימאן, ר' יעקב יצחק מונטריאול 341 355	395 400 402 404 410 414 418 420 421 423 424
ניימאן, ר' משה זשאמבאקרעט 171 315 316 397 398 461	432 433 438 443 447 449 — 452 461 462 464 476
462 467	496 501 516 531 543 544 557 561
ניימאן, ר' שלמה ווינקאפעצ 377	

ניימאן, ר' שמואל גדליה 455
ניימאן, ר' שמעון בצלאל טארנא 525
נייפלד, ר' יעקב ג'ונג'יש 534 510
נייפלד, ר' שמשון דיאשג'ור-מישקאלץ 435 423 143 126
530 529
ניישלוס, ר' חיים פרסבורג 400
ניישלוס, ר' יעקב 340
ניישלוס, ר' משה סקווירא-ברוקלין 457 455
ניסל, ר' יחזקאל יצחק אייזיק דעש 272
ניסל, ר' שבת' דעש 450 272
ננטווא, ר' הושע ירושלים 191
רבנו נסים בן ראובן גירונדי 220
ר' נפתלי ב"ר יצחק הכהן (סמיכת חכמים) 500 200 6
ר' נפתלי הירץ ב"ר בנימין זאב ברלין 205
ר' נתנאל כהן אב"ד פוחאף 262
נתנון, ר' יוסף שאול לעמבערג 84 85 164 234 267 317
319 322 — 324 328 330 — 335 341 342 345 356 364
374 386 388 421 422 433 436
סאלקאי, ר' ישראל מאטע-סאלקא 119
סג"ל, ר' אהרן יוסף שמואל הלוי טרענטשין 345 339 268
404 346
סג"ל, ר' יחזקאל אונסדורף-טרענטשין 268 348
סגל, ר' ליזר רעכניץ 34
סגל, ר' מאיר צבי מיידאן 521
סגל, ר' מרדכי ב"ר אפרים פעסט 262
סגל, ר' משה מנחם יוסף לאדז 485
סגל, ר' מתתיהו הלברשטאדט 326
סודיץ-ביכלר ראה: ביכלר-סודיץ
סויבל, ר' יהודה ליב עלעשד 491
סויבל, ר' יוסף חיים טריבושאן 491
סולמאן, ר' משה ישראל בארדיוב 510
סופר ראה גם: שרייבר; וגם: זוסמן-סופר
סופר, ר' אברהם ב"ר שמעון קורפר-ירושלים 282
286 — 288 290 294 528
סופר, ר' אברהם יעקב טעטה 519
סופר, ר' אברהם שמואל בנימין (כתב סופר) 1 11 26 — 28
33 41 — 43 47 56 64 66 70 — 73 78 80 81 83 88 89
97 101 104 — 106 121 134 136 148 150 164
166 — 169 175 253 272 289 — 291 303 308
311 — 317 319 321 322 328 — 333 334 340 342
345 — 347 351 354 359 360 362 — 364 366 367 370
371 374 375 377 378 380 — 382 384 386 389 394
395 400 402 404 410 414 418 420 421 423 424
432 433 438 443 447 449 — 452 461 462 464 476
496 501 516 531 543 544 557 561

ר' משה אפרים אב"ד קאליש 261
ר' משה הירש אב"ד לאשברין 219 222 239
ר' משה חיים משאלוניקי 194
ר' משה חיים אפרים מסדילקוב 240
ר' משה יהושע אב"ד הוראדנא 202
ר' משה ליב ב"ח ניקלשבורג 230
ר' משה ליב מסאטוב 265 541
ר' משה צבי הירש ב"ר שמחה מוורבוים 295
ר' משה שלמה זלמן אב"ד קראקא 239
ר' משה שמואל יצחק אב"ד סיקס 229
ר' משולם זלמן הכהן אב"ד פיורדא 228 250 251 304
נאגאל, ר' יצחק אסלאני 456
נאדלר, ר' מאיר זאב באניא 411
נאטונק, ר' יוסף יאסברען 327 375
נאים, ר' יעקב חיים נ' 236
נאפוליון 10 19 281 290 300
נאשיץ-פאלאק, ר' משה 230
נאשער, ר' משה באיא 339
נבון, ר' בנימין מרדכי ירושלים 372
נבנצאל, ר' יחיאל אלטר סטאניסלוב 492
נובל, ר' יוסף הלברשטאדט 372
נוימאן ראה: ניימאן
נוניס-וואיס, ר' יעקב ליוורנו 236 372
נוסנבוים, ר' זאב דראהאיטש 509 513
ר' נחום מירושלים (מת במגפה) 344
נחשוני, יהודה 277
ניאוויטש, ר' דוד 436
נייהויזר, ר' יצחק סערדאהעלי 508
ניוורטה, ר' דוד פרשוב 403
נייזאץ, ר' ישעיה העליטשאבא 322 323 396 402 433
נייזאץ, ר' ליפמן זשאמבעק-מאגנדורף 321 — 323 344
נייזאץ, ר' סענדר 322
נייליגר, ר' דוב סאבאדקא 123
ניילנדר, ר' יצחק גינץ-רוסקא 320
ניילנדר, ר' ירמיה 108
ניימאן, ר' אשר אנשיל ווייצן-ירושלים 368 508
ניימאן, ר' בצלאל קראקא 518
ניימאן, ר' דוד פרסבורג 164 315 — 317 327 378 391 396
400 406 433 434 439 456 462
ניימאן, ר' דוד הכהן ציגאנד 499 509 530
ניימאן, ר' דוד צבי 368
ניימאן, ר' יעקב יצחק מונטריאול 341 355
ניימאן, ר' משה זשאמבאקרעט 171 315 316 397 398 461
462 467
ניימאן, ר' שלמה ווינקאפצע 377

סופר, ר' שמחה בונם (נכד דעת סופר) 454 284 — 456	עהרמאן, ר' נפתלי הירץ באדן (שווייץ) 331
סופר, ר' שמחה בונם (בן דעת סופר) 455 397	עהרמאן, ר' נתן אליהו אירשא 11 330
סופר, ר' שמחה בונם דוד 354 355 385 425 504	עהרנגרובר, ר' מרדכי אליעזר ווראנוב 379 396 455 461
סופר, ר' שמעון מאטרסדורף־קראקא 26 33 60 63 68 69	512 510 485
316 313 305 292 290 283 282 164 150 97 87 86 84	עהרנגרובר, ר' שמואל טאשנאד 432
318 — 321 327 328 341 342 346 348 351 367 382	עהרנטריי, ר' אלעזר הכהן 399
397 400 414 421 433 492	עהרנפלד, ר' דוד צבי (חתן החת"ס) 317 408
סופר, ר' שמעון סענדרא — פאקש 144 383 403 440 515	עהרנפלד, הבחור דוד צבי (בן החתן סופר) 320
533	עהרנפלד, ר' ישעיה שוראן 320 403 408 476 491
סופר, ר' שמעון ערלוי 95 142 169 250 282 — 288 287 284	עהרנפלד, ר' שאול סיקס 79 320 335 379 433 537 564
291 313 314 364 396 400 415 427 430 433 442 443	עהרנפלד, ר' שמואל (חתן סופר) 26 44 54 75 122 130 164
462 462 494 498 525 530 — 532 541 542	316 319 — 321 334 341 342 346 367 371 379 382
סופר, ר' שמעון אהרן עיר חדש 510	518 433 451 453 507 519 542 557 562
סופר, מרת שרה (אשתו הראשונה של החת"ס) 293 301	עהרנפלד, ר' שמואל מאטרסדורף־ברוקלין 320 473 537
סופר, מרת שרל (אשתו השניה של החת"ס) 302 308	עהרנפלד, ר' שמואל קיוועשד 79 379 435
סופר־דיין, הבחור בנימין 427	עהרנפלד, ר' שמחה בונם מאטרסדורף 136 320 371 403
סורוצקין, ר' זלמן 455	406 410 462 488 557
סידון, ר' שמעון טירנוי 156 158 327 332 333 400 442	עהרנפלד, ר' שמחה בונם ניו יורק 324 489
סילור, ר' אליעזר סינסינאטי 455	עהרנפלד, ר' שמעון מיהאלוויץ 335 397 407 462 526
סימו, ר' אברהם ווינה 239	עהרנרייך, ר' אליעזר מאד־ברוקלין 356 359
סימו, ר' שבתי ווינה 239	עהרנרייך, ר' חיים יהודה דעווא־הומנא 553
ר' סיני למדן מיקלוש 336 337	עהרנרייך, ר' חיים צבי מאד 172 401 415 432 436 472 485
סלוצקי, דוד 338	503 517 518 522 527 530 540 — 542 564
סלנטר, ר' ישראל 328	עהרנרייך, ר' יהושע 564
סמט, ר' ישראל חיים קליינווארדיין 471 499 510 522 528	עהרנרייך, ר' יואל זיסמן ברוקלין 357
530 534 538 — 540 564	עהרנרייך, ר' משה ליב מארגרטן־מאד 510 511 517 518
סמט, ר' מרדכי ישראל חיים ברוקלין 539	עהרנרייך, ר' נפתלי 564
סמט, ד"ר משה 18 277	עהרנרייך, ר' נפתלי ברוקלין 357
סניידרס, ר' בן ציון ראאב 471 534	עהרנרייך, ר' שלמה זלמן שאמלוי 172 329 354 356 376
סניידרס, ר' יעקב ראאב 400 434 485	379 401 415 431 436 471 472 476 480 491 501 503
רבנו סעדיה גאון 244 553	506 509 510 517 518 522 536 540 — 542 547
סעיד, ר' אהרן יצחק ׳ן חברון 193	561 — 564
סעמניץ, ר' יהודה אופן 264 272 372	עטהויזן, ר' יצחק מיינץ 242
סערעד, ר' דוד פעזינג 317 339	עטינגר, ר' זאב שאול פאדגורזע 510
ספיר, ר' יהודה ליבוש הומנא 53 332 348 375	עטלינגר, ר' יעקב יוקב אלטונא 61 62 128 322 326 345
ספיר, ר' מרדכי יוסף צאנז 509 510	421
ספקטור, ר' יצחק אלחנן קאוונא 325 327 412	עלאשטאבי, ר' משה 222
ספרין, ר' אליעזר צבי קאמארנא 413 504 505	עלבערג, ר' אברהם נתן בלאשקי 435 467 483 484 503 506
ספרין, ר' יעקב משה קאמארנא 477	508 — 510 540
ספרין, ר' יצחק יהודה יחיאל קאמארנא 348 374 375	עלעפאנט, ר' בעריש 351
ספרין, ר' פנחס נתן רידיק 506	עלעפאנט, ר' זכריה 351
	עלקיש, ר' יצחק אייזיק אושפצין 254
	עמאם, ר' עמרם ליוורנו 237
עגמי, ר' מרדכי ירושלים 197	עמדין, ר' הירץ טיפליץ 296
עדעליס, ר' ישראל אברהם האלאס 431	עמדין, ר' יעקב (יעבץ) 17 18 97
עהמריך, ר' וואלף ניישטאדטל 336	ר' עמרם האלאש 370
עהרמאן, ר' דוד בער פערבעניק־קליינווארדיין 423 540	

ר' עמרם יעקב הכהן סילע־סעלענץ 397 384	פאנט, ר' אברהם שמואל קארלסבורג 561 432
ענאך, הרב פולדא 61	פאנט, ר' אשר שמואל הידאלמאש 562 409 397 86
ענגל, ר' חיים ראדמישלא 510 475	פאנט, ר' חיים אלתר רמת אביב 562 561
ענגל, ר' יוסף קראקא 499 179	פאנט, ר' חיים בצלאל טאשנאד 374 271 167 101 66 57 26
ענגל, ר' משה לייב סאסין 397	394
ענגל, ר' שאול קאלוב 457	פאנט, ר' יוסף אילאנדא־דעש־ברוקלין 509
ענגל, ר' שמואל ראדמישלא־קאשוי 415 407 315 178	פאנט, ר' יוסף ביליץ 271
422 423 466 469 471 474 — 480 484 492 493	פאנט, ר' יחזקאל (מראה יחזקאל) 1 6 — 8 10 163 167 222
497 500 501 506 517 518 526 529 538 539	270 — 272 338 393 394
ענגלמאן, ר' גבריאל הכהן רעכניץ 339 332 264 257 256	פאנט, ר' יחזקאל דעש 441 436 435 432 410 402 117 116
343	545 551 541 540 527 486
ענגלמאן, הבחור מאיר הכהן 256	פאנט, ר' יעקב אלימלך דעש 554 510 486 472 401
ענגלמאן, הבחור משה הכהן 257	פאנט, ר' יצחק משה דעש 271
ענגלמאן, הבחור פנחס הכהן 256	פאנט, ר' מנחם מענדל דעש 167 132 87 86 75 54 41 26
ענגלמאן, ר' ראובן ישראל הכהן 257 256	168 235 256 271 272 320 346 348 361 377 380
ענגלנדר, ר' יעקב קאלוב 92	388 393 395 405 450 503 554 559
ענגלנדר, ר' פנחס אלטר בערעזניק 488 487	פאנט, ר' מנשה שמחה 562
ענגלראד, ר' אברהם דאברא 509	פאנט, ר' משה דעש 450 449 420 364 107 95
עסטרייך, ר' משה 248	פאנט, ר' צבי אלימלך 420
עסטרייכר ראה : אסטרייכר	פאנט, ר' צבי אלימלך (ב"ר חיים אלתר) 562 561
עפלער, ר' משה אהרן 371	פאס, ר' ברוך לאנצוט 506 415
עפשטיין, ר' אהרן בעלעניעש־פראג 552	פאצינאווסקי, ר' יוסף פאביאניץ 510 509 499
עפשטיין, ר' אריה לייב קעניגסברג 202	פאצינאווסקי, ר' שלמה זאב לאדז 510 499
עפשטיין, ר' יוסף סאטמאר 418	פאק, ר' אלקנה 476
עפשטיין, יוסף ברוך עיר חדש 342	פאק, ר' חנוך העניך קאשוי 476 475
עפשטיין, ר' יחיאל מיכל 244	פאק, ר' יוסף חיים 475
עפשטיין, ר' יצחק אייזיק פעטראווא 522	פארקאש, ר' יעקב בערעגסאס 499
עפשטיין, ר' ישראל פאפא 264	פארקאש, ר' משה 500
עפשטיין, ר' פנחס ירושלים 485 467	פאשקס, ר' אהרן אלעזר גאלאנטא 331 330 317 86
עקיבא (גר צדק) 109	פאשקס, ר' בנימין 331
ר' עקיבא שלום ארהייב 348	פאשקס, ר' בנימין בונם 331
עקפלד, ר' ברוך טשוס 334 333 327 165 77 76 69 58 48 26	פאשקס, ר' מיכאל העלישטאבא 17
344 345 347 371 397 409 433 556	פאשקס, ר' משה יוסף 385
עקפלד, ר' דוד 333	פדר, ר' יוסף יהושע 464
עקשטיין, ר' אברהם אליעזר פעסט 351	פדר, ר' מאיר דוד סווירז 379
עקשטיין, ר' משה אשר סערעד 472 398	פוגל, ר' מיכל ריזאווליא 522
ערליך, ר' יהודה נירעדהאזא 525	פוזן, ר' שמעון ישראל שופרון־ברוקלין 536 532 471 458
ערליך, ר' יעקב נאנאש 351 332 317	543
	פוזנר, ר' מאיר קעניגסברג 211
פאבר, ר' יעקב פרסבורג 471	פאלאק, ר' אברהם פירעד 346
פאדווה, ר' משה ליוורנו 236	פולאק, ר' אברהם בונייהאד 435 364
פאל, ר' מאיר טעטה 18	פולאק, ר' דוד יהודה סובאטא 530
פאל, ר' משה סערדאהעלי 331	פולאק, ר' דוד לייב לאפוש 439 364
פאלאג'י, ר' אברהם איזמיר 426	פולאק, ר' הלל סאסרעגן 347
פאלאטשק, ר' יהודה משולם דוב 291	פולאק, ר' וואלף לייב ס' מיקלוש 272
פאלאצקי, ר' מאיר דן אסטראווי 491 480 471 392	פולאק, ר' זעקל בונייהאד 511 364 363 341

פולאק, ר' חיים בנימין טרענשין 368	פורהאנד, ר' משה נייטרא־מאקאווא 519 476 469 365 337
פולאק, ר' חיים יוסף טרעביטש 392 367 332 323 322 319	558 539 528 520
פולאק, ר' טוביה יעקב בורו פארק 370	פיהרר, ר' יעקב ישראל 510
פולאק, ר' יוסף אשר ווערפעלעט 512 511 435	פיהרר, ר' שמואל קראס 540 509 506 491 481 479 460
פולאק, ר' יואל תל אביב 508	פייאצה, ר' משה אהרן רחמים ליוורנו 236
פולאק, ר' יעקב יהודה ירושלים 508	פייגל, ר' ליפמן ג'ונג'וש 398
פולאק, ר' יוסף שמעון סאטמאר 547 457 435 431 379	פייגנבוים, ר' שלום יוסף לוקאטש 471
פולאק, ר' ישעיה גרוסווארדיין 408	פייגעלעס, ר' דוד ראה : קרויס, ר' אברהם משה דוד
פולאק, ר' ישעיה וואדקערט 527 525 499	פיין, ר' אליעזר קובאטשהאזא 536
פולאק, ר' ישעיה זענטא [הנ"ל?] 459	פיין, ר' חיים 98
פולאק, ר' ישראל מאקאווא 364	פיין, ר' שבתי פולגאר 400
פאלאק, ר' לוי ב"ר דוד 232 227	פיינשטיין, ר' משה 373 370 327 324
פולאק, ר' מנחם סערענטש 530 529 526 524 522 176	פינקלשטיין, ר' יוסף מישקאלץ 378 260
פולאק, ר' משה בונייהאד 363 346 341 334 73 52 51 44	פינקלשטיין, ר' יוסף סארוואש 63
364 485 433 366 364	פינקלשטיין, ר' פנחס פאלעניצא 510
פולאק, ר' משה זאב גרוסווארדיין 549	פיקארסקי, ר' ישראל יצחק 474
פולאק, ר' משה מרדכי זענטא 528 485 353	פיקסל (פיקסלר?), ר' בנימין מעזאטור 36
פולאק, ר' שמעון יעמרינג־בעלעניעש 177 117 114 103	פירטה, ר' אפרים 371
356 379 383 397 401 409 411 462 499 552	פירטה, ר' כתריאל שלום 273
פולאק, ר' שרגא פייש ווייצן 508	פירטה, ר' משה חיים 273
פולאקי, ר' ישראל נחמן ראה : דרוהוביטשר	פירסט, ר' ישעיה ווינה 511 427 402 396 394 336
פולין, ר' גרשון ניקלשבורג 211 203 202	פירסט, ר' משה וואשאהעלי 416 394 377 168
פונפדר, ר' אליעזר פרשוב 54	פירסט, ר' שלום לוי (גם לוי שלום) טשוס 472 471 457 455
פונפדר, ר' יעקב שאלאך שאלוי 365	פירשט, הבחור אלעזר גיסינג 321
פונפדר, ר' מרדכי בעגעש 381 377 365	פיש, ר' אהרן ישעיה האדעס 505 504 471 437 410 387
פונפדר, ר' משה יהודה בודאפשט 365	513 518 528 551
פונפדר, ר' שמעון יהודה טאקאי 365	פיש, ר' אליעזר ביקסאד־סאטמאר 546
פונק, ר' דוד דוקלא 436	פיש, ר' יחזקיה האדעס 524 505 438
פוסק, ר' הלל טטרבונאר 561 463	פיש, ר' יעקב קאלוב 504 364
פופר, ר' אליעזר קעטשקעמעט 497	פיש, ר' צבי אביגדור קאלוב 504 437
פופר, ר' הירש לייב פעלדוואר 377	פישל, ר' מיכאל פאקש 496
פופר, ר' לייב טשוס־קיצע 343	פישל, ר' מרדכי טעלעגד 380
פופרש, ר' יעקב כ"ץ (שב יעקב) 215 208 199	פישל, ר' מרדכי אפרים שארוש־פאשאק 518
פוקס, ר' בנימין גרוסווארדיין 556 550 — 548 496 492 432	פישל, ר' שלום דוב ווערפעלעט 511 435
פוקס, ר' יעקב סענעץ 459	פישמאן, ר' פייש פרסבורג 400 397 361 342 327 316
פוקס, ר' מאיר פרסבורג 371 370	פישמאן, ר' שמעון צבי קעטשקעמעט 377
פוקס, ר' משה גענף 459	פישר, ר' אברהם צבי קענדערעש 71 62
פוקס, ר' משה הרש גרוסווארדיין 141 123 119 117 37 26	פישר, ר' אהרן ירושלים 561
152 170 273 315 330 335 346 366 373 377 379	פישר, ר' אליעזר הכהן 291
397 400 402 431 432 441 444 446 449 458 462	פישר, ר' אפרים פישל וויינרן 443 77
473 474 477 507	פישר, ר' ברוך דורטמונד 132
פוקס, ר' ראובן 371 79	פישר, ר' דוד פישטיאן 442 345
פורהאנד, ר' זאב צבי ניו יורק 469	פישר, ר' חנוך העניך פעלדוואר 384
פורהאנד, ר' מרדכי בעטלען־נייטרא 434 432 423 398 337	פישר, ר' טוביה גיסינג 331 266
462 519 470 469 462	פישר, ר' טוביה הכהן שארוואר 474 400 331 140
	פישר, ר' ידידיה גוטליב שטלווייסנבורג 345 106 67 48

פולאק, ר' חיים בנימין טרענשין 368
פולאק, ר' חיים יוסף טרעביטש 319 322 323 332 367 392
פולאק, ר' טוביה יעקב בורו פארק 370
פולאק, ר' יוסף אשר ווערפעלעט 435 511 512
פולאק, ר' יואל תל אביב 508
פולאק, ר' יעקב יהודה ירושלים 508
פולאק, ר' יוסף שמעון סאטמאר 379 431 435 457 547
פולאק, ר' ישעיה גרוסווארדיין 408
פולאק, ר' ישעיה וואדקערט 499 525 527
פולאק, ר' ישעיה זענטא [הנ"ל?] 459
פולאק, ר' ישראל מאקאווא 364
פאלאק, ר' לוי ב"ר דוד 227 232
פולאק, ר' מנחם סערענטש 176 522 524 526 529 530
פולאק, ר' משה בוניאהאד 44 51 52 73 334 341 346 363
485 433 366 364
פולאק, ר' משה זאב גרוסווארדיין 549
פולאק, ר' משה מרדכי זענטא 353 485 528
פולאק, ר' שמעון יעמרינג־בעלעניעש 103 114 117 177
356 379 383 397 401 409 411 431 462 499 552
פולאק, ר' שרגא פייש ווייצן 508
פולאקי, ר' ישראל נחמן ראה: דרוהוביטשר
פולין, ר' גרשון ניקלשבורג 202 203 211
פונפדר, ר' אליעזר פרשוב 54
פונפדר, ר' יעקב שאלאך שאלוי 365
פונפדר, ר' מרדכי בעגעש 365 377 381
פונפדר, ר' משה יהודה בודאפשט 365
פונפדר, ר' נפתלי הירצקא בעקעשטאבא 365
פונפדר, ר' שמעון יהודה טאקאי 365
פונק, ר' דוד דוקלא 436
פוסק, ר' הלל טטרבונאר 463 561
פופר, ר' אליעזר קעטשקעמעט 497
פופר, ר' הירש ליב פעלדוואר 377
פופר, ר' ליב טשוס־קיצע 343
פופרש, ר' יעקב כ"ץ (שב יעקב) 199 208 215
פוקס, ר' בנימין גרוסווארדיין 432 492 496 548 — 550 556
פוקס, ר' יעקב סענעץ 459
פוקס, ר' מאיר פרסבורג 370 371
פוקס, ר' משה גענף 459
פוקס, ר' משה הרש גרוסווארדיין 26 37 117 119 123 141
152 170 273 315 330 335 346 364 373 377 379
397 400 402 431 432 437 441 444 446 449 458 462
473 474 477 507
פוקס, ר' ראובן 79 371
פוריאנד, ר' זאב צבי ניו יורק 469
פוריאנד, ר' מרדכי בעטלען־נייטרא 337 398 423 432 434
462 469 470 519 542

פוריאנד, ר' משה נייטרא־מאקאווא 337 365 469 476 519
520 528 539 558
פיהרר, ר' יעקב ישראל 510
פיהרר, ר' שמואל קראס 460 479 481 491 506 509 540
פייאצה, ר' משה אהרן רחמים לייוורנו 236
פייגל, ר' ליפמן ג'ונג'יש 398
פייגנבוים, ר' שלום יוסף לוקאטש 471
פייגעלעס, ר' דוד ראה: קרויס, ר' אברהם משה דוד
פיין, ר' אליעזר קובאטשהאזא 536
פיין, ר' חיים 98
פיין, ר' שבתאי פולגאר 400
פיינשטיין, ר' משה 324 327 370 373
פינקלשטיין, ר' יוסף מישקאלץ 260 378
פינקלשטיין, ר' יוסף סארוואש 63
פינקלשטיין, ר' פנחס פאלעניצא 510
פיקארסקי, ר' ישראל יצחק 474
פיקסל (פיקסלר?), ר' בנימין מעזאטור 36
פירטה, ר' אפרים 371
פירטה, ר' כתריאל שלום 273
פירטה, ר' משה חיים 273
פירסט, ר' ישעיה ווינה 336 394 396 402 427 511
פירסט, ר' משה וואשארהעלי 168 377 394 416
פירסט, ר' שלום לוי (גם לוי שלום) טשוס 455 457 471 472
פירשט, הבחור אלעזר גיסינג 321
פיש, ר' אהרן ישעיה האדעס 387 410 437 471 504 505
513 518 528 551
פיש, ר' אליעזר ביקסאד־סאטמאר 546
פיש, ר' יחזקיה האדעס 438 505 524
פיש, ר' יעקב קאלוב 364 504
פיש, ר' צבי אביגדור קאלוב 437 504
פישל, ר' מיכאל פאקש 496
פישל, ר' מרדכי טעלעגד 380
פישל, ר' מרדכי אפרים שארוש־פאשאק 518
פישל, ר' שלום דוב ווערפעלעט 435 511
פישמאן, ר' פייש פרסבורג 316 327 342 361 397 400
פישמאן, ר' שמעון צבי קעטשקעמעט 377
פישר, ר' אברהם צבי קענדערעש 62 71
פישר, ר' אהרן ירושלים 561
פישר, ר' אליעזר הכהן 291
פישר, ר' אפרים פישל וויינרן 77 443
פישר, ר' ברוך דורטמונד 132
פישר, ר' דוד פישטיאן 345 442
פישר, ר' חנוך העניך פעלדוואר 384
פישר, ר' טוביה גיסינג 266 331
פישר, ר' טוביה הכהן שארוואר 140 331 400 474
פישר, ר' ידידיה גוטליב שטולווייסנבורג 48 67 106 345

401 400 392 370	
פישר, יעקב עורך "היהודי" פרסבורג 442	
פישר, ר' יעקב ישראל ירושלים 561	
פישר, ר' יצחק 459	
פישר, ר' מנחם הכהן שאריוואר 532	
פישר, ר' נח ברוך בעלעניעש־פרשוב 397 402 403 411 423	
499 427	
פישר, ר' עמרם יונק 327 351 366 384 443	
פישר, ר' עקיבא טעטה 327 351 383	
פישר, ר' צבי וויינערן 442	
פישר, ר' צבי הירש דעוואוואניא 442	
פישר, ר' שלמה (אלכסנדר) קארלסבורג 561	
פלאטא, ר' צבי קעלין (גרמניה) 59 334 408	
פלאטינוס, (אחי הקיסר האוסטרי) 251	
פלאטשן, ר' אברהם בוסקוביץ 392	
פלדבראנד, ר' אברהם אריה שעבעש 523	
פלדמאן, ר' אהרן אליהו 353	
פלדמאן, ר' אליהו שעפריש 75	
פלדמאן, ר' אפרים פישל ביטשקוב 449	
פלדמאן, ר' יעקב בער פעטרא 394	
פלדמאן, ר' ירמיה 358 255	
פלדמאן, ר' משה גאלאנטא 397	
פלדמאן, ר' משה ישראל דראגמירשט 509 554	
פלדמאן, ר' צבי אלימלך ברוקלין 459 511	
פלדמאן, ר' שלום זושא 353	
פלדמאן, ר' שמעון גאלאנטא 462	
פלדברויס, ר' דוד ברוקלין 493	
פלויט, מרת מלכה (אשת ר' פייבל) 345	
פלויט, ר' פייבל שוראן 59 165 250 330 334 344 — 347	
365 400 429 430 441 456 462	
פליישמאן, ר' יעקב חיים זשאמבעק 333 370 374 377	
פליישמאן, ר' משה קאמארן 362 370	
פליישמאן, הבחור צבי 370	
פליישר, ר' יהודה ליב ניהייזל־טמשוואר 171 250 334 431	
556 462	
פליישר, ר' יעקב צבי 334	
פליישר, שמעון 334	
פלנר, ר' יואל אוהעל	
פלנר, ר' שמעון חיים בעלעז 320 331 341 342	
פלעקלש, ר' אלעזר פראג 92 163 214 230 231 248	
254 260	
פלעש, ר' יוזפא וועסבערן 317 344	
פלעש, ר' שלמה נייטרא 317	
ר' פנחס אב"ד מאהר 384	
ר' פנחס (הנגיד) קליינווארדיין 342	
ר' פנחס ב"ר יעקב אייטינגען 235	
ר' פנחס כ"ץ סאכטשוב 202	
ר' פנחס אריה הכהן עדיעק 55	
ר' פנחס זעליג (עטרת פז) 217	
ר' פנחס ליב נייזאץ 308	
ר' פנחס צבי המכונה זעליג הרש גאלאנטא 346	
הפניני, ר' ידעיה 338	
פנקס, ר' דוד טמשוואר 249	
ר' פסח אב"ד נאוואק 345	
פעקעטע, ר' יעקב באטור 437 438	
פעזארא, ר' משה כ"ץ פעטשי חדש 340 374 375	
פערלס, אברהם צבי (ארמין) פעטש־קאשוי 148 326	
פערלס, ר' יצחק משה בוניאהד 11 20 22 26 42 64 116 311	
326 328 330 335 344 363 371 377 392 431	
פערלס, ר' מאיר קרולה 11 67 119 147 148 158 316 326	
334 342 348 357 365 423 428 429 441 462	
פערלס, ר' צבי הירש קיצע 474	
פפר, ר' אלטר שאול ביטשקוב 114 178 449 499	
פקשר, ר' משה 350 351	
פראג, ר' אברהם לודאש־טאפלטשויך 388 397 400 421	
462	
פראג, ר' יעקב אדא 114 128 143 171 317 320 352 353	
387 388 421 422 442 485	
פראג, ר' צבי פאפראד 353	
פראג, ר' שלמה ברוך פעטראוואסעלא 499 528	
פראנץ הראשון קיסר אוסטריה 136 222 305 306 308	
פראנץ יוזף קיסר אוסטריה 56 97 134 175 421	
פראנק, ר' משה קלונימוס צאנז חדש 510	
פראנק, ר' צבי פסח ירושלים 141	
פראנקל, ר' אברהם מ"ש בודאפשט 397 498 534	
פראנקל, ר' זכריה ברעסלוי 332	
פראנקל, ר' ישראל חיים שאטמאנסדורף 327 457	
פראנקל, ר' פסח עיר חדש וש"צ 42 327 333 340	
פראנקל, ר' שמואל זנוויל כהנא 498	
פראנקפורטר, ר' דוד סאבאטישט 397	
פראנקפורטר, ר' מענדל 289	
פראנקפורטר, ר' נתן שאלגר־טאריאן 534	
פרבר, ר' צבי הירש לונדון 460	
פרדינאנד הראשון קיסר אוסטריה 308 341	
פרוידגור, ר' אברהם פעסט 363 455 507	
פרוידגור, ר' יקותיאל פעסט 363	
פרוידגור, ר' ישעיה ליב פעסט 363	
פרוידגור, ר' משה פעסט 362	
פרוידגור, ר' פנחס ליב איזשאק 362	
פרוסטיץ, ר' בנימין וואלף לוגאש 271 306 348	
פרוסטיץ, ר' דניאל פרסבורג 243 244 247 339 362	
פרוסטיץ־שטיינשניידר, ר' דניאל פרסבורג 244 398 456	

פרוסטיץ־שטיינשניידר, ר' ישראל איסרל 244 317 345	
398	
פרוסניץ ראה: פרוסטיץ	
פריד, ר' אהרן ביסרמין 26 51 69 148 150 166 364 365	
פריד, ר' אהרן (ב"ר אפרים פישל) באטור 380	
פריד, ר' אליעזר ניגרשט 410 527	
פריד, ר' אלעזר (ב"ר אהרן ביסרמין) 364 365	
פריד, ר' חיים סענפעטער 379 380 385 387 431 529	
פריד, ר' חיים יעקב לוק 379 388 [?]	
פריד, ר' יהושע העשיל הכהן קאפיש 402 422 480	
פריד, הבחור יוסף חיים אלימלך 423	
פריד, ר' יחיאל מיכל אויווארוש 422 423 465 467 471 501	
506 528 536 540	
פריד, ר' יעקב מאיר הכהן קאפיש 410 423	
פריד, ר' יצחק אונסדורף 268	
פריד, ר' יצחק קליינווארדיין 422 531	
פריד, ר' יצחק קרולה 228	
פריד, ר' יצחק ב"ר עוזר קרולה 242	
פריד, ר' ישעיה ב"ר יצחק 16 228	
פריד, ר' מאיר (בוסקוביץ) 317 334 344	
פריד, ר' מענדל ב"ר יצחק קרולה 228	
פריד, ר' מרדכי מארטינסברג 320 327 334 336 378 396	
408 442 455	
פריד, ר' מרדכי (אחי ר' נתנאל) זשיפעוו 423	
פריד, ר' משה קאסאני 365 431	
פריד, ר' משה אהרן ליק 143 524	
פריד, ר' נפתלי מיהאלוויץ 466	
פריד, ר' נתנאל הכהן אויווארוש 114 118 119 123 142 143	
155 170 172 351 365 374 379 390 403 408 — 410	
415 420 422 423 432 434 — 437 441 442 470 494	
507 515 525 531 542	
פריד, ר' עוזר קרולה 229 242	
פריד, ר' עוזר (ב"ר נתנאל) 422 506 524	
פריד, ר' שלמה נפתלי 422	
פרידלינג, ר' צבי הירש בוסקוביץ 525	
פרידלנדר, ר' אלימלך בורגר־פרונד 432 435 449 511	
פרידלנדר, ר' חיים ליסקא 422 431 435	
פרידלנדר, ר' יהודה בורגר־פרונד 435 441	
פרידלנדר, ר' יהודה (ב"ר חיים מליסקא) 435	
פרידלנדר, ר' יעקב מאיר צבי שוראן 317 343 352 453 514	
פרידלנדר, ר' מנחם מענדל בורגר־פרונד 435	
פרידלנדר, ר' צבי מאד 432	
פרידלנדר, ר' צבי הירש ליסקא 463 498 516	
פרידלנדר, ר' שלמה יהודה (ס"ט !) סאטמאר 446 448	
פרידמאן, ר' אברהם שימאנדא־קארלסבורג 23 381	
פרידמאן, ר' אברהם מיקולה־סאטמאר 448	
פרידמאן, ר' אברהם חנוך סאטמאר 115 282 285 288 432	
447	
פרידמאן, ר' אברהם יעקב סאדיגורא 421	
פרידמאן, ר' אברהם יעקב סאדיגורא־תל אביב 421	
פרידמאן, אברהם יצחק דעווא 257 553	
פרידמאן, ר' אלכסנדר זושא 258	
פרידמאן, הבחור אפרים ווייצן־אראד 508	
פרידמאן, ר' בנימין מישקולץ 522 523	
פרידמאן, ר' דוד צעהלים 341 342 470 537	
פרידמאן, ר' דוד קאדלבורג 229	
פרידמאן, ר' דוד מישקולץ 523	
פרידמאן, ר' דוד 87	
פרידמאן, ר' דוד יעקב הלוי קליינווארדיין 359	
פרידמאן, ר' זאב סטראפקוב 375	
פרידמאן, ר' חיים דאמבראד 503 524	
פרידמאן, ר' חיים אורי קרסטור 489 522 528 530 542	
פרידמאן, ר' חיים אלעזר ברוקלין 388 389 558	
פרידמאן, ר' יהושע פלק 282 287 288 294	
פרידמאן, ר' יוסף נירעדהאזא 522	
פרידמאן, ר' יוסף גוואדזיץ 520	
פרידמאן, ר' יעקב סאטמאר 502	
פרידמאן, ר' יעקב פרץ אודווארי 367	
פרידמאן, ר' יצחק אייזיק נירעדהאזא 367 368 426 436 442	
524 525 528	
פרידמאן, ר' ישראל טשארטקוב 267	
פרידמאן, ר' ישראל רוזין 352 541	
פרידמאן, ר' ישראל ווערבוי 345	
פרידמאן, ר' ישראל חיים ראחוב 420	
פרידמאן, ר' ישראל חיים מנשה ברוקלין 511 519	
פרידמאן, ר' יששכר בער טערעבעש 422	
פרידמאן, ר' יששכר בער דארויץ־קרולה 562	
פרידמאן, ר' ליב פרסבורג 114 134 137 143 144 175	
396 — 398 406 456 462 518	
פרידמאן, ר' מנחם דוד ווינר־ניישטאדט 473 474	
פרידמאן, ר' מנשה שמחה סאבראנץ 379 561	
פרידמאן, ר' מרדכי טעטה 432 434	
פרידמאן, ר' מרדכי שימאני 471	
פרידמאן, ר' מרדכי מאיר קיצע 472	
פרידמאן, ר' מרדכי שלום יוסף סאדיגורא־ווינה 476	
פרידמאן, ר' משה דוד גרוסווארדיין 550	
פרידמאן, ר' משה צבי האדהאז־מונקאטש 138 364 367	
368 480	
פרידמאן, ר' נתן צבי בודאפשט־בני ברק 430	
פרידמאן, ר' עזריאל מיהאלוויץ 471	
פרידמאן, ר' צבי (תלמיד ר"ח צוקר) 506	
פרידמאן, ר' צבי הירש בערעגסאס 351 409	

פרוסטיץ-שטיינשניידר, ר' ישראל איסרל	345 317 244	פרידמאן, ר' אברהם חנוך סאטמאר	432 288 285 282 115
398		447	
פרוסניץ ראה: פרוסטיץ		פרידמאן, ר' אברהם יעקב סאדיגורא	421
פריד, ר' אהרן ביסרמין	365 364 166 150 148 69 51 26	פרידמאן, ר' אברהם יעקב סאדיגורא-תל אביב	421
פריד, ר' אהרן (ב"ר אפרים פישל) באטור	380	פרידמאן, אברהם יצחק דעווא	553 257
פריד, ר' אליעזר ניגרשט	527 410	פרידמאן, ר' אלכסנדר זושא	258
פריד, ר' אלעזר (ב"ר אהרן ביסרמין)	365 364	פרידמאן, הבחור אפרים ווייצן-אראד	508
פריד, ר' חיים סענפעטער	529 431 387 385 380 379	פרידמאן, ר' בנימין מישקולץ	523 522
פריד, ר' חיים יעקב לוק [?]	388 379	פרידמאן, ר' דוד צעהלים	537 470 342 341
פריד, ר' יהושע העשיל הכהן קאפיש	480 422 402	פרידמאן, ר' דוד קאדלבורג	229
פריד, הבחור יוסף חיים אלימלך	423	פרידמאן, ר' דוד מישקולץ	523
פריד, ר' יחיאל מיכל אויווארוש	501 471 467 465 423 422	פרידמאן, ר' דוד	87
540 536 528 506		פרידמאן, ר' דוד יעקב הלוי קליינווארדיין	359
פריד, ר' יעקב מאיר הכהן קאפיש	423 410	פרידמאן, ר' זאב סטראפקוב	375
פריד, ר' יצחק אונסדורף	268	פרידמאן, ר' חיים דאמבראד	524 503
פריד, ר' יצחק קליינווארדיין	531 422	פרידמאן, ר' חיים אורי קרסטור	542 530 528 522 489
פריד, ר' יצחק קרולה	228	פרידמאן, ר' חיים אלעזר ברוקלין	558 389 388
פריד, ר' יצחק ב"ר עוזר קרולה	242	פרידמאן, ר' יהושע פלק	294 288 287 282
פריד, ר' ישעיה ב"ר יצחק	228 16	פרידמאן, ר' יוסף נירעדהאזא	522
פריד, ר' מאיר (בוסקוביץ)	344 334 317	פרידמאן, ר' יוסף גוואדזין	520
פריד, ר' מענדל ב"ר יצחק קרולה	228	פרידמאן, ר' יעקב סאטמאר	502
פריד, ר' מרדכי מארטינסברג	396 378 336 334 327 320	פרידמאן, ר' יעקב פרץ אודווארי	367
455 442 408		פרידמאן, ר' יצחק אייזיק נירעדהאזא	442 436 426 368 367
פריד, ר' מרדכי (אחי ר' נתנאל) זשיפעוו	423	528 525 524	
פריד, ר' משה קאסאני	431 365	פרידמאן, ר' ישראל טשארטקוב	267
פריד, ר' משה אהרן ליק	524 143	פרידמאן, ר' ישראל רוזין	541 352
פריד, ר' נפתלי מיהאלוויץ	466	פרידמאן, ר' ישראל ווערבוי	345
פריד, ר' נתנאל הכהן אויווארוש	143 142 123 119 118 114	פרידמאן, ר' ישראל חיים ראחוב	420
410 — 408 403 390 379 374 365 351 172 170 155		פרידמאן, ר' ישראל חיים מנשה ברוקלין	519 511
494 492 470 441 437 — 434 432 423 422 420 415		פרידמאן, ר' יששכר בער טערעבעש	422
542 531 525 515 507		פרידמאן, ר' יששכר בער דארויץ-קרולה	562
פריד, ר' עוזר קרולה	242 229	פרידמאן, ר' ליב פרסבורג	175 144 143 137 134 114
פריד, ר' עוזר (ב"ר נתנאל)	524 506 422	396 — 398 406 456 462 518	
פריד, ר' שלמה נפתלי	422	פרידמאן, ר' מנחם דוד ווינר-נישטאדט	474 473
פרידלינג, ר' צבי הירש בוסקוביץ	525	פרידמאן, ר' מנשה שמחה סאבראנץ	561 379
פרידלנדר, ר' אלימלך בורג-פרונד	511 449 435 432	פרידמאן, ר' מרדכי טעטה	434 432
פרידלנדר, ר' חיים ליסקא	435 431 422	פרידמאן, ר' מרדכי שימאני	471
פרידלנדר, ר' יהודה בורג-פרונד	441 435	פרידמאן, ר' מרדכי מאיר קיצע	472
פרידלנדר, ר' יהודה (ב"ר חיים מליסקא)	435	פרידמאן, ר' מרדכי שלום יוסף סאדיגורא-ווינה	476
פרידלנדר, ר' יעקב מאיר צבי שוראן	514 453 352 343 317	פרידמאן, ר' משה דוד גרוסווארדיין	550
פרידלנדר, ר' מנחם מענדל בורג-פרונד	435	פרידמאן, ר' משה צבי האדהאז-מונקאטש	367 364 138
פרידלנדר, ר' צבי מאד	432	480 368	
פרידלנדר, ר' צבי הירש ליסקא	516 498 463	פרידמאן, ר' נתן צבי בוראפשט-בני ברק	430
פרידלנדר, ר' שלמה יהודה (ס"ט !)	448 446	פרידמאן, ר' עזריאל מיהאלוויץ	471
פרידמאן, ר' אברהם שימאנדא-קארלסבורג	381 23	פרידמאן, ר' צבי (תלמיד ר"ח צוקר)	506
פרידמאן, ר' אברהם מיקולה-סאטמאר	448	פרידמאן, ר' צבי הירש בערעגסאס	409 351

פרנקל, ר' יצחק קרולה 16	פרידמאן, ר' צבי הירש האטסעג 380
פרנקל, ר' יצחק ב"ר אליהו 538 506 409 376 351 350	פרידמאן, ר' צבי הירש ליסקא 350 345 342 341 338 264
פרנקל, ר' יצחק ב"ר זכריה פיורדא 211	425 418 390 384 — 382 380 375 374 366 364 351
פרנקל, ר' מאיר ראצערט 366	528 443 435 431
פרנקל, ר' משה שעבעש 348	פרידמאן, ר' קאפל נירעדהאז 442 378 67
פרנקל, ר' נפתלי הירצקא ירושלים 314 139	פרידמאן, מרת קריינטשא (אשת ר' צבי מליסקא) 435 264
פרנקל, ר' שבתי בני ברק 492	פרידמאן, ר' ראובן לעמבערג 371
פרנקל, ר' שמואל דאראג 503 380 374 366 345 342 235	פרידמאן, ר' שבתי דאליקוביץ 511
פרנקל, ר' שרגא פייבוש ווסקא 369 366	פרידמאן, ר' שלמה באדן (ליד ווינה) 471
פרנקל-תאומים, ר' ברוך (ברוך טעם) 254 252 248 163 78	פרידמאן, ר' שלמה אהרן ביקוני-סאטמאר 502
365 348 343 328 325 324 311 305 280 271 261 260	פרידמאן, ר' שלמה זלמן טענקע 558 557
376	פרידמאן, ר' שלמה זלמן ראחוב 494
פרסבורגר, ר' אהרן בוניהאד 534 529	פרידמאן, ר' שמואל דוד הכהן חוסט 492 483 457 411
פרסבורגר, ר' יוסף מאטרסדורף 464	פרידמאן, ר' שמעון גאלאנטא 346
פרסבורגר, ר' מיכאל פאפא 497	פרידן, ר' פנחס לייב קאמארן 370 359 332 327 322 319 48
פרענק, ר' בער פרסבורג 341	421 392 389 378 375 374
ר' פרץ נפתלי אב"ד ווארין 354 340	פרידנטאל, ר' שאול בוניהאד 383
פ"ש [פריישטאט?], ר' ישראל אב"ד קודיש 272	פרידריך, ר' יצחק אייזיק 432
פשרהופר, ר' אברהם אהרן פרוניקירכן 433 340 272 11	פרייונהויזן, ר' דוד אוהעל 251 250 230
פשרהופר, ר' משה מרדכי סערעד-פרוינקירכן 398 396 334	פרייא, ר' ישעיה לעמעשאן 408
406	פרייא, ר' מאיר לייב שוראן 476 470 434 411 403 400 323
	482 477
ר' צבי (תלמיד ר' עמרם בלוס) 104	פריידר, ר' נתן טשאראנא 374
ר' צבי ב"ר יעקב (חכם צבי) 193 6	פרייליך, ר' ישעיה נתן סאבאדקא 528 526 510 128
ר' צבי אביגדור אב"ד מונקאטש 303	פריינד, ר' אברהם יהושע נאסויד 558 410 256 172
ר' צבי אריה דיין בסיגט 447 393 348	פריינד, ר' חנוך אונטרדאם-נאסויד 235
ר' צבי הירש ב"ר בנימין אב"ד אה"ו 300	פריינד, ר' יוסף קאלאטשא 347
ר' צבי הירש אב"ד ברלין 296 251 229	פריינד, ר' ישראל הוניאד 563 553
ר' צבי הירש אב"ד גלוגא 209	פריינד, ר' ישראל סאסערעגן 564 528
ר' צבי הירש אב"ד הלברשטאדט 215 208 205	פריינד, ר' לייב שאללא 346
ר' צבי הירש אב"ד סאנסטוב 247	פריינד, ר' משה אריה ירושלים 519 248
צבי הירש מכפר סימיע (ליד סעליש) 9	פריינד, ר' משה אריה סיגט 379
ר' צבי הירש ב"ר אברהם אב"ד פיורדא 208	פריינד, ר' שמואל פראג 378 370
ר' צבי הירש הלוי אב"ד טמשוואר 231	פרייפלר, ר' שמואל מאדערין 455 435
ר' צבי הירש מזידיטשוב (עטרת צבי) 541 493 418	פריישטאט, ר' אברהם קאמארן 348
צובל, ר' שלמה טירנוי 405	פריישטאט, ר' אברהם לייב בוניהאד 205
צוובנר ראה : שאג-צוובנר	פרינגן, ר' אליהו אברהם אמשטרדם 383 377 348 64 11
צוויבל, ר' יעקב אשר ברוקלין 506	פרישמאן, ר' אייזיק וואכטערליץ 397
צווייג, ר' יוסף הלוי פאטיק 404	פרלמאן, ר' אברהם יצחק שקרדוויל 467
צוזמיר, ר' אברהם ענויל סטרי 350 348 265	פרלמאן, ר' שמואל זאב נירעדהאז 525
צוקר, ר' אליעזר בערעגסאס 478 437 436 415 414 172	פרלשטיין, ר' שלמה זלמן (גם זלמן שלמה) אונסדורף 344
צוקר, ר' חיים האלאס 540 518 506 473 — 471 432 415	382
564	פרנקל, ר' אברהם נ' סערעדא 558
צוקר, ר' יהודה אריה ריטשע 422 411	פרנקל, ר' אליהו לעוועלעק 387 376 375
צוקר, ר' שלום דוב (בערק) ריישא 414	פרנקל, ר' ברוך מרדכי 415
צוקר, ר' שלמה האלאס 522 518 506 500 498 471 415	פרנקל, ר' יעקב לייב סאטמאר 547

צ'ורוגין, ר' אברהם צפת 236
צורף (גולדשטיין), ר' עזרא סערדאהעלי 345 324 323
ציגלר, ר' מנחם מענקא וויניצא 499
ציטרון, ר' זאב וואלף דאראג 528 503 435 423 379 366
ציטרון, ר' יהושע ביסרמין 506 503 501
ציטרון, ר' יחזקאל שרגא ענטש 522
צילץ, ר' מאיר לאסק 218
צילץ, ר' שמואל ניקלשבורג 424 365 317
צימטבוים, ר' פנחס גרוסווארדיין 548 542 510 497 178
צימטבוים, ר' רפאל סגל גארליץ 397
צינץ, ר' אריה לייב פלאצק 239
ציפסר, ר' מאיר שטולווייטסבורג 392 48 46
צירלסון, ר' יהודה לייב קעשינא 511 510 498 482 468 460 524
קאהן ראה גם: כהן (הכהן)
קאהן, ר' אהרן 124
קאהן, ר' גרשון מענדל ערדאסענווארץ 558 553
קאהן, ר' יוסף בער ווינה 402 397
קאהן, ר' ירמיה סלאטווינא 411
קאהן, ר' יששכר בער ערדאסענווארץ 124 112 109 63 26
קאהן, ר' קלונימוס קלמן ווינה 560 519 485 436 409 177
קאזיש, ר' צבי הירש קרולה 336
קאידנובר, ר' אהרן שמואל 242
קאלדירון, ר' יהודה 192
קאלטמאן, ר' יעקב צבי ווערטעש 191
קאליש, ר' יהודה לייב בילקע 431 411 139
קאליש, ר' ישעיה פרסבורג 492
קאליש, ר' מאיר 472 469 398
קאליש, ר' מרדכי דעאקי 67
קאלישר, ר' צבי הירש טהארן 424
קאלמאן, ר' דוד גאלאנטא 375 332 111 95
קאלמאן, ר' פנחס פתח תקוה 264
קאלמאנוביטש, ר' אברהם טיקטין 424
קאמנצקי, ר' יעקב 472
קאמנצקי, ר' שמואל פילאדלפיה 327
קאנישא, ר' משה פרוינקירכן 489
קאנר, ר' יעקב שמשון טשחובי 343 309 11
קאסר, ר' איציק 554
קאראלי, ר' ישראל פרוינקירכן 258
קארל ערצהערצאג (מפקד הצבא בפרסבורג) 474
קארפלס, ר' אברהם הכהן פינצעהעלי 290
קארפלס, ר' אליעזר אירשא 111 92 85 75 57 26
קאוינא, ר' בן ציון ירושלים 516 396 389 384 371 366 361 330 327 166
קאנישא, ר' אליעזר אירשא 231
קאוינא, ר' בן ציון ירושלים 472

צ'ורוגין, ר' אברהם צפת 236	קוהוט, חנוך יהודה (אלכסנדר) 441
צורף (גולדשטיין), ר' עזרא סערדאהעלי 345 324 323	קוועטש, ר' שלמה לייפניק 392 370 323
ציגלר, ר' מנחם מענקא וויזניצא 499	קוטנא, ר' אהרן טאטוס 372 371 348 330
ציטרון, ר' זאב וואלף דאראג 528 503 435 423 379 366	קוטנא, ר' משה לייב סאבאדקא 438 372 158
ציטרון, ר' יהושע ביסרמין 506 503 501	קוטנא, ר' שלום אייזנשטאדט 381 371 344 327 321 157
ציטרון, ר' יחזקאל שרגא ענטש 522	516 462 442 402 401 397
צילץ, ר' מאיר לאסק 218	קוטנא, ד"ר שמואל נתן 438
צילץ, ר' שמואל ניקלשבורג 424 365 317	קוטנפלאן, ר' יוסף שטאמפי 247
צימטבוים, ר' פנחס גרוסווארדיין 548 542 510 497 178	קויפמאן, ר' יעקב צבי מארגרטן 420
צימטבוים, ר' רפאל סגל גארליץ 397	קון, בלה 430
צינץ, ר' אריה לייב פלאצק 239	קוניץ, ר' יוסף נייזאץ 239
ציפסר, ר' מאיר שטלווייסנבורג 392 48 46	קוניץ, ר' יעקב אופן 210 56
צירלסון, ר' יהודה לייב קעשינא 511 510 498 482 468 460	קוניץ, ר' ליזר סעמניץ 294 278
524	קוניץ, ר' משה אופן 1 6 10 162 230 238 239
	קוניץ, ר' שלמה ב"ר משה 238
	קונפורטי, ר' דוד 190
קאהן ראה גם: כהן (הכהן)	קונשטאט, ר' יצחק אבאני 421 420 400 361 327
קאהן, ר' אהרן 124	קונשטאט, ר' מאיר ווינה 421
קאהן, ר' גרשון מענדל ערדאסענושאץ 558 553	ר' קופל הלוי ווינא 193
קאהן, ר' יוסף בער ווינה 402 397	ר' קופל פאקש 340
קאהן, ר' ירמיה סלאטווינא 411	קוק, ר' אברהם יצחק הכהן 558
קאהן, ר' יששכר בער ערדאסענושאץ 124 112 109 63 26	קורלנדר, ר' יצחק צבי 272
560 519 485 436 409 177	קורן, ר' זלמן יקותיאל פעטראוואסעלא 333
קאהן, ר' קלונימוס קלמן ווינה 336	קורניצר, ר' אברהם 492
קאזיש, ר' צבי הירש קרולה 242	קורניצר, ר' אליהו (חתן החת"ס) 492
קאדנובר, ר' אהרן שמואל 192	קורניצר, ר' יוסף נחמיה סעליש־קראקא 523 493 — 491
קאלדירון, ר' יהודה 191	קורניצר, ר' עקיבא קראקא 347
קאלטמאן, ר' יעקב צבי ווערטעש 431 411 139	קורניצר, ר' שמעון (ב"ר יוסף נחמיה) 492
קאליש, ר' יהודה לייב בילקע 492	קורניצר, ר' שמעון (בן אחיו של הנ"ל) 492
קאליש, ר' ישעיה פרסבורג 472 469 398	קורנפיין, ר' מרדכי שטיינאמאנגר 371
קאליש, ר' מאיר 67	קורנפיין, ר' צבי ציריך 472
קאליש, ר' מרדכי דעאקי 424	קורנפלד, ר' אהרן יעניקוי 345
קאלישר, ר' צבי הירש טהארן 375 332 111 95	קורץ, ר' יהונתן 342
קאלמאן, ר' דוד גאלאנטא 264	קורצווייל, ר' אברהם אריה פיערניץ 398
קאלמאן, ר' פנחס פתח תקוה 424	קורצווייל, ר' עמרם פרסבורג 456
קאלמאנוביטש, ר' אברהם טיקטין 472	קטינא, ר' יעקב חוסט 405 354 353
קאמנצקי, ר' יעקב 327	קיהן, ר' דוב ירושלים 472
קאמנצקי, ר' שמואל פילאדלפיה 489	קיזלניק, ר' יצחק מנחם ריזאווליא 522
קאנישא, ר' משה פרוינקירכן 343 309 11	קיזר, ר' אפרים הלל גאלאנטא 485
קאנר, ר' יעקב שמשון טשחויב 554	קינסטליכר, ר' משה אלכסנדר זושא 545 356 353 284
קאסו, ר' איציק 258	קינסטליכר, ר' צבי הוניאד־הומאנשטאדט 455 411 176
קאראלי, ר' ישראל פרוינקירכן 474	564 555 554 532 528 484
קארל ערצהערצאג (מפקד הצבא בפרסבורג) 290	קיסנר, ר' מארקל זעליג 99
קארפלס, ר' אברהם הכהן פינצעהעלי 111 92 85 75 57 26	קיצע, ר' איציק 273 272
516 396 389 384 371 366 361 330 327 166	קיצע, ר' גרשון 272
קארפלס, ר' אליעזר אירשא 231	קיצע, ר' חיים 1 6 7 10 11 60 163 239 272 273 325 433
קאוינקא, ר' בן ציון ירושלים 472	

קיצע, מרת חנה (אשת ר' יחיאל מיכל) 268	קליין, ר' משה צעהלים 455	קצבורג, ר' אביגדור 431 249
קיצע, ר' יחיאל מיכל 267	קליין, ר' עקיבא נייטרא 433 371 345 343 327 320 54	קצבורג, ר' דוב צבי ווייצן 420 374 336 327 112 110
קיצע, ר' מאיר 272	קליין, ר' פנחס אירשא 377	429 — 516 498 472 442 431
קיצע, ר' שמואל 325 272	קליין, ר' פנחס חיים סעליש 440 435 433 422 415 366 357	קצבורג, ר' ישראל חיים אווד 429 422 327
קירש, ר' רפאל האמבורג 397	559 537 526 507 493 492	קצבורג, ר' משולם זלמן (אבי ר' דוד צבי) פעסט 429
קירשבוים, ר' מנחם מענדל קראקא 564	קליין, ר' צבי הירש אויווארוש 409 365	קצבורג, ר' משולם זלמן (בן הנ"ל) בודאפעשט 430
קירשנבוים, ר' אפרים 370	קליין, ר' ראובן חיים דאוידקוף 470	קצבורג, פרופ' נתנאל 187 147 143 108 96 93 81 65 27 12
קירשנבוים, ר' משה יהודה לאדז 467 463	קליין, ר' ראובן חיים סנינא 530 510 472 — 469 423 143	431 430 199
קלאפטר, ר' משה ניו יורק 530 470 434	קליין, ר' שלמה (חתן ר' יוסף בוסקוביץ) 249	קצנלנבוגן, ר' יחזקאל אה"ו 205 204
קלוגר, ר' אברהם בנימין בראד 435 434 427 416 267	קליין, ר' שלמה קערעסטעש 445 444 411 128	קצנלנבוגן, ר' מאיר ב"ר חיים מא"ש 206 197 196
קלוגר, ר' שלמה בראד 384 350 — 348 323 306	קליין, ר' שלמה הכהן זענטא 442 433 383 370 346 327 52	קצנלנבוגן, ר' צבי הירש ב"ר מאיר 197
קלוזנר, ר' אברהם (מנהגים) 553 186 185	512 508	קראפר, ר' יצחק טאשנאד 489
קליין, ר' אברהם באנוביץ 402	קליין, ר' שלמה בני ברק 550	קראקליער, ר' ישראל יוסף גאלאנטא 455
קליין, ר' אברהם צבי סילאש־באלהאש 396 384 371 366	קליין, ר' שלמה זלמן סילאדי טשעה 560 559 485 463 263	קרויז ראה גם: קרויס
512 442	קליין, ר' שלמה זלמן ב"ר אליהו 377	קרויז, ר' חיים יעקב משה מאגנדרוף 530
קליין, ר' אליהו האלמין 485 417 411 387 377 39	קליין, ר' שלמה ישראל סעליש 492 485 423	קרויז, ר' יוסף סאמאשאר 327
קליין, ר' אפרים פישל וואשארהעלי־ירושלים 421 176	קליין, ר' שמואל מנחם שעבעש־טשעטשאוויץ 559 492	קרויז, ר' מנחם מענדל ירושלים
557 533	560	קרויז, ר' מנשה באזל 472
קליין, ר' אשר אנשיל ירושלים 421 353	קליין, ר' שמואל שמעלקא סעליש 342 341 334 263 146	קרויז, ר' שלום אודווארי 530 529
קליין, ר' ברוך מאיר דברצין 429	345 347 357 366 374 380 422 425 431 444 448	קרויס, ר' אברהם משה דוד אונגוואר 409 346
קליין, ר' גרשון ליב 370	560 559 525	קרויס, ר' זעליג כ"ץ בוניהאד 404
קליין, ר' דוד מונקאטש־ירושלים 483	קליינמאן, ר' ישעיה קיוועשד־סאטמאר 522 435 432 411	קרויס, ר' חיים וו"ב 46
קליין, ר' דוד בן ציון יסודות 489	547	קרויס, ר' חיים ירושלים 529
קליין, ר' זאב וואלף טאלטשווא 513 455	קלינגברג, ר' שם זאלאשיץ־קראקא 506	קרויס, ר' יהודה הכהן לאקנבאך 464 442 435 422 371 91
קליין, ר' זאב צבי אייזנשטאדט־ברלין־בוענוס איירס	קליר, ר' אלכסנדר זיסקינד 213	532 525 485 474
527 515 497 485 455	קליר, ר' אלעזר (אור חדש) 227 216 213 — 210 203 202 8	קרויס, ר' יעקב קאפל אטש 501 360 359
קליין, ר' חיים הירש פעג'ווערנעק 442 377	297 232 231	קרויס, ר' מאיר ליב בלאזנדרוף 553
קליין, ר' יהודה אריה ירושלים 455	קלנר, ר' קלונימוס שלום הלוי 373	קרויס, ר' משה אהרן סאלאק־באניא 464 462 435 423 273
קליין, ר' יוזפא ג'ארמאט 387	ר' קלמן אב"ד מאלדוי 320	511 467
קליין, ר' יוסף סערדאהעלי 462 443 325 — 323	ר' קלמן משופרון (המאה ה־15) 185	קרויס, ר' משה בונם באדן (שווייץ) 130 127
קליין, ר' יוסף דוד מונטראול 533	קלר, ר' אהרן צבי שאמקוט 564 320	קרויס, ר' משה יוסף ירושלים 442
קליין, ר' יעקב שלום האלמין 376	קלר, ר' עזריאל אייזיק שאמקוט 76	קרויס, ר' נתן אנשיל סאניסלוי 559
קליין, ר' יצחק סאטמאר 446 443 — 448	קנאבל, ר' משה אוהעל 397 359	קרויס, ר' פתחיה מיקעהאזא 499 432
קליין, ר' יקותיאל (ב"ר שלמה זלמן) 559	קניג, ר' ליפמן פולדוואר 442	קרויס, ר' שלום לעגענע־מיהאלי 559
קליין, ר' יקותיאל אהרן באנוביץ 402	קניג, ר' משה הלוי קוברסדרוף 442	קרויס, ר' שמואל סנינא 409
קליין, ר' ישראל יאס־קארא־יענא 542	קניג, ר' שלמה יארע 532	קרויס, ר' שמעון קאדלבורג־אטש 524 501
קליין, ר' ישראל משה גרוסווארדיין 365	קניג, ר' שלמה ליב עיר חדש 338	קרוכמאל, ר' מנחם מענדל (צמח צדק) 194
קליין, ר' ישראל שמואל פיזעש־אבאני 509	קנעביל, שבח 234	קריב, ר' מרדכי הענוי 397
קליין, ר' מאיר אוהעל 532 525 500	קנפלר, ר' אלכסנדר גליל סיראק 536 533 455 435	קריסנפולר, ר' מאיר בראד 232
קליין, ר' מאיר מארגרטן 376	קנפלר (גם קנאפלמאכר), ר' ישעיה אוהעל 411 408 379	קרן, ר' חיים סאלקא 222
קליין, ר' מאיר שרגא כ"ץ בודאפשט 499	431	קרעמזיר, ר' משה ירושלים 345
קליין, ר' מנחם זאב ביסטריץ 550	קסטנבוים, ר' אהרן צבי טעגלאש 527	קרפל, ר' יחיאל ב"ר נפתלי 328
קליין, ר' מרדכי בער קלויזנבורג־ווינה 395 371 346 335	קעל, ר' נתן נטע שארנבאגארד 512 406 397 371 366 250	קרפל, ר' יצחק פאקש 497 462 455 396
קליין, ר' מרדכי ליב מיקלוש 51 50	קעלין, ר' שמואל (מחצית השקל) 294 278 268 250 248	
קליין, ר' משה סילאדי טשעה 560	390 366 299	
קליין, ר' משה גרוסווארדיין 553 471 455 399 398 376	קעפעש, ר' מרדכי 153	

ראב"ץ ראה: רבנו אליעזר בן נתן ממגנצא	קצבורג, ר' אביגדור 431 249	ראב"ן ראה: רבנו אליעזר בן נתן ממגנצא
ראדיניץ, ר' ליב גאלאנטא 260	קצבורג, ר' דוב צבי ווייצן 420 374 336 327 112 110	ראדיניץ, ר' ליב גאלאנטא 260
ראטה ראה גם: רוט	429 — 516 498 472 442 431	ראטה ראה גם: רוט
ראטה, ר' אהרן סיקלאש 442	קצבורג, ר' ישראל חיים אווד 429 422 327	ראטה, ר' אהרן סיקלאש 442
ראטה, ר' זלמן וואלף קעזמארק 342	קצבורג, ר' משולם זלמן (אבי ר' דוד צבי) פעסט 429	ראטה, ר' זלמן וואלף קעזמארק 342
ראטה, ר' משה ניו יורק 442	קצבורג, ר' משולם זלמן (בן הנ"ל) בודאפעשט 430	ראטה, ר' משה ניו יורק 442
ראטה, ר' משולם טשרנוביץ 455	קצבורג, פרופ' נתנאל 187 147 143 108 96 93 81 65 27 12	ראטה, ר' משולם טשרנוביץ 455
ראטץ, ר' שמשון פרעמישלא 122	431 430 199	ראטץ, ר' שמשון פרעמישלא 122
ראכליץ, ר' יצחק טאש־בערעגסאס 386 348 99	קצנלנבוגן, ר' יחזקאל אה"ו 205 204	ראכליץ, ר' יצחק טאש־בערעגסאס 386 348 99
ראפאפורט, ר' אברהם צבי מלבוך 232	קצנלנבוגן, ר' מאיר ב"ר חיים מא"ש 206 197 196	ראפאפורט, ר' אברהם צבי מלבוך 232
ראפאפורט, ר' בנימין קאמאדע 365	קצנלנבוגן, ר' צבי הירש ב"ר מאיר 197	ראפאפורט, ר' בנימין קאמאדע 365
ראפאפורט, ר' בנימין זאב פאפא 264 260 234 232 224 205	קראפר, ר' יצחק טאשנאד 489	ראפאפורט, ר' בנימין זאב פאפא 264 260 234 232 224 205
	קראקליער, ר' ישראל יוסף גאלאנטא 455	
	קרויז ראה גם: קרויס	
	קרויז, ר' חיים יעקב משה מאגנדרוף 530	
	קרויז, ר' יוסף סאמאשאר 327	
	קרויז, ר' מנחם מענדל ירושלים	
	קרויז, ר' מנשה באזל 472	
	קרויז, ר' שלום אודווארי 530 529	
	קרויס, ר' אברהם משה דוד אונגוואר 409 346	
	קרויס, ר' זעליג כ"ץ בוניהאד 404	
	קרויס, ר' חיים וו"ב 46	
	קרויס, ר' חיים ירושלים 529	
	קרויס, ר' יהודה הכהן לאקנבאך 464 442 435 422 371 91	
	532 525 485 474	
	קרויס, ר' יעקב קאפל אטש 501 360 359	
	קרויס, ר' מאיר ליב בלאזנדרוף 553	
	קרויס, ר' משה אהרן סאלאק־באניא 464 462 435 423 273	
	511 467	
	קרויס, ר' משה בונם באדן (שווייץ) 130 127	
	קרויס, ר' משה יוסף ירושלים 442	
	קרויס, ר' נתן אנשיל סאניסלוי 559	
	קרויס, ר' פתחיה מיקעהאזא 499 432	
	קרויס, ר' שלום לעגענע־מיהאלי 559	
	קרויס, ר' שמואל סנינא 409	
	קרויס, ר' שמעון קאדלבורג־אטש 524 501	
	קרוכמאל, ר' מנחם מענדל (צמח צדק) 194	
	קריב, ר' מרדכי הענוי 397	
	קריסנפולר, ר' מאיר בראד 232	
	קרן, ר' חיים סאלקא 222	
	קרעמזיר, ר' משה ירושלים 345	
	קרפל, ר' יחיאל ב"ר נפתלי 328	
	קרפל, ר' יצחק פאקש 497 462 455 396	
	ראאב, ר' וואלף 474	
	ראב, ר' מיכאל שוחט 17	

קצבורג, ר' אביגדור 431 249	ראב"ן ראה: רבנו אליעזר בן נתן ממגצא
קצבורג, ר' דוב צבי ווייצן 420 374 336 327 112 110	ראדינין, ר' ליב גאלאנטא 260
429 — 516 498 472 442 431	ראטה ראה גם: רוט
קצבורג, ר' ישראל חיים אוזר 429 422 327	ראטה, ר' אהרן סיקלאש 442
קצבורג, ר' משולם זלמן (אבי ר' דוד צבי) פנסט 429	ראטה, ר' זלמן וואלף קעזמארק 342
קצבורג, ר' משולם זלמן (בן ה"ל) בודאפעשט 430	ראטה, ר' משה ניו יורק 442
קצבורג, פרופ' נתנאל 187 147 143 108 96 93 81 65 27 12	ראטה, ר' משולם טשרנוביץ 455
431 430 199	ראטץ, ר' שמשון פרעמישלא 122
קצנלנבוגן, ר' יחזקאל אה"ו 205 204	ראכליץ, ר' יצחק טאש-ערעגטאט 386 348 99
קצנלנבוגן, ר' מאיר ב"ר חיים מא"ש 206 197 196	ראפאפורט, ר' אברהם צבי מלכוב 232
קצנלנבוגן, ר' צבי הירש ב"ר מאיר 197	ראפאפורט, ר' בנימין קאמאדע 365
קראפר, ר' יצחק טאשנאד 489	ראפאפורט, ר' בנימין זאב פאפא 264 260 234 232 224 205
קראקליער, ר' ישראל יוסף גאלאנטא 455	390 343 328 311 272 271
קרויז ראה גם: קרויס	ראפאפורט, ר' ברוך כהנא פיורדא 260
קרויז, ר' חיים יעקב משה מאגנדרוף 530	ראפאפורט, ר' דוב בעריש ראווה 349 267
קרויז, ר' יוסף סאמאשאר 327	ראפאפורט, ר' יוסף משה שמחה אונסדורף 232 231
קרויז, ר' מנחם מענדל ירושלים	ראפאפורט, ר' ישראל טארנא 342
קרויז, ר' מנשה באזל 472	ראפאפורט, ר' מאיר קראקא 462 458 336 222
קרויז, ר' שלום אודווארי 530 529	ראפאפורט, ר' מענדל ב"ר בנימין זאב 224
קרויס, ר' אברהם משה דוד אונגוואר 409 346	ראפאפורט, ר' משה ב"ר בנימין קאמאדע 366 365
קרויס, ר' זעליג כ"ץ בוניהאד 404	ראפאפורט, ר' שלמה יהודה (שי"ר) פראג 378
קרויס, ר' חיים וו"ב 46	ראפאפורט-הארטשטיין, ר' מאיר אליעזר ראה: הארטשטיין
קרויס, ר' חיים ירושלים 529	ראקושי, פרנץ 198
קרויס, ר' יהודה הכהן לאקנבאך 464 442 435 422 371 91	ראקניץ, ר' ראובן אורמין 317
532 525 485 474	ר"ב [?], אברהם פרסבורג ("הקצין") 345
קרויס, ר' יעקב קאפל אטש 501 360 359	רבין ראה גם: רובין
קרויס, ר' מאיר ליב בלאזנדרוף 553	רבין, ר' אהרן בלאנאוויץ 485
קרויס, ר' משה אהרן סאלאק-באניא 464 462 435 423 273	רבין, ר' מרדכי לבוב 240
511 467	רבינוביץ, ר' אברהם ישכר הכהן ראדאמסק 478
קרויס, ר' משה בונם באדן (שווייץ) 130 127	רבינוביץ, ר' ברוך מונקאטש-פתח תקוה 7 482 480 479 401
קרויס, ר' משה יוסף ירושלים 442	541 540 536 513 496
קרויס, ר' נתן אנשיל סאניסלי 559	רבינוביץ, ר' יעקב יוסף הכהן ראדאמסק 411
קרויס, ר' פתחיה מיקעהאזא 499 432	רבינוביץ, ר' יעקב צבי פאריסאוו 209
קרויס, ר' שלום לעגענע-מיהאלי 559	רבינוביץ, ר' יצחק מרדכי פלאבנא 467
קרויס, ר' שמואל סנינא 409	רבינוביץ, ר' נתן דוד שידלאוויץ 478
קרויס, ר' שמעון קאדלבורג-אטש 524 501	רבינוביץ, צבי יהודה 516
קרוכמאל, ר' מנחם מענדל (צמח צדק) 194	רבינוביץ, ר' רפאל נתן נטע מינכן 433 341 322 317 164
קריב, ר' מרדכי הענוי 397	רבינוביץ, ר' שרגא יאיר ביאליביזעג 478 477
קריסנפולר, ר' מאיר בראד 232	רבינוביץ-תאומים, ר' אליהו דוד (אדר"ת) 433 317
קרן, ר' חיים סאלקא 222	רגיו, יצחק שמואל גוריציאה 275 264 239
קרעמזיר, ר' משה ירושלים 345	רובין, ר' אשר ישעיה קרסטור 530
קרפל, ר' יחיאל ב"ר נפתלי 328	רובין, ר' ברוך ברידאוויץ 559 423
קרפל, ר' יצחק פאקש 497 462 455 396	רובין, ר' יהודה מיהאליפאלווא 527
	רובין, ר' יהושע מיהאלוויץ 466 335
	רובין, ר' יעקב קראקא 122
	רובין, ר' ישעיה בעלעניעש-מיהאליפאלווא 409 377 346
ראאב, ר' וואלף 474	
ראב, ר' מיכאל שוחט 17	

462 452 421 397 387	552 451
רוזנברג, ר' יוסף יוזפא ב"ר אפרים יהודה 387	רובין, ר' יששכר בעריש ברלין 472
רוזנברג, ר' יצחק האדהאז 542 530 505 423	רובין, ר' מאיר יוסף קרסטור 530
רוזנברג, ר' ישעיה ניר מאדע 344	רובין, ר' מנחם בישוב קאפי 131
רוזנברג, ר' מאיר קאוואגרעש 397	רובין, ר' מנחם מענדל גלאגאוו 319
רוזנברג (גם רוזנבורג), ר' מנחם צבי נאדיפאלו 411 387 117	רובין, ר' נפתלי ווישניצא 411
452 428	רובין, ר' עזריאל יחיאל מיהאלוויץ 411 408 379 335
רוזנברג, ר' מנחם צבי ג'ארמאט 387	רובין, ר' שלום יחזקאל טאמאשאוו 485
רוזנברג, ר' מנחם צבי דברצין 525	רובין, ר' שמואל מיהאלוויץ 489 466 465
רוזנברג, ר' מרדכי באטור-טערצאל 543 542 343	רובין-הלבדשטאם, ר' שלום יחזקאל שרגא ציעשנב 455
רוזנברג, ר' נח 58	509 502
רוזנברג, ר' עמרם ראצפרט 564 542 462	רובינשטיין, ר' אברהם יקיר 410
רוזנברג, ר' צבי מאסיף 557	רובינשטיין, ר' אהרן דוד קאוואטשהאזא 536 511
רוזנברג, ר' שאול ראצפרט 423 418 411 410 176 172 116	רובינשטיין, ר' דוד קאדלבורג 456
532 524 497 495 483 474 472 467 463 460 437	רובינשטיין, מרת טויבא (אם ר' משולם) 443
543 — 540	רובינשטיין, ר' ליב פרסבורג 456
רוזנברג, ר' שלמה הכהן טאשנאד 450 396 356 320	רובינשטיין, ר' משה יאהן 272
רוזנברג, ר' שמואל אונסדורף 352 326 323 273 222 169	רובינשטיין, ר' משה טשאנגראד 348
476 475 458 457 432 427 422 403 400 385 380 379	רובינשטיין, ר' משולם קיש קערעש 456 443 374 333 151
536 529 527 526 505 489	537
רוזנברגר, ר' יקותיאל יהודה דיערעש 432 411 177 129 114	רובינשטיין, ר' נתן יוסף יאנאשהאזא 467
553	רוגוזניצקי, ר' משה אליהו לייפציג 472
רוזנברגר, ר' שמואל טשאבא 379	רוז, ר' משה צבי הכהן 459
רוזנטאל, ר' טוביה 428	רוזאניש, ר' צבי הירש לבוב 227
רוזנטאל, ר' שרגא פייש 244	רוזה, ר' אברהם יעקב קאשוי 379 378
רוזניץ, ר' אליעזר יעקב זענטא 512	רוזמאן, ר' משה אהרן בערעזניק 487
רוזניץ, ר' משה צבי פעטראוואסעלא 508 397	רוזן, ר' אליהו אושפצין 467
רוזנפלד, ר' אהרן קרית יואל (מונרו) 528	רוזן, ר' יוסף מרוגוטשוב 474
רוזנפלד, ר' אלימלך סעפלאק 438	רוזנבוים ראה גם: ליטש-רוזנבוים
רוזנפלד, ר' אפרים סענדרא 528 519	רוזנבוים, ר' אליעזר זאב קרעטשעניץ 563
רוזנפלד, ר' חיים יעקב הלוי קשאנב 510	רוזנבוים, ר' יעקב יששכר בער סלאטווינא 544
רוזנפלד, ר' חנניא יו"ט ליפא 528 519	רוזנבוים, ר' יעקב מאיר 391
רוזנפלד, ר' יוסף גרוטווארדיין 258 22	רוזנבוים, ר' יצחק סיגט 544
רוזנפלד, ר' יוסף אהרן ביקוני 528	רוזנבוים, ר' מאיר קרעטשעניץ 563 562
רוזנפלד, ר' יוסף אלעזר פרייטשטאדט 407 406	רוזנבוים, ר' מאיר ליב ס' אימער 442 374
רוזנפלד, ר' מאיר נאדאודוואר-מישקאלץ 442 343	רוזנבוים, ר' משה דוד קרעטשעניץ-רחובות 563
רוזנפלד, ר' משה ביסטריץ 449	רוזנבוים, ר' עמרם חסידא מאד-צפת 13 272 307 424
רוזנפלד, ר' צבי הירש 407	רוזנבלי, ר' זאב וואלף סענמאארטין 442 394 84 55
רוזנצווייג, ר' בן ציון 518	רוזנבליט, ר' אליהו סגל מיאווא 471
רוזנר, ר' איציק ליב וויירהאפן 409	רוזנבליט, ר' מתתיהו טערעבעש 432
רוזנר, ר' יהודה סעקעלהיד 560 556 550 400	רוזנבליט, ר' שמעון 107
רוזנר, ר' יהושע טארצאל 527 522 518 431	רוזנברג, ר' אברהם ברוך אלטר 552
רוזנר, ר' משה כ"ץ שוראן 345	רוזנברג, ר' אליה זאב ווארשא 286 282
רוט, ר' אהרן סאטמאר-ירושלים 545 — 547	רוזנברג, ר' זאב וואלף דברצין 154
רוט, ר' יואל צבי (בית היוצר) 376 347 176 171 88 85 26	רוזנברג, ר' יהושע מיקלוש 510
538 521 445 436 410 409	רוזנברג, ר' יוסף יוזפא פישפיק-לאדאני 386 377 361 358

רט, ר' יואל צבי סאלקא 514 513
 רט, ר' ישראל אפרים פישל וואדיטשקא 510 499 410 409
 564 522
 רט, ר' משה אריה פאפא 525 439 379
 רט, ר' משה שמעון דיווע 538 409 376
 רט, ר' נתן אלי' קרית וויז'ניץ 330
 רט, ר' שמואל יעקב קליינווארדיין 538 506
 רוטנברג, ר' אלימלך טאש 438
 רוטנברג, ר' אפרים וואלף גראן 433
 רוטנברג, ר' אשר ישעיה בני ברק 420 419
 רוטנברג, ר' דוד יהודה סענפעטער 380 348
 רוטנברג, ר' חיים מרדכי סעמיהאלי 536
 רוטנברג, ר' חיים שלמה קאסאני 493 419
 רוטנברג, ר' יהוסף הלוי קאזיווע 493
 רוטנברג, ר' יהוסף קאסאני 545 493 420 — 417 379 336 85
 רוטנברג, ר' יחיאל יואב 380
 רוטנברג, ר' ישראל צבי קאסאני 535 514 504 493 419 418
 רוטנברג, ר' מאיר שלום סקאליע 420 411
 רוטנברג, ר' מרדכי אנטוורפן 471
 רוטנברג, ר' מרדכי הלוי ברוקלין 514
 רוטנברג, ר' משה נירנברג 411
 רוטנברג, ר' משה שמואל ברוקלין 419
 רוטנברג, ר' פנחס שלום הלוי 329
 רוטנברג, ר' שלמה אליעזר סעמיהאלי 528
 רוטנברג, ר' יחזקאל שאמקוט-ווילהיים 509
 רוטנברג, ר' יעקב חיים מונקאטש-ברוקלין 481
 רוטנברג, ר' יחזקאל האדאס-קלויזנבורג 551 410
 רוטנברג, ר' יצחק צבי מיקלוש 445 383
 רוטשטיין, ר' מרדכי האלמין 450
 רוטשילד, בארון 254
 רולר, ר' חיים מרדכי ניאמץ 509 506
 רוקח, ר' אהרן בעלזא 562
 רוקח, ר' אלעזר הובניב 411
 רוקח, ר' יהושע בעלזא 541 520 436 426 411
 רוקח, ר' יששכר דוב בעלזא 522 520 492 483 267
 רוקח, ר' יששכר דוב (ב"ר מרדכי) בעלזא-ירושלים 474
 רוקח, ר' מרדכי בילגוריי-תל אביב 562 547
 רוקח, ר' משה (ב"ר אהרן) בעלזא 535
 רוקח, ר' שלום (שר שלום) בעלזא 541 520 375 352
 רזמיוויר, ר' שלום זאב פעטערזשעבעט 534
 מרת רחל בת אליהו (אשת שער אפרים) 193
 רָטְקָן, ר' אברהם יהודה 530
 רָטְקָן, ר' יהודה יחיאל סערענטש 530 529
 ריוולאן, ר' יעקב אליהו ריגא 433
 ריזל, ר' ברוך אברהם האדאס 542
 ריטב"א ראה: ר' יום טוב בן אברהם אשכילי

רוט, ר' יואל צבי סאלקא 514 513
רוט, ר' ישראל אפרים פישל וואדיטשקא 510 499 410 409
564 522
רוט, ר' משה אריה פאפא 525 439 379
רוט, ר' משה שמעון דיורע 538 409 376
רוט, ר' נתן אלי' קרית וויז'ניץ 330
רוט, ר' שמואל יעקב קליינווארדיין 538 506
רוטנברג, ר' אלימלך טאש 438
רוטנברג, ר' אפרים וואלף גראן 433
רוטנברג, ר' אשר ישעיה בני ברק 420 419
רוטנברג, ר' דוד יהודה סענפעטער 380 348
רוטנברג, ר' חיים מרדכי סעמיהאלי 536
רוטנברג, ר' חיים שלמה קאסאני 493 419
רוטנברג, ר' יהוסף הלוי קאזיווע 493
רוטנברג, ר' יהוסף קאסאני 545 493 420 — 417 379 336 85
רוטנברג, ר' יחיאל יואב 380
רוטנברג, ר' ישראל צבי קאסאני 535 514 504 493 419 418
רוטנברג, ר' מאיר שלום סקאליע 420 411
רוטנברג, ר' מרדכי אנטוורפן 471
רוטנברג, ר' מרדכי הלוי ברוקלין 514
רוטנברג, ר' משה נירנברג 411
רוטנברג, ר' משה שמואל ברוקלין 419
רוטנברג, ר' פנחס שלום הלוי 329
רוטנברג, ר' שלמה אליעזר סעמיהאלי 528
רוטנר, ר' יחזקאל שאמקוט־ווילהיים 509
רוטנר, ר' יעקב חיים מונקאטש־ברוקלין 481
רוטר, ר' יחזקאל האדאס־קלויזנבורג 551 410
רוטר, ר' יצחק צבי מיקלוש 445 383
רוטשטיין, ר' מרדכי האלמין 450
רוטשילד, בארון 254
רולר, ר' חיים מרדכי ניאמץ 509 506
רוקח, ר' אהרן בעלזא 562
רוקח, ר' אלעזר הובניב 411
רוקח, ר' יהושע בעלזא 541 520 436 426 411
רוקח, ר' יששכר דוב בעלזא 522 520 492 483 267
רוקח, ר' יששכר דוב (ב"ר מרדכי) בעלזא־ירושלים 474
רוקח, ר' מרדכי בילגורי־יתל אביב 562 547
רוקח, ר' משה (ב"ר אהרן) בעלזא 535
רוקח, ר' שלום (שר שלום) בעלזא 541 520 375 352
רזמיווש, ר' שלום זאב פעטערזשעבעט 534
מרת רחל בת אליהו (אשת שער אפרים) 193
רָטק, ר' אברהם יהודה 530
רָטק, ר' יהודה יחיאל סערענטש 530 529
ריזולאן, ר' יעקב אליהו ריגא 433
ריזל, ר' ברוך אברהם האדאס 542
ריטב"א ראה: ר' יום טוב בן אברהם אשבילי

רייז, ר' שמעון יוסף ברוקלין 474
רייזמאן, ר' אהרן אונגוואר 273
רייזמאן, ר' זאב וולף אונגוואר 273
רייטר, ר' נפתלי ניו יורק 442
רייך, ר' אברהם יחזקאל באנוביץ 346 330 329 327 267 144
433 397 351
רייך, ר' אליהו טירנוי 527 485 406 405 398
רייך, ר' בנימין זאב זשאמבאקרעט 455
רייך, ר' בנימין זאב סאבאטישט 406
רייך, ר' חיים צבי אוסלאן 472
רייך, ר' יוסף נאמעסטא 469
רייך, הבחור יחיאל מאכל 330
רייך, יצחק (לשכת היראים) 442 427
רייך, ר' ישראל באטורקעס 469 463 458 457 455 406 403
רייך, ר' משה באנאווע 467 329
רייך, ר' משה מעדיאש 411
רייך, ר' קאפל בודאפשט 334 330 329 327 323 250 144 87
427 424 407 405 397 379 363 362 351 344 337 336
429 433 434 437 440 458 463 495 496 499 507 513
539 515
רייכהארט, ר' וואלף שוראן 345
רייכהארט, ר' יונה קאטה 324
רייכהארט, ר' מאיר קאטה 513 82
רייכמאן, ר' אהרן מונקאטש 321
רייכמאן, ר' ישראל מנחם (ליד מישקולץ) 400
רייכמאן, ר' צבי אידא 457
רייכנפלד, ר' יהושע אייזנשטאדט 328
רייכנפלד, ר' מרדכי יאנאשהאזא 400
ריינהולד, ר' אביש 467
ריינהולד, ר' אברהם קראקא 409
ריינהולד, ר' חיים קרעניץ 511
ריינהולד, ר' משה קאשוי 510
רייניץ, ר' אברהם יעקב באלקאן 379 378 374 365 108 49
432 409
רייניץ, ר' יהושע ברוך טשעטשאוויץ 344 334 320 316 174
434 431 423 409 396 388 379 376 374 365 356 349
559 484 463 440 436
רייניץ, ר' יוסף שלמה מישקולץ 527 435 432 385 120
רייניץ, ר' מאיר יאנושי 436
רייניץ, ר' נתן פייטל מאד 388 377 — 374 356 348 334 23
463
רייניץ, ר' שמואל פטרוואשאר 440
ריינמאן, ר' אברהם חיים קרעטשעניף 563
ריינס, ר' יצחק יעקב 399
ריינר, ר' יוסף יהודה 353
ריישר, ר' אהרן ניגרשט 247

ריכטר, ר' יעקב קיראליהאזא 409 88	שווארץ, ר' אברהם וואראהל 530
רי"ף ראה: אלפסי, רבנו יצחק	שווארץ, ר' אברהם יהודה הכהן (קול אריה) 166 103 26
ריקי, ר' עמנואל חי 547	172 173 332 346 347 357 369 381 388 414 418
רמב"ם ראה: רבנו משה בן מימון	422 427 433 436 446 450 451 505 517 524
רמב"ן ראה: רבנו משה בן נחמן	540 — 542 563
רנשבורג, ר' בצלאל פראג 248 239	שווארץ, ר' אברהם יהודה (ב"ר נפתלי) שאלא 524 518 476
רעכנוביץ, ר' שמעון זימל אוטשוד 37	שווארץ, ר' אברהם יהודה אורמין 471 469
רעכניץ, ר' יואל ראה: אונגאר	שווארץ, ר' אברהם יהודה (ב"ר יצחק מאיר) טופליצא 503
ר' רפאל ב"ה [?] פרסבורג 345	510 512 527 544 564
ר' רפאל הכהן אה"ו (תורת יקותיאל) 211 202	שווארץ, ר' אברהם משולם פייביש ברוקלין 506
רקוב, ר' בצלאל מונטרה 459	שווארץ, ר' אהרן הומנא 411
	שווארץ, ר' אהרן מעזילאברין 411 335
שאג־צוובנר, ר' אברהם קוברסדורף-ירושלים 165 74 73 26	שווארץ, ר' אהרן הכהן קראקא 564 518 436 356
317 319 322 327 340 342 343 351 364 374	שווארץ, ר' אליעזר אוהעל 432
שאג־צוובנר, ר' בער ירושלים 442 32	שווארץ, ר' אליעזר סאלנאק 377
שאג־צוובנר, ר' יהודה לייב 343 342	שווארץ, ר' אליעזר פאטאק 518 510
שאג־צוובנר, ר' יחזקאל ירושלים 343	שווארץ, ר' אריה לייב פרסבורג 400
שאג־צוובנר, ר' יצחק דוד 343	שווארץ, הבחור אשר ג'ארמאט 429 428
שאג־צוובנר, ר' יששכר בער ב"ר אברהם 343	שווארץ, ר' אשר זעליג סאלקא 514
שאג־צוובנר, מרת פעסל (אם ר' אברהם) 343	שווארץ, ר' אשר לעמיל אוהעל 534
ר' שאול אב"ד אמשטרדם 212 211 209	שווארץ, ר' בנימין זאב מאנאשטור 411
ר' שאול בזאלקווא 348	שווארץ, ר' דוד בער ברוקלין 273
שאטיץ, ר' יעקב צבי 391	שווארץ, ר' דוד מנחם 433
שאטיץ, ר' צבי כהן ברין 472 471	שווארץ, ר' דוד צבי פעגעמעש 458
שאטיץ, ר' שמואל הכהן (מהרש"ך) 391 277	שווארץ, ר' זכריה בר"י 272
שאטיץ, ר' שמעון הכהן פאטאק 392 391 348	שווארץ, ר' חיים פעטראוואסעלא 527
שאטיץ, ר' שמעון הכהן מעדיער 462 455	שווארץ, ר' חיים שלום 381
שאכטיץ, ר' מרדכי עיר חדש 301	שווארץ, ר' יהודה העלוויץ 385
שאכרליס, ר' איציק פרסבורג 301 247 232 213	שווארץ, ר' יוסף הכהן בוניהאד-גרוסווארדיין 277 177 117
שאכרליס, ר' דוד פרסבורג 301	386 408 411 420 427 428 432 435 — 443 463
שאכרליס, ר' יעקב קאפל 301 247 243	469 485 497 506 512 518 527 532 542 549 550
שאלאך-פונפדר, ר' יעקב ראה: פונפדר	564
ר' שאלתיאל אייזיק פעלעג'האזא 528	שווארץ, ר' יוסף צבי שעפשי-סענג'ורג' 565
שאפאשניק, ר' יוסף לונדון 498 467	שווארץ, ר' יוסף שמואל וואשוואר 348
שאפר, ר' שלמה ווישניצא 426	שווארץ, ר' יעקב אבאדסאלוק 64
שאפראן, ר' בצלאל זאב באקוי 463	שווארץ, ר' יעקב (ואשתו לאה) וואיא 507
שארף, ר' אברהם נוי יורק 538	שווארץ, ר' יעקב יחיאל קרולה 423
ר' שבתי ב"ר מאיר הכהן (ש"ך) 245 199 192 105 5	שווארץ, ר' יעקב משה קראסנא-קרולה 343
ר' שבתי ב"ר מאיר שערשאב 211 202	שווארץ, ר' יצחק אייזיק סענמארטין 559 177
ר' שבתי אלחנן טריאסט 308	שווארץ, ר' יצחק מאיר דראגמירשט 554 436
שוואקס, ר' ליפמן דוד ירושלים 376	שווארץ, ר' יצחק מרדכי בערעגסאס 349
שוואב, ר' לייב פעסט 392 296	שווארץ, ר' יצחק צבי 273
שוואדרון, ר' יצחק חאצמיר 554	שווארץ, ר' יקותיאל מאנאשטור 559
שוואדרון, ר' שלום מרדכי הכהן (מהרש"ם) 267 222 142	שווארץ, ר' ישראל מנחם ברוקלין 514
336 404 413 414 416 417 421 427 435 436 444 448	שווארץ, הבחור מאיר נחמן חוסט 352
548 470 499 520 525 540 562	שווארץ, ר' מנחם ישעיה 436

שטיינברג, ר' בעריש ריישא 492	שווארץ, ר' מרדכי סיגט 447
שטיינברג, ר' קלונימוס קלמן 387	שווארץ, ר' מרדכי זאב הכהן באדן 518 415
שטיינברג, ר' אלכסנדר הכהן קאמארן 397 389	שווארץ, ר' משה באזל 462
שטיינברג, מרת גיטל (אשת ר' אלכסנדר) 389	שווארץ, ר' נפתלי הכהן מאד 436 433 428 426 420 385
שטיינברג, ר' שלמה באטור 524	437 452 503 517 525 539 547 550
שטיינברג, ר' שמואל יעקב טמשוואר 442 97	שווארץ, הבחור נפתלי צבי סאטמאר 498
שטיינהארט, ר' יוסף פיורדא 259 257 211 210 203 202	שווארץ, ר' פנחס מישקולץ 523
שטיינהארט, ר' עקיבא קובין 271 259 255	שווארץ, ר' פנחס זעליג הכהן קליינווארדיין 436 390 377
שטיינמץ, ר' אשר בערעגסאס 563 509	498 506 518 525 539 540 542
שטיינמץ, ר' אשר זעליג 140	שווארץ, ר' שלמה יהודה סומבאטהעלי 527
שטיינמץ, ר' מאיר ראקאמאז 472	שווארץ, ר' שמואל קאשוי 474
שטיינר, ר' אברהם גרוסווארדיין 550	שווארץ, ר' שמואל הכהן סאטמאר 553 547 518 489
שטיינר, ר' דוד אהרן גרוו"ד 550	שווארץ, ר' שמואל זנוויל הכהן ברוקלין 539
שטיינר, ר' טוביה יואל בני ברק 341	שווארץ, ר' שמעיה 459
שטיינר, ר' יוסף אליהו סערדאהעלי 485	שוויי, ר' אליהו פילאדלפיה 489
שטיינר, ר' יוסף מאיר משה אילאק 432 424	שווייגר, ר' טוביה שעניע 492
שטיינר, ר' יעקב הכהן סערדאהעלי 325	שווייגר, ר' יצחק טאפלטשאן 462 406 400
שטיינר, ר' יצחק אייזיק גרוו"ד 550	שווייגר, ר' יצחק אוהעל 150
שטיינר, ר' ישעיה קרסטור 530 470	שווייגר, ר' משה שמואל 462
שטיינר, ר' פנחס הכהן אילאק 424 411 401 379 364 363	שווערין, ר' אליקים געץ באיא 308 304 275 271 266 23
527 461 427	344 348 377
שטיינשניידר, ר' דניאל ראה: פרוטטיץ-שטיינשניידר	שוטשקא, ר' אהרן משה גאייע 61
שטייף, ר' יונתן בודאפשט-ברוקלין 473 398 370 329 176	שויער (הרואה), ר' ישראל סאבאטישט 380 344
485 489 499 501 511 514 526 536 537	שולהויף, ר' יצחק ברוקלין 377
שטעסל, ר' מאיר לאפוש 270	שוסבורג, ר' איציק פרוינקירכן 343
שטראך, ר' חיים דובעריש ניימארקט 491	שוסבורג, ר' יהושע אהרן צבי ראה: וויינברגר
שטראסר, ר' אליעזר עיר חדש 11	שוסבורג, ר' עזריאל פעסט 239
שטראסר, ר' יעקב לייב טאב 456 396 371 106	שוסבורג, ר' ליפמן פאפא 264
שטראסר, ר' מרדכי כ"ץ שאלא 476 472 401 286	שור, ר' אהרן ברדיטשוב 346
שטראסר, ר' עקיבא טאקאי 515 335	שור, ר' אלכסנדר סענדר 447
שטראסר, ר' שלמה צבי הכהן דברצין 515 513 503 363 154	שטייבר, ר' גרשון בארשא 522
525 534 539	שטיגליץ, ר' יצחק אלטר אונסדורף 553
שטראסר, ר' שמואל בנימין הכהן טיסא-פירעד 522	שטייגר, ר' שמואל יהודה בערעזנא 487
שטרויס, ר' אליעזר עיר חדש 348	שטיין, ר' אברהם זעליג אודווארהעלי 109 75
שטרויס, ר' שמואל כ"ץ פפר"מ 290	שטיין, ר' אברהם משה קלויזנבורג 532 485
שטרולי, ר' יחיאל הוניהאד 450	שטיין, ר' בנימין נאמעסטא 339
שטרולי, ר' פנחס סענמארטין 485	שטיין, ר' ליפמן סעליש 239 321 322 325 330 331 344
שטרן, ר' אברהם ניהייזל (מליצי אש) 471 468 467 462	348 369
509 485	שטיין, ר' מאיר טירנוי-מיקלוש 462 442 377 333 67
שטרן, ר' אברהם יהודה שאק-סעליץ 440 382	שטיין, ר' מרדכי אריה גרוסווארדיין 321
שטרן, ר' אלימלך זאב סאטמאר 548	שטיין, ר' משה ערדאסענזשארץ 560 394
שטרן, ר' אליעזר 474	שטיין, ר' משה צבי העלעטשאבא 508
שטרן, ר' בצלאל 533 474 467 457	שטיין, ר' פנחס מיקלוש 442 417 377 361 346 326 157
שטרן, ר' גדליה קליינווארדיין 401	שטיין, ר' פרץ טוביה דיושג'ור 533 529
שטרן, ר' גרשון (ילקוט הגרשוני) 463 451 446 433 384	שטיינברג, ר' אברהם מענדל סניאטיץ-בראד 471 435 418
559	472 492 518

שטרן, ר' זוסמן 405	שיק, ר' יוסף (בן אחי מהר"ם) 106
שטרן, ר' זוסמן כ"ץ ס' ענדרע 370	שיק, ר' יעקב ב"ר דוד נאדאודוואר 409 388 387 374 373
שטרן, ר' זלמן ב"ר גאטליב ווינה 264 255	553 462 443
שטרן, ר' חיים שמואל סיגט 265	שיק, ר' יקותיאל מרדכי סיקס 373
שטרן, ר' יהודה דוב בער פעזינג 400 371	שיק, ר' מאיר אנאד 563
שטרן, ר' יוסף סיגט 265	שיק, ר' מנחם סיקס 152
שטרן, ר' יוסף נפתלי סערעט־ירושלים 289 — 287 283 282	שיק, ר' משה (מהר"ם שיק) 1 — 26 31 — 36 39 — 44 47
522 492 485 455 364 363 318 299	50 — 56 61 63 — 67 70 73 74 76 78 82 — 85 88 89
שטרן, ר' יחיאל מיכל פילדעש 441	91 — 94 98 106 113 121 122 124 127 134 136 — 138
שטרן, ר' יצחק אייזיק מישקולץ 433 409 406	146 — 148 157 — 166 168 171 288 311 316 326
שטרן, ר' יצחק ליב פאפא 467	327 — 333 334 338 345 — 347 351 — 354 357 362 366
שטרן, ר' ישראל לונדון 288 287 284 282	374 — 384 400 403 409 418 421 — 423 441 — 443 451
שטרן, ר' ליב 142	453 456 502 508 527 540 — 542 544 558
שטרן, ר' מנחם מענדל סיגט 271 268 265 263	שיק, ר' משה אהרן 442
שטרן, ר' מנחם מענדל פילדעש 438	שיק, ר' שלום 373
שטרן, ר' מרדכי 433	שיק, ר' שלמה צבי קארצאג 72 71 67 64 — 61 59 37 36 31
שטרן, הכחור מרדכי ניהייזל 468 467 433	76 77 95 97 110 111 146 155 — 158 171 172 346 373
שטרן, ר' משה פאליאן־ריסקווה 552 436	377 400 438 441 — 443 451
שטרן, ר' משה (ב"ר אברהם) דברצין־ברוקלין 324 291 273	שירמאן, ר' משה חיים 474
511 489 459 457	שישא, ר' אברהם הלוי 292 282
שטרן, ר' משה יוחנן גרונ"ד 550	שישא, ר' אברהם שלום הלוי 289
שטרן, ר' משה צבי 371	ש"ך, ר' אלעזר מנחם 327
שטרן, ר' שלום בער סערהאדעלי 400 396 371 335	שכטר, ר' בן ציון בישטינע 528
שטרן, ר' שמואל אליעזר 291 284	שכטר, ר' בנימין (גם יצחק בנימין) פעזינג 317 37
שטרנברג, ר' בער קרולה 318 282	שכנוביץ, זעליג 277
שטרנברג, ר' שלום יצחק הכהן אנטוורפן 471 410	שלאגר, ר' אברהם מונטריאול 521
שטרנהל, ר' אליהו 418	שלאגר, ר' יחיאל מיכל בוקאטשעוויץ־מאקאווא 521 520
שטרנהל, ר' יצחק מונקאטש 485 483	שלאנק, ר' מרדכי 309 281
שייאר, ר' טעביל מגנצא 211	ר' שלום מווינר־נישטאדט 185
שייאר, ר' מיכל 301 277	ר' שלום מראווה 375
שייאר, ר' ליב פראנקפורט דמיין 305	ר' שלום רב בביקוני 348
שיל, ר' יהושע פעזינג 471 469 455 277	ר' שלום ב"ר אלעזר טיקטין 202
שיל, ר' משה שמואל פרסבורג 318 317	שליזינגר, ר' חיים יהודה בודאפשט 499
שיף, ר' יצחק זבארוב 270	שליזינגר, ר' חיים יהודה מעזא־באנד 431
שיף, ר' מאיר פראנקפורט דמיין 300	שליזינגר, ר' חיים פנחס 273
שיפמאן, ר' אליעזר מאיר ניר־לוגאש 527 525 436	שליזינגר, ר' יוסף ווינה 420 302 282
שיפר, ר' סיני קארלסרוהע 437	שליזינגר, ר' יוסף מרגליות־יפה 445 424
שיק, הכחור אליהו (ב"ר חיים) שאמלוי־זענטא 353 352	שליזינגר, ר' יוסף נפתלי צבי ברוקלין 547
שיק, ר' אלכסנדר זושא פיר 564 527	שליזינגר, ר' יחיאל פרסבורג 398
שיק, ר' ברכיה שטלוווייסנבורג־טמשוואר 451 442 158 67	שליזינגר, ר' יעקב עקיבא גינז ווינה 456
שיק, ר' דוד טאקאי 155 156 172 334 343 351 358	שליזינגר, ר' יצחק מעזא־טור 35
452 441 388 373	שליזינגר, ר' יצחק סארוואש 155
שיק, הכחור חיים (ב"ר חיים) 352	שליזינגר, ר' ישראל לאקנבאך 511
שיק, ר' חיים (ב"ר משה) 352	שליזינגר, ר' כלב פייבל טאפלטשאן 462 405 404 382 268
שיק, ר' חנוך העניך שקלוב 351	561
שיק, ר' יוסף (בן מהר"ם) 352	שליזינגר, ר' מאיר טאקאי 391

ר' שמעון מפראנקפורט (ילקוט שמעוני) 277	שליזינגר, ר' מרדכי יאנושהאזא 347
ר' שמעון נפתלי אויפאלו 348	שליזינגר, ר' מרדכי מרגליות־יפה 455 445 424 400 340
ר' שמעון צבי קעטשקעמעט 381	שליזינגר, ר' מרדכי צבי נאדיפאלו 452 388 343
ר' שמעיה ב"ר חיים ברלין 251	שליזינגר, ר' נחמיה טאפלטשאן 408
ר' שמעיה בר"מ אלמאשד 263	שליזינגר, ר' עקיבא יוסף 505 290 282 93 84 83
שמעלקיס, ר' יצחק (בית יצחק) 417 398 342 250 178 122	שליזינגר, ר' שמואל מחזו בורשוד 149
548 477 475 444 437 — 434 431 426	שליזינגר, ר' שמואל מרגליות־יפה זלאטע־מאראווצע 425
ר' שמשון בר צמח (הרשב"ץ) 564	489
רבנו שמשון מקינון 514 327	שליזינגר, ר' שמואל זאב אונגוואר 564 508
שנברג, ר' משה דוב לאפוש 511	שליזינגר, ר' שמעון שלמה 244
שנברויך, ר' מנחם כ"ץ קליוולאנד 408 133	שליסל, ר' דוד זבארוב־מונקאטש 483 — 479 470 404 403
ר' שניאור זלמן מלובלין 209	שליסל, ר' נטע שלמה מונקאטש 481 480 471 467 404 269
שניאורסון, ר' יוסף יצחק ליובאוויטש 540 510	511 506 497
שניאורסון, ר' שניאור זלמן טשכנאוויצי 481	שליסלברג, ר' פרץ פרסבורג 202
שנפלד, ר' אברהם מיהאליפאלווא 557	ר' שלמה ("בארץ תוגר") 21
שנפלד, ר' אהרן נייטרא 519	ר' שלמה ן' לחמיש 250
שנפלד, ר' יעקב מאיר בריסטור 269	ר' שלמה ב"ר משה חעלמא (מרכבת המשנה) 202
שנפלד, ר' מיכאל צבי וואראהל 394	ר' שלמה הלוי איזמיר 194
שנפלד, ר' מרדכי נייטרא 337	ר' שלמה מקארלין 541
שנפלד, ר' משה יוחנן מיהאליפאלווא 557	ר' שלמה אליעזר (גיסו של ר' ברוך עקפעלד) 58 48
שנפלד, ר' שלמה יצחק וואלאק 492	ר' שלמה דוב גלוגא 211
שעהן, ר' מענדל (מאנדל) רעטהע 398 344 343 327 317	ר' שלמה העשיל באגארד 239
שעהן, ר' משה בער קרעמז 102 101 84	ר' שלמה זלמן מאגדבורג 309
שענקיל, ר' יעקב קראקא 340	ר' שלמה זלמן ב"ר מאשיל מפראג 193
שפיגל, ר' יהושע הומנא 404	ר' שלמה ליפמן שענלאנקא 397
שפיגלר, ר' דוד דיאנדיש 374	שלמון, ר' משה טורדאשין 405
שפיץ, ר' אברהם ליב ניקלשבורג 295	שלמוני, ר' יוסף אופן ראה: זלמוני
שפיץ, ר' אהרן טרענשין 343 342 304	ר' שמואל ב"ר אביגדור ווילנא 211 202
שפיץ, ר' אליעזר טשאטה 434 433	ר' שמואל ב"ר חיים ישעיה'ס 6 227
שפיץ, מרת גיטל (אשת ר' יוחנן) 230	ר' שמואל ב"ר יהודה אידלס (מהרש"א) 236 235
שפיץ, ר' יוחנן טאב 374 371 340 327 326	ר' שמואל ב"ר משה פנחס פרשווארסק 227
שפיץ, ר' יחיאל מיכל העדיעס 205	ר' שמואל ב"ר אור שרגא פייבוש (בית שמואל) 206
שפיץ, ר' יצחק קעסטעל 326	ר' שמואל מ"ץ בערעגסאס 271 263
שפיץ, ר' יצחק זעקל בוניהאד 205 204	ר' שמואל מ"ץ האסאסא 271
שפיץ, ר' ישראל ב"ר יצחק זעקל 205	שמואל מכפר קושניצע 303
שפיץ, ר' מאיר מחזו באראניא 230 229	ר' שמואל ראב"ד בוניהאד 388
שפיץ, ר' מאיר ביסטריץ 552 527 432	ר' שמואל זאב אב"ד פילעק 435
שפיץ, ר' משה טשענגער 239	ר' שמואל זנוויל אב"ד זענטא 377
שפיץ, ר' משה מנחם 371	ר' שמואל שמעלקא מדעמביץ 209
שפיץ, ר' עקיבא 371	ר' שמחה ב"ר גרשון הכהן 3 188 159 — 192 206
שפיצר, ר' אהרן פאקש 65	ר' שמחה ב"ר חיים הצמן אופן 191 188
שפיצר, ר' אליעזר צבי ירושלים 518	ר' שמחה דיין קאמארן 317
שפיצר, ר' אשר לעמל קירכדורף 485 469 460 455 435 404	ר' שמחה ראובן כ"ץ שוחט צעהלים 17
511	שמלצר, ר' אדוניהו פעטראוואסעלא 401
שפיצר, ר' דוב בער אגארד־קליינוארדיין 518 506 479 401	ר' שמעון ב"ר אפרים יהודה ממגורשי א"ש 206 198 197
564 541	ר' שמעון ב"ר יצחק הכהן מבלגראד 188

שלזינגר, ר' מרדכי יאנושהאזא	347
שלזינגר, ר' מרדכי מרגליות־יפה	340 400 424 445 455
שלזינגר, ר' מרדכי צבי נאדיפאלו	343 388 452
שלזינגר, ר' נחמיה טאפלטשאן	408
שלזינגר, ר' עקיבא יוסף	83 84 93 282 290 505
שלזינגר, ר' שמואל מחוז בורשוד	149
שלזינגר, ר' שמואל מרגליות־יפה זלאטע־מאראווצע	425 489
שלזינגר, ר' שמואל זאב אונגוואר	508 564
שלזינגר, ר' שמעון שלמה	244
שליסל, ר' דוד זבארוב־מונקאטש	403 404 470 479 — 483
שליסל, ר' נטע שלמה מונקאטש	269 404 467 471 480 481
שליסלברג, ר' פרץ פרסבורג	202 497 506 511
ר' שלמה ("בארץ תוגר")	21
ר' שלמה ן' לחמיש	250
ר' שלמה ב"ר משה חעלמא (מרכבת המשנה)	202
ר' שלמה הלוי איזמיר	194
ר' שלמה מקארלין	541
ר' שלמה אליעזר (גיסו של ר' ברוך עקפעלד)	48 58
ר' שלמה דוב גלוגא	211
ר' שלמה העשיל באגארד	239
ר' שלמה זלמן מאגדבורג	309
ר' שלמה זלמן ב"ר מאשיל מפראג	193
ר' שלמה ליפמן שענלאנקא	397
שלמון, ר' משה טורדאשין	405
שלמוני, ר' יוסף אופן ראה: זלמוני	
ר' שמואל ב"ר אביגדור ווילנא	202 211
ר' שמואל ב"ר חיים ישעיה'ס	227 6
ר' שמואל ב"ר יהודה אידלס (מהרש"א)	235 236
ר' שמואל ב"ר משה פנחס פרשווארסק	227
ר' שמואל ב"ר אור שרגא פייבוש (בית שמואל)	206
ר' שמואל מ"ץ בערעגסאס	263 271
ר' שמואל מ"ץ האסאסא	271
שמואל מכפר קושניצע	303
ר' שמואל ראב"ד בוניהאד	388
ר' שמואל זאב אב"ד פילעק	435
ר' שמואל זנוויל אב"ד זענטא	377
ר' שמואל שמעלקא מדעמביץ	209
ר' שמחה ב"ר גרשון הכהן	3 159 188 — 192 206
ר' שמחה ב"ר חיים הצמן אופן	188 191
ר' שמחה דייץ קאמארן	317
ר' שמחה ראובן כ"ץ שוחט צעהלים	17
שמלצר, ר' אדוניהו פעטראוואסעלא	401
ר' שמעון ב"ר אפרים יהודה ממגורשי א"ש	197 198 206
ר' שמעון ב"ר יצחק הכהן מבלגראד	188
ר' שמעון מפראנקפורט (ילקוט שמעוני)	277
ר' שמעון נפתלי אויפאלו	348
ר' שמעון צבי קעטשקעמעט	381
ר' שמעיה ב"ר חיים ברלין	251
ר' שמעיה בר"מ אלמאשד	263
שמעלקיס, ר' יצחק (בית יצחק)	122 178 250 342 398 417
ר' שמשון בר צמח (הרשב"ץ)	426 431 434 — 437 444 475 477 548
רבנו שמשון מקינון	327 514
שנברג, ר' משה דוב לאפוש	511
שנברוין, ר' מנחם כ"ץ קליוולאנד	133 408
ר' שניאור זלמן מלובלין	209
שניאורסון, ר' יוסף יצחק ליובאוויטש	510 540
שניאורסון, ר' שניאור זלמן טשכנאווצי	481
שנפלד, ר' אברהם מיהאליפאלווא	557
שנפלד, ר' אהרן נייטרא	519
שנפלד, ר' יעקב מאיר בריסטור	269
שנפלד, ר' מיכאל צבי וואראהל	394
שנפלד, ר' מרדכי נייטרא	337
שנפלד, ר' משה יוחנן מיהאליפאלווא	557
שנפלד, ר' שלמה יצחק וואלאק	492
שעהן, ר' מענדל (מאנדל) רעטהע	317 327 343 344 398
שעהן, ר' משה בער קרעמז	84 101 102
שענקיל, ר' יעקב קראקא	340
שפיגל, ר' יהושע הומנא	404
שפיגלר, ר' דוד דיאנדיש	374
שפיץ, ר' אברהם ליב ניקלשבורג	295
שפיץ, ר' אהרן טרענשין	304 342 343
שפיץ, ר' אליעזר טשאטה	433 434
שפיץ, מרת גיטל (אשת ר' יוחנן)	230
שפיץ, ר' יוחנן טאב	326 327 340 371 374
שפיץ, ר' יחיאל מיכל העדיעס	205
שפיץ, ר' יצחק קעסטעל	326
שפיץ, ר' יצחק זעקל בוניהאד	204 205
שפיץ, ר' ישראל ב"ר יצחק זעקל	205
שפיץ, ר' מאיר מחוז באראניא	229 230
שפיץ, ר' מאיר ביסטריץ	432 527 552
שפיץ, ר' משה טשענגער	239
שפיץ, ר' משה מנחם	371
שפיץ, ר' עקיבא	371
שפיצר, ר' אהרן פאקש	65
שפיצר, ר' אליעזר צבי ירושלים	518
שפיצר, ר' אשר לעמל קירכדורף	404 435 455 460 469 485
שפיצר, ר' דוב בער אגארד־קליינווארדיין	401 479 506 518
	541 564

שפיצר, ר' חיים משולם פייש סאלקא	518
שפיצר, ר' משה מונקאטש	415 379 152
שפיצר, ר' נתנאל אמענשטהאל	400
שפיצר, ר' שלמה באגדאן	532 489
שפיצר, ר' שלמה זלמן ווינה	397 365 320 316 87 86 84 69
שפייר, ר' אברהם בנילוב-גאלאנטא	460 459
שפירא, ר' אברהם דובער קאוונא	472
שפירא, ר' אלטר וויקנא-טשורנוביץ	460
שפירא, אלעזר לאנצוט	492
שפירא, ר' אריה אביש הומנא	342
שפירא, ר' בנימין וואלף פראג	193
שפירא, ר' דוד בנילוב	460
שפירא, ר' דוד ניו יורק	469
שפירא, ר' זכריה ווראנוב	507 423 396
שפירא, ר' חיים אלעזר מונקאטש	132 130 127 118 114 7
שפירא, ר' יעקב טערצאל	468 467 465 423 417 415 413 178 158 140 138
שפירא, ר' מאיר לובלין	470 — 477 472 — 479 481 483 484 487 491 496 498
שפירא, ר' מנחם מענדל דראגמירשט	506 509 513 520 521 526 539 541 543 545 552 564
שפירא, ר' משה יהודה ליב סטריזוב	478 415
שפירא, ר' נתן אלמאש-טאקאי	19
שפירא, ר' נתן טשעטשאווין	267 21
שפירא, ר' נתן (מבוא שערים)	185 526
שפירא, ר' פנחס מקורץ	459 562
שפירא, ר' פנחס קעכניא	562
שפירא, ר' צבי מונקאטש	130 129 118 115 114 55 38 7
שפירא, ר' משה	132 152 174 269 404 409 — 412 415 422

שפירא, ר' צבי אלימלך בלאזוב	435 — 437 444 458 477 479 518
שפירא, ר' צבי אלימלך (בני יששכר)	545 541 414 271 7 6
שפירא, ר' רפאל איסר יוסף מעזריטש	372
שפירא, ר' שלמה מונקאטש	412 373 347 178 174 127 7
שפירא, ר' שלמה הכהן	421 477 — 479
שפירא, ר' שמעון ראדובין	492
שפירא, ר' דוד בראשוב	432 564 553 522 509 179
שפירא, ר' אברהם יהודה נירעדהאזא	337 525 518 510 509
שרגא פייבל וואשארעלי	564 157
שרייאר, ר' פייבל הלוי בראדשין	540
שרייבר, ר' אלימלך	379
שרייבר, ר' דוד צבי	444
שרייבר, ר' יוסף אסאד	442
שרייבר, ר' יוסף ליב ווינקאפצע	396 106
שרייבר, ר' ישראל אפרים פישל נאנאש	379 365 320 117
שרייבר, ר' נפתלי קליינוארדיין	437 423 443 441 431 422 379 158
שרייבר, ר' שלום ברעזנא	537 444 538 528 411 410 379 320 117

תאומים ראה גם: פרנקל-תאומים	
תאומים, ר' זאב וואלף זאלישטשיק	334
תאומים, ר' יצחק יוסף ברסלוי	208
תאומים, ר' יוסף (פרי מגדים)	503
תלמוד, ר' צבי אלימלך ישיבת חכמי לובלין	511
תרצה'ס, ר' זאב וואלף טאפלטשאן	516 319 318 20
תרצה'ס, ר' משה	319

(ב) שמות ספרים

אבודרהם	437 553
אבות על בנים	453
אבל כבוד	451
אבל משה	321
אבן האות	231
אבן ישראל	452
אבן המאור	333
אבן העזר (ראב"ן)	564
אבן שלמה	564
אבני אליהו	376
אבני בית היוצר	460
אבני זכרון	449
אבני חשן	382
אבני מלואים	483
אבני מנחם	387
אבני המקום	564
אבני צדק (רי"י טייטלבוים)	393
אבני צדק (רמ"מ פאנט)	393
אבני ציון (רב"צ כהן)	508
אבני ציון (רי"י רוזנברג)	387
אבני שהם (רמ"י בעק)	487
אבני שהם (רא"י גרינוואלד)	483
אבני שהם (ר"מ קנאבל)	359
אבני שיש (רש"י שווארץ)	527
אבני שיש (רש"י שטייגר)	487
אבק סופר	275
אבקת רוכל	381
אברהם אזכור	487
אגדות מהרז"צ	503
אגודת אזור	532
אגרא דהספידא	342
איגרות סופרים	290 414
איגרות רבי עזריאל הילדסהיימר	326
אגרת אלאסף	274
איגרות בר יוחאי	521
אגרת הטיוול	564
אגרת יששכר	243
אגרת צדק עולמים	430
אגרת התוכחה והאמונה	250
אגרת התשובה	440
אדון כל	478
אהבת חיים	520
אהבת ישראל	549
אהבת עולם	444
אהבת עולם אהבתין	523
אהבת ציון	325
אהל אברהם (ר"א קארפלס)	366
אבל אברהם (ר"א שאג)	342
אהל דוד (ר"א ביק)	400
אהל דוד (ר"ד דייטש)	251 — 253
אהל יעקב ולאה	507
אהל יצחק (ר"י מונקאטש)	240
אהל יצחק (ר"י קליין)	447
אהל לאה	317
אהל מועד	399 — 400
אהל משה (רמ"א דונאט)	457
אהל משה (ר"מ פורהאנד)	519
אהלי שם	350
אומר לציון	364
אוסף מיא	494
אוצר אגדות	321
אוצר החיים (ר"ז קדיש)	264
אוצר החיים (רח"י עהרנרייך)	553
אוצר חיים (רח"ב פאנט)	394
אוצר חיים (ר"ח קיצע)	272 — 273
אוצר נחמד	482
אוצר הש"ס	482
אור בהיר	452
אור הבקר	514
אור הגנוז	203
אור זרוע לצדיק	292
אור חדש	202 211
אור יוסף	403
אור מלא	493
אור פני יהושע	458 — 459
אור תורה	540
אורות אלים	376
אות ברית	332
אות חיים ושלום	478
אז יקהל שלמה	460
אזור האמונה	552
אזרח רענן	338
איגרא רמה	234
אילה שלוחה	550
אילת השחר	369
האיצטגנינות באספקלריה של תורה	
	291
אך פרי לצדיק	503
אך פרי תבואה	375
אלה דברי שמואל	537
אלה תולדות	438
אלף זעירא	415
אלפי מנשה	490 — 491
אם הבנים שמחה	473
אם לבינה (רש"י עהרנרייך)	563
אם לבינה (רא"מ שיפמאן)	525
אמונת אומן	450
אמרות ה'	316
אמרות טהורות (ר"י לנדא)	209
אמרות טהורות (רמ"ל ליטש)	316
אמרי אבא	552
אמרי אהרן	546
אמרי אש	347 — 349
אמרי בינה (מהר"ם א"ש)	348
אמרי בינה (רצ"א לאקס)	393
אמרי דוד (ר"ד שיק)	373
אמרי דוד (ר"ד שליסל)	404
אמרי דעת	390
אמרי זוטרי	209
אמרי חיים	549
אמרי יאה	554
אמרי יהודה	560
אמרי יואב	229
אמרי יוסף	448
אמרי יושר	348
אמרי יצחק	554
אמרי לב	543
אמרי מאיר	533
אמרי נועם (ר' יואב)	229 — 230
אמרי נועם (ר"ש צובל)	405
אמרי נועם (רמ"ד קליין)	385
אמרי נועם (חורין)	231
אמרי רברבי	209
אמרי שפר (ר"ש פרנקל)	366
אמרי שפר (ר"נ שווארץ)	436
אמת ליעקב (רי"נ דרוהוביטשר)	236
אמת ליעקב (ר"י פעקעטע)	437
אניה דיונה	316
אנשי השם	358
ס' האסיף	559
אפי זוטרי	258
אפיקומן	564

(ב) שמות ספרים

אבודרהם 437 553	אהבת עולם אהבתיך 523	אך פרי תבואה 375
אבות על בנים 453	אהבת ציון 325	אלה דברי שמואל 537
אבל כבוד 451	אהל אברהם (ר"א קארפלס) 366	אלה תולדות 438
אבל משה 321	אבל אברהם (ר"א שאג) 342	אלף זעירא 415
אבן האות 231	אהל דוד (ר"א ביק) 400	אלפי מנשה 490 — 491
אבן ישראל 452	אהל דוד (ר"ד דייטש) 251 — 253	אם הבנים שמחה 473
אבן המאור 333	אהל יעקב ולאה 507	אם לבינה (רש"ז עהרנרייך) 563
אבן העזר (ראב"ן) 564	אהל יצחק (ר"י מונקאטש) 240	אם לבינה (רא"מ שיפמאן) 525
אבן שלמה 564	אהל יצחק (ר"י קליין) 447	אמונת אומן 450
אבני אליהו 376	אהל לאה 317	אמרות ה' 316
אבני בית היוצר 460	אהל מועד 399 — 400	אמרות טהורות (ר"י לנדא) 209
אבני זכרון 449	אהל משה (רמ"א דנאט) 457	אמרות טהורות (רמ"ל ליטש) 316
אבני חשן 382	אהל משה (ר"מ פורהאנד) 519	אמרי אבא 552
אבני מלואים 483	אהלי שם 350	אמרי אהרן 546
אבני מנחם 387	אומר לציון 364	אמרי אש 347 — 349
אבני המקום 564	אוסף מיא 494	אמרי בינה (מהר"ם א"ש) 348
אבני צדק (רי"י טייטלבוים) 393	אוצר אגדות 321	אמרי בינה (רצ"א לאקס) 393
אבני צדק (רמ"מ פאנט) 393	אוצר החיים (ר"ז קדיש) 264	אמרי דוד (ר"ד שיק) 373
אבני ציון (רב"צ כהן) 508	אוצר החיים (רח"י עהרנרייך) 553	אמרי דוד (ר"ד שליסל) 404
אבני ציון (רי"י רוזנברג) 387	אוצר חיים (רח"ב פאנט) 394	אמרי דעת 390
אבני שהם (רמ"י בעק) 487	אוצר חיים (ר"ח קיצע) 272 — 273	אמרי זוטרי 209
אבני שהם (רא"י גרינוואלד) 483	אוצר נחמד 482	אמרי חיים 549
אבני שהם (ר"מ קגאבל) 359	אוצר הש"ס 482	אמרי יאה 554
אבני שיש (רש"י שווארץ) 527	אור בהיר 452	אמרי יהודה 560
אבני שיש (רש"י שטייגר) 487	אור הבקר 514	אמרי יואב 229
אבק סופר 275	אור הגנוז 203	אמרי יוסף 448
אבקת רוכל 381	אור זרוע לצדיק 292	אמרי יושר 348
אברהם אזכור 487	אור חדש 202 211	אמרי יצחק 554
אגדות מהרז"צ 503	אור יוסף 403	אמרי לב 543
אגודת אזוב 532	אור מלא 493	אמרי מאיר 533
אגרא דהספידא 342	אור פני יהושע 458 — 459	אמרי נועם (ר' יואב) 229 — 230
איגרות סופרים 290 414	אור תורה 540	אמרי נועם (ר"ש צובל) 405
איגרות רבי עזריאל הילדסהיימר 326	אורות אלים 376	אמרי נועם (רמ"ד קליין) 385
אגרת אלאסף 274	אות ברית 332	אמרי נועם (חורין) 231
איגרות בר יוחאי 521	אות חיים ושלום 478	אמרי רברבי 209
אגרת הטיוול 564	אז יקהל שלמה 460	אמרי שפר (ר"ש פרנקל) 366
אגרת יששכר 243	אזור האמונה 552	אמרי שפר (ר"נ שווארץ) 436
אגרת צדק עולמים 430	אזרח רענן 338	אמת ליעקב (רי"נ דרוהוביטשר) 236
אגרת התוכחה והאמונה 250	איגרא רמה 234	אמת ליעקב (ר"י פעקעטע) 437
אגרת התשובה 440	אילה שלוחה 550	אניה דיונה 316
אדון כל 478	אילת השחר 369	אנשי השם 358
אהבת חיים 520	האיצטגנינות באספקלריה של תורה	ס' האסיף 559
אהבת ישראל 549	291	אפי זוטרי 258
אהבת עולם 444	אך פרי לצדיק 503	אפיקומן 564

אפיקי ים 521	בחינת עולם 403	בן זכאי 371
אפסי ארץ 379	בינת יששכר (ר"ב בלוך) 214	בן יהודה 316
אפריון 350	בינת יששכר (ר"ב קאהן) 560	בן יוחאי 238
אפרקסא דעניא 552	בישולי הפרי 544	בן יוסף 565
ארבעה ארזים 563	בית אברהם (ר"א אולמאן) 273	בן עזיאל 551
ארחות חיים (ר"נ כהנא) 448	בית אברהם (ר"א ביק) 399 — 400	בן ציון 565
אורחות חיים (ר"א לווינגר) 395	בית אברהם (ר"א שטיינר) 550	בני בנימין 365
אורחות המשפטים 563	בית אהרן (ר"א מרעכנין) 216	בני ישראל 474
ארץ חמדה 359	בית אהרן (רב"ו ברייער) 512	בני לוי 334
ארץ נחלי מים 383	בית אהרן (ר"א רייכמאן) 273	בני משה 449
ארץ צבי 247	בית אפרים 340	בני נפתלי 340
ארץ צבי ותאומי צביה 253	בית אריה 316	בני שלשים 419
אש דת 324	בית אשר (רא"ז גרינצווייג) 488	בני שמעיה 559
אשיב אברהם 561	בית אשר (רא"ז שווארץ) 514	בנין אהל מועד 416
אשכול הסופר 355	בית דוד (ר"ד ביסטריין) 336	בנין דוד 499 — 500
ס' האשל 417	בית דוד (ר"ד מארגרטן) 325	בנין יהושע 394 555
אשל אברהם 554	בית דוד (ר"ד שליסל) 404	בנין עולמים 523
אשל חיים 463	בית הלל 447	בנין צבי 509 511
אשרי המחכה 466	בית ועד לחכמים (לאנדסברג) 438	בציר אליעזר 322
	בית ועד לחכמים (לייכטאג) 523	ברוך מבנים אשר 555
	בית ועד לחכמים (פולאק) 547	ברוך מרדכי 334
באור יצחק 205	בית ועד לחכמים (רוטשטיין) 450	ברורי המדות והשיעורין 500
באר אברהם 513	בית יהודה וישראל 388	ס' הברית 246
באר אליעזר 322	בית יהונתן 447	ברית משה 444
באר חיים 556	בית יוסף 533	בריתי שלום 424
באר טוב 203	בית היוצר 409	ברכה ותהלה 532
באר יהודה 520	בית יעקב (ר"א ביק) 399	ברכה משולשת (ר"א ביק) 400
באר יצחק (ר"א ביליצר) 337	בית יעקב (ר"י גרינוואלד) 407	ברכה משולשת (רש"ז פרידמאן) 557
באר יצחק (רא"י גליק) 431 — 432	בית יעקב (ר"י וויילר) 262	ברכת אברהם (ר"א הרשקוביץ) 414
באר יצחק (ר"א שווארץ) 559	בית יער 335	ברכת אברהם (רא"צ ווייס) 547
באר לחי רואי (ר"י ווייס) 515	בית יצחק (ר"א ווייס) 413	ברכת אברהם (ר"א שטיינר) 345
באר לחי רואי (רצ"ה שפירא) 413	בית יצחק (ר"י מונקאטש) 240 — 241	ברכת אברהם (ר"א שפירא) 460
באר מנחם 535	בית ישראל (ר"י"ח ברלין) 495	ברכת הבית 451
באר מרדכי 469	בית ישראל (ר"א דירנפלד) 533	ברכת יהושע 551
באר משה (ר"מ גרינברגר) 465	בית ישראל (ריא"א לנדא) 530	ברכת יעקב 360
באר משה (ר"מ שטיין) 395	בית לחם יהודי 530	ברכת יצחק (ר"י שווייגר) 462
באר צבי 554 — 555	בית מנוחה 332	ברכת יצחק (ר"י"ז שפיץ) 204
באר רחובות 331	בית נאמן 326	ברכת המצות 321
באר שבע 372	בית נפתלי 436	ברכת משה 363
באר שלמה 506	בית פנחס 548	ברכת הנפש 451
באר שמואל 400 — 401	בית שלמה 479	ברכת הפסח 548
בגדי כבוד 232	בית שערים 423	בתי נפש 248
בגדי כהונה 224	בכורי אביב 399	
בגדי משי 232	בכורי ראשית 564	גאולה וישועה 501
בגדי הקדש 232	בן אורי 330	הגאון שנשכח 368
בהית הבקר 453	בן גרני 501	גבול בני נפתלי 340
הבחור 553		

דרכי נועם 556	דברי סופרים 504	גבורות יצחק 505
דרכי תשובה 412	דברי עזיאל 551	גבורת אריה 547
דרשה מפוארה 485	דברי פנחס 548	גבעת פנחס (רפ"א אנגלנדר) 487
דרשות בית היוצר 409	דברי פני אריה 389	גבעת פנחס (ר"פ ביליצר) 439 561
דרשות מהר"ם בריסק 555	דברי צדיקים 357	גבעת פנחס (רפ"ז שווארץ) 539
דרשות מרדכי 542	דברי רנ"ף 376	גבעת שאול 453
דרשות נחמדות (ר"נ מילר) 382	דברי ר"ש 257	גדולת מרדכי (ר"מ הורוויץ) 394
דרשות הרא"ש 343	דברי שאול 453	גדולת מרדכי (רב"מ קליין) 429
דרשות רבי יונה צבי 367	דברי שיר 538	גויעת שמואל 382
דרשות רבנו יוסף נחמיה 492	דברי שלום (ר"ש גולדנברג) 418	גורן דוד 361
דת ודין 451	דברי שלום (רא"ש הלברשטאם) 470	גחלי אש 558
	דברי שערי חיים 355	גיא חזיון 523
הבה תמים 453	דברי תורה 478	גירסא דינקותא 481
הגהות הירושלמי 479	דברים ערבים 540	ס' הגלגולים 197
הגיוני מוהרש"ה 457	דבש וחלב 516	גלילי זהב 558
הדרן עלך 468	דגל אפרים 449	גן דוד 404
הדרת אליהו 215	דודאי השדה 427	גנזי יוסף 549
הדרת קודש 549	דופקי תשובה 559	גני שושנים 505
הוראת שעה 406	דור דורים 551	גפי אש 467
היטב איטיב 489	דור רביעי 453	
היץ צדק 450	דיכובי חן 537	דבורי אמת 456
הכנה דרבה 410	דלתים ובריה 392	דבר בעתו (חורין) 274
הכנה ליום טוב 480	דמשק אליעזר (רז"א סופר) 384	דבר בעתו (ר"ש קליין) 444
הליכות עולם 550	דמשק אליעזר (ר"א צוקר) 415	דבר המלכה 515
הלכה למשה (רמ"ש גלאזנר) 453	דן מדניאל 398	דבר נאה 521
הלכה למשה (ר"ש לנדא) 538	הדעה והדבור 465	דבר נצב 464
הלכה למשה (ר"מ ניימאן) 461	דעת יששכר 243	דבר צבי 509 — 510
הלכות גדולות 328	דעת סופר (ר"א גרינברג) 336	דברי אברהם (רח"א אורנשטיין) 330
הלל נרצה 411	דעת סופר (ר"ע סופר) 454	דברי אברהם (ר"א שפירא) 460
הנהגות ישרות 412	דעת תורה 336	דברי גאונים 447
הר אבל 246	דררוש וחידוש (ר"י שטיין) 496	דברי דוד (ר"ד זאלצר) 414
הר הכרמל 245	דרושי וחידושי הרמבא"ד 543	דברי דוד (ר"ד טייטלבוים) 531
הר המוריה 245	דרישת ציון 430	דברי דניאל 398
הר צבי 457	דרך אמונה 265	דברי חכמים 242
הר תבור 339	דרך חיים 261	דברי חן 523
הרי בשמים 502	דרך חקין 415	דברי יהושע 466
השיב משה 269	דרך הטוב 422	דברי יואל 545
התעוררות תשובה (ר"ש סופר) 531	דרך יבחר 394	דברי יוסף (ר"י קליין) 325
התעוררות תשובה (ר"ש עהרנפלד)	דרך יהושע 511	דברי יוסף (ר"י רוזנברג) 386
319	דרך ימה 453	דברי יושר 337
	דרך המלך 500	דברי יצחק (ר"א ווייס) 413
ובחרת בחיים 547	דרך נשר 481	דברי יצחק (ר"י ווייס) 548
וזאת ליהודה 488	דרך הנשר ותורת אמת 476	דברי ירמיהו 358
ויגד אברהם 399	דרך עולם הנצחיי 237	דברי ישראל 497
ויגד יעקב 532	דרכי אמונה 413	דברי מהרי"א 323
וידבר משה 363	דרכי חיים ושלום 479	דברי משה 366

גבורות יצחק 505	דברי סופרים 504	דרכי נועם 556
גבורת אריה 547	דברי עוזיאל 551	דרכי תשובה 412
גבעת פנחס (רפ"א אנגלנדר) 487	דברי פנחס 548	דרשה מפוארה 485
גבעת פנחס (ר"פ ביליצר) 561 439	דברי פני אריה 389	דרשות בית היוצר 409
גבעת פנחס (רפ"ז שווארץ) 539	דברי צדיקים 357	דרשות מהר"ם בריסק 555
גבעת שאול 453	דברי רנ"ף 376	דרשות מרדכי 542
גדולת מרדכי (ר"מ הורוויץ) 394	דברי ר"ש 257	דרשות נחמדות (ר"נ מילר) 382
גדולת מרדכי (רב"מ קליין) 429	דברי שאול 453	דרשות הרא"ש 343
גויעת שמואל 382	דברי שיר 538	דרשות רבי יונה צבי 367
גורן דוד 361	דברי שלום (ר"ש גולדנברג) 418	דרשות רבנו יוסף נחמיה 492
גחלי אש 558	דברי שלום (רא"ש הלברשטאם) 470	דת ודין 451
גיא חזיון 523	דברי שערי חיים 355	
גירסא דינקותא 481	דברי תורה 478	הבה תמים 453
ס' הגלגולים 197	דברים ערבים 540	הגהות הירושלמי 479
גלילי זהב 558	דבש וחלב 516	הגיוני מוהרש"ה 457
גן דוד 404	דגל אפרים 449	הדרן עלך 468
גנזי יוסף 549	דודאי השדה 427	הדרת אליהו 215
גני שושנים 505	דופקי תשובה 559	הדרת קודש 549
גפי אש 467	דור דורים 551	הוראת שעה 406
	דור רביעי 453	היטב איטיב 489
	דיבובי חן 537	הין צדק 450
דבורי אמת 456	דלתים ובריה 392	הכנה דרבה 410
דבר בעתו (חורין) 274	דמשק אליעזר (רז"א סופר) 384	הכנה ליום טוב 480
דבר בעתו (ר"ש קליין) 444	דמשק אליעזר (ר"א צוקר) 415	הליכות עולם 550
דבר המלכה 515	דן מדניאל 398	הלכה למשה (רמ"ש גלאזנר) 453
דבר נאה 521	הדעה והדבור 465	הלכה למשה (ר"ש לנדא) 538
דבר נצב 464	דעת יששכר 243	הלכה למשה (ר"מ ניימאן) 461
דבר צבי 509 — 510	דעת סופר (ר"א גרינברג) 336	הלכות גדולות 328
דברי אברהם (רח"א אורנשטיין) 330	דעת סופר (ר"ע סופר) 454	הלל נרצה 411
דברי אברהם (ר"א שפירא) 460	דעת תורה 336	הנהגות ישרות 412
דברי גאונים 447	דררוש וחידוש (ר"י שטייף) 496	הר אבל 246
דברי דוד (ר"ד זאלצר) 414	דרושי וחידושי הרמבא"ד 543	הר הכרמל 245
דברי דוד (ר"ד טייטלבוים) 531	דרישת ציון 430	הר המוריה 245
דברי דניאל 398	דרך אמונה 265	הר צבי 457
דברי חכמים 242	דרך חיים 261	הר תבור 339
דברי חן 523	דרך חקין 415	הרי בשמים 502
דברי יהושע 466	דרך הטוב 422	השיב משה 269
דברי יואל 545	דרך יבחר 394	התעוררות תשובה (ר"ש סופר) 531
דברי יוסף (ר"י קליין) 325	דרך יהושע 511	התעוררות תשובה (ר"ש עהרנפלד)
דברי יוסף (רי"י רוזנברג) 386	דרך ימה 453	319
דברי יושר 337	דרך המלך 500	
דברי יצחק (רי"א ווייס) 413	דרך נשר 481	ובחרת בחיים 547
דברי יצחק (רי"י ווייס) 548	דרך הנשר ותורת אמת 476	וזאת ליהודה 488
דברי ירמיהו 358	דרך עולם הנצחיי 237	ויגד אברהם 399
דברי ישראל 497	דרכי אמונה 413	ויגד יעקב 532
דברי מהרי"א 323	דרכי חיים ושלום 479	וידבר משה 363
דברי משה 366		

ויואל משה 545	זכרון שלמה 524	חידושי שמואל הרמש"י 456
ויוסף אברהם 488	זכרון שמואל (רש"ד היימאן) 553	חידושי שמעתתא 546
ויחי יוסף 546	זכרון שמואל (ר"י מודרן) 393	חיי משה 519
ויכתב מרדכי 481	זכרון שמעון 365	חיי עולם (ר"ג גליק) 364
וילקט יוסף 428	זכרון לחיים 541	חיי עולם (ר"מ ציפר) 261
ויצא פרח 563	זמירות שבת 292	חיים ברצונו 529
ויצבר יוסף (ר"י רוטנברג) 419	זקן אהרן (ר"א פריד ביסרמין) 365	חיים ושלום 479
ויצבר יוסף (ר"י שווארץ) 550	זקן אהרן (ר"א פריד באטור) 380	חילוקא דרבנן 437
וכתורה הזאת 516	זר זהב 220 218	חינוך בית יצחק 380 — 381
וכתורה יעשה 402	זר סופרים 291	חלפות שמלת בנימין 362
ולהצדיק צדיק 451	זר צדק 429	חלק יעקב 544
	זרע יעקב 210	חלק לוי 529
זבד טוב 228		חלק לעולם הבא 453
זבחי שלמה 494	חבל נחלת בנימין 512	חלק שמעון 197
זהב משקלה 402	חגים וזמנים 494	חלקה טובה 331
זהב שב"א (ר"ד גרוס) 512	חדשים גם ישנים 496 — 497	חלקת השדה 426
זהב שבא (ר"ש גרינפלד) 528	חוט המשולש (ר"ש סופר) 414	חלת אהרן 552
זוהר דעת 466	חוט המשולש (גינז) 542	חמדת אריה 316
זוכר הברית 484	חוט המשולש בשערים 226	חמדת ישראל 237
זכור ושמור 503	חומת אש 349	חמדת משה 487
זכור לאברהם 315	חומת הדר 465	חמדת צאן קדשים 521
זכר חיים 555	חוקי חיים 391	חמדת שאול 542 — 543
זכר משה 549	חות יאיר חדש 211	חמודי אפרים 462
זכר צדיק לברכה 506	חות יא"ר 407	חמודי דניאל 519
ס' זכרון 290	חותמי ברכות 562	חמש שמלות לבנימין 224
זכרון אבות 258	חזון ישעיה 555	חמשה מאמרות 478
זכרון אהרן 221	חזון למועד 339	חן טוב 228
זכרון אלעזר 223	חידושי הלכות (מהר"ם א"ש) 200	חסד יהושע 486
זכרון אפרים 445	חידושי הלכות (מהר"ם ברבי) 215	חסד לאברהם 460
זכרון חיים 562	חידושי ושו"ת מהר"ם ברודא 335	חסדי אבות 447
זכרון טוב 324	חידושי יעבץ 267	חסדי דוד 544
זכרון יהודה (ר' מנחם א"ש) 349	חידושי מהרי"א 323 — 324	חק ישראל 497
זכרון יהודה (רי"צ בלום) 551	חידושי מהרי"א הכהן 484	חק עולם 403
זכרון יהודה (ר"י גרינוואלד) 447	חידושי מהריא"א 530	חקור דבר (ר"א ביק) 400
זכרון יוסף 475	חידושי מהרי"ש 496	חקור דבר (רמ"ש גלאזנר) 452
זכרון יחזקאל 551	חידושי מהר"ם ברבי 215	חקי חיים 451
זכרון יעקב 554	חידושי מהר"ם שיק 353	חקל יצחק 448 560
זכרון ישראל 447	חידושי מהר"ש 475	חקר הלכה 212
זכרון למשה 550	חידושי ראשבי"ד 324	חקרי לב 438
זכרון מנחם 452	חידושי הרב"ז זינגר 337	ס' חרדים 520
זכרון משה 481	חידושי רבי יונה צבי 367	חרש אבן 536
זכרון נפתלי 445	חידושי רבי עזריאל 327	חרש וחושב 536
זכרון סופרים 518	חידושי רבנו יוסף נחמיה 492	חשב סופר 455 — 456
זכרון עמרם צבי 555	חידושי הר"ה 394	חשן ואפוד 407
זכרון צדיקים 478	חידושי הרח"א הכהן 511	חשק שלמה 448
זכרון קדושים 463	חידושי הרשב"ש החדש 450	חתם סופר 283 — 291 314

ים של יהודה 434	חתן סופר 319 — 320	יחזקאל 554
ימות המשיח (ר"י גרוס) 483	טבח והכן 476	יחזקאל 554
ימות המשיח (רח"א שפירא) 479	טהרת הקודש 546	יחזקאל 554
יסוד אהל מועד 399	טוב דברך 453	יחזקאל 554
יסוד מורא וסוד תורה 264	טוב יגאל 472	יחזקאל 554
יסודות בעבודת ה' 291	טוב ירושלים 484	יחזקאל 554
יענו בקול 428	טיב גיטין 266	יחזקאל 554
יפה וברה 515	טיב גיטין החדש 561	יחזקאל 554
יפה לקץ 339 — 340	טיב גיטין וקידושין 338	יחזקאל 554
יקו לאור 515	טיול בפרדס 564	יחזקאל 554
יקרא דחיים (רי"צ דרוהוביטשר) 236	טירת כסף 561	יחזקאל 554
יקרא דחיים (רש"ז עהרנרייך) 564	טל חיים 435	יחזקאל 554
יריעות שלמה 376 — 377	טל חיים והברכה 435	יחזקאל 554
ישב מצרף 516	טללי אורות 561	יחזקאל 554
ישבב סופר 425	טעם הצבי 538	יחזקאל 554
ישועה ונחמה 499		יחזקאל 554
ישמח לב (רי"ז גינסברגר) 495 — 496	יבא חיים 507	יחזקאל 554
ישמח לב (רמ"ש הלוי) 473	יבין שמועה 220	יחזקאל 554
ישמח משה 269 — 270	יגל יעקב 521 — 522	יחזקאל 554
ישנה לשחיטה 452	יד אהרן (ר"א טויבר) 328	יחזקאל 554
ס' הישר 243	יד אהרן (רא"ד רובינשטיין) 536	יחזקאל 554
הישר והטוב 375	יד אפרים 552	יחזקאל 554
	יד דוד 508	יחזקאל 554
כבוד הלבנון 433	יד חיים 507	יחזקאל 554
כבוד מלכים 538	יד יוסף ורביד הזהב 386	יחזקאל 554
כבוד שבת 554	יד יצחק 431	יחזקאל 554
כבוד שמים 467	יד רמה 449	יחזקאל 554
כהונת עולם 391	ידות אפרים 449	יחזקאל 554
הכוכב 483	ידי משה 368	יחזקאל 554
כוכב מיעקב 459	ידי סופר 513	יחזקאל 554
כולם אהובים 416	יהודה יעלה 323	יחזקאל 554
כונת הלב 562	יומין דחנוכה 557	יחזקאל 554
כונת המצות 525	יונה תמה 415	יחזקאל 554
כח שור 259	יוצר אור 410	יחזקאל 554
ככרות של בעל הבית 513	יזרח אור 539	יחזקאל 554
כל בו הקטן 468	ייטב לב 393	יחזקאל 554
כל דאמר רחמנא 534	ייטב פנים 393	יחזקאל 554
כליל החשבון 251	ייני עם חלבי 561	יחזקאל 554
כמו השחר 403	ילד זקונים 275	יחזקאל 554
כנסת חכמים 449	ילקוט אברהם 487	יחזקאל 554
כנסת יחזקאל 554	ילקוט אליעזר 384	יחזקאל 554
כנסת ישראל (רי"ב ברוין) 452	ילקוט דניאל 398	יחזקאל 554
כנסת ישראל (ר"י גולדמאן) 549	ילקוט הגרשוני 451	יחזקאל 554
	ילקוט סופר 439	יחזקאל 554
	ים הרהב 394	יחזקאל 554
כפ"י אהרן 552		יחזקאל 554
ס' כריתות 246 514		יחזקאל 554
כרם בן שמ"ן 368		יחזקאל 554
כרם נטע 403		יחזקאל 554
הכרמל 437		יחזקאל 554
כתב סופר 313 — 315		יחזקאל 554
כתבי מהרי"ח 422		יחזקאל 554
כתבי מהרש"ג (ר"ש גרויז) 325		יחזקאל 554
כתית למאור 230		יחזקאל 554
כתנות אור 202		יחזקאל 554
כתר תורה (ר"א גוטנפלאן) 513		יחזקאל 554
כתר תורה (ר"א גרינוואלד) 544		יחזקאל 554
כתר תורה (ר"י ווייס) 554		יחזקאל 554
לבושי מרדכי 516 — 517		יחזקאל 554
לבנון נטע 403		יחזקאל 554
לבנימין אמר 250		יחזקאל 554
לדוד להזכיר 552		יחזקאל 554
לוח ארז 420		יחזקאל 554
לוח ארז החדש 421		יחזקאל 554
לוטה בשמלה 447		יחזקאל 554
לוית חן 264		יחזקאל 554
לחם אשר 561		יחזקאל 554
לחם ושמלה 350		יחזקאל 554
לחם רב השלם 537		יחזקאל 554
לחם שלמה 563 564		יחזקאל 554
ליבא בעי 453		יחזקאל 554
למודי השם 496		יחזקאל 554
למכה מלכים 483		יחזקאל 554
לקוטי בית אפרים 341		יחזקאל 554
לקוטי בני שלשים 420		יחזקאל 554
לקוטי דברי תורה 479 541		יחזקאל 554
ליקוטי חבר בן חיים 344 — 347		יחזקאל 554
לקוטי יהודה 499		יחזקאל 554
לקוטי מאיר 447		יחזקאל 554
לקוטי מהרי"ח 420		יחזקאל 554
לקוטי מהרי"ל 547		יחזקאל 554
לקוטי מהר"ם שיק 352		יחזקאל 554
לקוטי מהרמ"י 554		יחזקאל 554
לקוטי מנהגים 447		יחזקאל 554
לקוטי סופר 440		יחזקאל 554
לקוטי פנחס 540		יחזקאל 554
ליקוטי צבי 504		יחזקאל 554
לקוטי שאול 453		יחזקאל 554
לקוטי שונים 417		יחזקאל 554
לקוטי שושנים 448		יחזקאל 554

ים של יהודה	434	כפי אהרן	552
ימות המשיח (ר"י גרוס)	483	ס' כריתות	514 246
ימות המשיח (רח"א שפירא)	479	כרם בן שמ"ן	368
יסוד אהל מועד	399	כרם נטע	403
יסוד מורא וסוד תורה	264	הכרמל	437
יסודות בעבודת ה' 291		כתב סופר 313 — 315	
יענו בקול	428	כתבי מהרי"ח	422
יפה וברה	515	כתבי מהרש"ג (ר"ש גרויז)	325
יפה לקץ 339 — 340		כתית למאור	230
יקו לאור	515	כתנות אור	202
יקרא דחיים (רי"נ דרוהוביטשר)	236	כתר תורה (ר"א גוטנפלאן)	513
יקרא דחיים (רש"ז עהרנרייך)	564	כתר תורה (ר"א גרינוואלד)	544
יריעות שלמה 376 — 377		כתר תורה (ר"י ווייס)	554
ישב מצרף	516		
ישבב סופר	425	לבושי מרדכי 516 — 517	
ישועה ונחמה	499	לבנון נטע	403
ישמח לב (רי"ז גינסברגר)	495 — 496	לבנימין אמר	250
ישמח לב (רמ"ש הלוי)	473	לדוד להזכיר	552
ישמח משה 269 — 270		לוח ארז	420
ישנה לשחיטה	452	לוח ארז החדש	421
ס' הישר	243	לוטה בשמלה	447
הישר והטוב	375	לוית חן	264
		לחם אשר	561
כבוד הלבנון	433	לחם ושמלה	350
כבוד מלכים	538	לחם רב השלם	537
כבוד שבת	554	לחם שלמה	564 563
כבוד שמים	467	ליבא בעי	453
כהונת עולם	391	למודי השם	496
הכוכב	483	למכה מלכים	483
כוכב מיעקב	459	לקוטי בית אפרים	341
כולם אהובים	416	לקוטי בני שלשים	420
כונת הלב	562	לקוטי דברי תורה	541 479
כונת המצות	525	ליקוטי חבר בן חיים	344 — 347
כח שור	259	לקוטי יהודה	499
ככרות של בעל הבית	513	לקוטי מאיר	447
כל בו הקטן	468	לקוטי מהרי"ח	420
כל דאמר רחמנא	534	לקוטי מהרי"ל	547
כליל החשבון	251	לקוטי מהר"ם שיק	352
כמו השחר	403	לקוטי מהרמ"י	554
כנסת חכמים	449	לקוטי מנהגים	447
כנסת יחזקאל	554	לקוטי סופר	440
כנסת ישראל (רי"ב ברזין)	452	לקוטי פנחס	540
כנסת ישראל (ר"י גולדמאן)	549	ליקוטי צבי	504
כנף רננה	402	לקוטי שאול	453
כסף נבחר	258	לקוטי שונים	417
כסף צרוף	316	לקוטי שושנים	448

חתן סופר 319 — 320

טבח והכץ 476
טהרת הקודש 546
טוב דברך 453
טוב יגאל 472
טוב ירושלים 484
טיב גיטין 266
טיב גיטין החדש 561
טיב גיטין וקידושין 338
טיול בפרדס 564
טירת כסף 561
טל חיים 435
טל חיים והברכה 435
טללי אורות 561
טעם הצבי 538

יבא חיים 507
יבין שמועה 220
יגל יעקב 521 — 522
יד אהרן (ר"א טויבר) 328
יד אהרן (רא"ד רובינשטיין) 536
יד אפרים 552
יד דוד 508
יד חיים 507
יד יוסף ורביד הזהב 386
יד יצחק 431
יד רמה 449
ידות אפרים 449
ידי משה 368
ידי סופר 513
יהודה יעלה 323
יומין דחנוכה 557
יונה תמה 415
יוצר אור 410
יזרח אור 539
ייטב לב 393
ייטב פנים 393
ייני עם חלבי 561
ילד זקונים 275
ילקוט אברהם 487
ילקוט אליעזר 384
ילקוט דניאל 398
ילקוט הגרשוני 451
ילקוט סופר 439
ים הרחב 394

מגדנות אליעזר 415	לקוטי שלמה (ר"ש מייזלש) 560
מגדנות מהרי"ל 547	לקוטי שלמה (ר"ש קליין זענטא) 370
המגיד 448	לקוטי שלמה (רש"ז קליין סילאדי טשעה) 559
מגיד שני 547	לקוטי שמואל 466
מגילת אתלאר 346	לקוטי ש"ס 447
מגילת סדרים 459	לקוטי תורה והש"ס 448
מגילת סתרים 416	לקט לימי הרחמים והרצון 291
מגן שאול 351	לקט עני 552
מידות בית המקדש של הורדוס 327	לקט הקמח החדש 505
ס' המדע 245	לקט ששנה 547
מדרין לבן תורה 291	לקיטת יצחק 241 239
מדרש אהרן 480	לשון צדק 459
מדרש מספר 385	
מדרש ריב"ש טוב 530	
מהרי"ל 460	מאבני המקום 231
מהר"ם מינץ אפי זוטרי 258	מאה שערים 550
מהר"ם שיק 352	ס' המאור 564
מהרשש"ך אחרון 391	מאור החיים 464
מודעא ואונס 228	מאור יהושע 558
מודעא רבא 228	מאור עינים 317
מוסדות תבל 251	מאור התורה 464
מוסרי הרמב"ם 531	מאורות אש 389
מועד כל חי 549	מאורות שלמה 564
מוצל מאש 384	מאורי אש 202
מור דרור 204	מאזני צדק 450
מזוזות מלכים 538	מאיל המלאים 316
מזמור לדוד 373	המאיר (קונטרס) 552
מחולת המחנים 339	מאיר עיני חכמים 334
מחזה אברהם 536	מאיר עינים 256
מחנה דן 244	מאמר אסתר (ר"נ בוסקוביץ) 250
מחנה חיים 354 — 355	מאמר אסתר (רנ"צ בריסק) 452
מטה אפרים 517	מאמר מרדכי (ר"מ לייפר) 357
מטה אשר 484	מאמר מרדכי (ר"מ פונפדר) 365
מטה יהודה 385	מאמר ר' עקיבא 338
מטה יששכר 562	מאסף לכל המחנות 479
מטה מנשה 490	מבחר הפנינים 322
מטה נפתלי 340 — 341	מביא צמח 559
מטה ראובן 470	מבי"ט 443
מי באר 259	המביט לארץ 498
מי באר מים חיים 439	מבשר טוב 450
מי יהודה 434	מבשר צדק 430
מי מנוחות 322	מבשר שלום 537
מי השלח 392	מגד ירחים 444
מילי דהספידא 478	מגדל דוד (ר"ד הכהן) 187
מילין דרבנן 523	מגדל דוד (אייזיקוביטש) 486
מים חיים 520	מגדלות מרקחים 490

מִימֵי צִבִּי 394
מַכְלָל חַיִּים 548
מַכְתֵּב סוֹפֵר 318
ס' הַמַּכְתָּבִים 334
מַכְתֵּם לְדוֹד 552
מֵלֵאָה קָטֶרֶת 384
מֵלֶאכֶת מַחֲשֶׁבֶת 215
מַלְבוּשׁ לִשְׁבֵּת וַיּוֹם טוֹב 490
מַלְבוּשֵׁי שַׁבָּת 500
מַלְחַמַת חוֹבָה 394
מַלְחַמַת יְהוֹשֻׁעַ 328
מִלְצִי אֵשׁ 468
מִלֵּל לַאֲבֵרָהֶם 390
מִמֶּשֶׁה עַד מֹשֶׁה 443
מִנְהָגִים (ר"א טִירְנָא) 185 441
מִנְהָגִים (ר"א קֶלְזוֹנֶר) 553 .
ס' הַמְנוּחָה 332
מְנוּחַת אִשֶּׁר 388
מְנוּחַת מֹשֶׁה 374
מְנוּחַת שַׁבָּת 552
מְנַחֵה בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן 382
מְנַחֵה חֲדָשָׁה 540
מִנְחָם מִשִּׁיב 557
מִנְחָם צִיּוֹן 271
מְנַחַת אֲבֵרָהֶם 468
מְנַחַת אֱלֵעֶזֶר 477
מְנַחַת אִפְרַיִם 503
מְנַחַת אִשֶּׁר 429
מְנַחַת יְהוּדָה (רד"י בּוֹיִם) 407
מְנַחַת יְהוּדָה (ר"י גְרוֹסמָאן) 402
מְנַחַת יְהוּדָה (ר"י ב"ר אֱלִיעֶזֶר) 372
מְנַחַת יְהוּדָה (ר"א שְׁפִירְיֶער) 425
מְנַחַת יו"ט 545
מְנַחַת יִצְחָק (ר"י ווִיִּס) 549
מְנַחַת יִצְחָק (ר"י רוֹזֶנְבוֹיִם) 544
מְנַחַת יִשְׂרָאֵל (ר"י חַבְרׁוּיִן) 495
מְנַחַת יִשְׂרָאֵל (ר"י רִיִּךְ) 458
מְנַחַת כֶּהֱן 319
מְנַחַת עוֹמֵר 540
מְנַחַת עֵנִי (ר"ש מִפְרֶסְבוֹרֵג) 216
מְנַחַת עֵנִי (ר' בַּעַר ב"ר סִינִי) 336
מְנַחַת עֶרֶב 222
מְנַחַת פִּתִּים 343
מִסְדֵּר חִילּוּקִים וּשְׁיטוֹת 468
מִסְעוֹת מֹשֶׁה 466
מִסְפֵּד יְהוּדָה 359

מספד תמרורים (ר"י גולדמאן) 549
מספד תמרורים (ר"ש קוטנא) 402
מספד הסופר 556
מעגלי צדק 393
מעדני חקים 415
מעט צרי (ר"צ רוט) 514
מעט צרי (ר"צ היילפרין) 565
מעטה נפתלי 444
מעייני הישועה 209
מעייני מים 365
מענה אליהו 214
מעשה אבות 331
מעשה חכמים 238
מעשה טוביה 331
מעשי למלך 429
מפתח לששה סדרי משנה 523
מפתח התלמוד 425
מצה שלמה 564
מצה שמורה 453
ס' מצות גדול 444
מצות שבת 557
מצוות השם 496
מצח אהרן 487
מצפה יחזקאל 476
המצרף 238
מקדשי השם 509 — 510
מקוה טהרה 411
מקוה ישראל (ר"א שטיינמץ) 563
מקוה ישראל (פרוסטיץ-שטיינשניידר)
317
מקוה מטהר 539
מקור הברכה 451
מקור דמעה 451
מקור ישראל 339
מקור התפלות 523
מקורי מנהגים 378
המקח והממכר 218
מקל נועם 231
ס' המקנה 384
מקרי דרדקי 381
מר דרור (לעזר) 235
מראה אש 502
מראה יחזקאל 271 — 272
מראה משה 394
מראה ריאה 437
מרבה ישיבה 451

מרכה שלום 210
מרגליות טובה 391
מרקחת לבשמים 373
משאת בנימין 406
משביר בר 259
משבצת הפנינים 322
משברי ים 520
משה ידבר 362 — 363
משחת אהרן 372
משיב דבר 370
משיב דברים 432 — 433
משיב טעם 450
משיב נפש 450
משכיל אל דל 381
משמיע שלום (ר"ש ווידר) 524
משמיע שלום (ר"ש קוטנא) 401
משמרת אלעזר (ר"ש בראך) 453
משמרת אלעזר (רא"א פאשקוז) 331
משנה לעזרא 556
משנה שכיר 470 — 472
משנה התלמוד 555
משנת בית אבא 488
משנת דרבי עקיבא 208
משנת חסידים 547
משפט לעשוקים 558
משפט צדק (רמ"מ פאנט) 393
משפט צדק (רמ"י קוטנא) 438
משפטיך ליעקב 532
משתה היין 197
מתא דירושלים 316
מתוק לנפש 451
מתוק מדבש 415
מתן שבת 504

נאות דשא 469
נבואת יונה 291
נבחר מחרוץ 215
נבכי נהרות 533
נהרי אפרסמון 385
נועם הלבבות 546
נועם שבת 292
הנותן בים דרך 524
נור הקודש 246
נחומות הנחמני 236
נחל דמעה 452
נחלה לישראל 359

נחלי מים 557
נחלי שמן 539
נחלת אבות 452
נחלת אברהם 399
נחלת בנימין 371
נחלת דוד 256
נחלת יהושע (ר"י וודיאנר) 262
נחלת יהושע (רא"י פריינד) 558
נחלת יואל 488
נחלת יוסף 461
נחלת יעקב 548
נחלת ישעיה 513
נחלת עזריאל (ר"ע גריין) 269
נחלת עזריאל (רח"י מאליק) 548
נחלת צבי 452
נטיעות אד"ר 536
נטע שורק 378
נטע שעשועים 480
נטעי בחורים 431
נטעי נאמנים 449
נימוקי אורח חיים 478
ניר לדוד 315
נפש אד"ם 409
נפש טובה 354
נפש יהונתן 493
נר למאור 196
נר המאיר 367
נר מצוה 484
נרות שלמה 561
נתיב משה 405
נתיבות החכמה 224

סגולות ישראל 417
סדור המנהגים 442
סדור הרשב"ן 442
סדר הקפות 448
סדר זמירות שבת 292
סדר משנה 248 — 250
סוד התשובה 382
סופר מהיר 315
סיפורים נפלאים 548
סמא דחיי 218
סמוכים לעולם 416
סמיכות נופלים 449

עד דאתי נביאים 521

מספד תמרורים (ר"י גולדמאן) 549	מרבח שלום 210	נחלי מים 557
מספד תמרורים (ר"ש קוטנא) 402	מרגליות טובה 391	נחלי שמן 539
מספד הסופר 556	מרקחת לבשמים 373	נחלת אבות 452
מעגלי צדק 393	משאת בנימין 406	נחלת אברהם 399
מעדני חקים 415	משביר בר 259	נחלת בנימין 371
מעט צרי (רי"צ רוט) 514	משבצת הפנינים 322	נחלת דוד 256
מעט צרי (רי"צ היילפרין) 565	משברי ים 520	נחלת יהושע (ר"י וודיאנר) 262
מעטה נפתלי 444	משה ידבר 362 — 363	נחלת יהושע (רא"י פריינד) 558
מעניי הישועה 209	משחת אהרן 372	נחלת יואל 488
מעניי מים 365	משיב דבר 370	נחלת יוסף 461
מענה אליהו 214	משיב דברים 432 — 433	נחלת יעקב 548
מעשה אבות 331	משיב טעם 450	נחלת ישעיה 513
מעשה חכמים 238	משיב נפש 450	נחלת עזריאל (ר"ע גרין) 269
מעשה טוביה 331	משכיל אל דל 381	נחלת עזריאל (רח"י מאליק) 548
מעשי למלך 429	משמיע שלום (ר"ש ווידר) 524	נחלת צבי 452
מפתח לששה סדרי משנה 523	משמיע שלום (ר"ש קוטנא) 401	נטיעות אד"ר 536
מפתח התלמוד 425	משמרת אלעזר (ר"ש בראך) 453	נטע שורק 378
מצה שלמה 564	משמרת אלעזר (רא"א פאשקוז) 331	נטע שעשועים 480
מצה שמורה 453	משנה לעזרא 556	נטעי בחורים 431
ס' מצות גדול 444	משנה שכיר 470 — 472	נטעי נאמנים 449
מצות שבת 557	משנה התלמוד 555	נימוקי אורח חיים 478
מצוות השם 496	משנת בית אבא 488	ניר לדוד 315
מצח אהרן 487	משנת דרבי עקיבא 208	נפש אד"ם 409
מצפה יחזקאל 476	משנת חסידים 547	נפש טובה 354
המצרף 238	משפט לעשוקים 558	נפש יהונתן 493
מקדשי השם 509 — 510	משפט צדק (רמ"מ פאנט) 393	נר למאור 196
מקוה טהרה 411	משפט צדק (רמ"י קוטנא) 438	נר המאיר 367
מקוה ישראל (ר"א שטיינמן) 563	משפטיך ליעקב 532	נר מצוה 484
מקוה ישראל (פרוסטיץ-שטיינשניידר) 317	משתה היין 197	נרות שלמה 561
מקוה מטהר 539	מתא דירושלים 316	נתיב משה 405
מקור הברכה 451	מתוק לנפש 451	נתיבות החכמה 224
מקור דמעה 451	מתוק מדבש 415	
מקור ישראל 339	מתן שבת 504	
מקור התפלות 523		סגולות ישראל 417
מקורי מנהגים 378	נאות דשא 469	סדור המנהגים 442
המקח והממכר 218	נבואת יונה 291	סדור הרשב"ן 442
מקל נועם 231	נבחר מחרוץ 215	סדר הקפות 448
ס' המקנה 384	נבכי נהרות 533	סדר זמירות שבת 292
מקרי דרדקי 381	נהרי אפרסמון 385	סדר משנה 248 — 250
מר דרור (לעוו) 235	נועם הלבבות 546	סוד התשובה 382
מראה אש 502	נועם שבת 292	סופר מהיר 315
מראה יחזקאל 271 — 272	הנותן בים דרך 524	סיפורים נפלאים 548
מראה משה 394	נזר הקודש 246	סמא דחיי 218
מראה ריאה 437	נחומות הנחמני 236	סמוכים לעולם 416
מרבח ישיבה 451	נחל דמעה 452	סמיכות נופלים 449
	נחלה לישראל 359	

עדות לישראל 224	עץ חדש 370	פקודת המלך 236
ס' העוין 238	עץ השדה 205	ס' הפרדס 553
עוללות יהודה 447	עץ שמן 205	פרד"ס הגדה 550
עולם קטן 196 547	עצי חיים 544	פרדס מרדכי 482
עולמו של אבא 561	עצי העולה 451	פרדס רמונים 561
עולת הבקר 514	עקבי הצאן 551	פרח הגפן 491
עולת התמיד (ר"מ גרינוואלד) 412	עקד הרועים 558	פרח מטה אהרן 546
עולת תמיד (רח"א שפירא) 478	ערבי פסחים 424	פרחי אז"ב 406
עורה שחר 402 — 403	ערוגת הבשם (ר"מ גרינוואלד) 410 —	פרחי כהונה 430
עורי צפון 498	412	פרי הארץ 399
עט סופר 385	ערוגת הבשם (ר"ש רייניץ) 440	פרי החג 390
עטרת אליהו 376	ערוך השלם 441	פרי חמד 550
עטרת אסתר 317	ערך ש"י 446	פרי יעקב 262
עטרת זקנים 452	ערכי הכנויים 553	פרי העץ (ר"י מודרן) 393
עטרת יעקב 360	ערכי עלי 400	פרי העץ (רי"מ שפיץ) 205
עטרת ישעיה 452	עת לעשות 381	פרי עץ אבות 425
עטרת מרדכי 543	עת ספד (רא"א פאשקוז) 330	פרי צדיק 260
עטרת פז (ר"פ זוסמן-סופר) 495	עת ספוד (ר"ש קליין) 370	פרי השדה 427
עטרת פז (רפ"ז שווארץ) 540	עת רצון 535	פרס אבות 342
עטרת צבי 407	עתרת שלום 416	פרפראות לחכמה 247
עטרת שלמה 560	עתרת שלום ואמת 401	פרשת מרדכי (ר"מ הורוויץ) 394
עיון מנחם 529		פרשת מרדכי (ר"מ לאונרוביץ) 541
עין הבדלח 351	פאר וכבוד 541	פתוחי חותם 292
עין דמעה 486	פאת השדה 333	פתח דבריך 424
עין חנוך 545	פורת יוסף 443	פתחא זוטא 548
עין מאיר 339	פי שנים 452	פתחי מהר"ש 475
עיני הדעת 261	פירורי לחם 561	
עיני ישראל 256 — 257	פירוש שלש עשרה מדות 553	צבי לחיים 536
עיני העדה 219	פלגי מים 369	צבי תפארת 413
עיר חנוך 493	פלוס חיים 354	צהר לבנין 268
עיר מבצר 416	פני אברהם 342	ס' הצוואה 552
עיר ציון 544	פני אהרן 536	צוואה (ר' מאזעס חיים) 537
עיר קטנה 513	פני אריה 248	צוואת אבא 552
עיר שושן 321	פני חסד 494	צוואת משה 290
עמוד השחר 244	פני יצחק 389	ציון לנפש חיה 550
עמודי גולה (סמ"ק) 551	פני מבין 422 — 423	הציונות באור האמונה 453
עמודי שיטים לבית הלוי 227	פני משה (ר"מ דייטש) 488	ציוני תוספות 500
עמק הלכה 458	פני משה (ר"ג ענגלמאן) 257	ציר נאמן 275
עמק המלך 241	פני הנשר 476	צל הכסף 364
עמק השוה 274	פני שבת 319	צלותא דאברהם 466
ענף עץ אבות 291	פני שלמה 349 — 350	צמח השדה (ר"א דייטש) 427
עץ אבות 291	פני שעשועי 404	צמח השדה (ר"נ פריידר) 374
עץ אפרים 528	פנים מאירות 199 — 201	צפחית הדבש 417
עץ הגן 205	פניני ים 520	צפנת פענח (ר"י פינקלשטיין) 378
עץ הדעת 205	פעמי אברהם 360	צפנת פענח (ר"י שווארץ) 428
	פקודת אלעזר 408	צפנת פענח (ר"פ שפירא) 562

צרור החיים 357	קרבן אשם 213	שארית נתן 559
צרי לנפש יפה 565	קרבן אשר 561	שארית נתן בנימין 315
	קרבן העני 354	שארית ציון 272
קב ונקי ולשד השמן 257	קרבן עני החדש 354	שבולת הנהר 533
קב חיים 517 — 518	קרבני לחמי 561	שבח לפי 547
קב שלום 553	קריה נאמנה 369	שבחי הצדיק 539
קדושת אהרן 504 — 505	קרית ספר 450	שבט אפרים 548
קדושת יום טוב 446	קרן לדוד 544	שבט מיהודה 447
קדושת ישראל 225	קשר עליון דאורייתא 481	שבט מישור 477
קדושת השם 336		שבט סופר (רש"ב סופר) 396 — 397
קדשי מזבח 550	ראשי בשמים 547	שבט סופר (ר"י עהרנפלד) 408
קהל ישראל 237	רב חסד 468	שבט ראובן 418
קול אריה 356 563	רב טוב 393	שבט שמעון 332 — 333
קול החתן 448	רב שלום 418	שביבי אש 452
קול יהודה (רח"י דייטש) 520	רבי שמעלקא 559	שבילי דוד 369
קול יהודה (רא"ל רובינשטיין) 456	רביד הזהב (ר"י פינקלשטיין) 378	שבילי דוד יהודא 369
קול יעקב 512	רביד הזהב (ר"י רוזנברג) 386	שבע ימי פסח 210
קול מחזיקי הדת 551	רבנות וקהילה 292	שבעה עינים 403
קול סופר 355	רגלי מבשר 558	שבת שבתון 440
קול על המים 401	רוח חיים 520	שדה יעקב 498
קול קורא שבילי דוד 369	רו הדק 430	שדה העיר 335
קול הרמה והפרשה 552	רחבת ידיים 519	שורש החקירה צמוד השחר 244
קול רעש גדול 515	רחובות הנהר 369	שושן עדות 250
קול שמחה 512	רחמי האב 353 364	שושן עמק 428
קול תודה 417	רכוש הים 521	שושנת אברהם 317
קומי אורי 466	רמזי תורה 447	שו"ת וחיידושי מהר"י שטייף 497
קומץ לבונה 375	רנן לבוקר 403	שו"ת וחיידושי רבנו יוסף נחמיה 492
קומץ סולת 375	רסיסי טל 560	שו"ת מבעל המחבר טיב גיטין 266
קומץ שמן 375	רשפי אש 460	שו"ת מהרא"פ 364
קונטרס בענין השנות הבימה 321		שו"ת מהריא"ן 394
קונטרס בר מצוה 553	שאגת אריה 395	שו"ת מהרי"ן 485
קונטרס הגאון צבי חריף 266 — 267	שאול שאל 453	שו"ת מהר"ם בר ברוך 362
קונטרס הטהרות 522	שאלת יעקב 421	שו"ת מהר"ם בריסק 555
קונטרס הליקוטים (רח"מ הגר) 549	שאל לך אות 424	שו"ת מהר"ם מינץ 258
קונטרס המאיר 552	שאלה בענין גניזת ס"ת 551	שו"ת מהר"ף שוסבורג 394
קונטרס מציצה 445	שאלות ותשובות ראה: שו"ת	שו"ת מהר"ש [ענגל] 474
קונטרס הספיקות 223	שארית אברהם 557	שו"ת מהרש"ג 527
קיצור נחלת שבעה 484	שארית אפרים 552	שו"ת מהרשד"ה 387
קיצור שלחן ערוך 350	שארית ברוך 559	שו"ת הפרי מגדים 503
קנאת האמת 452	שארית יהודה (רי"צ בלום) 403	שו"ת רבי עזריאל 326
קנאת פנחס 377 — 378	שארית יהודה (ר"י גרינוואלד) 447	שו"ת הריב"ד 397
קנה וקנמון 476	שארית יוסף 372	שו"ת רמ"א [איגרא] 234
קנין חדש 469	שארית יוסף אשר 512	שו"ת רשב"ן 442
קסת הסופר (ר' יעקב מאופן) 198	שארית יוסף אשר 512	שיח יצחק 461
קסת הסופר (ר"ש גאנצפריד) 349	שארית יקותיאל 502	שיח השדה 427
קצה המטה 517	שארית מנחם 555	שיחות יקרים 548

קרבן אשם 213
קרבן אשר 561
קרבן העני 354
קרבן עני החדש 354
קרבני לחמי 561
קריה נאמנה 369
קרית ספר 450
קרן לדוד 544
קשר עליון דאורייתא 481

ראשי בשמים 547
רב חסד 468
רב טוב 393
רב שלום 418
רבי שמעלקא 559
רביד הזהב (ר"י פינקלשטיין) 378
רביד הזהב (ר"י רוזנברג) 386
רבנות וקהילה 292
רגלי מבשר 558
רוח חיים 520
רו הדק 430
רחבת ידים 519
רחובות הנהר 369
רחמי האב 353 364
רכוש הים 521
רמזי תורה 447
רנן לבוקר 403
רסיסי טל 560
רשפי אש 460

שאגת אריה 395
שאול שאל 453
שאלית יעקב 421
שאל לך אות 424
שאלה בענין גניזת ס"ת 551
שאלות ותשובות ראה : שו"ת
שארית אברהם 557
שארית אפרים 552
שארית ברוך 559
שארית יהודה (רי"צ בלום) 403
שארית יהודה (ר"י גרינוואלד) 447
שארית יוסף 372
שארית יוסף אשר 512
שארית יקותיאל 502
שארית מנחם 555

צרוור החיים 357
צרי לנפש יפה 565

קב ונקי ולשד השמן 257
קב חיים 517 — 518
קב שלום 553
קדושת אהרן 504 — 505
קדושת יום טוב 446
קדושת ישראל 225
קדושת השם 336
קדשי מזבח 550
קהל ישראל 237
קול אריה 356 563
קול החתן 448
קול יהודה (רח"י דייטש) 520
קול יהודה (רא"ל רובינשטיין) 456
קול יעקב 512
קול מחזיקי הדת 551
קול סופר 355
קול על המים 401
קול קורא שבילי דוד 369
קול הרמה והפרשה 552
קול רעש גדול 515
קול שמחה 512
קול תודה 417
קומי אורי 466
קומץ לבונה 375
קומץ סולת 375
קומץ שמן 375
קונטרס בענין השנות הבימה 321
קונטרס בר מצוה 553
קונטרס הגאון צבי חריף 266 — 267
קונטרס הטהרות 522
קונטרס הליקוטים (רח"מ הגר) 549
קונטרס המאיר 552
קונטרס מציצה 445
קונטרס הספיקות 223
קיצור נחלת שבעה 484
קיצור שלחן ערוך 350
קנאת האמת 452
קנאת פנחס 377 — 378
קנה וקנמון 476
קנין חדיש 469
קסת הסופר (ר' יעקב מאופן) 198
קסת הסופר (ר"ש גאנצפריד) 349
קצה המטה 517

שיעורי מצות	שער אשר	שפתי רננות
שיר חדש	שער יהודה	שרביט הזהב
שירות אברהם	שער המים	שרין קשקשים
שירי מנחה	שער נפתלי (ר"נ סופר)	ששים אלף
שירי משכיל	שער נפתלי (ר"נ שווארץ)	שתלי זתים
שירי שירים	שער הקטן	
שירת משה	שער התקנות	תאני"ה ואני"ה
שלום ואמת	שערי אברהם	תבואות השדה
שלום רב	שערי אורה	תהלה לדוד (רי"ד רוטנברג)
שלחן א"ש	שערי אמת	תהלה לדוד (ר"ד שפרבר)
שלחן הטהור (רב"א הולנדר)	שערי אפרים	תהלות אהרן
שלחן הטהור (ר"א רוט)	שערי בינה	תהלות מהרי"ץ
שלחן מלכים	שערי בינה ואמרי בינה	תואר משה
שלחן נגד צוררי	שערי דורא השלם	תוכחה מגולה
שלחן העזר	שערי דעה (ר"א לעזר)	תולדות אדם
שלמי נדבה	שערי דעה (ר"ד הארפנס)	תולדות אדם וחוה
שלשה קמצים	שערי חיים (זעלענפריינד)	תולדות איש ח"י
שלשלת זהב	שערי חיים (ר"ח סופר)	תולדות גאוני הגר
שם אליהו	שערי חיים (רח"צ עהרנייך)	תולדות גדולי הדור
שם אליעזר	שערי חכמה	תולדות וזכרונות
שם הגדולים מארץ הגר	שערי ישועה	תולדות וחידושי רבי מנחם כ"ץ
שם ישראל (רי"מ פלדמאן)	שערי הישר	פרוסטיץ
שם ישראל (ר"י שלזינגר)	שערי יששכר	תולדות יצחק (ר"י ב"ר עוזר ווייס)
שם משמואל	שערי המדות	תולדות יצחק (רי"א ווייס)
שם משמעון (ר"ש אופנהיים)	שערי המעלות	תולדות ישראל
שם משמעון (ר"ש פולאק)	שערי פדות	תולדות קול אריה
שם משמעון (רש"ז פרלמאן)	שערי פרנסה טובה	תולדות רבינו (רח"א שפירא)
שם שלמה	שערי צדק (רמ"מ פאנט)	תולדות הרמב"ן
שמוע בין אחיכם	שערי צדק (רנ"ג פרידמאן)	תולדות שלמה
שמועה טובה	שערי ציון	תולדות שמואל (רש"ח דייטש)
ס' שמות	שערי קודש	תולדות שמואל (ר"מ קליין)
שמלה חדשה	שערי רחמים	תומך כבוד
שמלה לצבי	שערי שבעות	תוספות הביכורים
שמלת בנימין	שערי שלום	תוצאות חיים
שמן אפרסמון	שערי שלמה	תוקף התלמוד
שמן לאשר	שערי שמחה	תורה שלמה
שמן למנחה	שערי תורה	תורת אלי'
שמן המאור	שערי תורת התקנות	תורת אלף
שמן רוקח	שערי תשובות	תורת האשם
שמן רוקח החדשות	שפתי אהרן	תורת בר נש
שמע ישראל	שפתי בינה	תורת זבח
שמעתתא דשמואל	שפתי גבריאל	תורת חיים
שנות חיים (ר"ח קיצע)	שפתי חכמים	תורת חסד (ר"א לעזר)
שנות חיים (רא"ח קליין)	שפתי מהר"ש	תורת חסד (ר"מ רוטשטיין)
שני עפרים	שפתי מהר"ש השלם	תורת יחזקאל (ר"י סגל)
שער אפרים	שפתי צדק	תורת יחזקאל (רא"י רייך)

תפלות ישראל	תפארת אהרן	תורת יעקב
תקון אליעזר	תפארת אריה	תורת יפה
תקון משה	תפארת אשר	תורת יקותיאל
תקנות ותפלות	תפארת בנים	תורת מהרי"ץ
תקנות עגונות	תפארת יוסף	תורת מנוחת אשר
תקנות הקהלות	תפארת יעקב	תורת משה (חת"ס)
תקנת עזרא	תפארת למשה	תורת משה נתן
תרומת הכרי	תפארת משה	תורת הקנאות
תרי"ג מצות	תפארת נפתלי	תורת שבת
תשבי	תפארת שבת	תיו חיים
תשובות בית הילל	תפארת שלמה	תכלת מרדכי
תשובות הגאונים	תפוחי זהב	תל תלפיות
תשובת מהרי"א [אסאד]	תפוחי חיים	תמימי דרך
תשובת ריב"א [אונגאר]	תפלה למשה	תפארת אבות
תשורת ש"י	תפלה לעני	תפארת אדם

תפלות ישראל 495	תפארת אהרן 318	תורת יעקב 421
תקון אליעזר 555	תפארת אריה 316	תורת יפה 501
תקון משה 363	תפארת אשר 535	תורת יקותיאל 553
תקנות ותפלות 442	תפארת בנים 413	תורת מהרי"ץ 485
תקנות עגונות 559	תפארת יוסף 464	תורת מנוחת אשר 388
תקנות הקהלות 458	תפארת יעקב 417	תורת משה (חת"ס) 288
תקנת עזרא 556	תפארת למשה 451	תורת משה נתן 373 — 374
תרומת הכרי 223 393	תפארת משה 498	תורת הקנאות 381
תרי"ג מצות 466	תפארת נפתלי 565	תורת שבת 479
תשבי 508	תפארת שבת 318	תיו חיים 518
תשובות בית הילל 381	תפארת שלמה 506	תכלת מרדכי 434
תשובות הגאונים 553	תפוחי זהב 266	תל תלפיות 430
תשובת מהרי"א [אסאד] 323	תפוחי חיים 561	תמימי דרך 540
תשובת ריב"א [אונגאר] 383	תפלה למשה 270	תפארת אבות 523
תשורת ש"י 446	תפלה לעני 205	תפארת אדם 551

	איזביצא 257	איזמיר 426 237 236 194
אסאר 443 323 248 241 231	איושאק 362	
אסלאן' 472 456	איטליה 551 237 236 235 10	
אסענפא 396 334 327 320	אייבניץ 214	
אפאשטאק 409	אייבשיץ (אייבשיץ) 378 307	
אפטא 460 200 197 191	אייזנבורג (מחוז וואש) 140	
אַפערהערטוי 518	אייזנשטאדט (א״ש) 165 161 157 110 100 59 26 22 20 5 1	
אפץ 522 501	187 196 197 198 — 203 205 206 208 210 211 216	
אפשא 487 486	226 231 232 298 302 311 312 316 321 326 — 328	
אקריטוי (סאטמאר-אקריטוי) 522 360	334 335 339 344 347 371 381 396 397 401 402 442	
אראד 551 522 425 385 281 275 274 261 230 177 23 21	527 462	
ארהייב (רוסיה) 348	אייטינגן 235	
ארווא (מחוז) 259	אילאווא 397	
ארץ ישראל 11 12 13 14 93 94 95 140 141 170 235 299	אילאנדא 492	
557 498 442 430 426 391 375 359 328 321	אילאק 527 461 432 427 424 411 401 379 364 363	
ארצות הברית 551 543 482 455 449 429 178	איפולשאג 46 72 149 317 365 381 382 402 433	
אשוואר (ניר־אשוואר, ״אש ואור״) 457	איקא (אולי יאקא?) 462	
אשכנז 11 14 69 132 185 204 521 (ראה גם : גרמניה)	איקלוד 320	
	אירשא (אלברט־אירשא אורשע) 7 10 163 231 239 241	
באבוב 510 509 444 434	426 272 325 330 355 360 367 377 378 380 381 433	
באביטש 344	540	
באגארד ראה : שארבוגארד	אלברט־אירשא ראה : אירשא	
באגדאן (טיסא־באגדאן) 532 489	אלגי'ר (ארגיל) 237 236	
באגדאן (ניר־באגדאן) 546	אלטונא 61 62 204 322 326 345 347 397 402 411 421	
באדן (ליד ווינה) 518 471 334 303 [?]	485 (ראה גם : אה״ר)	
באדן (שווייץ) 331 130 127	אלטנדורף 337 401	
באזל 472 462	אלטשטאדט (סאמבור ישן) 497 498 510 511 520 526	
באטארטש 527	(ראה גם : סאמבור)	
באטור (ניר־באטור) 438 437 431 418 410 408 380 343 49	אלישטאל 323	
542 534 532 531 525 524 522 509 503 500 489 457	אלישטשאבא ראה : העלישטשאבא	
543	אלכסנדר 510	
באטורקעס 396 346 345 333 328 320 319 232 215 77	אלכסנדריה של מצרים 237	
469 463 462 458 457 455 406 403	אלמאש (ליד הוניאד) 261 255	
באטיא 527 423	אלמאשד 19 195 241 263 366 423	
באטקאע 45	אלעסק 380 493	
באטשקא (גליל) 420 377 167 73	אמאדאר 512	
באיא (בייא) 377 348 347 344 339 308 304 271 266 231	אמונטאל 400	
395	אמריקה 126 133 (ראה גם : ארצות הברית)	
באיאם (ביהאר נאג' באיאם) 557 518 442 434 374 320	אמשטרדם 11 14 61 64 109 211 212 217 255 323 345	
באיקא (באליאק) 327	505 486 471 455 383 377 348	
בלאשא-ג'ארמאט (יארמוט) 126 125 85 47 39 36 26 19	אנאד (אונוד) 373 379 381 385 401 422 455 457 497 522	
342 338 334 326 311 306 279 252 248 241 166 146	564 528	
390 387 386 382 380 377 371 361 348 347 345 343	אנאמר 386	
501 499 488 461 443 429 428 400	אנדראש 348	
באלמאז־אויורוש ראה : אויורוש	אנטוורפן 397 410 471 523 547	
באלקאן 409 388 379 378 366 365 357 356 334 108 49		

431 432 434 502	בוריסלוב 415	
באמברג (באמבורג) 201	בורשה (בארשא) 411 521 522 524 530	
באנוביץ (באנאווצע, באהן) 15 144 306 327 329 330 346	בורשוד (מחוז) 149	
351 397 402 433 450 467	בורשוד־טשאבא ראה: טשאבא	
באניא (נאג' באניע, באיא מארע) 76 379 388 431 449 462	בזד־אויפאלו 109 178	
464 467	ביאלא 161 203	
באניא (פעלשא באניא) 411	ביאלבאזעג 477 478	
באנפי הוניאד ראה: הוניאד	בידעוולע 488 549	
באקוי (רומניה) 463	ביהאר נאג' באיאם ראה: באיאם	
באראנוביץ 510	ביהאר קערעסטעש ראה קערעסטעש	
באראניע (מחוז) 229 230 388	ביטשא 262	
בארדייוב (בארטפעלד) 330 335 340 345 402 403 404 411	ביטשקוב (ביטשקיף) 114 123 178 411 449 552 554	
436 510 520 551	בילגוריי 474 547 562	
בארדיטשוב 346 350 541	ביליץ 271	
בארשאד (מחוז) 243	בילקא 415 417 423 431 442 470 487 492 499 522 525	
בודאפשט 10 28 32 56 57 100 121 129 146 147 176 249	526 555	
262 323 327 329 330 334 344 347 358	ביסטריץ (וואג־בעסטערצע, באנקא־ביסטריצאל 70 336	
361 — 363 365 379 398 405 411 420 424 425 427	468	
429 433 434 436 442 455 458 463 470 471 472 485	ביסטריץ (טראנסילוואניה) 40 115 170 432 471 527 551	
494 — 497 500 501 504 506 507 511 512 515 519	552	
520 523 524 526 527 530 534 536 537 539	ביסרמין (האייד־ביסרמין) 26 51 69 115 116 150 166 364	
(ראה גם: פעסט)	365 385 408 411 422 423 432 436 470 471 501 502	
בוהמיה (פיהם, בעהמען) 185 199 207 216 217 221 232	503 505 506 527 528	
254 258 311 361	ביקוני (בוקין, בעקעני) 90 348 361 364 502 528 542	
בוטשאטש 234 471 492	ביקסאד 546 547	
בויתן 78	בישטינע 357 429 528	
בולגריה 237	בית חלקיה 505	
בומסלא 209 210	בלאזנדרוף 553	
בוניהאד 11 42 44 51 52 65 73 111 117 140 155 162 165	בלאנאוויץ 485	
171 205 206 226 231 235 240 248 250 258 265 267	בלאשקי 483 503 506 508 509 510 540	
304 311 316 326 334 337 341 344 346 363 364 366	בלגראד (בילגוראדו) 3 188 189 190 191 192 194 195 198	
368 369 371 375 377 383 387 387 389 390 392 395	201 202 203	
396 402 403 404 405 407 408 410 411 416 417 420	בלוז'וב 545	
423 424 425 426 — 428 431 432 433 435 437 439	בני ברק 291 358 419 455 461 494 505 523 541 547 549	
440 443 447 457 458 462 463 470 474 484 485 489	550 555 559 563	
492 497 512 518 520 529 534 539 540 542 547 549	בני ראם 550	
554 556	בנילוב 459 460	
בוטטון 523	בעטלען 177 255 316 319 320 337 388 452 469 502 552	
בוסקוביץ 211 212 237 245 248 274 278 292 293 334	553 557	
366 392 455 525	בעלזא 68 146 266 267 352 375 411 424 426 436 437	
בוענוס־איירס 402 411 455 514 — 516	474 483 502 512 520 522 534 535 540 541 542 562	
בוקאטשעוויץ 520	בעלעד 320 341 429 436 532 536	
בוקארשט 128 421 497	בעלעניעש 45 87 103 114 117 177 356 361 377 397 401	
בוקובינה 146 178 271 420 459 555	408 409 410 411 423 444 452 462 499 552	
בורגר־פרונד 432 435 441 449 511	בענדין 485	
בורנגלאנד 164 312 454	בענדיקאוויץ 409 423 480	

377 381	בעקעש 377 381	
בעקעש־טשאבא 528 533	511 512 521 533	458 — 460 462 467 471 476 479 482 485 494 497
בערבעשט 489 510 556	גאליץ (פולין) 467 470 525	
בערהאמעט (בוקובינה) 520	גאלסעטש ראה טשעטשאוויץ	
בערעגטאס 26 99 166 172 263 271 287 291 314 332 347	גאמבין 354	
351 356 357 369 381 386 397 408 409 410 414 415	גאניטש 173 410 416 418 485 486 488	
417 427 432 433 436 437 442 455 472 478 485 499	גאסטיל (מורביה) 210	
506 509 515 518 540 541 546 563	גוואדוויץ (גליציה) 520	
487 488	גוטא 398 496	
בערעזניק 488	גויטיין 214	
בערעטיר־אויפאלו ראה: אויפאלו	ג'ולה 46	
בערצאל (בערצעל) 409 431 455 501 524 528 536	ג'ונג'וש (דינריש) 23 154 321 348 361 374 376 398 432	
בראדשיץ 540	ג'ונג'וש 435 495 503 510 522 528 529 534	
בראטיסלאווא ראה: פרסבורג	גור 209	
בראילא (בראילוב, מאלדוי) 397 408	ג'ור ראה ראאב	
בראשוב (קרונשטאדט) 179 402 442 507 509 515 552 553	גוריציאה 239 264	
564	גורליץ 235 269 348 393 397 489 511	
ברגן־בלזן 179 508 509	גידניג 204	
ברוד (בראדי, גליציה) 13 213 230 232 234 254 258 260	גינז (גינס, גינץ, קאסעג) 201 260 320 450	
265 267 271 304 305 306 307 309 323 348 349 350	גינטא (מחנה) 502	
356 416 427 434 435 471 472 492 517 541	גיסניג (גיסונג) 20 321 331 376 432	
ברודא (אונגאריש ברוד) 118 192 194 197 201 228 247	גירבע פינצעהעלי ראה: פינצעהעלי	
248 253 294 326 423 441 442 462	גלאגוב (גלאגאווע) 319 559	
ברונא (ברין) 86 225 312 471 472	גלוגא 209 210 211 226 231 261 281 301	
ברונשווייג 10 11 60 61 62 64 65 163 230	גליציה 1 7 9 57 — 67 69 97 121 122 143 146 147	
ברוקלין 176 273 292 370 373 412 458 464 467 473 474	162 167 168 171 178 179 199 207 214 232 247 265	
486 489 490 496 507 509 512 513 518 527 537 541	266 269 307 311 312 318 335 353 402 404 449 470	
545 550 556 558 564 (ראה גם ניר יורק)	474 502 548	
בריגל 265 267 402	גלעזנקירכן 500	
בריד 487	ג'ערעש (דיערעש) 114 129 177 411 432 553	
בריוזאוויץ 423 559	גראדזיסק 422	
בריסטיר 269	גראץ 345 370 433	
בריסק דליטא 202	גרוסווארדיין 18 22 26 37 47 76 85 117 119 123 170 177	
ברלין 59 94 171 200 202 204 205 229 231 250 251 296	178 215 231 232 235 241 257 266 272 273 316 320	
309 326 327 328 378 442 462 472 485 497	321 330 333 335 342 344 364 366 367 373 376 377	
ברסלוי 57 94 108 208 238 239 261 305 332 425 441 472 473	378 379 384 387 392 397 400 402 407 408 423	
ברעזאווא 90 110 154 320 330 333 341 345 349 350	428 431 432 435 437 438 441 444 446 449 458	
351 367 373 408 411 441 492 502 512 516 517 531	462 463 469 471 473 474 477 491 492 493 496 497	
ברעזאן 222 267 336 404 413 414 416 417 421 427 435	506 507 510 516 518 524 521 531 532 542 544	
436 444 448 458 470 499 520 525 540 554 562	548 — 550 551 552 555 556 564	
ברעזנא 88 117 320 345 374 380 390 397 409 410 411	גריידיץ (גרעץ) 23 200 275 332 341 345	
487 487 528 535 538	גרמניה 1 59 61 69 89 122 128 169 204 230 232 402	
גאווא 469 542	464 473 551 (ראה גם: אשכנז)	
גאייע (גאיא) 61 338 496		
גאלאנטא 86 165 260 264 317 323 330 331 333 338 346	דאבאש (נאג' דאבאש) 371	
364 378 381 397 401 403 418 424 455 457	דאביטשון 214	

בעקעש 377 381	458 — 460 462 467 471 476 479 482 485 494 497
בעקעש־טשאבא 528 533	511 512 521 533
בערבעשט 510 556	גאלין (פולין) 467 470 525
בערהאמעט (בוקובינה) 520	גאלסעטש ראה טשעטשאוויץ
בערעגסאס 26 99 166 172 263 271 287 291 314 332 347	גאמבין 354
415 414 410 409 408 397 386 381 369 357 356 351	גאניטש 173 410 416 418 485 486 488
499 485 478 472 455 442 437 436 433 432 427 417	גאסטיל (מורביה) 210
563 546 541 540 518 515 509 506	גוואדזין (גליציה) 520
בערעזניק 488 487	גוטא 398 496
בערעטיר־אויפאלו ראה : אויפאלו	גויטיין 214
בערצאל (בערצעל) 409 431 455 501 524 528 536	ג'ולה 46
בראדשיין 540	ג'ונג'יש (דינריש) 23 154 321 348 361 374 376 398 432
בראטיסלאווא ראה : פרסבורג	435 495 503 510 522 528 529 534
בראילא (בראילוב, מאלדווי) 397 408	גור 209
בראשוב (קרונשטאדט) 179 402 442 507 509 515 552 553	ג'ור ראה ראאב
564	גוריציאה 239 264
ברגן־בלזן 179 508 509	גורלין 235 269 348 393 397 489 511
ברוד (בראדי, גליציה) 13 213 230 232 234 254 258 260	גידניג 204
350 349 348 323 309 307 306 305 304 271 267 265	גינז (גינס, גינץ, קאסעג) 201 260 320 450
541 517 492 472 471 435 434 427 416 356	גינטא (מחנה) 502
247 228 201 197 194 192 118	גיסניג (גיסונג) 20 321 331 376 432
462 442 441 423 326 294 253 248	גירבע פינצעהעלי ראה : פינצעהעלי
472 471 312 225 86	גלאגוב (גלאגאווע) 319 559
230 163 65 64 62 61 60 11 10	גלוגא 209 210 211 226 231 261 281 301
474 473 467 464 458 412 373 370 292 273 176	גליציה 1 7 59 67 — 69 97 98 121 122 123 143 146 147
541 537 527 518 513 512 509 507 496 490 489 486	162 167 168 171 178 179 199 207 214 232 247 265
564 562 558 556 550 545	266 269 307 311 312 318 335 353 402 404 449 470
402 267 265	474 502 548
487	גלעזנקירכן 500
559 423	ג'ערעש (דיערעש) 114 129 177 411 432 553
269	גראדזיסק 422
202	גראן 345 370 433
ברלין 59 94 171 200 202 204 205 229 231 250 251 296	גרוסווארדיין 18 22 26 37 47 76 85 117 119 123 170 177
497 485 472 462 442 378 328 327 326 309	178 215 231 232 235 241 257 266 272 273 316 320
472 471 441 425 332 305 261 239 238 208 94 57	321 330 333 342 344 364 366 367 373 376 377
350 349 345 341 335 333 330 320 154 110 90	378 379 384 387 392 397 400 402 407 408 423
531 517 516 512 502 492 441 411 408 373 367 351	428 431 432 435 437 438 441 444 446 449 452 458
435 427 421 417 416 414 413 404 336 267 222	462 463 469 471 473 474 477 491 492 493 496 497
562 554 540 525 520 499 470 458 448 444 436	506 507 510 516 518 521 524 531 532 542 544
411 410 409 397 390 380 374 345 320 117 88	548 — 550 551 552 555 556 564
538 535 528 487	גריידיץ (גרעץ) 23 200 275 332 341 345
	גרמניה 1 59 61 69 89 122 128 169 178 204 232 230 402
	464 473 551 (ראה גם : אשכנז)
גאווא 469 542	
גאייע (גאיא) 61 338 496	
גאלאנטא 86 165 260 264 317 323 330 331 333 338 346	דאבאש (נאג' דאבאש) 371
457 455 424 418 403 401 397 381 378 364	דאביטשון 214

דאברא 509	435 441 449 450 472 486 503 509 510 527 541
דאבישנא 530 469	551 554 559 564
דאבשיץ 510 475	דראגמירשט 265 390 436 450 509 554
דאוידקוף (דאוידהאזא) 470 356	דרוהוביטש 334 371 393 396 454 462 509 513 515
דאליקוביץ 511	דריטאמא 333
דאראג (האידו־דאראג) 380 379 374 366 346 345 342 235	דרעזון 332
558 507 503 435 423	דרעזניץ 1 260 279 281 283 294 295 296 323
דארדא 388 387	
דארמשטאדט 391 255	האדאס (האדעס) 387 410 437 438 471 504 505 513 518
דברצין 370 367 366 363 346 336 273 228 154 150 85 53	528 542 551
377 379 386 419 429 431 440 503 513 515 525 534	האדהאז (האידו־האדהאז) 364 367 423 480 505 530 542
539	האידו־ביסרמין ראה: ביסרמין
דובנקא 450	האידו־דאראג ראה: דאראג
דובראווקע 463	האידו־האדהאז ראה: האדהאז
דולהא 488	האידו־נאנאש ראה: נאנאש
דולינא 548 417 416	האידו־טובוסלו ראה: טובוסלו
דומבראד 529 525 524 503	האידו־שאמשון ראה: שאמשון
דומבאווא 510 491 472 470 222	האלאס (נאג' האלאס) 415 431 471 472 498 500 506 518
דונא־סערדאהעלי ראה: סערדאהעלי	522 530
דונאפלדוואר 442 384	האלאש (קיש קון האלאש) 37 76 101 316 317 320 327
דוקלא 518 510 436 389 209	333 340 361 370 371 374 380 383 384 408 429
דורוהוי 563	431 433 442 455 471 495 504 507
דורטמונד 133 132	האלברשטאדט 205 208 215 232 326 328
דזיקוב 556 549 510 491 490 444 267 117	האליטש 34 43 44 74 78 216 232 247 248 253 304 343
דיביווע 488 447	344
דיומא 64	האלמין 39 40 376 377 387 393 411 417 426 432 450
דיוסג (דיאסעג) 553 472 471 442 435 379 334	485
דיורע 538 409 376	האלע 326 397 495
דיושג'ר (דיאשדיער) 529 435 423 143 127 126	האמבורג 21 22 143 175 201 204 213 214 232 281 304
דינוב 541 414 269	397 462 (ראה גם: אה"ו)
דינע 370 345	האמפאליץ (פיהם) 397
דיסעל 411	האנובר 200 211
דירקהיים 89	האנוי (הענא) 307 397
דמשק 389	האנשאווין 30 111 114 131 174 320 335 351 365 373
דעאקי 424	403 404 408 410 417 426 428 432 436 494 511 510
דעווא 554 553 544 422	550 553 554
דעווא־וואניא 442	האסאסא 78 271 320 397
דעלאטין 491	האצג (האטסעג) 380
דעמביץ 210 209	האריאן 494
דעמעטשער 542 528 504	הארנאסטאפאליא (האריניסטופול) 235 411 477
דעסרי 210	הארצפלד 260
דערזש (ניר־דערזש) 437	הולאנד 14 402
דערעטשקע 397 396 384 371 345 320 314 290 282 53	הומנא 53 141 145 176 332 342 345 348 375 396 404
414 423 439 455 504 557	408 410 411 422 431 432 456 460 553
דעש 341 320 272 271 256 235 167 116 106 95 86 54 26	הוניאד (באנפֿי־הוניאד) 338 411 450 497 528 531 532
346 361 364 380 392 393 394 395 401 410 420	534 546 551 553 554 558 563

הוסיאטין 222	431 432 450 530 544 565
הוקליווא 491	ווארגעדי 529
הוראדנא 519 307 202	ווארטברג 344
היבנוב (הובניב) 411	וואריץ 340 354
הידאלמאש 86 394 397 398 409 510 562	ווארשא 209 282 286 306 308 342 457 460 465 467 472
הידאש 502	483 484 491 503 506 509 510 525 534 536 540
היו־טשאבא ראה: טשאבא	וואשאן 362
הייצפלד 200	וואשארש־נאמעני 397 507 508 513 514 522
העג'אלי־מאד ראה מאד	וואשוואר 104 348 365
העדיעס 205 258 326 327 348 366 368 371 379 383 384	וואלין (כולל) 13 307
427 433 442	ווידיאווע 261
העוועש (מחוז) 440 433 348	וויזלבורג 384
העטהארש 403 379	וויזניץ 146 222 330 416 435 444 449 460 487 488 491
העלוויץ 385	493 499 505 520 521 524 531 539 540 549 550 555
העלישוי 200 255 294 553	558
העליטשאבא 16 396 398 402 433 508	וויטבסק 448
העלמעץ (קיראלו־העלמעץ) 432 455 488 492	וויטקא 387 525
הערינטש 432	וויילהיים (מחנה) 509
הרייניץ 296	וויינרץ 77 272 442 443
הרימלוב 436	ווייטנבורג ראה: שטולווייטנבורג
הרמאנשטאדט (סעבעץ) 84 85 171 176 316 366 379 394	ווייסקירכן 230 232 376
409 411 431 435 455 484 532 547 554 564	ווייצין 38 88 110 123 125 144 152 155 179 222 250 273
וואג־אויהעל ראה: עיר חדש	315 316 323 327 336 337 341 343 382 400 403
וואג־בעסטערצע ראה: ביסטריץ	404 406 420 423 424 427 428 430 431 433 434
וואג־וועטשע ראה: וועטש	435 436 440 458 459 462 463 467 471 472 474 480
וואג־סערעד ראה: סערעד	484 486 493 494 495 496 497 498 499 500 501 506
וואג־פארקאשד ראה: פארקאשד	507 508 — 511 513 514 520 522 523 525 531 534
וואג־שעליע ראה: שאלא	539 540 542 543 545 547 564
וואגאש 499	וויירהאפן 409
וואדאוויץ 511	ווילחאוויץ 488 522 549
וואדקערט 136 485 500 525 527 528	וויליץ 304
וואטיקאן 469	ווילנא 161 192 193 202 211 218 307 338 412 510
וואיא (ניר־וואיא) 320 408 507 518 528	ווילקוביסק 242
וואידיטשקא 409 499 510 522 564	ווינה 2 8 11 19 21 22 24 25 56 57 60 — 63 69 71 84
וואידיסלוב 197 217 218 228 254	86 87 110 128 196 — 198 202 212 213 221 226 233
וואכטרליץ 106 345 374 397	237 239 249 253 — 255 264 276 278 287 293 302
וואלאווא 489 530 537	304 306 307 309 312 316 318 320 323 330 368 371
וואלאזין 209 448	378 391 394 — 397 402 406 417 420 426 427 436
וואלאכיה ראה: רומניה	455 457 472 474 476 498 511 520 527 534
וואלאק 492	וויניציאה 2 195
וואלקוי 564	ווינקאפעצ (סלובניה) 106 377 396
וואלדשטיין 260	ווינר־נוישטאדט 185 186 474
וואמאש־מיקולה 137	וויסאקי דליטא 218
וואמאש־פרץ' 391	וויקנא 460
וואראהל (סעאיני) 135 264 350 393 394 400 408 423 428	ווירטיש (וירטעש) 139 411 431
	ווירצבורג 28 169 331 345 348 422 437 442 561

הוסיאטין 222
הוקליוא 491
הוראדנא 519 307 202
היבנוב (הובניב) 411
הידאלמאש 562 510 409 398 397 394 86
הידאש 502
היר־טשאבא ראה : טשאבא
הייצפלד 200
העג'אליא־מאד ראה מאד
העדיעס 384 383 379 371 368 366 348 327 326 258 205
442 433 427
העוועש (מחוז) 440 433 348
העטהארש 403 379
העלוויץ 385
העלישוי 553 294 255 200
העליטשאבא 508 433 402 398 396 16
העלמעץ (קיראלר־העלמעץ) 492 488 455 432
הערינטש 432
הרייניץ 296
הרימלוב 436
הרמאנשטאדט (סעבען) 394 379 366 316 176 171 85 84
564 554 547 532 484 455 435 431 411 409
וואג־אויהעל ראה : עיר חדש
וואג־בעסטערצע ראה : ביסטריץ
וואג־וועטשע ראה : וועטש
וואג־סערעד ראה : סערעד
וואג־פארקאשד ראה : פארקאשד
וואג־שעליע ראה : שאלא
וואגאש 499
וואדאוויץ 511
וואדקערט 528 527 525 500 485 136
וואטיקאן 469
וואיא (ניר־וואיא) 528 518 507 408 320
וואידיטשקא 564 522 510 499 409
וואידיסלוב 254 228 218 217 197
וואכטרליץ 397 374 345 106
וואלאווא 537 530 489
וואלאזין 448 209
וואלאכיה ראה : רומניה
וואלאק 492
וואלקוי 564
וואלדשטיין 260
וואמאש־מיקולה 137
וואמאש־פרץ' 391
וואראהל (סעאיני) 428 423 408 400 394 393 350 264 135

565 544 530 450 432 431
ווארגעדי 529
ווארטברג 344
ווארין 354 340
ווארשא 472 467 465 460 457 342 308 306 286 282 209
540 536 534 525 510 509 506 503 491 484 483
וואשאן 362
וואשארש־נאמעני 522 514 513 508 507 397
וואשוואר 365 348 104
וואלין (כולל) 307 13
ווידאווע 261
וויזלבורג 384
וויזניץ 491 488 487 460 449 444 435 416 330 222 146
555 550 549 540 539 531 524 521 520 505 499 493
558
וויטבסק 448
וויטקא 525 387
וויילהיים (מחנה) 509
וויינרן 443 442 272 77
ווייסנבורג ראה : שטולווייסנבורג
ווייסקירכן 376 232 230
ווייצן 273 250 222 179 155 152 144 125 123 110 88 38
403 400 382 343 341 338 337 336 327 323 316 315
434 433 431 430 429 428 427 424 423 420 406 404
480 474 472 471 467 463 462 459 458 440 436 435
506 501 500 499 498 497 496 495 494 493 486 484
534 531 525 523 522 520 514 513 511 — 508 507
564 547 545 543 542 540 539
וויירהאפן 409
וויילאוויץ 549 522 488
וויילין 304
וויילנא 510 412 338 307 218 211 202 193 192 161
וויילקוביסק 242
ווינה 84 71 69 63 — 60 57 56 25 24 22 21 19 11 8 2
233 226 221 213 212 202 198 — 196 128 110 87 86
302 293 287 278 276 264 255 — 253 249 239 237
371 368 330 323 320 318 316 312 309 307 306 304
436 427 426 420 417 406 402 397 — 394 391 378
534 527 520 511 498 476 474 472 457 — 455
וויניציאה 195 2
ווינקאפעצ (סלובניה) 396 377 106
ווינר־נוישטאדט 474 186 185
וויסאקי דליטא 218
וויקנא 460
ווירטיש (וירטעש) 431 411 139
וירצבורג 561 442 437 422 348 345 331 169 28

ווישווה (אויבר-ווישווה, אונטר-ווישווה, מיטל-ווישווה)	518 512 508 504 502 491 459 442 433 429 409
ווישניצא	521 500 491 488 451 450 436 428 418 411 356 223
ווישק	562 555 544 536 525 522
וועטש (וואג-וועטשע)	426 411 267 247 212 211
וועספרעם (וועסברייך)	529 490 489 416 414 411
ווערבי (ווערבאך)	382 381 371 317 308 239 15
ווערעשוואר (פיליש-ווערעשוואר)	344 317 272 260 240 239 46 20
ווערפעלעט	452
ווערשיץ (ווערשעץ)	486 462 432
ווראבלע	255 254 252 251 241 144 87 65 61 11
ווראנוב (ווראנוף)	343 339 335 331 330 329 311 308 301 267 262 257
וורמס (וירמייזא)	458 418 408 397 390 388 378 368 358 356 351 345
וורעדן	527 510 507 495 487 472 470 469 462 461 460 459
זאבלודובה	492 491 490 481 413 348
זאבלטוב	498 400 394 371 334
זאכנא	381 379 378 369 359 358 345 341 325 319
זאגרב ראה: אגראם	533 512 511 435 432 386
זאטלנידורף	241 240 239
זאלישע	470
זאלישטיק	510 485 461 455 442 423 412 396 373
זאלצבורג	512
זאלקווא	463 222 200 199
זאמושט	463 222 200 199
זאקאפאנע	101
זארנופצא	212 210 203 202
זבארוב	552
זגערז (פולין)	470
זוואלוב (גליציה)	זאגרב ראה: אגראם
זיכנבירגן ראה: טראנסילוואניה	זאטלנידורף
זידיטשוב	זאלישע
זלאטשוב	זאלישטיק
זמיגראד	זאלצבורג
זענטא (סענטא)	זאלקווא

זענטא (סענטא) 383 370 368 352 346 345 327 137 52

טארפא	534 513 509 508
טארצאל (טערצאל)	518 433 431 423 345 338 271 142
טארקאן	543 542 527 522
טאש (ניר-טאש)	420
טאשנאד	411 409 389 375 374 360 248 319 99
טבריה	535 526 518 504 502 438 421 419 418
טהארן	432 396 394 374 356 271 177 167 101 66 57 26
טופליצה (מארוש-העווז)	556 555 543 489 450 446
טוקאי (טאקאי)	358 310 309 13
טורקא	564 554 527 510 503 115
טורונג	365 358 351 346 335 334 271 155 29 21
טורקא	442 441 435 431 426 408 391 388 381 379 375 373
טורקא	528 515 472
טורקא	197
טורקא	405
טורקא	309 308 304
טורקא	491
טורקא	403
טורקא	201
טורקא	248 243 232 227 225 221 220 219 217
טורקא	371 304 279 263
טורקא	263 262
טורקא	232
טורקא	392 378 367 332 322 319 260 257 194 192
טורקא	346 343 342 339 336 268 241 232 226 225 15
טורקא	453 404 368
טורקא	472
טורקא	טשאבא ראה גם: בעקעש-טשאבא
טורקא	378 375 324 308 275 260 152 23
טורקא	560 502 452 436 435 422 409 408 401 400 385 379
טורקא	563
טורקא	488
טורקא	204
טורקא	506 497 491 489 455 442 417 416 411 401 247
טורקא	540 528 510
טורקא	267
טורקא	499 474 440 423 411 410 408 379 374 328 128
טורקא	534 532 531
טורקא	347 345 344 334 333 327 317 165 69 58 49 48 26
טורקא	495 472 471 457 455 433 409 408 398 397 371 362
טורקא	556
טורקא	554 551
טורקא	551 527 522 509 472 177
טורקא	550 527 403
טורקא	524 509 506 503 491 484 472 471 464 460 458

טענעל (טענון?) 408 403 346 89

טארפא 534 513 509 508	טעטה 18 327 351 376 383 432 434 518 519
טארצאל (טערצאל) 518 433 431 423 345 338 271 142	טעטינג (טעטיני?) 371 328
543 542 527 522	טעטש 563 525 485 412 357
טארקאן 420	טעלעגד (מעזא־טעלעגד) 516 396 380 373 371 346 320
טאש (ניר־טאש) 411 409 389 375 374 360 248 319 99	517
535 526 518 504 502 438 421 419 418	טעלעקי (טעלעק) 397 383 382
טאשנאר 432 396 394 374 356 271 177 167 101 66 57 26	טענקע (טינקא) 558 557
556 555 543 489 450 446	טערניווע 483 465
טבריה 358 310 309 13	טערעבעש 432 429 422 418 383 369 368 51
טהארן 332	טראנסילוואניה (זיבנבירגן) 115 109 102 84 12 10 8 6 1
טופליצה (מארוש־העוויז) 564 554 527 510 503 115	187 179 177 176 168 167 163 149 147 146 138 126
טוקאי (טאקאי) 365 358 351 346 335 334 271 155 29 21	428 422 395 — 392 391 381 312 276 271 255 198
442 441 435 431 426 408 391 388 381 379 375 373	565 — 544 474 453 — 446 438
528 515 472	טראפא 88
טורבין 197	טריאנון 544
טורדאשין 405	טריאסט (טריעסט) 303 298 280 237 236 115 27 19 10
טורוק סט' מיקלוש ראה: מיקלוש	309 308 304
טורנו (ליד קאשוי) 474	טריבושאן 491
טורקא 510 508 460	טריין 403
טטרבונאר (בסרביה) 463	טריער 201
טיניע 528 513 497 472 463 455 434 398 370 129 121	טרישט (טריעטש) 248 243 232 227 225 221 220 219 217
532	371 304 279 263
טיסא־איגאר ראה: איגאר	טרלא 263 262
טיסא־בוא 348 330 272	טרעבוולא 232
טיסא־דאצא 555 550 528 452 432 431 385	טרעביטש 392 378 367 332 322 319 260 257 194 192
טיסא־ליק (לוק) 528 524 379 374 319 143 90 89	טרענטשין 346 343 342 339 336 268 241 232 226 225 15
טיסא־סאלקא 514 513	453 404 368
טיסא־סאספאלו ראה: סאספאלו	472
טיסא־עסלאר 421 346 122 96	טרעסיף 472
טיסא־פולגאר ראה: פולגאר	טשאבא ראה גם: בעקעש־טשאבא
טיסא־פירעד 388 379 374 373 358 346 334 167 68 26	טשאבא (היר־טשאבא) 378 375 324 308 275 260 152 23
443 442 441 440 435 434 432 431 423 408 400 397	560 502 452 436 435 422 409 408 401 400 385 379
522 516 — 514 505 503	563
טיסא־פעלדוואר 377	טשאמאנע 488
טיסמניץ 6 235 234 161	טשאסלום 204
טיפליץ 296	טשאפ 506 497 491 489 455 442 417 416 411 401 247
טיקטין 472 202	540 528 510
טירטש 512	טשארטקוב 267
טירנוי 400 398 389 378 333 332 327 194 185 158 156	טשארנא 499 474 440 423 411 410 408 379 374 328 128
485 476 472 471 468 467 465 462 442 406 405 402	534 532 531
527	טשוס 347 345 344 334 333 327 317 165 69 58 49 48 26
טמשוואר 249 241 240 239 231 203 201 176 158 97 22 3	495 472 471 457 455 433 409 408 398 397 371 362
377 366 348 344 305 275 266 261 260 256 255 250	556
558 556 528 519 510 504 451 450 442 408 378	טשחויב 554 551
טעגלאש 527 521 387	טשימפא 551 527 522 509 472 177
טעוועל (טעוון?) 408 403 346 89	טשיקסערעדא 550 527 403

564 547 542 540 539 538 531 530 529 527 526

מאונט־קיסקא 513 512 469

מאטע־סאלקא 524 518 471 222 119

מאטסדורף 164 161 136 84 79 75 54 44 34 26 25 19 10

255 232 230 229 228 227 218 214 202 201 200 165

296 295 293 283 282 281 280 279 278 273 266 262

317 315 313 312 305 302 301 300 299 298 297

354 348 347 346 343 342 341 340 327 321 — 318

400 397 396 388 384 383 382 377 376 371 367 366

557 537 519 488 473 464 462 418 410 406 403

מאישא (קישקונמאישא) 519 518 384

מאנאשטור 559 411

מאנדאק 416

מאנהיים 277 205 122

מאנטובה 402 193 47

מאניסטרישץ 348 235

מאנציסטרי 548 25

מאסיף 557 547 546 451

מאקאווא 327 305 257 231 229 167 73 65 62 46 26 11

380 379 377 376 374 365 364 359 358 348 342 334

494 489 483 476 472 471 469 447 437 410 400

558 542 539 534 532 528 522 521 — 518

מאראמארוש 392 347 275 265 263 223 168 147 146 12

556 521 518 454

מאראש 510

מארגרטן 381 365 348 347 266 255 151 131 87 45 39 26

544 542 528 511 510 492 441 436 420 418 394 391

555

מארוש־אויזאר 554 509 499 436 432 402

מארוש־העוויז ראה: טופליצה

מארוש־וואשאהעלי 416 394 377 374 176 168 157 124

560 557 553 510 503 443 439 434 432 418

מארוש־לודאש 463 451 446 433 388 384

מארטינסברג 455 442 408 378 336 335 334

מארקיש־פרידלאנד 280

מודרן (מאדערן) 457 455 435 433

מוהאטש 187

מוהילוב־פודולסק 399

מוזשאי 491

מונטרה 459

מונטריאול 533 521 474 473 455

מונקאטש 127 126 118 114 92 55 38 31 28 27 26 12 7 6

178 174 166 158 152 150 142 140 137 136 132 130

308 304 303 273 271 269 239 232 229 228 223 219

373 369 357 356 — 354 347 345 321 316 312 311

411 410 409 408 404 403 401 383 381 380 379

ליטוויסק 411

ליטשוי 134

לייפניק 280 271 265 261 260 254 252 248 243 224 201

392 378 370 361 348 343 328 323 311 305 295

לייפציג 498 472

ליכטנשטאדט 307 306

לימאנוב 510 509

לינטשעץ 261

לינסק 271

לינץ 87

ליסא 372 300 265 261 208 203 8

ליסקא (אולאס־ליסקא) 350 348 345 342 341 338 264 23

418 390 384 383 382 380 376 375 374 366 364 351

528 516 502 498 463 443 435 431 425 422

ליפטו סט' מיקלוש ראה: מיקלוש

ליקאווא 336

לעגענע־מיהאלי 559 530

לעווע (לויא) 299

לעוועלעק 432 423 410 409 387 376 375

לעווענץ 397

לעכניץ 557 432 177

לעלעס (ליד העלמעץ) 488

לעמבערג 239 234 233 232 228 227 223 85 84 69 68 59

317 312 307 306 304 303 265 260 250 243 242 240

344 342 341 335 334 332 331 330 324 323 322 319

389 388 386 382 377 374 372 371 364 356 346 345

475 444 437 436 435 434 433 431 421 417 412 398

477

לעמעש 428 427 423 379

לעמעשאן 408

לענטשנא 232

מאאר (מור) 384 378

מאג'אר־טשעקע ראה: טשעקע

מאג'אר־לאפוש ראה: לאפוש

מאגדבורג 309

מאגנדורף 435 365 363 358 344 334 327 322 263 138

530 464 458 453

מאגרוב (גליציה) 471

מאד (מאדע, ה' מאד) 166 144 142 135 103 58 38 28 26

334 331 320 309 307 272 271 270 250 222 172 170

376 375 374 363 356 348 346 344 342 341 336 335

434 433 432 428 401 396 388 386 385 384 377

476 474 472 471 469 463 462 458 451 437 — 435

503 501 500 499 498 497 496 494 491 487 485 480

525 524 523 522 521 518 — 516 514 510 507 506

433 430 429 4

466 465 464 4

486 485 484

518 513 509 5

561 556 551 5

511 45

253 212 202 2

376 357 348 3

532 525 511

345 241 239

553 54

(ש)

475 467 460 3

412 — 414 415 417 418 421 422 423 425 435 436	401 385 381 380 379 378 374 364 358 335 320 174
437 439 444 448 458 465 467 468 470 471 472	515 512 511 443 435 434 433 426 424 423 420 409
477 — 483 484 487 490 491 496 497 498 506 509	533
510 511 513 518 520 521 526 527 530 534 536 539	מעזא־סילאש ראה: סילאש־באלהאש
540 541 543 547 548 560	מעזא־קיוועשד ראה: קיוועשד
מורביה (מעהרן) 43 162 185 199 204 207 216 217 221	מעזא־קערעסטעש ראה: קערעסטעש
232 241 251 278 299 302 303 311 326 338 424 462	מעזילאברץ 335 411 420
496	מעזריטש 194 372
מיאווא 165 315 335 346 397 398 456 462 471 485	מעלניצא 404
מיהאלדע 425 437	מעסטין 226 378
מיהאלוויץ 35 38 50 65 66 128 156 167 172 270 347	מעקעספארט 408
351 379 397 402 404 406 407 408 411 426 445 455	מצרים 237
462 464 — 466 471 478 489 526 541	מראמפאליא 234
מיהאליפאלווא 346 377 409 422 451 452 492 527 552	
557	נאג' אידא ראה: אידא
מיידאן 409 521 522	נאג' דאבאש ראה: דאבאש
מיינץ (מאינץ, מגנצא) 211 217 277 301 345 346 436	נאג' סט' מיקלוש ראה: מיקלוש
מילדוי (מילדוי־סעפשי, מאלדוי) 317 320 408 411 422	נאג'־פאלו (סילאג'־נאג'־פאלו) 117 343 387 388 411 428
452 466 500 534	542 542 557 558
מילהויזן 448	נאג'־קאפוש ראה: קאפוש
מילכדורף 98 272 317 327 332 336 397 402	נאג'־קערעש 467
מינכן 317 322 433 455 561	נאג'־שוראן ראה: שוראן
מינסטר 344	נאג'־שימאני ראה: שימאני
מינסק 202	נאדאודוואר 162 263 343 374 387 388 409 422 434 443
מיץ (מעץ) 202 211	462 534 553
מיקאהאז 432	נאדאש (נאדיש) 317 332 333 345 348 351
מיקולה (ליד סאטמאר) 448	נאדבורנא 330 357 429 556 563
מיקלוש (טורוק סט' מיקלוש) 63 67 157 326 333 346 361	נאוואהרדאק 510
377 378 442	נאוואמעסטא ראה: עיר חדש
מיקלוש (ליפטו סט' מיקלוש) 36 42 50 162 166 217 220	נאוואק 345
221 231 232 254 259 262 268 270 272] 306 336	נאמעני ראה: וואשארש־נאמעני
337 348 405 417 510] 337	נאנאש (האידר־נאנאש) 117 320 365 379 380 382 423 437
מיקלוש (נאג' סט' מיקלוש, מיקלוש גדול) 305 374 383	471 515 527 538 564
433 435 445 459 501	נאסויד 40 115 172 256 410 551 558
מישלעניץ 510	נאצנוויטש 406 407
מישקולץ 23 48 51 93 120 127 143 150 176 229 243	נאשעלסק 511
260 260 343 348 378 379 385 398 400 406 409 432 433	נוגראד־מעדיער (גם: נאג' מעדיער) ראה: מעדיער
435 442 469 472 494 500 503 504 510 514 518	ניאמץ (רומניה) 506 509
521 — 523 527 528 529 530 540	ניאראד־סערעדא 558 559
מעדיאסע (מעדיוסיב) 386 408 433 436	ניגרשט (נעגרעשט) 168 247 347 386 394 408 411 423
מעדיאש 411 519 (ראה גם: ניר־מעדיעש)	493 527 561
מעדיער (נוגראד־מעדיער) 455 462 467 469	ניו יורק 114 379 385 434 435 441 442 449 469 473
מעזא־באנד 431	482 487 499 529 530 537 (ראה גם: ברוקלין)
מעזא־טור 35 36 37 377 442	ניזנוב 234
מעזא־טעלעגר ראה: טעלעגר	נייהיזל (נאוועזאמקי) 171 334 345 370 379 462 467 468
מעזא־טשאטה 26 68 74 79 108 114 126 133 137 153 167	470 471 485 498 509

נייזאץ 231 239 241 308 321	26 26 55 63 114 115 142 152 170 173 176 273 282
נייטרא 29 46 54 279 311 316 317 320 327 332 333 335	288 320 323 352 364 366 373 374 379 388 392 408
337 343 344 346 347 352 366 367 370 371 374	410 411 417 418 420 427 431 432 435 437 441 443
378 378 389 397 400 403 405 418 423 432 433 434	446 — 448 453 457 474 484 488 489 490 492
443 452 453 456 462 466 468 — 470 472 474 476	493 497 500 502 506 507 509 520 522 524 527 532
479 482 495 510 511 512 513 516 519 528 532 542	539 540 541 543 544 — 548 549 550 553 561 564
ניימארק (גליציה) 491 499	סאטמאר (מחוז) 11 119
נייפעסט (אויפעשט) 125 138 167 371 480 511 523 524	סאכאטשוב 5 199 200 202
ניישטאדל 336	סאלארד 504
נימוזשא 527 563	סאלאש (סאכאד־סאלאש? קישאווי־סאלאש?) 529
נינא 144	סאלונטא 432 452 564
ניסקא 511	סאלוק (נעמעש־סאלוק) 273 273 397 423 435 462
ניקולשבורג 3 16 19 80 144 194 197 198 201 202 203	סאלמארד 437
204 210 211 214 216 224 225 226 228 229 230 231	סאלקא ראה: מאטע־סאלקא
236 240 241 243 247 248 252 253 254 257 258 259	סאמבור 422 472 493 510 540
260 261 265 278 295 301 302 306 311 320 323	סאמבור ישן ראה: אלטשטאדט
324 324 339 343 346 348 361 365 375 396 421 424 433	סאמוש־אוייוואר 410 436 559 565
ניר־אדאן ראה: אדאן	סאנדיווי־ווישנא 498
ניר אטשאד 502 525] 361	סאנוק (סאניק) 121 121 467 484 492
ניר־באגאד 387	סאנטוב (סאנטא, אכאווי־סאנטוי) 24 63 161 162 217 220
ניר־באגדאן ראה: באגדאן	221 222 227 228 231 232 239 243 247 261 266
ניר־באטור ראה: באטור	280 297 301 311 334 345 348 363 378 380 433 432
ניר־דערזש ראה: דערזש	סאניסלוי 559
ניר־טאש ראה: טאש	סאסוב 265 478 482 493 541 545
ניר־יאקא ראה: יאקא	סאסין 397
ניר־לוגאש 525 526 527	סאסנאווע 511
ניר־מאדע 85 352 375 379 419 423 507 525 528	סאספאלו (טיסא־סאספאלו) 409 444
ניר־מעדיעש 379 435 482 522 524 528 535	סאסרעגן 152 347 452 528 564
ניר־קאראס 526	סאראיעווא (שאריה) 193
נירנברג 222 411	סארוואש 63 123 131 132 135 155 174 403 423 424 455
נירעדהאזא 56 67 173 335 367 373 378 379 426 432 436	501 509 522 527 542
442 445 470 471 472 480 494 503 509 511 522	סדילקוב 240
524 525 528	סובוסלו (האידר־סובוסלו) 55 342 366 379 385 409 499
נמ"ד [נאג' מעדיער?] 396	505 522 528
נמירוב 535	סוכראנץ 144 345 375 379 411 432 561
נעמעש־סאלוק ראה: סאלוק	סודיץ 338
נערדלינגן (בייערן) 343	סוואליווע 356 379 387 411 413 414 416 418 432
נצרת עלית 557 561	סווידניק 527
נתניה 465	סווירז 379
סאבאדקא 17 123 158 266 273 372 438 510 526 528	סוכוצין (פולין) 472
סאבאטיטש 335 344 380 396 397 406 447	סולנוק 377
סאבולטש (מחוז) 264	סומבאטהעלי (שטיינאמאנגר) 140 371 397 486 499 526
סאבינוב (קיש סעבען) 136 323 330	527 528 532 534
סאדיגורא 421 476	סופיה 194 195 237 239
סאוואטא 530	סחידיניצע 483
	סט' לואיס (ארה"ב) 455

נייזאץ	321 308 241 239 231
נייטרא	335 333 332 327 320 317 316 311 279 54 46 29
	374 371 370 367 366 352 347 346 345 344 343 337
	434 433 432 423 418 405 403 400 398 397 389 378
	476 474 472 470 — 468 466 462 456 453 452 443
	542 532 528 519 516 513 512 511 510 495 482 479
ניימארק (גליציה)	499 491
נייפעסט (אויפעשט)	524 523 511 480 371 367 138 125
ניישטאדל	336
נימוזשא	563 527
נינא	144
ניסקא	511
ניקולשבורג	203 202 201 198 197 194 144 80 19 16 3
	231 230 229 228 226 225 224 216 214 211 210 204
	259 258 257 254 253 252 248 247 243 241 240 236
	323 320 311 307 306 302 301 295 278 265 261 260
	433 424 421 396 375 365 361 348 346 343 339 324
ניר־אדאן' ראה: אדאן'	
ניר אטשאד	525 502 [?]
ניר־באגאד	387
ניר־באגדאן ראה: באגדאן	
ניר־באטור ראה: באטור	
ניר־דערוזש ראה: דערוזש	
ניר־טאש ראה: טאש	
ניר־יאקא ראה: יאקא	
ניר־לוגאש	527 526 525
ניר־מאדע	528 525 507 423 419 379 375 352 85
ניר־מעדיעש	535 528 524 522 482 435 379
ניר־קאראס	526
נירנברג	411 222
נירעדהאזא	436 432 426 379 378 373 367 335 173 67 56
	522 511 510 509 503 494 480 472 471 470 445 442
	528 525 524
נמ"ד [נאג' מעדיער ?]	396
נמירוב	535
נעמעש־סאלוק ראה: סאלוק	
נערדלינגן (בייערן)	343
נצרת עלית	561 557
נתניה	465
סאבאדקא	528 526 510 438 372 273 266 158 123 17
סאבאטישט	447 406 405 397 396 380 344 335
סאבולטש (מחוז)	264
סאבינוב (קיש סעבען)	330 323 136
סאדיגורא	476 421
סאוואטא	530
סאטמאר	282 273 176 173 170 152 142 115 114 63 55 26
	408 392 388 379 374 373 366 364 352 323 320 288
	443 441 437 435 432 431 427 420 418 417 411 410
	492 490 489 488 484 474 458 457 453 448 — 446
	532 527 524 522 520 509 507 506 502 500 497 493
	564 561 553 550 549 548 — 544 543 541 540 539
סאטמאר (מחוז)	119 11
סאכאטשוב	202 200 199 5
סאלארד	504
סאלאש (סאבאד־סאלאש? קישאוי־סאלאש?)	529
סאלונטא	564 452 432
סאלוק (נעמעש־סאלוק)	462 435 423 397 273
סאלמאד	437
סאלקא ראה: מאטע־סאלקא	
סאמבור	540 510 493 472 422 266
סאמבור ישן ראה: אלטשטאדט	
סאמוש־אוייוואר	565 559 436 410
סאנדיווי־ווישנא	498
סאנוק (סאניק)	492 484 467 121
סאנטוב (סאנטא, אבאוי־סאנטוי)	220 217 162 161 63 24
	266 261 247 243 239 232 231 229 228 227 222 221
	433 432 380 378 363 348 345 334 311 301 297 280
סאניסלוי	559
סאסוב	545 541 493 482 478 265
סאסין	397
סאסנאורצע	511
סאספאלו (טיסא־סאספאלו)	444 409
סאסרעגן	564 528 452 347 152
סאראיעווא (שאריה)	193
סארוואש	455 424 423 403 174 155 135 132 131 123 63
	542 527 522 509 501
סדילקוב	240
סובוסלו (האידוי־סובוסלו)	499 409 385 379 366 342 55
	528 522 505
סובראנץ	561 432 411 385 379 375 345 144
סודיץ	338
סוואליווע	432 418 416 414 413 411 387 379 356
סווידניק	527
סוויז	379
סוכוצין (פולין)	472
סולנוק	377
סומבאטהעלי (שטיינאמאנגר)	526 499 486 397 371 140
	534 532 528 527
סופיה	239 237 195 194
סחידניצע	483
סט' לואיס (ארה"ב)	455